

Transilvania

An. XLV.

1 Septembrie v. 1914.

Nr. 7-9.

PARTEA OFICIALĂ.

Cătră membrii „Asociațiunii“.

În urma evenimentelor războinice, ce au început a se desfășura, adunarea generală, proiectată a se ține în Năsăud în 15/28 l. c., s'a amânat pe timp nehotărît.

Totuș, spre orientarea membrilor asupra lucrărilor săvârșite de însoțirea noastră culturală în cursul anului trecut și asupra situației ei actuale, credem, că nu va fi de rău, să dăm publicității încă de acum actele pregătite pentru viitoarea adunare generală.

Bine știm, că alte griji, cu mult mai mari, au pășit pe primul plan al preocupărilor vieții noastre publice; cu toate acestea nici interesele noastre culturale nu trebuiesc date cu totul uitării.

Dacă acum lupta pentru Țară și ajutorarea celor rămași în mizerie sunt primele datorințe ale fiecărui cetățean, credem, că nu peste mult, sub cerul senin al păcii, floarea culturii noastre naționale va odrăslî din nou, și mai mândru ca până acum, fiindu-ne fală și mângăiere.

Să purtăm grijă, deci, de semințele ei, chiar și în aceste vremuri de vijelie!

Sibiiu, August 1914.

Andrei Bârseanu,
prezidentul «Asociațiunii».

Raportul general

al comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» despre lucrările îndeplinite în anul 1913.

Onorată adunare generală!

«Asociațiunea», deși luptă cu multe greutateți de tot felul, mai ales cu lipsa mijloacelor materiale, totuși, an de an, face progrese destul de însemnate. Printr'o muncă tot mai intensivă și tot mai sistematică se străduiește să răspândească cultura națională în părțile largi ale poporului și să organizeze forțele sociale pentru întruparea idealului ce o călăuzește: întărirea și înălțarea prin cultură a poporului românesc din această țară.

Reorganizarea despărțămintelor neactive, înființarea de despărțăminte nouă și de agenturi, propaganda culturală prin prelegeri, conferințe, șezători, cursuri de analfabeți și publicațiuni, organizarea economică prin cooperative, sporirea secțiunilor științifice-literare, sunt dovezi, că o viață nouă începe să pulseze în organismul instituțiunii noastre și că propaganda culturală ce o susține, cucerește și se întărește mereu.

În cursul anului 1913 dintre 82 de *despărțăminte* câte a avut Asociațiunea, următoarele 54 au desfășurat o muncă mulțămitoare: 1. Abrud-Câmpeni, 2. Agnita, 3. Aiud-Teiuș, 4. Alba-Iulia, 5. Băsești, 6. Becicherecul-mare, 7. *Beclean*, 8. *Beiuș*, 9. Bistrița, 10. Blaj, 11. Bocșa, 12. Brad, 13. Brașov, 14. Ceica, 15. Ciachi-Gârbău, 16. Cluj, 17. Dej, 18. Deva, 19. Diciosânmartin, 20. Gherla, 21. Huedin, 22. Hunedoara, 23. Ibașfalău, 24. Indol, 25. Jibău, 26. Jiu, 27. Lăpușul-ung., 28. Lugoj, 29. Măhaciu, 30. Mercurea, 31. Mociu, 32. M.-Ludoș, 33. M.-Oșorheiu, 34. M.-Uioara, 35. *Năsăud*, 36. Nocrich, 37. Oravița, 38. Panciova, 39. Riciu, 40. Sălciua, 41. *Săliște*, 42. Sătmar, 43. Sebeș, 44. Șercaia, 45. Sibiiu, 46. Șimleu, 47. Tășnad, 48. Teaca, 49. Timișoara, 50. Tinca, 51. Turda, 52. Vârșeț, 53. Vișeu-Iza și 54. Zernești. Activitatea desfășurată de aceste despărțăminte e diferită. O mențiune specială merită despărțămintele: *Beclean*, *Beiuș*, Brașov, Gherla, M.-Oșorheiu, *Năsăud*, *Săliște* și Teaca, cari au ținut cele mai multe prelegeri și au înființat cele mai multe biblioteci populare și agenturi. Despărțămintele celelalte parte au desfășurat o activitate prea neînsemnată,

parte n'au funcționat. Comitetul central a și luat măsuri, ca toate să fie trezite la vieață.

Informațiuni amănunțite despre activitatea despărțămintelor se publică în anexele I și II. Aici pomenim numai câteva date mai importante.

În circulara ce-a adresat-o biroul central direcțiunilor de despărțăminte la sfârșitul anului 1912, le-a dat îndrumări, cum au să lucreze și cu ce probleme au să se ocupe, ca activitatea lor să fie unitară și rodnică.

În circulară s'a stăruit mai ales asupra *prelegerilor populare*. Despărțămintelor cari s'au angajat să țină serii de prelegeri sistematice, li s'au dat ajutoare de câte 50 coroane. Anume, s'au dat ajutoare următoarelor despărțăminte: 1. Abrud-Câmpeni, 2. Alba-Iulia, 3. Aiud-Teiuș, 4. Beclean, 5. Beiuș, 6. Blaj, 7. Brad, 8. Ceica, 9. Cluj, 10. Diciosân-mărtin, 11. Dobra, 12. Indol, 13. Mercurea, 14. M.-Oșorheiu, 15. Năsăud, 16. Săliște, 17. Sătmar, 18. Sasșebeș, 19. Șercaia, 20. Sibiu, 21. Tinca, 22. Turda și 23. Zernești.

Numărul prelegerilor populare în cursul anului 1913 se urcă la 1217, la cari se mai adaugă 242 de prelegeri ținute de cei doi conferențieri ai Asociațiunii. Numărul total al prelegerilor e deci 1459, adică cu 319 mai multe ca în 1912.

Conferențiarul agronomic a desfășurat o activitate multămitoare. A ținut 233 de prelegeri în 103 comune din 20 despărțăminte, cutreerând mai ales comitatele dela periferii: Maramurăș, Sătmar și Bihor. Cele mai multe dintre prelegeri au fost ilustrate cu schiopticonul și cu tabele, sau au fost însoțite de demonstrațiuni practice. Raportul amănunțit al conferențiarului agronomic se publică în anexa a III-a a acestui raport.

Despărțămintele s'au ocupat și cu propaganda ideii cooperative. În urma prelegerilor populare s'au și înființat câteva însoțiri (ca d. e. în comuna Curciu — desp. Ibașfalău, în Comoriște — desp. Oravița).

Propagandă sistematică s'a făcut de *conferențiarul cooperativ* al Asociațiunii. La 1 Octomvrie 1913, în locul fostului conf. cooperativ, d-l Gheorghe Stoica, s'a angajat d-l Nic. Iancu, fost inspector al băncilor populare din Bucovina. D-sa a ținut prelegeri în 23 de comune și a dat îndrumări în scris la toți cei ce s'au adresat Asociațiunii. Până la 1 Iulie 1914, în urma propagandei făcute de Asociațiune, s'au înființat 25 de cooperative, iar în 19 comune sunt pe cale de a se înființa altele nouă.

Conferențiarul cooperativ, pe lângă statutele tip și instrucțiunile pentru înființarea cooperativelor, a pregătit registre de contabilitate,

un jurnal de cassă, libele de depuneri și alte tipărituri necesare, care se pun gratuit la dispoziția băncilor sătești. Despre munca săvârșită de Asociațiune pentru întruparea ideii cooperative s'a raportat și marelui binefăcător, d-lui V. Stroescu, care a îndemnat instituțiunea noastră să continue munca începută.

Raportul amănunțit al conferențiarului cooperativ se publică în anexa IV.

Comitetul central s'a ocupat și cu *centralizarea băncilor sătești*, dar negăsind împrejurările favorabile pentru crearea unei Casse centrale a cooperativelor, a hotărît, ca Asociațiunea să se mărginească la continuarea propagandei începute, rugând totodată asociația băncilor noastre «Solidaritatea» să se îngrijească de procurarea creditelor necesare băncilor sătești înființate și să se îngrijească de controlarea lor. «Solidaritatea» s'a și angajat, că în viitor va da toată atențiunea acțiunii cooperative, instituind spre acest scop o secție specială în biroul său.

Problema cooperativă începe să preocupe tot mai mult opinia noastră publică și nădăduim că vremea și experiența vor găsi soluțiile pentru rezolvirea ei norocoasă.

În cursul anului 1913, s'au continuat și *conferințele pentru intelectuali*. În 19 despărțăminte s'au ținut în total 154 de conferințe. În Sibiiu și Blaj s'au ținut și cursuri sistematice; cele din Sibiiu s'au aranjat de biroul central în sala festivă a Muzeului Asociațiunii. Pe lângă acestea, despărțămintele au aranjat reprezentațiuni teatrale și șezători literare-artistice, cu cântece, declamațiuni și cetiri. 14 despărțăminte au aranjat în total 47 de reprezentațiuni și șezători artistice-literare.

Despărțămintele Asociațiunii, în cursul iernii 1912/13, au dat o deosebită atențiune *cursurilor de analfabeți*, în urma circulării primite dela comitetul central. S'au ținut cursuri regulate în 73 comune din 28 de despărțăminte, instruindu-se în total 1089 de analfabeți. În multe comune rezultatul cursurilor nu se cunoaște, iar în desp. Indol cursurile au fost oprite de autorități. Comitetul central a împărțit gratuit 2642 abecedare pentru analfabeți de I. Bota și pe zece dintre instructori i-a premiat cu câte 50 cor. Comitetul central a luat dispoziții, ca aceste cursuri să se continue, și pentru iarna anului 1914/15 va pune gratuit la dispoziția despărțămintelor și agenturilor abecedarul de N. Iosif, premiat de Asociațiune.

O parte dintre despărțăminte, în urma îndemnulului primit dela comitetul central, au aranjat, mai ales cu ocazia adunărilor cercuale, mai multe expoziții, și anume: desp. Agnita o expoziție de lucruri

de mână în Agnita; desp. Braşov o expoziție de copii în Arpătac, împărțind premii în sumă de 59 cor.; desp. Deva o expoziție de țesături și una de pâne în comuna Tâmpa, împărțind între expozanți premii în sumă de 54 cor.; desp. Dobra o expoziție de cusături și țesături în Câmpeni, împărțind 20 premii de câte 1, 2, 3 și 5 cor.; desp. Jibou o expoziție de copii, împărțind premii de 62 cor.; desp. Năsăud o expoziție de industrie casnică în Rebrîșoara, împărțind premii în sumă de 116 cor.; desp. Sălciua o expoziție de copii în Ocolişul-mare, împărțind premii în sumă de cor. 31·70; desp. Şimleu o expoziție de vițe și de țesături, împărțind premii în sumă de 50 cor. Despărțământul Sătmăr, cu ocazia adunării cercuale, a aranjat o întrecere între corurile din 5 comune, împărțind premii în sumă totală de 300 cor. Desp. Braşov a mai distribuit un premiu de 50 cor. pentru cea mai bine întocmită groapă de gunoiu, desp. Şimleu pentru cele mai îngrijite grădini de legume 14 cor. 16 fil., iar desp. Bistrița 2 premii de câte 5 cor. celor mai harnici cultivători de pomi din Blaşfalăul de sus. Despărțămintele din comitatul Turda-Arieş au ținut o consfătuire, în care au discutat mijloacele de propagandă culturală unitară pe teritoriul comitatului.

Unele dintre despărțăminte, cu ocazia adunărilor cercuale și a prelegerilor populare, au distribuit între țărani mai multe mii de broşuri. Spre acest scop și pentru înființarea de biblioteci populare, comitetul central a împărțit gratuit, în cursul anului trecut, 8216 broşuri.

Comitetul central a stăruit pe lângă despărțăminte să înființeze cât mai multe *agenturi și biblioteci*, arătându-le importanța și sfera de activitate. La sfârșitul anului 1913. Asociațiunea a avut 488 de agenturi și 594 biblioteci populare, față cu 395 agenturi și 501 biblioteci populare dela finea anului 1912. Numărul agenturilor și bibliotecilor s'au sporit deci într'un singur an cu câte 93. La acest loc raportăm, că din *donățiunea d-lui V. Stroescu* de 25 mii cor., destinată pentru înființarea și înzestrarea bibliotecilor sătești, s'au tipărit și legat în câte 3000 exemplare următoarele scrieri: 1. *Poezii populare* de V. Alecsandri, 2. *Amintiri și Ivan Turbinca*, apoi 3. *Povestea lui Harap Alb* de I. Creangă, și 4. *Dela sate* de I. Agărbiceanu. Pe lângă acestea s'au cumpărat tot în câte 3000 exemplare cărțile: *Răsboiul nostru pentru neatârmare* de G. Coşbuc și *Spice din istoria noastră bisericească* de Dr. I. Lupaş, cari, împreună cu cele tipărite și cu altele ce se vor cumpără sau tipări, se vor împărți încă în cursul acestui an la 3000 de comune locuite de Români, conform dorinței d-lui V. Stroescu.

În cursul anului 1913 s'au înființat 5 despărțăminte nouă (desp.: Biserica albă, Boroșsebiș, Crasna, Râciu și Sighet), iar altele sunt pe cale de a se înființa. Amintim cu bucurie de înființarea despărțământului al doilea maramurașan, în Sighet, și de despărțămintele din comitatul Aradului. Nădăjduim, că în câțiva ani întreg teritoriul locuit de Români în patrie va fi organizat în despărțăminte și că munca culturală desfășurată de instituțiunea noastră va îmbrățișa pe toți Românii din această țară.

Aceasta este activitatea, ce-a desfășurat-o Asociațiunea cu ajutorul despărțămintelor, pentru răspândirea culturii în popor, în cursul anului 1913. Având în vedere mijloacele materiale modeste de cari dispune instituțiunea noastră, credem că această activitate se poate socoti multămitoare.

Propaganda culturală a fost susținută din centru îndeosebi prin *publicațiuni*. Revista «Transilvania» a apărut în 6 numere, în cari s'au publicat documente istorice, cercetări din domeniul vieții școlare, material de folclor și informații despre mișcarea științifică literară.

Comitetul central a executat hotărîrea adunării generale privitoare la reorganizarea revistei «Transilvania», care dela 1 Ianuarie 1914 apare lunar, publicând studii și articole de popularizare și informațiuni.

«*Biblioteca populară a Asociațiunii*» a apărut în 10 broșuri și un Calendar, dintre cari primele două s'au tipărit în 15 mii ex., iar celelalte în câte 12 mii de ex. Deși biroul central a făcut aceeaș propagandă pentru răspândirea ei ca și în trecut, cerând și sprijinul Ven. Consistoare, totuș numărul membrilor ajutători ai «Asociațiunii» a scăzut, în anul 1913, la 7664 (între cari sunt socotite și 486 de agenturi, cari au primit gratuit biblioteca), față de 11,851, câți a avut în 1912. Cauza acestei scăderi însemnate și regretabile credem că este a se atribui în prima linie împrejurărilor grele materiale din timpul din urmă.

Cheltuelile ce le-a avut «Asociațiunea» cu publicarea bibliotecii populare, s'au urcat la suma de 18,232 cor. 94 fil., iar încassarile au fost numai de 13,173 cor. 15 fil. A rezultat deci un deficit de 5069 cor. 79 fileri, față de care avem ca acoperire: 3580 de colecții complete din «Biblioteca populară», 5370 numere răslețe și pretensiunea de 225 cor. 20 fileri de încassat dela librării, în total în valoare de 8459 cor. 20 fil.

În anexa a V-a a acestui raport se publică un tablou al membrilor ajutători, din care se vede, că Biblioteca a fost mai răspândită în despărțămintele: Brașov, Făgăraș, Oravița, Săliște și Vișeu-Iza.

A doua bibliotecă publicată de «Asociațiune», «*Biblioteca tineretului*», nu s'a continuat anul trecut. Din cele 9 broșurele tipărite mai înainte, numerii 1 și 2 s'au desfăcut cu totul, iar numerii ceialalți încă sunt distribuiți partea cea mai mare spre desfacere la diferiți particulari. Ședința plenară a secțiilor din anul acesta a luat măsuri, ca pe viitor să se continue și această publicație folositoare.

Despre activitatea *secțiilor științifice-literare* se găsesc informații amănunțite în raportul secretarului literar substituit și în rapoartele sin-guraticelor secțiuni către ședința plenară, ținută la 1/14 și 2/15 Iulie 1914, anexate la procesul-verbal al acestei ședințe. Aici ne mărginim a aminti numai câteva momente mai importante din activitatea lor. Chestiunea cea mai importantă, cu care s'au ocupat secțiunile, a fost reorganizarea lor. Au modificat regulamentul general al secțiilor științifice-literare, înființând trei secțiuni nouă: secțiunea de științe sociale, secțiunea de medicină și secțiunea tehnică-industrială, pentru cari s'au și ales membri activi și corespondenți. Regulamentul modificat se prezintă On. adunări generale spre aprobare. Numele membrilor noi, activi și corespondenți, sunt cuprinse în consemnarea membrilor «Asociațiunii», alăturată acestui raport. — Secțiunea literară a raportat, că din «Dicționarul neologismelor și provincialismelor limbii literare românești», cu redactarea căruia a fost încredințat d-l Enea Hodoș, s'au lucrat câteva litere în condițiuni multămitoare și a cerut urcarea onorarului d-lui E. Hodoș. Premiul Andreiu Murășanu pe 1913 s'a hotărât a se da d-lui G. Stoica pentru volumul de schițe și novele «*Alte vremuri*». La propunerea secțiunii istorice, venitul pe 1914 al fondului Nic. Densușianu, afară de partea, ce are a se capitaliza, s'a votat d-lui G. Pop, publicist, care a fost însărcinat să scrie o broșură despre S. Bărnăușu, care se va publica în «Biblioteca poporală a Asociațiunii». Secțiunile s'au mai angajat să lucreze și alte broșuri pentru această bibliotecă. Secțiunea școlară și-a sporit numărul membrilor corespondenți și s'a ocupat cu mai multe chestiuni importante, după cum se poate vedea din raportul ei către ședința plenară.

Membrii secțiilor științifice-literare au colaborat la revista «Transilvania», au censurat lucrările intrate la comitetul central și au ținut mai multe prelegeri și conferințe.

Biblioteca Asociațiunii, în cursul anului 1913, s'a sporit cu 412 opere în 425 volume. La sfârșitul anului 1913, biblioteca a avut 7228 opere în 9134 volume și 31 hărți. Depozitul de cărți a crescut cu broșurile din «Biblioteca poporală a Asociațiunii» și cu alte cărți

cumpărate sau primite în dar de «Asociațiune» și anume: 50 ex. Dr. V. Seni: «Critica unei lecții»; 100 ex. G. Stoica: «Alte vremuri»; 100 ex. Rusu-Șirianu: «Schife și povestiri», precum și cu cărțile tipărite pe cheltueala d-lui Stroescu, cari vor fi distribuite bibliotecilor sâtești. La sfârșitul anului în depozit erau 84,546 broșuri și 1874 colecții din revista «Transilvania».

Colecțiile Muzeului, în cursul anului 1913, s'au sporit cu 68 de obiecte, cele mai multe donate. Lista obiectelor se publică în anexa VI.

Muzeul Asociațiunii, din cauza lipsei mijloacelor materiale și a personalului ajutător, înaintează cu greu. O parte dintre obiecte s'au trecut în inventar și s'a completat catalogarea pe fișe, fără să se poată termina definitiv.

Din anuarul *școlii civile de fete împreunate cu internat* a Asociațiunii, anexat la acest raport, amintim următoarele date: în anul școlar 1913/14, în cele patru clase civile și în cursul complementar, au fost înscrise 109 eleve. Dintre elevele înscrise s'au prezentat la examen și s'au promovat 106 eleve. Cursurile s'au început la 1 Septembrie 1913, iar examenele dela sfârșitul anului s'au ținut dela 13 până 28 Iunie 1914.

Corpul didactic s'a compus din directorul școlii, 2 profesoare definitive, 3 profesori ordinari provizori, 2 profesoare suplinitoare 2 cateheți și 7 instructoare.

În internat au fost adăpostite 72 eleve, față de 90 din anul trecut școlar.

Internatul a fost condus de o directoară, trei guvernante și două bone. Internatul a avut și un medic de casă.

Incassările bugetare ale școlii au fost de 55,835 cor. 48 fil. (în care sumă se cuprinde și subvențiunea bugetară anuală de 4000 cor. din partea «Asociațiunii»), cheltuelile, de 62,955 cor. 98 fil.; prin urmare școala a avut *un deficit de 7120 cor. 50 fil.*, care trebuie acoperit din fondul general.

Comitetul central s'a ocupat cu greutățile financiare ale școlii și a luat măsuri, ca în viitor să înlătore aceste deficite, întru cât va fi cu putință.

Hotărît lucru este, că susținerea școlii civile de fete, fără sprijinul cuvenit din partea publicului românesc, face greutăți foarte serioase Asociațiunii.

În ce privește *averea Asociațiunii*, avem onoarea a vă raporta, că anul 1913, cu toată criza economică, se poate considera normal, după cum se poate vedea din socotelile din anexa a VII. Incassările

au fost în total de 66,733 cor. 54 fil., iar cheltuelile de 64,607 cor. 70 fileri.

Averea totală administrată de Asociațiune, la sfârșitul anului 1913 eră de 1.281,596 cor. 91 fil., din care subtrăgând pozițiile transitorii de 74,141 cor. 17 fil., rămâne o avere curată de 1.207,455 cor. 74 fil. Averea Asociațiunii și a fundațiilor administrate de ea arată deci o creștere de 21,541 cor. 80 fil. față de anul 1912.

Dela ultima adunare generală, Asociațiunea a primit o *nouă fundațiune* dela răposatul *Mihail Albon*, fost funcționar de poștă și telegraf, proprietar în Blajova, care și-a lăsat averea de 4,500 cor. pentru a se împărți burse elevilor cari urmează o școală de meserii sau comercială. — Fericitul *Iosif Gall* a lăsat Asociațiunii o donațiune de 1000 cor., care se va plăti, după ce vor fi satisfăcuți ceilalți moștenitori. — În cursul anului s'au aprobat literele fundaționale ale fundațiunii Balomiriane.

Proiectul de budget pe anul 1915 se poate vedeă în anexa a VIII-a.

Venitele fondurilor și fundațiilor date destinațiunii s'au întrebuintat conform literelor fundaționale. Lista bursierilor se găsește în anexa IX. a acestui raport. Celelalte fundațiuni se găsesc în cursul lor normal.

Cele două bursiere trimise în străinătate din donațiunea d-lui V. Stroescu, ca să învețe danteleria, și-au terminat studiile și comitetul central a luat dispoziții ca ele să țină cursuri de dantelerie la sate. Din aceeaș donațiune a d-lui Stroescu se susțin doi elevi, cari studiază industria lemnului și îndeosebi confecționarea jucăriilor de copii.

În ce privește *membrii Asociațiunii*, avem onoarea a vă raporta că până la 1 August a. c. instituțiunea noastră a avut următorii membri: onorari 12, secțiunile 324 (activi 40, corespondenți 284), fundatori 144, pe vieață 492, ordinari 1732, ajutători pe 1913: 7664. Numărul total al membrilor a fost deci de 10,368. Lista membrilor o publicăm în anexele X și XI.

Cu începutul acestui an, am cerut declarațiuni dela membrii cari se obligă să plătească cel puțin 5 ani regulat taxele. Astfel în raportul general pe 1914 vom putea încheia lista membrilor cu sfârșitul anului.

Dintre bănci s'au mai înscris ca membri fundatori: «*Vulturul*» din Diciosânmărtin, «*Mărgineana*» din Poiana, «*Porumbăceana*» din Porumbac, «*Sălăgeana*» din Jibou, «*Nădlăcana*» din Nădlac; iar ca membri pe vieață: «*Avrigeana*» din Avrig, «*Venețiana*» din Veneția inf.,

«*Creditul*» din Zernești, «*Vulturul*» din Tășnad, «*Andreiana*» din Rășinari, «*Armonia*» din Cincul-mare.

Comitetul central își îndeplinește o tristă datorie, raportând că dela ultima ei adunare generală a pierdut mai mulți membri, numele cărora sunt înșirate în anexa XII. a acestui raport.

Deasemenea Asociațiunea a luat parte la durerea obștească, ce a cuprins întreagă Monarhia Austro-ungară în urma morții tragice a *Alteței Sale imperiale și regale Arhiducelui moștenitor Francisc Ferdinand și a soției sale Sofia de Hohenberg*, întâmplată în ziua de 28 Iunie n. a. c.

Rugăm on. adunare generală să-și exprime adâncă sa durere pentru aceste pierderi.

După aceste informații, mai amintim că comitetul central, dela ultima adunare generală, a ținut XII ședințe, în cari a rezolvit afacerile curente, cari, în înțelesul statutelor și regulamentelor, cad în sarcina sa.

A inițiat o colectă pentru ridicarea unui *monument lui Aurel Vlaicu*. La Asociațiune s'a adunat în total suma de 6703 cor. 88 fil., iar ziarul «*Românul*» a adunat suma de aproximativ 12,000 cor., care sperăm, că se va pune la dispoziția Asociațiunii. În timpul din urmă s'a ivit părerea, ca în loc de monument material să se creeze un fond, din care să se dea anual burse și ajutoare elevilor, cari urmează la vreo școală tehnică din patrie sau străinătate. Rămâne, ca on. adunare generală să hotărască asupra întrebuirii sumelor adunate.

Comitetul central a căutat îndeosebi să execute hotărârile adunării generale din anul trecut. A făcut o adresă către Vener. noastre Consistoare, ca să permită introducerea în biserici a cassetelor Asociațiunii. Consistoarele n'au aflat însă de bine a încuviința această cerere. A adresat apoi un apel către băncile noastre, cerând, ca să cedeze Asociațiunii o parte a cvotei lor de binefacere. La acest apel au răspuns următoarele bănci, cărora le aducem cea mai adâncă mulțămintă: 1. «*Auraria*» din Abrud, care a contribuit suma de 200 cor.; 2. «*Avrigeana*» din Avrig, cu 30 cor.; 3. «*Bistrișeana*» din Bistrița, cu 100 cor.; 4. «*Cassa de păstrare din Șinca-nouă*», cu 10 cor.; 5. «*Cetatea*» din Cohalm, cu 30 cor.; 6. «*Cordiana*» din Fofeldea, cu 30 cor.; 7. «*Dacia*» din Orăștie, cu 137 cor. 52 fil. (1% al profitului curat); 8. «*Lipovana*» din Lipova, cu 100 cor.; 9. «*Patria*» din Blaj, cu 200 cor. Cu totul s'a incassat din cvota de binefacere a băncilor suma de 837 cor. 52 fil.

D-l *Dr. Teodor Mihali*, deputat dietal, a pus la dispoziția Asociațiunii suma de 5000 cor. cu condiția, ca biroul central să aranjeze

o serie de prelegeri economice sistematice mai cu seamă în comitatele: Maramurăș, Solnoc-Dobâca, Sătmar, Sălagiu și Bihor. Prelegerile se vor începe, îndată-ce împrejurările vor permite. Propunerea de a se înființa «sfatul păcii» în comunele românești s'a încredințat spre executare secțiunii de științe sociale, înființată în acest an.

O singură deciziune a adunării generale nu s'a putut executa, și anume: conscrierea tuturor știutorilor de carte. O asemenea lucrare însă cu greu se va și putea executa cu organizarea de până acum și cu puterile de muncă, de care dispunem.

Amăsurat dispozițiilor statutelor, comitetul central roagă onorata adunare generală:

- a) să ia act cu aprobare de cuprinsul raportului general;
- b) să dea expresie durerii sale pentru pierderea Alteței Sale Principelui moștenitor Francisc Ferdinand și a soției sale Sofia de Hohenberg, precum și a membrilor decedați dela ultima adunare generală;
- c) să mulțamească tuturor binefăcătorilor cari au făcut donațiuni pentru așezămintele instituțiunii noastre și pentru scopurile culturale urmărite de ea, în special d-lui Dr. Teodor Mihali;
- d) să aprobe darea de seamă a comitetului central despre gestiunea financiară a anului 1913 și să dea comitetului central descărcare pentru această gestiune;
- e) să aprobe proiectul de buget pe 1915;
- f) să aprobe «Regulamentul general al secțiunilor științifice literare» și să ia act de alegerea membrilor noi, activi și corespondenți.
- g) să hotărască asupra întrebuițării sumei adunate pentru monumentul lui Aurel Vlaicu;
- h) să fixeze locul pentru adunarea generală viitoare.

Sibiiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută la 22 August 1914.

Andrei Bârseanu,
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu,
secretar

ACTIVITATEA DESPĂRȚĂMINTELOR în cursul anului 1913.

1. Abrud-Câmpeni.

I. Numărul comunelor: 18.

II. Numărul agenturilor: 6. În comunele: Abrudsat, Bistra, Bucium, Câmpeni, Sohodol și Ponorel. Activitate mai multumitoare arată agenturile Câmpeni și Sohodol.

III. Numărul bibliotecilor: 8. În comunele: Câmpeni cu 202 vol., Abrudsat cu 36 vol., Bucium cu 52 vol., Sohodol cu 124 vol., Albac cu 36 vol., Bistra cu 36 vol., Vidra de jos cu 36 vol. și Neagra (de jos) cu 36 vol. Bibliotecile au fost cetite de 90 de cetitori.

IV. Numărul prelegerilor: 20, în 9 comune. Comuna *Secătura*: 1. Romul Furdui: Păstrarea comorilor străbune; 2. Dem. Goia: Păstrarea portului românesc. *Certege*: 3. R. Furdui: Păstrarea comorilor străbune; 4. Ioan Goia: Alcătuirea corpului omenesc și îngrijirea lui; 5. Ulpiu Gomboș: Trecutul neamului. *Sohodol*: 6. Ioan Goia: Alcătuirea corpului omenesc. *Vidra de sus*: 7. Ioan Goia: Alcătuirea corpului omenesc; 8. Radu Fodor: Învățarea. *Bistra*: 9. Ioan Goia: Alcătuirea corpului omenesc. *Neagra*: 10. Ioan Goia: Alcătuirea corpului omenesc; 11. Radu Fodor: Învățarea. *Bucium* (cu prediile parohiale): 12. Ioan Goia: Alcătuirea corpului omenesc; 13. Emil Dandea: Învățătură; 14. Nicodim Cristea: Rostul Asociațiunii și foloasele învățaturii; 15. Leon Bancu: Dușmanii cruțării: beție, lux, fumat; 16. Marian Sasu: Valorizarea plantelor. *Cârpiniș*: 17. Emil Dandea: Învățătură. *Abrud*: 18. Leon Bancu: Dușmanii cruțării. *Abrudsat*: 19. Leon Bancu: Dușmanii cruțării; 20. Ioan Simulescu: Prăsirea vitelor.

V. Reprezentații artistice: 1 în *Abrud* (Declamații, de tinerimea studioasă).

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Abrud* locotenentul Bazil Barbul a instruit 60 de soldați analfabeți.

VII. Avera despărțământului: 600 cor.

Romul Furdui, director.

2. Agnita.

I. Numărul comunelor: 22.

II. Agenturi: 2.

III. Numărul bibliotecilor: —. Sunt 12 biblioteci parohiale în protopopiatul gr.-or. al Agnitei.

IV. Numărul prelegerilor: 2, în 1 comună. Comuna *Agnita*: 1. Ioan Savu: Combaterea luxului; 2. Andreiu Moldovan: Urmările rele ale alcoolismului.

V. Reprezentații artistice: 1 în *Agnita*.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 113 cor. 66 fil.

VIII. Observațiune. Cu ocaziunea adunării cercuale a despărțământului în Șulumberg s'au împărțit cărți între popor.

Ioachim Muntean, director.

3. Aiud-Teiuș.

I. Numărul comunelor: 46.

II. Numărul agenților: 2. În comunele: Băgău și Teiuș.

III. Numărul bibliotecilor: 12. În comunele: Băgău cu 215 vol., Teiuș cu 298 vol., Feliud cu 120 vol., Cacova cu 150 vol., Poiana cu 150 vol., Măgina cu 45 vol., Aiud cu 180 vol., Gârbova de jos cu 50 vol., Sâncraiu cu 50 vol., Tâmpăhaza cu 44 vol., Cetea cu 40 vol., Stremț cu 45 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 30, în 15 comune. Comuna *Cacova*: 1. Nic. Marcu: Despre Asociațiune. *Benic*: 2. Amos Frâncu: Despre pomărit. *Cetea*: 3. Dr. Emil Pop: Despre contracte; 4. Iosif Marian: Despre școală. *Galda-de-sus*: 5. Dr. George Șimon: Despre moralitate; 6. Amos Frâncu: Nutrețul măiestrit. *Odverem*: 7. Ieronim Man: Despre comasare; 8. Nic. Marcu: Cumpăt și cruțare. *Meșcreac*: 9. Dr. Emil Pop: Despre testamente; 10. Gavril Pop: Plante medicinale. *Ciuguzel*: 11. Dr. Petru Meteș: Cărțile funduare; 12. Nic. Marcu: Cumpăt și cruțare. *Leorinț*: 13. Dr. Emil Pop: Despre contracte; 14. Traian Achim: Mecanica în agricultură. *Sâncraiu*: 15. Dr. I. Moldovan: Despre testamente; 16. Ieronim Man: Animalele de casă; 17. Dr. Petru Meteș: Legea de agenți; 18. Dr. V. Fodor: Morburile contagioase. *Geomal*: 19. Dr. Petru Meteș: Legea de câmp; 20. Ioan Neagoe: Cumpăt și cruțare. *Gârbova-de-sus*: 21. N. Marcu: Despre asigurări; 22. Dr. Șt. Oniga: Legea comunală. *Aiud*: 23. Dr. Emil Pop: Despre Asociațiune; 24. Dr. Victor Fodor: Din istoria Românilor. *Gârbova-de-jos*: 25. Dr. Ioan Maior: Legea de câmp; 26. Dr. V. Fodor: Despre Asociație. *Măgina*: 27. Dr. V. Fodor: Despre alcoolism; 28. Dr. Emil Pop: Limba românească. *Aiudul-de-sus*: 29. Dr. Petru Meteș: Dreptul ereditar. *Stremț*: 30. Iosif Marian: Insemnătatea școlii.

V. Reprezentații artistice: 2. *Aiud*: «Noaptea de sf. George» (teatru); Achim Filăru (monolog); Cântări de cor. *Aiudul-de-sus*: «Tinerete-bătrânețe» (teatru); «O Sâmbătă norocoasă» (teatru); Cine sapă groapă altuia» (teatru).

VI. Cursuri de analfabeți: 5. Comuna *Poiana*, ținute de Bazil Morar, preot, și Cornel Domșa, învă. *Benic*: Amos Frâncu, preot, și George Spătaceanu, învă. *Feliud*: Nic. Marcu, preot, și Nic. Cristian, învă. *Băgău*: Ieronim Man, preot. *Cetea*: Ioan Frâncu, preot, și Ioan Bota, învă. pens.

VII. Averele despărțământului: —.

Dr. Emil Pop, director.

4. Alba-Iulia.

I. Numărul comunelor: 41.

II. Numărul agenturilor: 12.

III. Numărul bibliotecilor: 9. În comunele: Chişfalău, Ighiu, Ţelna, Bucerdea-vinoasă, Alba-Iulia, Totoi, Dumitra, Hăpria şi Oarda-de-jos.

IV. Numărul prelegerilor: 13, în 6 comune. În *Oarda-de-jos*: 1. Dr. I. Baltariu: Sfinţenia vorbei date; Aurel Marcu: Despre Asociaţiune. *Oarda-de-sus*: 3. I. Mărgineanu: Despre Asociaţiune; 4. Dr. I. Baltariu: Sfinţenia vorbei date; 5. A. Marcu: Despre procese. *Chişfalău*: 6. Ion Duşa: Despre şcoală; 7. Sever Bran: Despre pomărit. *Bărăbanţ*: 8. I. Duşa: Despre folosul cărţilor; 9. Dr. I. Baltariu: Cum să-şi ţină ţăranul demnitatea. *Sântimbru*: 10. A. Marcu: Despre procese. 11. Sever Bran: Despre pomărit. *Coşlariu*: 12. I. Duşa: Despre şcoală; 13. L. Dumitreanu: Datini rele.

V. Numărul conferinţelor şi reprezentaţiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeţi: 3. În *Straja*, ţinut de preotul V. Stanciu şi inv. Ion Gligorescu cu 20 inşi. *Drâmbariu*, ţinut de preotul S. Bran şi inv. N. Giurca cu 22 inşi. *Dumitra*, ţinut de preotul Aurel Marcu cu 26 inşi.

VII. Avera despărţământului: 610 cor.

Ioan Teculescu, director.

5. Almaş.

S'a înfiinţat la 23 Noemvrie 1913 din 36 comune aparţinătoare desp. Hida-Huedin.

Paul Roşca, director.

6. Baia-mare.

S'a înfiinţat la 4 Iulie 1913.

Dr. Vasile Lucaciu, director.

7. Băseşti.

I. Numărul comunelor: —.

II. Numărul agenturilor: —.

III. Numărul bibliotecilor: —.

IV. Numărul prelegerilor 4 în 2 comune. Comuna *Oarţa-de-jos*: 1. Vasile Pop: Scopul Asociaţiunii; 2. Vasile Pop: Mijloacele cultivării poporului. *Băseşti*: 3. Antoniu Băliban: Ravagiile beţiei; 4. A. Băliban: Luxul şi abandonarea portului naţional.

V. Numărul reprezentaţiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeţi: —.

VII. Avera despărţământului: —.

VIII. Observaţiune: S'a înfiinţat la 2 Martie 1913.

Vasile Pop, director.

8. Becicherecul-mare.

I. Numărul comunelor: 11.

II. Numărul agenților: 7. În comunele: Toracul-mare, Toracul-mic, Ecica-rom., Iancahid, Sarcia-română, Checica-rom. și Foen.

III. Numărul bibliotecilor: 2. În comunele: Toracul-mare cu 80 vol. și Toracul-mic cu 58 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 18 în 3 comune. În comuna *Toracul-mic*: 1. Vincențiu Petroviciu: Despre Asociațiune; 2. Eugen Muntean: Sfaturi românești; 3. Eug. Muntean: Arhidiaconul Ștefan. *Toracul-mare*: 4. Teodor Stoianoviciu: Insemnătatea Asociațiunii; 5. George Teoran: Mitropolitul Andrei Șaguna; 6. Teodor Stoianoviciu: Inițierea Asociațiunii și prezidenții ei; 7. Ioan Petroviciu: Aurel Vlaicu și aviația română; 8. Vincențiu Petru: Drepturile și datorințele în comună; 9. Nicolae Onciu: Fumatul; 10. T. Stoianoviciu: Cooperațiile; 11. George Teoran: Despre cetit și biblioteci; 12. Adrian Țapoș: Invențiunile mai nouă; 13. Dr. Adam Iancu: Sfaturi medicale; 14. E. Muntean: Sfaturi românești; 15. Dimitrie Birăuțiu: Despre socialism; 16. V. Petru: Despre testamente; 17. Ioan Frișcan: Mașinile de sburat. *Ecica-română*: 18. T. Stoianoviciu: Creșterea copiilor în familie.

V. Numărul reprezentațiilor artistice: 5. În *Toracul-mic*: 1. Producțiune teatrală și concert; 2. Serbare școlară. *Toracul-mare*: 3. Teatru; 4. Ședință festivă a Astei, cu cântări și coruri; 5. Concert.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului 83 cor.

VIII. Observațiune: În *Toracul-mic* s'a înființat o Casină română, ca agatură a Asociațiunii. Are o scenă pentru reprezentații.

Vincențiu Petroviciu, director.

9. Beclean.

I. Numărul comunelor: 62.

II. Numărul agenților: 32. În Diug, Beclean, Rusul-de-jos, Chiuza, Măgeruș, Uifalăul-Cheuchișului, Ienciu, Bidiu, Cristurul-Becleanului, Beud, Târlișuia, Chetiu, Caianul-mic, Ciceu-Cristur, Iuș, Dobricel, Șieu-Odoreiu, Feleac, Spermezeu, Figa, Agrieș, Țentea, Chintelnic, Șirioara, Vireag, Manic, Arcalia, Arpașteu, Măluț, Cociu, Sesarma și Dobricul-mare.

III. Numărul bibliotecilor: 13 în Beclean cu 39 vol., Diug 72 vol., Măgeruș 27 vol., Caianul-mic 49 vol., Târlișuia 49 vol., Chiuza 47 vol., Chetiu 51 vol., Cristurul-Becleanului 55 vol., Rusul-de-sus 44 vol., Ienciu 47 vol., Bidiu 46 vol., Beud 50 volume și Spermezeu 40 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 50 în 18 comune. În comuna *Beclean*: 1. Dr. Iulian Chitul: Despre Asociațiune; 2. Acelaș: Despre ofiță; 3. Dr. Ioan Moldovan: Despre testament. *Figa*: 4. Dr. I. Chitul: Despre Asociațiune; 5. Acelaș: Cum să ne apărăm contra boalelor lipicioase; 6. Dr. I. Moldovan: Despre asigurări. *Agrieș*: 7. Teodor Cotuțiu: Despre Asociațiune; 8. Acelaș: Cum să-și poarte țaranul

afacerile; 9. Ioan Băieș: Despre alcoolism. *Tentea*: 10. A. Cheresteș: Despre Asociațiune; 11. Ilie Blaga: Despre beție. *Chintelnic*: 12. Grigorie Cailean: Despre Asociațiune; 13. Dr. I. Moldovan: Despre asigurări; 14. Ioan Buta: Răul beuturii și al tutunului. *Șirioara*: 15. Dr. I. Moldovan: Despre Asociațiune; 16. Acelaș: Despre testamente; 17. Ioan Carcu: Reuniunile de înmormântare. *Vireag*: 18. Dr. I. Chitul: Despre Asociațiune; 19. Despre boale lipicioase; 20. Ce putem noi învăța dela poporul sășesc? *Manic*: 21. Ilie Blaga: Despre Asociațiune; 22. A. Cheresteș: Folioasele învățaturii. *Arcalia*: 23. Pompeiu Făgărășan: Despre Asociațiune; 24. Dr. I. Moldovan: Despre cartea funduară. *Arpașteu*: 25. Ioan Nagy: Despre Asociațiune; 26. Dr. I. Moldovan: Despre cartea funduară; 27. Ioan Carcu: Despre alcoolism. *Măluțiu*: 28. P. Făgărășianu: Despre Asociațiune; 29. Dr. I. Chitul: Despre beție. *Cociu*: 30. I. Nagy: Despre Asociațiune; 31. Dr. I. Moldovan: Despre asigurări; 32. I. Carcu: Despre alcoolism. *Sesarma*: 33. Dr. I. Chitul: Despre Asociațiune; 34. Despre oftică; 35. Despre asigurarea vitelor; 36. Dr. I. Moldovan: Despre cartea funduară. *Dobric*: 37. T. Cotuțiu: Despre Asociațiune; 38. Cum să trăim, ca popor; 39. Dr. I. Moldovan: Despre asigurări. *Căianul-mic*: 40. Dr. I. Chitul: Ce e cultura; 41. Ioan Băieș: Despre beție. *Beud*: 42. I. Mândraș: Despre cultura pomilor; 43. A. Cheresteș: Despre credința deșartă; 44. Despre alcoolism; 45. Dr. I. Chitul: Ce putem noi învăța dela compatrioții noștri? *Ienciu*: Teofil Bocoș; 46. Despre beătură; 47. Despre crutare. *Rusul-de-sus*, I. Nagy: 48. Despre gunoiu; 49. Despre cultura pomilor; 50. Despre creșterea vitelor.

V. Numărul reprezentațiilor artistice: 1. In *Căianul-mic* (concert și teatru).

VI. Cursurile de analfabeți: 3. In comuna *Beud* de Ioan Mândraș, învă., cu 14 inși; *Enciu*: Teofil Bocoș, preot, cu 20 inși; *Bidiu*: Vasile Mitilean, preot, cu 20 inși.

VII. Averea despărțământului: 450 cor.

VIII. Observațiune: Cere, să intervină comitetul central pe lângă Consistorii, să îndemne preoțimea la muncă în interesul Asociațiunii.

Dr. Iulian Chitul, director.

10. Beiuș.

I. Numărul comunelor: 105.

II. Numărul agenturilor: 4. In comunele: Pocola, Feneriș, Mizieș și Feniș.

III. Numărul bibliotecilor: 5. In Beiuș 601 vol., Pocola cu 130 vol., Feneriș cu 51 vol., B. Sân-Mărtin cu 51 vol., Mizieș cu 51 vol.

IV. Numărul prelegerilor; 84 în 32 comune. In comuna *Beiuș*: 1. V. Ștefanica: Astra și începutul ei. *Petrani*: 2. Dr. I. Ciordaș: Astra și chemarea ei. *Petreasă-Șoimuș*: 3. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune. *B. Sân-Mărtin*: 4. Dr. I. Ciordaș: Asociațiunea și năzuințele ei; 5. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Cusiș*: 6. Dr. I. Ciordaș: Chemarea Astrei; 7. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Mizieș*: 8. Dr. I. Ciordaș: Insemnătatea

Astrei. *Nimăești*: 9. Dr. I. Ciordaș: Astra și însemnătatea ei. *Finiș*: 10. Dr. I. Ciordaș: Astra și chemarea ei; 11. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Căbești*: 12. Dr. I. Ciordaș: Astra și chemarea ei. *Sohodol-Lazuri*: 13. Dr. I. Ciordaș: Astra și însemnătatea ei; 14. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Roșia*: 15. Dr. I. Ciordaș: Însemnătatea Astrei; 16. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Delani*: 17. Dr. I. Ciordaș: Însemnătatea Astrei; 18. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Negru*: 19. Dr. I. Ciordaș: Însemnătatea Astrei. *Burda*: 20. Ioan Petra: Astra și scopurile ei; 21. Aug. Blășianu: Sfaturi economice; 22. I. Petra: Obiceiuri rele la poporul nostru. *Șebiș*: 23. M. Popoviciu: Inceputurile și însemnătatea Astrei; 24. Aug. Blășianu: Lucrarea pământului; 25. Ioan Petra: Ingrijirea datoriilor; 26. M. Popoviciu: Vieața lui Isus; *Pocola*: 27. Dr. Ioan Ciordaș: Astra și scopurile ei; 28. Aug. Cosma: Alcoolismul; 29. M. Popoviciu: Vieața lui Isus; 30. Petru E. Papp: Cum să împlinim povețele ce ni se dau? *Curățele*: 31. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 32. Aug. Blășianu: Lucrarea pământului; 33. A. Cosma: Vieața lui Isus. *Răbăgani*: 34. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 35. Aug. Blășianu: Lucrarea pământului; 36. Petru E. Papp: Vieața lui Isus. *Lunca*: 37. M. Popoviciu: Asociațiunea și chemarea ei; 38. Aug. Blășianu: Sfaturi economice; 39. Silviu Tâmaș: Abuzul cu pomenile; 40. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Petrileni-Zăvoeni*: 41. Dr. I. Ciordaș: Astra și scopurile ei; 42. Aug. Blășianu: Sfaturi economice; 43. Dr. I. Ciordaș: Despre zestre; 44. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *B.-Lazuri*: 45. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 46. Camil Selăgian: Sfaturi bune și povețe folositoare; 47. Dr. I. Ciordaș: Datorințele de răspundere la vinderea vitelor; 48. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Bălăleni*: 49. M. Popoviciu: Despre Asociațiune; 50. Dr. I. Ciordaș: Despre cărțile funduare; 51. Dr. Cornel Nyeș: Primul ajutor la nenorociri; 52. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Gurani*: 53. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 54. Aug. Blășianu: Lucrarea pământului; 55. Dr. I. Ciordaș: Concubinatele și dezastrelor; 56. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Sudriciu*: 57. M. Popoviciu: Despre Asociațiune; 58. Dr. I. Ciordaș: Sfaturi economice; 59. M. Popoviciu: Vieața lui Isus; 60. Dr. I. Ciordaș: Despre cărțile funduare. *Șteiu*: 61. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 62. A. Cosma: Vieața lui Isus; 63. Dr. I. Ciordaș: Despre zestrea și averea particulară a femeii. *Uilac*: 64. M. Popoviciu: Intemeietorii Astrei; 65. Silviu Tâmaș: Abuzul cu pomenile; 66. Ioan Nestor: Primul ajutor la nenorociri. *Saca*: 67. M. Popoviciu: Despre Asociațiune; 68. Ioan Bușița: Despre meserii; 69. G. Radovan: Pomăritul; 70. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Bun-tești*: 71. M. Popoviciu: Despre Asociațiune; 72. Dr. Faust Selăgianu: Prosperarea vieții familiare; 73. Ioan Nestor: Primul ajutor la nenorociri; 74. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Săud*: 75. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 76. Dr. Ioan Cosma: Despre contracte și testamente; 77. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Țigănești*: 78. Dr. Gavril Cosma: Despre testamente și contracte; 79. Dr. Cornel Nyeș: Primul ajutor la nenorociri; 80. M. Popoviciu: Vieața lui Isus. *Feneriș*: 81. Dr. I. Ciordaș: Despre Asociațiune; 82. I. Nestor: Primul ajutor în nenorociri; 83. Dr. I. Ciordaș: Despre zestre; 84. Petru E. Papp: Vieața lui Isus.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: *Beiuș*: 1. Dr. I. Ciordaș: Curtea cu jurați; 2. Dr. Traian Pinter: Mozaic; 3. Eugen Suci: Activitatea extrașcolară a universitarilor; 4. Dr. Const. Pavel: Ioan Luca Caragiale; 5. Ioan Petra: Criza financiară; 6. G. Tulbure: Introducerea limbii românești în slujba bisericească; 7. Dr. C. Pavel: Grigorie Alexandrescu; 8. Dr. Cornel Nyeș: Boale infecțioase.

Conferințele au fost ținute în cadrul unor șezători literare, cu declamații și cântări.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 435 cor. 53 fil.

VIII. Observațiune: Propune înființarea unui nou despărțământ în Vașcău.

Dr. Ioan Ciordaș, director.

11. Biserica-Albă.

S'a înființat la 16 Martie 1914, din comunele aparținătoare propopiatului Biserica-Albă.

Dr. George Dragomir, director.

12. Bistrița.

I. Numărul comunelor: 62.

II. Numărul agențiilor: 21. În comunele: Bistrița, Borgoprund, Borgobistrița, Borgotiha, Borgosuseni, Blașfalăul-de-sus, Blașfalăul-de-jos, Budac, Galați, Monor, Nușfalău, Ragla, Sereșel, Șieuți, Borgorus, Caila, Șoimuș, Ardan, Bileag, Herina, Gledin.

III. Numărul bibliotecilor: 19. În comunele: Bistrița cu 150 vol., Borgorus cu 45 vol., Ardan cu 46 vol., Budacul-român cu 41 vol., Caila cu 45 vol., Blașfalăul-de-sus cu 41 vol., Blașfalăul-de-jos cu 49 vol., Ragla cu 76 vol., Șoimuș cu 76 vol., Sereșel cu 40 vol., Galați cu 40 vol., Nușfalău cu 50 vol., Borgoprund cu 76 vol., Bârla cu 45 vol., Bileag cu 45 vol., Borgotiha cu 80 vol., Gledin, Șieuț și Sântioana.

IV. Numărul prelegerilor: 28 în 12 comune. *Ardan*: 1. Grigore Șuteu: Alcoolismul; 2. Ioan Baciu: Foloasele învățaturii. *Friș*: 3. V. Bojor: Despre beție. *Șoimuș*: 4. Ioan Timar: Despre lux; 5. Grigore Șuteu: Creșterea copiilor. *Bârla*: 6. T. Olteanu: Despre păstrare; 7. Gr. Șuteu: Insemnătatea învățaturii. *Bileag*: 8. A. Bungărdan: Despre morală; 9. G. Hordoan: Rolul școlii. *Gledin*: 10. O. Harșan: Povește și îndemnuri; 11. Toma Grigore: Imbrățișarea meseriilor. *Șieuț*: 13. Gr. Mihaesc: Grădărit și legumărit; 14. I. Mihailaș: Alcoolismul; 15. Acelaș: Lucrarea pământului. *Sântioana*: 16. Iuliu Pop: Contra alcoolului la funcțiunile sacre. *Budacul-român*: 17. I. Tiniș: Foloasele pământului; 18. V. Baciu: Legumărit. *Ragla*: 19. T. Adace: Măsurile metrice; 20. C. Negruțiu: Alcoolismul; *Nușfalău*: 21. I. Pop: Sădirea viitei; 22. Acelaș: Pomărit și stupărit. *Blașfalăul-de-sus*: 23. I. Corbu: Sfaturi economice. *Bistrița*: 24. I. Corbu: Buna înțelegere între popor și cărturari; 25. Sfaturi economice; 26. Dr. A. Pop: Medicina populară. *Borgo-Bistrița*: 27. N. Soucriu: Roadele învățaturii; 28. E. Dan: Contra beției.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor teatrale: 13. *Bistrița*: 1. V. Motogna: Grigorescu; 2. V. Bichigean: Dante; 3. V. Bojor: Al șaselea continent; 4. I. Sânjoan: Bucovina; 5. Dr. V. Onișor: Carol I; 6. I. Corbu: Concepțiile moderne; 7. Dr. I. Pop: Din istoria noastră mai nouă; 8. Gr. Pletosu: Despre iubire; 9. Dr. A. Pop: Medicina populară; 10. Al. Candale: Doi antagoniști romani; 11. 12. I. Corbu: Statul de celule; 13. Dr. P. Poruțiu: Despre etica avocațială.

VI. Cursuri de analfabeți: 2. În *Iad* prin Victor Mureșan, preot, și în *Borgomijloceni* prin Pavel Beșa, preot, Ioan Duca și Mac. Pop, învățători.

VII. Averea despărțământului: 200 cor.

Dr. Alexandru Pop, director.

13. Blaj.

I. Numărul comunelor: 42.

II. Numărul agenților: 16. Bia, Cenade, Cergăul-mare, Crăciunel, Lunca, Micăsasa, Mihalț, Roșia-de-Secaș, Sâncel, Spini, Tiur, Veza, Țapu, Ciufud, Ohaba și Bucerdea.

III. Numărul bibliotecilor: 16, în agenți.

IV. Numărul prelegerilor: 1. În *Bucerdea-grânoasă*: I. G. Precup: Despre dragostea de neam și limbă.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 27. În *Blaj*: 1. G. Precup: Oamenii mari ai neamului; 2. Călătorii în țară; 3. Carmen Sylva; 4. 5. 6. Flaviu C. Domșa, Dr. I. Rațiu și Al. Ciura: Vieța și opera lui Grigorescu; 7. Dr. V. Hâncu: Microbii; 8. Dr. A. Cheșian: Peninsula balcanică; 9. Aug. Caliani: Urmele Romanilor în Ardeal; 10. Ștefan Pop: Istoria lui Ștefan cel Mare; 11. Istoria lui Mihaiu Viteazul; 12. Augustin Bunea; 13. N. F. Negruțiu: Aeronautică; 14. M. Șerban: Telegrafia fără fir; 15. Din lumea stelelor; 16. Iuliu Maior: Fr. Schiller; 17. Românii din Moravia; 18. Dr. Ioan Pop: Bazele dreptului criminal modern; 19. Dr. Russu: Căile minții către Dumnezeu; 20. Dr. Al. Nicolescu: Rolul femeii române în lumina creștinismului; Dr. A. Borza: 21. Apa ca factor geologic; 22. Ghețarii; 23. A. B. Gajia: Imperiul bizantin; 24. Dr. V. Macaveiu: Turcii și legea lor; 25. Locul sfânt; 26. Dr. I. Marcu: Cultura și morala; 27. Dr. O. Ghibu: Spiru C. Haret.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

În două comune, Sâncel și Lunca, s'au ținut șezători literare sistematice, organizate de preoți și învățători.

VII. Averea despărțământului: —.

VIII. Observațiune: Propune dismembrarea despărțământului.

Aurel C. Domșa, director.

14. Bocșa.

I. Numărul comunelor: 35.

II. Numărul agenților: 4: în Bocșa-montană, Bocșa-română, Vasiova și Fizeș.

III. Numărul bibliotecilor: 5. Biblioteca despărțământului Bocșa cu 104 volume, biblioteca agenturei din Bocșa-montană cu 600 vol., biblioteca agenturei din Bocșa-română cu 50 vol., biblioteca agenturei din Vasiova cu 482 vol. și biblioteca agenturei din Fizeș cu 54 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 2, în 1 comună. În *Bocșa-montană*: 1. Ioan Marcu: Scopul Asociațiunii; 2. M. Gașpar: Date privitoare la monografia comunei Bocșa-montană.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 406 cor. 82 fil.

Ioan Marcu, director.

15. Boroșineu.

S'a înființat în Noemvrie 1912. D-l Dr. Ioan Suci, delegatul comitetului central, nepredând actele adunării de constituire, despărțământul n'a putut funcționa.

Ioan Georgia, director.

16. Boroșsebeș.

S'a înființat la 12 Februarie 1914, cu sediul în Gurahonț.

Dr. Aurel Grozda, director.

17. Brad.

I. Numărul comunelor: 72.

II. Numărul agenturilor: 7, în comunele: Crișcior, Vaca, Tebea, Curechiu, Juncu, Cărăstău și Birtin.

III. Numărul bibliotecilor: 27. În comunele: Brad cu 136 vol., Bulzești cu 127 vol., Crișcior cu 42 vol., Tebea cu 214 vol., Curechiu cu 60 vol., Vaca cu 411 vol., Juncu cu 55 vol., Mihăleni cu 47 vol., Cărăstău cu 40 vol., Blăjeni-Criș cu 42 vol., Blăjeni-Plai cu 42 vol., Baia-de-Criș cu 50 vol., Băița cu 24 vol., Crăciunești cu 24 vol., Luncoiul-de-jos cu 23 vol., Mesteacăn cu 41 vol., Rovina cu 27 vol., Ribicioara cu 28 vol., Ormindea cu 50 vol., Ribița cu 50 vol., Valeabrad cu 50 vol., Bulzești cu 127 vol., Căraciu cu 27 vol., Peștera cu 27 vol., Săliște cu 48 vol., Trestia cu 23 vol., Rișca cu 24 vol. și Birtin cu 26 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 2, în 2 comune. În *Cărăstău*: 1. Dr. I. Radu: Biblioteca populară a Asociațiunii. *Vaca*: Dr. I. Radu: Emigrarea în America.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice. *Conferențe*: 6. În *Brad*: 1. Dr. I. Radu: *Supplex libellus Valachorum*; 2. Dr. Tr. Suci: *Inocențiu Klein*; 3. I. German: *Mișcarea agrară din 1784*; 4. Dr. I. Radu: *Revoluția din 1848*; 5. Em. Comșa: *Cuza Vodă și Unirea principatelor române*; 6. Dr. Tr. Suci: *Cătarina, Doamna noastră*. *Reprezentații teatrale*: 1 în Valeabrad.

Conferințele s'au ținut în cadrele unor serate cu declamații, cântări și reprezentații teatrale.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Rișca* de preotul N. Florea. 28 analfabeți au învățat a scrie și ceti.

VII. Averea despărțământului: —. *Dr. I. Radu*, director.

18. Bran.

Directorul despărțământului, d-l *George Babeș*, preot, n'a înaintat raport.

19. Brașov.

I. Numărul comunelor: 32.

II. Numărul agenturilor: 23. În comunele: *Arpătac*, *Bod*, *Brașov-Stupini*, *Brașov-Tocile*, *Brașovul-vechiu*, *Codlea*, *Cristian*, *Doboli-inf.*, *Dârste*, *Feldioara*, *Ghimbav*, *Herman*, *Măeruș*, *Preșmer*, *Purcăreni*, *Râșnov*, *Satulung bis. Sf. Adormire*, *Satulung bis. Sf. Arhangheli*, *Târlungeni*, *Vulcan*, *Bacifalu* (nouă), *Turcheș* și *Elôpatak*.

III. Biblioteci sunt: 23. *Purcăreni* cu 95 vol., *Herman* cu 109 vol., *Ghimbav* cu 96 vol., *Țânțari* cu 100 vol., *Hălchiu* cu 101 vol., *Dârste* cu 100 vol., *Cristian* cu 101 vol., *Brașov-Tocile* cu 101 vol., *Satulung* cu 100 vol., *Rotbav* cu 100 vol., *Satulung* cu 85 vol., *Preșmer* cu 94 vol., *Râșnov* cu 91 vol., *Bod* cu 96 vol., *Sân-Petru* cu 100 vol., *Stupini* cu 103 vol., *Feldioara* cu 100 vol., *Brașovul-vechiu* cu 100 vol., *Târlungeni* cu 83 vol., *Arpătac* cu 93 vol., *Bacifalu* cu 100 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 57, în 10 comune. În *Arpătac*: 1. *Dr. A. Dobrescu*: Trupul omenesc; 2. *A. Nistor*: Păstrarea limbei și a portului strămoșesc; *Acelaș*: 3. Să sprijinim munca Asociațiunii; 4. Foloasele cetitului; 5. Autenticitatea sf. scripturi; 6. Folosul cetirii gazetelor; 7. Vieața și preceptele morale ale lui Tolstoi; 8. *Dr. Pomp. Nistor*: Foloasele expoziției de copii; 9. *A. Nistor*: Igiena copiilor; 10. *N. Bogdan*: Economia rațională; 11. *Dr. A. Dobrescu*: Îngrijirea după nașterea copiilor; 12. *Dr. P. Nistor*: Sporul Românilor din *Arpătac*; 13. *A. Nistor*: *Vlaicu*; *Acelaș*: 14. Ai carte, ai parte; 15. Monumentul lui *Vlaicu*; 16. Adevăratul simț religios se arată în fapte. *Elôpatak*: 17. *Dr. A. Dobrescu*: Alcoolismul; 18. *Dr. H. Petra-Petrescu*: Moara dela *Sanssonci* și *Episcopul. Codlea*: 19. *A. Boldor*: Vieața lui *Isus*; 20. Orașe și biserici. *Turcheș*: 21. *N. Odor*: Despre meserii; *Bacifalu*: 22. *Dr. A. Dobrescu*: Igiena corpului omenesc; 23. *A. Oancea*: *Constantin cel Mare. Măeruș*: 24. *V. Bărbier*: Jocul de cărți; 25. Frumusețile limbii române; 26. Buna înțelegere; 27. *Aurel Vlaicu*; 28. Foloasele școlii; 29. *V. Alecsandri*; 30. *Andreiu Șaguna*; 31. *Dr. N. Stinghe*: Vieața lui *Isus*; 32. *V. Micula*: Minunile mecanice; 33. *V. Bărbier*: *Mama lui Șaguna*; *Acelaș*: 34. *Muzica și organizarea unei fanfare*; 35. Sărbătorile Crăciunului. *Cristian*: 36. *Ger. Popa*: Tânjirea simțului religios; 37. *G. Lincu*: Ordinea și curățenia în gospodărie; 38. *V. Pop*: Răsboiul pentru neatarnare; 39. *Ger. Popa*: Creșterea în familie; 40. *G. Lincu*: Vieața și faptele lui *Șaguna*; 41. *V. Pop*: Luarea *Griviței*; 42. *Acelaș*: Lectură din autori români. *Satulung*: 43. *Z. Popoviciu*: Testamente scrise și ne-scrise; 44. *V. Fărcaș*: *Aurel Vlaicu*; 45. *N. Pană*: *Andreiu Șaguna*;

46. Z. Popoviciu: Asigurări de viață și de foc; 47. Acelaș: Vlaicu. *Brașov*: 48. N. Bogdan: Lectură din I. Brătescu-Voinești; 49. I. Baci: Aurel Vlaicu; 50. V. Micula: Minunile tehnicii. *Herman*: 51. D. Greceanu: Importanța șezătorilor; 52. D. Pop: Creșterea copiilor; 53. D. Greceanu: Limbă, port, lege; 54. David Pop: Sfaturi economice; 55. I. Drăgan: Limba românească; 56. D. Greceanu: Lectură din poeziile lui O. Goga; 57. G. Fătuleț: Pentru ce se tem copiii începători de școală?

V. Numărul conferințelor și reprezentațiilor artistice: *Conferințe*: 12. *Brașov*: 1. Dr. H. Petrescu: Pictorul Grigorescu; 2. Silv. Moldovan: Clujul istoric; 3. Dr. H. Petrescu: Poetul Șt. O. Iosif; 4. Dr. I. Baci: Activitatea lui Ilarie Chendi; 5. Dr. V. Nițescu: Advocatul român la I. Brătescu-Voinești; 6. Dr. Ioan Lupaș: Șaguna și Eötvös; 7. G. Vătășan: Napoleon; 8. A. Ciortea: Despre rezonanță; Acelaș; 9. Despre ilacăria; 10. Despre natura luminii; 11. Scânteia electrică; 12. Despre aerul lichid. S'au ținut în cadrele unor serate și șezători literare, în parte cu declamații și cântări.

VI. Cursuri de analfabeți: 2. În *Arpătac* și *Előpatak*, prin preoții locali Aurel Nistor și D. Soiu. S'au instruit tinerii, nefiind în sat școală conf. română, ci numai școală de stat.

VII. Averele despărțământului: 496 cor. 84 fil.

Nicolae Bogdan, director.

20. Bucium.

D-l *Vasile L. Pop*, protopop, în ședința comitetului central, ținută la 7 Februarie 1914, a fost încredințat să inactiveze despărțământul.

21. Buziaș.

I. Numărul comunelor: 33.

II. Numărul agenților: —.

III. Numărul bibliotecilor: 5. În *Hitiaș* cu 106 vol., *Dragsina* cu 95 vol., *Cerna* cu 87 vol., *Sinersig* cu 95 vol., *Vucova* cu 84 vol.

IV. Averele despărțământului: 719 cor. 77 fil.

Observațiune: Directorul desp. n'a înaintat raport. Datele sunt luate din anul 1912.

Ioan Pepa, director.

22. Caransebeș.

Despărțământul s'a reorganizat la 21 Maiu 1914.

S'a ținut o prelegere în *Tablanița*: 1. Moise Ienciu: Tovărășiile economice.

S'a proiectat dismembrarea lui în desp. *Caransebeș*, *Orșova*, *Bozovici* și *Teregova*.

Andrieu Ghidiu, director.

23. Ceica.

I. Numărul comunelor: 49.

II. Numărul agenților: 6. În comunele: *Tășad*, *Sâmbășag*, *Vintiri*, *Drăgești*, *Holod* și *Lazuri*.

III. Numărul bibliotecilor: 6. In comunele: Tășad cu 100 vol., Sâmbășag cu 35 vol., Vintiri cu 29 vol., Drăgești cu 30 vol., Lazuri cu 29 vol. și Holod.

IV. Numărul prelegerilor: 19 în 6 comune. In *Holod*: 1. Dr. I. Comșa: Creșterea copiilor; 2. Paul Tămăian: Despre tovarășii; 3. Ioan Pop: Agenturile și bibliotecile Asociațiunii; 4. Acelaș: Vieța și activitatea lui Iosif Vulcan; 5. Iuliu Popp: Istoricul Asociațiunii. *Lupoaia*: 6. V. Cartiș: Despre Asociațiune; 7. P. Tămăian: Despre însoțiri; 8. Eugen Venter: Despre sărbători. *Corbești*: 9. V. Cartiș: Pomăritul și grădinăritul; 10. V. Popp: Urmările alcoolismului. *Calea-mare*: 11. I. Pataky: Despre Asociațiune; 12. Ioan Popp: Poezia populară; 13. Pantelie Bugariu: Grădinăritul. *Hidișelnan*: 14. G. Boțoc: Despre pomărit; 15. Dr. Ioan Comșa: Igiena populară; 16. Dr. Ioan Iacob: Comasarea. *Pomizău*: 17. Eug. Venter: Despre sărbători; 18. Dr. I. Comșa: Urmările alcoolismului; 19. V. Cartiș: Grădinărit și pomărit.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 1 concert cu reprez. teatrală în Holod. S'a reprezentat: «Două surde».

VI. Cursuri de analfabeți: Nu s'au ținut.

Vasile Popp, director.

24. Chioar.

S'a înființat la 2 Decembrie 1912. N'avem nici o informație despre activitatea despărțământului.

25. Ciachi-Gârbău.

I. Numărul comunelor: 42.

II. Numărul agenturilor: 7. In Gârbău, Cernuc, Poptelec, Bezded, Șolomon, Cristolț și Recea-Cristur.

III. Numărul bibliotecilor: 7. In comuna Ciachi-Gârbău cu 111 vol., Cernuc cu 79 vol., Poptelec cu 79 vol., Bezded cu 79 vol., Șolomon cu 70 vol., Cristolț cu 80 vol., Recea-Cristur cu 73 vol.

IV. Numărul prelegerilor 2 în 1 comună. In *Gârbău*: 1. Dr. V. Gael: «Astra»; 2. Dumitru Lazar: Despre pomărit.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. In *Fizeș*, de cătră învățătorul I. Cerghizan, cu concursul absolventului de teologie Teodor Groza. Au urmat cursul 48 inși.

VII. Averele despărțământului: 8 cor. 01 fil.

VIII. Observațiune. S'au aranjat două petreceri populare pentru cultivarea jocurilor naționale. S'au abonat ziare pentru țărani.

Dr. Victor Gael, director.

26. Ciacova.

N'a înaintat raport și n'a funcționat. Director al despărțământului e d-l *George Breban*, proprietar și director de bancă.

27. Cincul-mare.

N'a înaintat raport. S'au luat dispoziții pentru reorganizarea despărțământului.

28. Cluj.

I. Numărul comunelor: 71.

II. Numărul agențurilor: 25.

III. Numărul bibliotecilor: În fiecare agențură e câte o bibliotecă, în total deci 25.

IV. Numărul prelegerilor: 10. Ținute de tinerimea universitară în comunele: *Cluj-Mănăștur, Feiurd, Chintău, Apahida, Pata și Desmir*, cu diferite subiecte.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiunilor artistice. *Conferențe*: 7. În *Cluj*: 1. Dr. Elie Dăianu: Datorințele tinerimii universitare; 2. Ion Prună: Binefăcătorii tinerimii; 3. Dr. Valentin Drăgan: Din trecutul grănițerilor năsăudeni; 4. Dr. Iuliu Pordea: Realismul trecutului și al viitorului; 5. Dr. Sever Dan: Critică și cărtire; 6. Dr. Onisifor Ghibu: Spiru Haret; 7. Oct. C. Tăslăuanu: Pictorul Grigorescu.

VI. Cursuri de analfabeți: 6. În *Pata*, ținut de învă. Emil Miclea; *Măcișul-ung.*, ținut de învă. Filip Părvu; *Feneșul-săsesc*, ținut de învă. Ioachim Pop; *Feiurd*, ținut de învă. Alex. Contraș; *Cluj*, ținut de învă. Andreiu Pora și funcționarul de bancă Nicolae Marcu, având ca elevi soldați; *Feleac*, ținut de învă. Ștefan Pop.

Numărul elevilor nu se indică.

VII. Avera despărțământului 800 cor.

VIII. Observațiune. Despărțământul a administrat Internatul Petran, în care au locuit 20 studenți universitari.

Dr. Valentin Poruțiu, director.

29. Cohalm.

Despărțământul s'a reorganizat în cursul anului 1914.

Ioan Bercan, director.

30. Crasna.

S'a înființat la 10 Februarie 1914.

Grațian Flonta, director.

31. Dej.

I. Numărul comunelor: 103.

II. Numărul agențurilor: 2. În comunele: Cheșeu și Cuzdrioara.

III. Numărul bibliotecilor: 1. În Dej cu 150 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 22 în 16 comune. În *Glod*: 1. Ilariu Boroș: Despre conservarea datinelor străbune; 2. V. Cosma: Insemnătatea învățaturii. *Căpâlna*: 3. I. Boroș: Despre necazurile țaranului și înlăturarea lor. *Maia*: 4. V. Lazar: Despre alcoolism; 5. Gh. Mânzat: Despre podoabe. *Șigău*: 6. V. Lazar: Despre alcoolism. *Zăpârț*:

7. V. Lazar: Despre pomărit; 8. Teodor Pop: Despre alcoolism. *Gâlgău*: 9. Gh. Mânzat: Despre puritatea limbii. *Giurgești*: 10. Gh. Mânzat: Despre alcoolism. *Doboceni*: 11. Vas. Bumb: Despre alcoolism. *Gichișul-de-jos*: 12. și *Codor*: 13. Gh. Mânzat: Despre podoabe. *Terpiu*: 14. V. Lazar: Despre pomărit; 15. Gh. Mânzat: Despre podoabe. *Rus*: 16. Nic. Hossu: Despre alcoolism; 17. Gavril Pete: Originea Românilor; 18. V. Cosma: Insemnătatea învățaturii. *Letca, Răstoci, Ileana-mare, Săcătura*: 19. 20. 21. 22. V. Cosma: Insemnătatea învățaturii.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți. 2. În *Cuzdrioara*, ținut de inv. Ioan Popoviciu, și în *Cheșeu*, ținut de preotul Gh. Marțian.

VII. Averele despărțământului: 261 cor. 87 fil.

Ilariu Boroș, director.

32. Deva.

I. Numărul comunelor: 57.

II. Numărul agențiilor: —.

III. Numărul bibliotecilor: —.

IV. Numărul prelegerilor: 9 în 8 comune. În *Tâmpa*: 1. Adam Lula: Conservarea limbii și obiceiurilor noastre. *Cristur*: 2. A. Lula: Păstrarea legii strămoșești. *Bejan*: 3. Dr. I. Dobre: Icoana vieții creștine. *Șotmuș*: 4. Dr. I. Dobre: Educația în familie. *Sântandreiș*: 5. Al. Petrau: Simțul religios-moral. *Bârcia-mică*: 6. G. Popoviciu: Iubirea de aproapele. *Bârsău*: 7. P. Mihuț: Legea creștinească. *For-nadia*: 8. Partenie Ungur: Despre credință, învățătură și hărnicie. 9. *Tâmpa*; Dr. Eugen Tătar, adv.: Sfaturi de drept.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți. 2. În *Deva*, ținut de învățătorul Nicolae Igna cu 4 inși; în *Biscaria*, ținut de parohul Adam Lula cu 20 inși.

VII. Averele despărțământului: —.

Dr. Ioan Dobre, director.

33. Dicioșânmartin.

I. Numărul comunelor: 59.

II. Numărul agențiilor: 41. În comunele: Căpâlna-de-jos, Cucerdea-română, Șaroșul-unguresc, Bernadea, Căpâlna-de-sus, Păucea, Subpădure, Someștelnic (Futac), Lăscud, Ganfalău, Hărănglab, Deaș, Sălcud, Bord, Dicioșânmartin, Pocea-Mediașului, Bazna, Boziaș, Tirimia-mare, Băgaci, Giuluș, Blăjel, Velț, Chirileul de Murăș, Sânta-Măria, Cuștelnic, Bobohalma, Adămuș, Dâmbău, Craifalău, Ogra, Bachnea, Lepindea, Feisa, Vidrasău, Șomfalău, Tătărlăua, Boian, Deag, Șeulia-română și Cerghidul-mare.

III. Numărul bibliotecilor: 42. În comunele: Bazna cu 128 vol., Boziaș cu 126 vol., Boian cu 153 vol., Lăscud cu 126 vol., Dicioșânmartin cu 118 vol., Căpâlna-inferioară cu 105 vol., Tirimia-mare cu 42 vol., Băgaci cu 42 vol., Ghiuluș cu 42 vol., Blăjel cu 85 vol.,

Veț cu 42 vol., Chirileu, Sânta-Măria, Cuștelnic, Bobohalma, Vidrasău, Șomfalău, Tătărlăua, Deag, Șeulia română și Cerghidul-mare cu câte 42 vol., Cucerdea română cu 42 vol., Șaroșul-unguresc cu 37 vol., Bernadea cu 31 vol., Căpâlna-de-sus cu 31 vol., Păucea cu 37 vol., Subpădure cu 29 vol., Futac cu 29 vol., Ganfalău cu 30 vol., Hărănglab cu 43 vol., Deaș cu 30 vol., Sălcuț cu 30 vol., Craifalău cu 25 vol., Ogra cu 49 vol., Bachnea cu 46 vol., Lepindea cu 52 vol., Feisa cu 54 vol., Ernut cu 50 vol., Bord cu 29 vol., Păucea-Mediașului cu 30 vol., Adămuș cu 32 vol., Dâmbău cu 33 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 29 în 14 comune. În *Bachnea*: 1. Dr. R. Boila: Insemnătatea scrisului și a cetitului; 2. Ioan Todoran: Poeziile lui O. Goga. *Lepindea*: 3. Dr. Romul Boila: Insemnătatea scrisului și a cetitului; 4. I. Todoran: Poeziile lui O. Goga. *Feisa*: 5. D. L. Todoran: Insemnătatea meseriilor; 6. Const. Frâncu: Părinții și copiii; 7. Z. Macaveiu: Poeziile lui Coșbuc și Alecsandri. *Ogra*: 8. Al. Petrașcu: Insemnătatea scrisului și cetitului; 9. Dr. R. Boila: Noțiuni de drept privat. *Craifalău*: 10. N. Platon: Alcoolismul și alte rele; 11. Ilarie Dulău: Despre crutare; 12. Anastasiu Beșa: Insemnătatea însoțirilor; 13. Dr. R. Boila: Portul național. *Dâmbău*: 14. L. Costea: Stupăritul; 15. D. Todoran: Despre școală, scris și cetit; 16. Dr. O. Cismașiu: Poeziile lui O. Goga; 17. Ioan Todoran: Sfaturi economice. *Adămuș*: 18. Gh. Stoica: Despre însoțiri; 19. D. L. Todoran: Despre analfabeți; 20. Nic. Berghian: Despre cultura pomilor. *Șomfalău*: 21. Gh. Stoica: Despre însoțiri. *Blăjel*: 22. Gh. Stoica: Despre însoțiri. *Căpâlna-de-jos*: An. Beșa: Insemnătatea însoțirilor. *Hărănglab*: 24. Dr. R. Boila: Despre însoțiri. *Feisa*: 25. An. Beșa: Insemnătatea tovărășiilor. *Bazna*: 26. C. Mușlea: Insemnătatea însoțirilor; 27. A. Nan: Despre sentimentul religios în poezia populară română. *Dicio-Sân-Mărtin*: 28. L. Pascu: Vieța lui Isus; 29. Dr. Emil Folea: Alcoolismul.

V. Numărul conferințelor etc.: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 4. În *Feisa*, de învățătorul Constantin Frâncu. Cursul a fost urmat de 42 de inși, — *Șaroșul-unguresc*, *Giulus* și *Veț*.

VII. Averele despărțământului: —.

VIII. Observațiune: Despărțământul a înființat în comunele Șomfalău, Blăjel, Feisa, Căpâlna-inferioară, Boian și Hărănglab însoțiri de credit și economii.

Dr. Romul Boila, director.

34. Dobra.

I. Numărul comunelor: —.

II. Numărul agenturilor: 2. În com.: Gurasada și Certejul-de-jos.

III. Numărul bibliotecilor: 2. În comunele: Dobra și Gurasada.

IV. Averele despărțământului: 640 cor.

Observare: N'a înaintat raport. Datele sunt luate din raportul anului trecut. Din 46 comune aparținătoare desp. s'a înființat despărțământul nou lila-murășană.

I. Morariu, director.

35. Făgăraș.

I. Numărul comunelor: 29.

II. Numărul agențiilor: 3. Galați, Râușor și Dridif.

III. Numărul bibliotecilor: 1 în Făgăraș cu 281 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 7 în 4 comune. În *Ludîșor*: 1. Leonte Opriș: Despre năravurile rele; 2. Ioan Rinea: Păstrarea sănătății. *Beșimbac*: 3. Leonte Opriș: Despre testamente. *Berivoiul-mic*: 4. V. Micu: Mijloacele, prin cari se propagă cultura; 5. L. Opriș: Despre testamente. *Hurez*; 6. V. Micu: Despre obiceiurile rele; 7. L. Opriș: Despre beție.

V. Numărul conf. și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 4. În *Galați* și *Făgăraș*, ținute de învățătorii locali; în *Lisa* și *Luța*, ținute de parohii locali. Numărul elevilor nu se indică. Se spune numai, că «nici unul n'a învățat a scrie și ceti».

VII. Avera despărțământului: 174 cor. 65 fil.

VIII. Observațiune: Despărțăm. s'a reorganizat la 14 Martie 1914.

Nicolae Borzea, director.

36. Gherla.

I. Numărul comunelor: 62.

II. Numărul agențiilor: 17. În comunele: Bonț, Hășdate, Dârja, Lona, Minthiul-Gherlei, Nicula, Păclișa, Sânmiclăuș, Sic, Silivaș, Teolturi, Sântioana, Țaga, Petrihaza, Dindeleag, Feldioara și Buza.

III. Numărul bibliotecilor: 17 și anume: în Bonț cu 52 volume, Hășdate cu 56 vol., Lona cu 144 vol., Minthiul-Gherlei cu 114 vol., Sic cu 168 vol., Silivaș cu 58 vol., Teolturi cu 50 vol., Nicula cu 54 vol., Păclișa cu 54 vol., Sânmiclăuș cu 52 vol., Sântioana cu 54 vol., Țaga cu 52 vol., Petrihaza cu 52 vol., Dindeleag cu 54 vol., Feldioara cu 58 vol., Buza cu 70 vol. și Gherla cu 160 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 38, în 24 comune. În comuna *Buza*: 1. Dr. P. Fabian: Folosul învățaturii; 2. Dr. V. Bojor: Patima beției; 3. Dr. V. Moldovan: Dragostea de limbă și neam; 4. Cornel Pop: Primul ajutor. *Dăbâca*: 5. C. Pop: Încrederea și supunerea față de autorități. *Iclodul-mare*: 6. Dr. V. Bojor: Beția și urmările ei. *Minthiul-Gherlei*: 7. Dr. V. Bojor: Luxul. *Seplac*: 8. Dr. V. Bojor: Beția și urmările ei; 9. Ioan Roman: Însemnătatea învățaturii; 10. At. Pascu: Despre sudalme; 11. Gavril Almășan: Cauzele nefrecventării regulate a școlii. *Fizeșul-Gherlei*: 12. Dr. V. Bojor: Luxul. *Sânmiclăuș*: 13. Dr. V. Bojor: Iubirea deaproapelui. *Diviciorii-mici*: 14. Dr. V. Bojor: Scopul Asociațiunii; 15. Dem. Rus: Luxul la poporul nostru. *Feldioara*: 16. Dr. V. Bojor: Alcoolismul. *Salatiu*: 17. Dr. V. Bojor: Despre sudalme. *Dindeleag*: 18. Dr. V. Bojor: Sudalme, lux, beție. *Sântioana*: 19. Dr. V. Bojor: Asociațiunea. *Țaga*: 20. Dr. V. Bojor: Asociațiunea. *Nicula*: 21. Dr. V. Bojor: Combaterea luxului; 22. Gr. Pop: Scopul Asociațiunii. *Sic*: 23. Dr. V. Bojor: Asociațiunea. *Bonț*: 24. Dr. V. Bojor: Patima beției. *Petrihaza*: 25. Dr. V. Bojor: Asociațiunea.

Ghiroft: 26. Dr. V. Bojor: Patima proceselor. *Orman*: 27. Dr. V. Bojor: Despre sudalme. *Silivaș*: 28. Ambrosiu Plaian: Procesul de fructificare a sămânței; 29. Acelaș: Asigurarea vitelor. *Ciaba*: 30. Paul Sălvan: Beția și urmările ei; Acelaș: 31. Creșterea morală a fetelor; 32. Purtarea morală; 33. G. Papiu: Prăsirea vitelor. *Valea-rea*: 34. P. Sălvan: Beția și urmările ei. *Batin*: 35. P. Sălvan: Beția și urmările ei. *Oșorhel*: 36. Dem. Rus: Luxul la poporul nostru. *Sânmartin*: 37. P. Sălvan: Alcoolismul. *Minthiul-Gherlei*: 38. H. Deac: Poezia populară.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice. *Conferențe*: 5. *Minthiul-Gherlei*: 1. H. C. Deac: Psihologia țaranului român în poezia sa populară. *Gherla*: 2. Dr. V. Bojor: Sentimentul religios la sexul feminin; 3. Dr. V. Moldovan: Căsătorie, familie, societate; 4. Dr. L. Ciato: O pagină din economia politică; 5. Dr. V. Bojor: Chestiunea socială. Conferențele s'au ținut în cadrele unor serate literare-muzicale.

VI. Cursuri de analfabeți. 2. În *Dârja*, ținut de parohul Valeriu Popescu și inv. Iuliu Todoran cu 50 de inși; în *Ciaba*, ținut de parohul Paul Sălvan și inv. Gavril Papiu cu 40 inși.

VII. Averele despărțământului: 500 cor.

Grigoriu Pop, director.

37. Giurgeu.

I. Numărul comunelor: 10.

II. Numărul agenților: 1 în Sărmaș. Sediul: Tulgheș.
S'a înființat la 26 Maiu 1912. Reorganizat la 9 Septembrie 1913.

Aurel Nicolescu, director.

38. Gurghiu.

S'a înființat la 9 Octombrie 1913.

† *Grigorie Nicoară*, director.

39. Hălmațiu.

I. Numărul comunelor: 33.

II. Numărul agenților: —.

III. Numărul bibliotecilor: 4. În Hălmațiu cu 64 vol., Talagiu cu 26 vol., Pleșcuța cu 28 vol. și Hălmațel cu 28 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 1. În *Hălmațiu*: 1. Cornel Lazar: Vieța lui Isus Christos.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 2. În Talagiu, ținut de învăț. V. Darcea, în Tisa de inv. Adam Dragoș.

VII. Averele despărțământului: —.

VIII. Observațiune. S'a reorganizat la 9 Martie 1914.

Cornel Lazar, director.

40. Hațeg.

I. Numărul comunelor: 105.

II. Numărul agenților: 4. În Grădiște, Boșorod, Pui și Baru.

III. Numărul bibliotecilor: 14. În Hațeg cu 756 vol., Grădiște cu 77 vol., Boșorod cu 77 vol., Totești cu 15 vol., Barul-mare cu 78 vol., Silvașul-de-jos cu 8 vol., Silvașul-de-sus cu 9 vol., Demsuș cu 12 vol., Sâmpetru cu 7 vol., Bărești cu 10 vol., Ciopea cu 11 vol., Bouțarul-de-jos cu 14 vol., Bățâlar cu 10 vol. și Puiu cu 41 volume.

IV. Numărul prelegerilor: —.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 1 serată literară în Hațeg.

VI. Cursuri de analfabeți: —.

VII. Averele despărțământului: 706 cor.

Dr. Cornel Popescu, dir. substituit.

41. Huedin.

Reorganizat la 9 Iunie 1914. Datele privesc vechiul desp. Hida-Huedin și sunt înaintate de fostul director: *Dr. Simeon Tămaș.*

I. Numărul comunelor: 79.

II. Numărul agențiilor: 9. În comunele: Morlaca, Fildul-de-mijloc, Mireș, Cuteiuș, Băica, Almașul-mare, Sebișul-mare, Hida și Mănăsturul român.

III. Numărul bibliotecilor: 3. În B.-Huedin cu 115 volume, în Hida cu 180 volume și Almaș cu 26 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 5, în 3 comune. În *Mănăsturul românesc*: 1. Dr. S. Varna: Despre folosul învățării; 2. Ioan Mango: Despre meșteșuguri. *Almașul-mare*: 3. Vas. Idu: Școala modernă. *Aștileul-mare*: 4. Ioan Hațegan: Despre creșterea corectă a băieților în familie; 5. S. Turcu: Aurel Vlaicu.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Fizeș*, ținut de Teodor Groza, abs. de teol., cu 38 inși.

VII. Averele despărțământului: 354 cor. 34 fil.

Dr. Andreiu Pop, director.

42. Hunedoara.

I. Numărul comunelor: 50.

II. Numărul agențiilor: —.

III. Numărul bibliotecilor: 1. În Hunedoara cu 200 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 9 în 3 comune. În *Lelese*: 1. V. C. Osvadă: Despre «Astra»; 2. Dr. I. Popoviciu: Despre testament; 3. Valeriu Beșan: Despre cambii; 4. Virgil Comșa: Despre literatură. *Sâncraiu*: 5. V. C. Osvadă: Sfaturi economice; 6. V. Comșa: Despre asigurări. *Nădășdia-inf.*: 7. V. C. Osvadă: Bunuri economice; 8. V. Comșa: Despre asigurări; 9. Nic. Macrea: Despre Asociațiune.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice. *Conferențe*: 18. În *Hunedoara*: V. C. Osvadă: 1. Scopul sezătorilor literare; 2. Goga și Iosif; 3. Din Istoria Românilor; Dr. G. Dubleş: 4. Nic. Iorga; 5. Aurel Vlaicu; 6. Inceputurile literaturii românești; Const. Dima: 7. Poezia populară; Nic. Macrea: 8. Andreiu Șaguna; Dr. E. Boeriu: 9. Mihail Eminescu; Dr. I. Popoviciu: 10. Vasile Alexandri;

Dr. G. Danilă: 11. I. U. Soricu și Zaharie Bârsan; Virgil Comșa: 12. Doamne și Domnițe Române; 13. Feminismul; 14. Mihaiu Viteazul; Maria Dima: 15. Feminism; G. Rain: 16. Despre dumnezeire; G. Henția: 17. Despre bine și rău; Maxim Crăciun: 18. Revoluția lui Horia.

Conferențele au fost împreunate cu declamații și citiri din diferite autori.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 280 cor.

Vasile C. Osvadă, director.

43. Ibașfalău.

I. Numărul comunelor: 37.

II. Numărul agenților: 9. In Alma, Ernea, Hoghilag, Hundorf, Nadășul-săsesc, Vamoșodriheiu, Valchid, Șaroșul-săsesc și Sântioana.

III. Numărul bibliotecilor: 9. In Hundorf cu 18 volume, în Sântioana cu 18 volume, Șaroșul-săsesc cu 20 volume, Alma cu 20 vol., Vamoșodriheiu cu 20 vol., Hoghilag cu 20 vol., Valchid cu 20 vol., Nadășul-săsesc cu 20 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 19. In *Copșa-mare*: 1. Dr. Ilarie Holom: Despre comasări; 2. Ioan Lupean: Despre asigurări. *Valchid*: 3. Dr. I. Holom: Despre contracte și întabulare; 4. I. Lupeanu: Despre asigurări. *Hoghilag*: 5. Dr. I. Holom: Despre testamente; 6. I. Dragolea: Despre Ioan-Gură-de-aur. *Ibașfalău*: 7. Dr. I. Holom: Despre testamente; 8. I. Dragolea: Despre Ioan-Gură-de-aur; 9. George Simu: Despre întâiul său dascăl; 10. Dr. I. Holom: Dreptul de alegător. *Ernea*: 11. Dr. I. Holom: Dreptul de alegător; 12. Acelaș: Despre băncile populare; 13. I. Dragolea: Despre Ioan-Gură-de-aur; 14. Dr. I. Holom: Drepturile urbariaștilor. *Șaroșul-săsesc*: 15. I. Fodorean: Datorințele părinților față de școală. *Alma-săsească*: 16. Despre unitatea culturală; 17. Dr. A. Morariu: Activitatea Asociațiunii; 18. Dr. I. Holom: Scopul bibliotecilor. *Curciu*: 19. N. Iancu: Despre băncile populare.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului 125 cor.

VIII. Observațiune. S'a înființat o bancă populară în Curciu.

Dr. Ilariu Holom, director.

44. Ilia-murășană.

Despărțământul s'a înființat la 28 Septembrie 1913.

I. Numărul comunelor: 46.

II. Numărul agenților: —.

III. Numărul bibliotecilor: —.

IV. Numărul prelegerilor: —.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 1 șezătoare literară în Ilia.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului 24 cor.

Dr. Ștefan Chiriloviciu, director.

45. Indol.

I. Numărul comunelor: 29.

II. Numărul agenturilor: —.

III. Numărul bibliotecilor: 3. În Schiopi cu 109 volume, Indol cu 78 vol., Măgura cu 72 vol.

IV. Numărul prelegerilor 32 în 14 comune. În *Hășmaș*: 1. V. Sima: Creșterea vitelor; 2. Longin Corcheș: Cinstirea sărbătorilor; 3. Dr. I. Giurgiu: Despre testament. *Șutu*: 4. I. Bucur: Despre Asociațiune; 5. Nic. Racovițan: Nutrețul măiestrit; 6. Nicolae Vescan: Alcoolul. *Rachișu-român*: 7. E. Muntean: Beția; 8. L. Corcheș; Portul românesc. *Hășdate*: 9. Sim. Popa: Despre Asociațiune; 10. L. Corcheș; Beția. *Filea-de-sus*: 11. N. Racovițan: Cartea; 12. Nic. Vescan: Beția; 13. Dr. I. Giurgiu: Despre meserii. *Filea-de-jos*: 14. N. Racovițan: Asociațiunea; 15. L. Corcheș: Scopul omului; 16. Dr. I. Giurgiu: Invățătura. *Schiopi*: 17. N. Racovițan: Asociațiunea; 18. N. Vescan: Beția. *Măgura*: 19. Aug. Pop: Datorințele părinților către fii; 20. N. Racovițan: Beția. *Lita-română*: 21. I. Bucur: Despre carte; 22. N. Racovițan: Portul românesc. *Indol*: 23. I. Bucur: Asociațiunea; 24. N. Racovițan: Scriitorii români; *Iara*: 25. N. Racovițan: Școala; 26. N. Vescan: Alcoolul; *Băișoara*: 27. L. Corcheș: Cartea și meseriile; 28. N. Vescan: Locurile sfinte; *Sălicea*: 29. B. Vlasa: Meserii; 30. P. Feneșan: Beutura. *Ciurila*: 31. I. Bucur: Asociațiunea; 32. I. Belu: Crujașea.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Măgura*, ținut de învă. Augustin Pop, cu 30 inși.

Cursurile aruncate în alte sate au fost oprite de autorități.

VII. Avera despărțământului: 111 cor. 60 fil.

VIII. Observațiune. Propune, ca în locul broșurilor din biblioteca populară, să se trimită membrilor ajutători o foaie săptămânală.

Ioan Bucur, director.

46. Jibou.

I. Numărul comunelor: 69.

II. Numărul agenturilor: —.

III. Numărul bibliotecilor: —.

IV. Numărul prelegerilor: 14, în 5 comune. În *Năprade*: 1. T. Dragomir: Istoricul Asociațiunii; 2. Ananie Popoviciu: Nutrețurile măiestrite; 3. Dr. A. Hetco: Drepturile și datorințele părinților față de fii. *Cheud*: 4. T. Dragomir: Despre Asociațiune; 5. A. Popoviciu: Nutrețurile măiestrite; 6. Dr. A. Hetco: Despre testamente. *Someș-odorheiu*: 7. T. Dragomir: Despre Asociațiune; 8. Al. Manu: Insemnătatea școlii; 9. Dr. A. Hetco: Despre copiii nelegiuți. *Ineu*: 10. T. Dragomir: Despre Asociațiune; 11. Al. Manu: Foloasele învățaturii; 12. Dr. A. Hetco: Hotarele disciplinei familiare. *Domnin*: 13. Gavril Cherebețiu: Despre Asociațiune; 14. Al. Manu: Foloasele învățaturii.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

- VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Lupoia*, ținut de inv. Ioan C. Micu cu 15 inși.
VII. Averele despărțământului: 114 cor. 70 fil.
VIII. Observațiune. Propune înființarea despărțământului Zălau. (Zălau).
Teofil Dragomir, director.

47. Jiu.

- I. Numărul comunelor: 14.
II. Numărul agenților: —.
III. Numărul bibliotecilor: —.
IV. Numărul prelegerilor: 9, în 4 comune. În *Livezeni*: 1. Dr. N. Olariu: Despre Asociațiune; 2. Petru Manole: Urmările beției. *Vulcan*: 3. Dr. N. Brânzeu: Despre Asociațiune; 4. Dr. Romul Mioc: Folioasele învățaturii; 5. Ioan Duma: Urmările beției. *Paroșeni*: 6. N. Zugrav: Despre Asociațiune; 7. Dr. N. Brânzeu: Păcatele sătenilor; 8. Dr. N. Olariu: Despre testamente. *Lupeni*: 9. Ioan Duma: Despre Asociațiune.
V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 4. *Conferențe: Iscroni*: 1. I. Duma: Despre Asociațiune; 2. Dr. N. Olariu: Despre testamente. *Vulcan*: 3. Dr. R. Mioc: Despre cultura popoului; 4. Dr. Valer Pocol: Vieța Românilor din Jiu. — Impreunate cu declamații și cântări.
VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.
VII. Averele despărțământului: —.

Nicolae Zugrav, preot, director.

48. Lăpușul-unguresc.

- I. Numărul comunelor: 51.
II. Numărul agenților: 7. În comunele: Borcut, Berinta, Cernești, Suciul-de-jos, Stoiceni, Rohia, Ciocotiș.
III. Numărul bibliotecilor: 5, în comunele: Borcut cu 32 vol., Cernești cu 40 vol., Berinta cu 40 vol., Suciul-de-sus cu 50 vol. și Lăpușul-unguresc cu 50 volume.
IV. Numărul prelegerilor: 18, în 4 comune. În *Trestia*: 1. Andreiu Ludu: Despre meserii; 2. Gh. Vancu: Despre cambii; 3. Nic. German: Despre stupărit. *Ciocotiș*: 4. A. Ludu: Despre meserii; 5. Gh. Vancu: Despre cambii; 6. N. German: Despre stupărit. *Borcut*: 7. A. Ludu: Despre meserii; 8. Dr. I. Petruțiu: Despre testamente; 9. Aurel Bodea: Despre credințele deșarte. *Stoiceni*: 10. A. Ludu: Despre meserii; 11. Dr. I. Petruțiu: Despre testamente; 12. A. Bodea: Despre stupărit. *Rohia*: 13. Dr. G. Buzura: Despre rostul Asociațiunii; 14. A. Ludu: Despre meserii; 15. Dr. G. Buzura: Despre contracte și testamente; 16. N. German: Despre credințele deșarte; 17. A. Ludu: Portul românesc; 18. Dr. G. Buzura: Despre rostul agenturii comunale.
V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 2. *Conferențe: Stoiceni*: 1. A. Ludu: Datorințele preoților și învățătorilor în

vieța culturală românească. *Capolnoc-Mănăstur*: 2. A. Ludu: Limba în afirmarea noastră națională-culturală.

VI. Cursuri de analfabeți: 6. În *Borcut*, ținut de inv. Gavril Criste cu 38 inși. *Libotin*, ținut de inv. Nicolae Man cu 16 inși. *Mașca*, ținut de parohul Ioan Dobre cu 3 inși. *Plopiș*, ținut de preotul Alexiu Latiș cu 14 inși. *Rohia*, ținut de inv. Ștefan Bărbos cu 27 inși. *Leschia*, ținut de inv. Gr. Roman cu 15 inși.

VII. Avera despărțământului: 270 cor. 40 fil.

Dr. Gavril Buzura, director.

49. Lipova.

S'a reorganizat la 9 Iunie 1914, din comunele aparținătoare cercului administrativ al Lipovei.

Dr. Aurel Cioban, director.

50. Lugoj.

I. Numărul comunelor: 111.

II. Numărul agenturilor: 2. În Făget și Sacul.

III. Numărul bibliotecilor: 12, în comunele: Găvoșdia cu 80 vol., Sacul cu 75 vol., Făget cu 80 vol., Cliciova-Nevrincea cu 76 vol., Lugoj cu 110 vol., Gruini cu 64 vol., Silha cu 68 vol., Bara cu 65 vol., Hosendești cu 61 vol., Răchita cu 60 vol., Sintești cu 62 vol. și Fârdia cu 61 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 4, în 1 comună. În *Căvăran*: 1. Dr. Moise Ienciu: Despre muncă și cruce; 2. Ion Lengheru: Despre folosul asigurărilor; 3. Dimitrie Soconeanu: Despre urmările alcoolismului; 4. Ștefan Gerga: Despre credințele deșarte.

V. Numărul conferențelor: 1. În *Căvăran*: Dr. George Popoviciu: Despre instituțiunile culturale române din patrie.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 611 cor. 60 fil.

Dr. George Popoviciu, director.

51. Măhaciu.

I. Numărul comunelor: 17.

II. Numărul agenturilor: 1, în Vereșmort.

III. Numărul bibliotecilor: 2, în Măhaciu cu 150 vol. și în Vereșmort cu 56 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 19, în 5 comune: În *Cicău*: 1. I. Căpălnean: Despre alcoolism; 2. Dr. I. Moldovan: Despre scris și cetit; 3. Dr. E. Mezei: Starea Românilor de dincoace de munți. *Ormeniș*: 4. I. Căpălnean: Despre alcoolism; 5. Ioan Popa: Patimile lui Isus; 6. Dr. I. Boieriu: Prăsierea vitelor. *Ciugudul-de-sus*: 7—9. Cele de sub 4—6. *Măhaciu*: 10—12. Cele de mai înainte. *Vereșmort*: 13. Ștefan Roșian: Despre alcoolism; 14. I. Căpălnean: Pelagra; 15. I. Căpălnean: Despre căsătorie; 16. R. Dimboiu: Contabilitatea economului

mic; 17. Ioan Simu: Despre Asociațiune; 18. I. Căpălnean: Folosul cetitului și scrisului; 19. I. Căpălnean: Tuberculoza.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 55 cor.

Gavril Pop, director.

52. Marghita.

I. Numărul comunelor: 43.

II. Numărul agențiilor: 8. În Cheț, Sân-Lazar, Popești, Voi-vozi-Cuzap, Ghetea, Satul lui Barb, Margine și Chiralău.

III. Numărul bibliotecilor: 8. În fiecare agenție una.

IV. Numărul prelegerilor: —.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Sarcău* s'au instruit 30 de inși.

VII. Averele despărțământului: 60 cor. 80 fil.

VIII. Observațiune. Despărțământul n'a putut funcționa din cauza deselor inundații și ploii.

Dr. Dionisie Stoica, director.

53. Mediaș.

I. Numărul comunelor: 28.

II. Numărul agențiilor: 3. În Agârbiciu, Biertan și Șeica-mare.

III. Numărul bibliotecilor: —.

IV. Numărul prelegerilor: —.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 2. În *Mediaș* și *Ațel*.

VII. Averele despărțământului: —.

Dr. Dionisie Roman, director.

54. Mercurea.

I. Numărul comunelor: 24.

II. Numărul agențiilor: 4. În comunele: Poiana, Boz, Apoldul-inf. și Sângătîn.

III. Numărul bibliotecilor: 9. În Mercurea, Poiana, Dobârca, Apoldul-mic, Sângătîn, Reciu, Gârbova, Cărpiniș și Boz, cu câte 20—50 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 13 în 6 comune. În *Mercurea*: 1. N. Simulescu: Despre grădinărit. Acelaș: 2. Despre cooperatie; 3. Urmările alcoolismului; 4. I. Puia: Greșelile părinților în educația familiei; 5. Dr. Gh. Măcelariu: Cărțile funduare. *Apoldul-de-sus*: 6. D. Ivan: Despre vierit. *Apoldul-de-jos*: 7. Ilie Beu: Despre curățenie; 8. Dr. Gh. Măcelariu: Despre însoțiri și asigurări. *Sângătîn*: 9. I. Dăian: Superstiții; 10. N. Pârveu: Asigurări. *Poiana*: 11. R. Vraciu: Plante medicinale. *Ludoș*: 12. Dr. N. Schiau: Folosul băncilor; 13. Dr. Stanciu: Legea comunală.

V. Numărul conferențelor și reprez. artistice: 3 reprezentații teatrale în *Mercurea* (2 date de corpul învățătoresc). *Poiana*: 4. Dată

de corpul învățătoresc. *Apoldul-de-jos*: 5. Dată de corpul învățătoresc. *Gârbova*: 6. Dată de fanfară. *Cărpiniș*: 7. Dată de corpul învățătoresc. *Apoldul-de-sus*: 8. Dată de țărani.

În Mercurea corpul învățătoresc a mai organizat o serbare a pasărilor și pomilor.

VI. Cursuri de analfabeți: 3. În *Sângătin*, ținut de preotul Ioan Dăian cu 6 inși. *Doștat*, ținut de abs. de teol. Nic. Crăciun cu 10 inși; *Boz*, ținut de preotul I. Becicheri cu 8 inși.

VII. Averea despărțământului 308 cor. 12 fil. și un gramofon.

Avram Pecurariu, director.

55. Mociu.

I. Numărul comunelor: 38.

II. Numărul agenturilor: 5. În Gădălin, Sărmașul-mare, Țagul-mare, Țăgșor și Budatelec.

III. Numărul bibliotecilor: 6. În Gădălin cu 191 vol., Mociu cu 200 vol., Sărmașul-mare cu 216 volume, Frata cu 200 vol., Țăgșor 62 vol. și Țagul-mare 125 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 11 în 5 comune. În *Imbuz*: 1. A-xentiu Mureșian: Despre portul național. *Sărmașul-mare*: 2. Const. Rusu: Despre portul național; 3. Nic. Grecu: Cruțarea și cumpătarea. *Țăgșor*; 4. G. Hintea: Despre Asociațiune; 5. Ioan Pop: Despre portul național. *Țagul-mare*: 6. G. Hintea: Despre Asociațiune; 7. Oct. Florian: Despre alcool; 8. Nic. Grecu: Despre școală. *Budatelec*: 9. G. Hintea: Despre Asociațiune; 10. Oct. Florian: Despre alcool; 11. Ioan Pop: Despre legea de câmp.

V. Cursuri de analfabeți: 2. În *Țăgșor*, ținut de preotul Oct. Florian cu 1 elev. *Țagul-mare*, ținut de preotul Ioan Pop cu 25 inși

VII. Averea: 387 cor. 33 fil. *Dr. Emil Mureșan*, director.

56. Murăș-Ludoș.

I. Numărul comunelor: 28.

II. Numărul agenturilor: 7. În Murăș-Ludoș, Murăș-Lechința, Hădărău, Vaideiu, Velcheriul-de-Câmpie, Săcalul de-Câmpie și Grind-Cristur.

III. Numărul bibliotecilor: 14. În Murăș-Ludoș 300 vol., Velcheriul-de-Câmpie 250 vol., Murăș-Lechința 50 vol., Vaideiu 35 vol., Șeulia-de-Câmpie 50 vol., Murăș-Dateș 35 vol., Chimitelnicul-de-Câmpie 50 vol., Căpușul-de-Câmpie 25 vol., Iclânzul 25 vol., Grebenișul-de-Câmpie 25 vol., Bogata-de-Murăș 25 vol., Grind-Cristur 25 vol., Săcalul-de-Câmpie 25 vol. și Hădărău cu 25 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 8 în 3 comune. În *Hădărău*: 1. Ioan Boeriu: Despre Asociațiune; 2. A. Badiu: Despre meserii și negoț; 3. Dr. I. Caliani: Despre testamente și contracte. *Șeulia-de-Câmpie*: 4. Dr. I. Olteanu: Despre Asociațiune; 5. Oct. Popa: Despre educație; 6. Dr. I. Caliani: Despre testamente și contracte. *Lechința-de-Murăș*: 7. Ioan Boeriu: Despre foloasele învățaturii; 8. Ioan Olteanu: Despre tovărășii și reuniuni.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: 3. In *Cheța*, ținut de cantorul bisericesc cu 15 inși. *Hădărău*, ținut de preotul Oct. German cu 20 inși. *Cicud*, ținut de cantorul bisericesc cu 10 inși.

VII. Averea despărțământului: 459 cor. 74 fil.

Ioan Boeriu, director.

57. Murăș-Oșorheiu.

I. Numărul comunelor: 46.

II. Numărul agenturilor: 11. In Săbad, Niraștau, Sân-Mărtinul-de-Câmpie, Milașel, Bozed, Pogăceaua, Moișa, Băla, Mădăraș, Chibeala și Riciu.

III. Numărul bibliotecilor: 6. In Nazna, Riciu, Săbad, cu câte 129 vol., Murăș-Oșorheiu cu 280 vol., Băla cu 50 vol. și Chibeala cu 50 vol.

IV. Numărul prelegerilor 55 în 17 comune: In *Bardoș*: 1. Vasile Bucur: Despre credit și împrumut; 2. E. Drăgan: Rolul părinților și al învățătorului în educația copiilor; 3. Dr. I. Pantea: Sfaturi juridice. *Săbad*: 4. V. Bucur: Despre credit și împrumut; 5. E. Drăgan: Rolul părinților și al învățătorului în educația copiilor; 6. Dr. I. Pantea: Sfaturi juridice. *Ceuaș*: 7. V. Tătar: Despre Asociațiune; 8. Ion Fleșeriu: Grădina de legumi și pomărit; 9. Danilă Sasu: Rolul părinților și al învățătorului în educația copiilor. *Moișa*: 10. V. Tătar: Despre Asociațiune; 11. Ion Fleșeriu: Grădina de legumi și pomărit; 12. Emil Andreșan: Despre limbă. *Medieșfalău*: 13. Dr. Bucur Băra: Rolul bisericii și al Asociațiunii; 14. Nic. Oprean: Cum să înființăm și să conducem o prăvălie; 15. Dr. B. Băra: Sfaturi juridice. *Murăș-cristur*: 16. Ca sub 13; 17. Ca sub 14; 18. Ca sub 15. *Pogăceaua*: 19. N. Vulcu: Despre Asociațiune; 20. Dr. Iosif Comes: Sfaturi doctorești; 21. Filip Pop: Despre bunele moravuri; 22. Teodor Bad: Grădina de legumi și pomărit. *Mădărasul-de-Câmpie*: 23—26. Cele de sub 19—22. *Sântana-de Murăș*: 27. V. Tătar: Biblioteca poporală a Asociațiunii; 28. E. Drăgan: Creșterea copiilor; 29. Candin Comanescu: Foloasele și scăderile împrumuturilor. *Chinar*: 30—32. Cele de sub 27—29. *Nirașteu*: 33. Dr. B. Băra: Să ne înmulțim cunoștințele prin cetit; 34. Al. Brumariu: Despre stupărit; 35. Dum. Vidrighin: Despre greșelile poporului; 36. Dr. B. Băra: Sfaturi din dreptul privat. *Molomfalău*: 37—40. Cele de sub 33—36. *Hărteu*: 41. Dr. I. Pantea: Despre Asociațiune; 42. Arcadie Luchin: Despre credințele deșarte; 43. Nic. Oprean: Despre negoț; 44. Dr. I. Pantea: Sfaturi din dreptul privat. *Nazna*: 45—48. Cele de sub 41—44. *Bandul-de-Câmpie*: 49. C. Comanescu: Despre cooperative; 50. Dr. I. Pantea: Sfaturi din dreptul privat. *Oroiul-de-Câmpie*: 51—52. Cele de sub 49—50. și 53. Dion. Decei: Momente din istoria bisericească gr.-cat. rom. *Sâncraiu-de-Murăș*: 54. V. Tătar: Despre cooperative; 55. Danilă Sasu: Rolul învățătorului și al părinților în creșterea copiilor.

V. Numărul conf. și reprezentațiilor artistice: 1. In Băla: O serată muzicală-declamatorică, ținută de teologii români din Blaj.

- VI. Cursuri de analfabeți: 2. În *Chibelea*, ținut de preotul V. Tătar cu 12 inși. *Ceuș*, ținut de preotul Alex. Brumariu cu 26 inși.
VII. Averea despărțământului: 410 cor. 21 fil.

Dr. Ioan Pantea, director.

58. Murăș-Uioara.

- I. Numărul comunelor: 29.
II. Numărul agenților: 5. În Uioara-de-sus, Șpălnaca, Botez, Noșlac și Gâmbuș.
III. Numărul bibliotecilor: 5, în cele 5 agenți.
IV. Numărul prelegerilor: 9, în 3 comune. În *Găbud*: 1. Liviu Bran: Despre cruce; 2. Grig. Pădureanu: Despre biserică și școală; 3. Eugeniu Ciungan: Despre unele cauze ale sărăciei poporului. *Alecus*: 4—6. Cele de 'nainte, de aceeași. *Fărău*: 7—9. Cele de 'nainte, de aceeași.
V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.
VI. Cursuri de analfabeți: 2. În *Cecălaca*, ținut de preotul Aug. Trif cu 14 inși. *Gâmbuș*, ținut de preotul Iuliu Bucur și inv. Dionisie Negrea cu 40 inși.
VII. Averea despărțământului: 101 cor. 92 fil.

Emil Pop, director.

59. Năsăud.

- I. Numărul comunelor: 34.
II. Numărul agenților: 33. În Rebrîșoara, Rebra-mare, Parva, Nepos, Feldru, Ilva mare, Leș, Ilva-mică, Maier, Salva, Telciu, Mocod, Tăurea, Lușca, Hordou, Mintiul-românesc, Nimigea-românească, Mititei, Runc, Zagra, Găureni, Suplai, Poienile, Zăgrei, Bichigiu, Romuli, Rodna-nouă, Rodna-veche, Coșna, Sângeorgiul-românesc, Măgura, Poiana și Prislop.
III. Numărul bibliotecilor: 33. În Rebrîșoara cu 93 vol., Rebra-mare cu 40 vol., Parva cu 30 vol., Nepos cu 150 vol., Feldru cu 60 vol., Ilva-mare cu 276 vol., Ilva-mică cu 45 vol., Leș cu 40 vol., Maier cu 170 vol., Telciu cu 40 vol., Mocod cu 30 vol., Tăurea cu 30 vol., Năsăud cu 287 vol., Zagra cu 30 vol., Lușca cu 30 vol., Salva cu 30 vol., Hordou cu 30 vol., Mititei cu 30 vol., Mintiul-român cu 82 vol., Runc cu 30 vol., Bichigiu cu 50 vol., Romuli cu 30 vol., Suplai cu 30 vol., Poieni cu 30 vol., Găureni cu 30 vol., Nimigea-românească cu 30 vol., Rodna-veche cu 30 vol., Rodna-nouă cu 30 vol., Coșna cu 30 vol., Sângeorgiul-român cu 30 vol., Prislop cu 30 vol., Măgura cu 30 vol. și Poiana cu 40 volume.
IV. Numărul prelegerilor: 163, în 33 comune. În *Năsăud*: 1. I. Pecurariu: Prelegerile populare ca factor cultural; 2. Ant. Hangea: Foloasele învățării; 3. Dr. V. Seni: Sfaturi igienice. *Rebrîșoara*: 4. I. Pecurariu: Despre Asociațiune; 5. E. Tișca: Indemnuri la muncă; 6. Dr. E. Precup: Sfaturi gospodărești; 7. A. Precup: Despre însoțirile rele; 8. A. Precup: Istoria fondurilor grănițarești; 9. A. Precup: Moralitatea ca mijloc de fericire trupestă și sufletească; 10. Macedon

Ciuta: Soiul vitelor și îngrijirea lor; 11. M. Ciuta: Altoirea pomilor; 12. Dem. Irini: Indemnuri practice privitoare la negoțul cu lapte; 13. Ioan Rus: Foloasele reuniunilor de consum; 14. Nic. Pop: Sprijinirea însoțirilor; 15. A. Precup: Rolul Asociațiunii; 16. E. Tișca: Despre datoriile ușurate și cruțare; 17. Dr. E. Precup: Foloasele științei de carte. *Pristop*: 18. Macedon Linul: Rolul Asociațiunii; 19. I. Bojor: Sfaturi economice și igienice; 20. Mac. Linul: Scopurile Asociațiunii. *Parva*: 21. V. Bichigeanu: Rolul Asociațiunii; 22. A. Hangea: Folosul științei de carte; 23. V. Bichigeanu: Despre dragostea de Dumnezeu; 24. Vasile Coșbuc: Datorința părinților de a-și trimite copiii la școală; 25. G. Ciocârlă: Despre curățenie. *Rebra-mare*: 26. Ignațiu Seni: Sfaturi practice; 27. V. Bichigeanu: Despre dragostea de Dumnezeu; 28. A. Hangea: Rolul Asociațiunii. *Lușca*: 29. I. Seni: Sfaturi practice; 30. Victor Motogna: Rolul Asociațiunii; 31. Leonida Pop: Indemnuri economice. *Mintiul-românesc*: 32. Mac. Linul: Rolul Asociațiunii; 33. Emil Tișca: Imbrățișarea meseriilor și a negoțului; 34. V. Bichigeanu: Feriți-vă de procese; 35. I. Bulbuc: Folosul meseriilor la poporul nostru; 36. Oct. Bulbuc: Despre tovărășii și foloasele lor; 37. Oct. Bulbuc: Mijloacele promovării culturale și economice a țaranului. *Tăure*: 38. M. Linul: Rolul Asociațiunii; 39. E. Tișca: Datoriile ușurate și urmările lor; 40. V. Bichigeanu: Feriți-vă de procese. *Nimigea-românească*: 41. M. Linul: Rolul Asociațiunii; 42. A. Hangea: Folosul științei de carte; 43. V. Bichigeanu: Despre păstrare. *Salva*: 44. E. Mărcuș: Rostul Asociațiunii; 45. V. Motogna: Urmările rele ale proceselor; 46. I. Mărgineanu: Folosul științei de carte; 47. I. Morar: Muncă și cruțare, lene și risipă; 48. Teod. Zăgreanu: Foloasele științei și învățaturii; 49. Nic. Mihaese: Boalele vitelor și vindecarea lor; 50. Leon Marton: Despre pomărit; 51. Anton Palfi: Folosul măestriilor și economia rațională; 52. I. Filimon: Economia de câmp și mijloacele de îmbunătățire. *Hordou*: 53. T. Șimon: Sfaturi practice pentru economi; 54. Olimpiu Ghița: Rolul cultural al Asociațiunii; 55. Vasile Bichigeanu: Foloasele învățaturii. *Telciu*: 56. Ant. Hangea: Rolul Asociațiunii; 57. Olimpiu Ghița: Foloasele învățaturii. *Romuli*: 58. Ant. Hangea: Rolul Asociațiunii; 59. Olimpiu Ghița: Foloasele învățaturii; 60. Ioan Bal: Datorințele părinților față de creșterea copiilor; 61. Teod. Irimieș: Despre stupărit. *Bichigiu*: 62. Damian Pop: Folosul prelegerilor populare; 63. I. Braicu: Prăsirea vitelor cornute; 64. Tănase Rus: Folosul științei de carte; 65. D. Pop: Cine are carte, are parte; 66. A. Rus: Teatrul și scopurile lui; 67. I. Braicu: Biserica și școala; 68. D. Pop: Contra emigrării în America; 69. I. Braicu: Luxul, ruina satelor noastre. *Poeni*: 70. V. Bichigeanu: Rolul Asociațiunii; 71. C. Sânjuanu: Urmările rele ale proceselor; 72. Ol. Ghița: Foloasele învățaturii. *Găureni*: 73. Ol. Ghița: Rolul Asociațiunii; 74. D. Rus: Sfaturi de folos pentru economi. *Suplaiu*: 75. V. Bichigeanu: Rolul Asociațiunii; 76. C. Sânjuanu: Urmările rele ale proceselor; 77. Al. Viciu: Creșterea și nutrirea vitelor; 78. Al. Viciu: Prăsirea galițelor. *Nepos*: 79. Șt. Scridon: Rolul Asociațiunii; 80. Leon Bancu: Cruțarea și dușmanii ei; 81. Ol. Ghița: Sfaturi practice; 82. Gh. Moldovan:

Programul economic al Asociațiunii; 83. Gh. Moldovan: Creșterea copiilor; 84. P. Rogneanu: Necesitatea de-a înființa cooperative; 85. Simion Pop: Povește economice; 86. Andron Petri: Aratul adânc și de toamnă; 87. Virginia Grivase: Industria casnică a văpsitului lânii; 88. Gh. Moldovan: Foloasele prelegerilor populare. *Feldru*; 89. Șt. Scridon: Rolul Asociațiunii; 90. L. Bancu: Cruțarea și dușmanii ei; 91. Ol. Ghița: Sfaturi economice; 92. E. Ștefănuțiu: Patima beției; 93. E. Ștefănuțiu: Datorințele părinților față de copii; 94. E. Ștefănuțiu: Regulile de viață ale fiecărui creștin; 95. Gr. Onoaie: Reuniunile de consum. *Ilva-mică*; 96. E. Mărcuș: Rolul Asociațiunii; 97. V. Bichigeanu: Despre păstrare; 98. I. Bojor: Sfaturi practice; 99. Mac. Pop: Lipsa științei de carte la poporul din Ilva-mică. *Sângeorgiul-român*; 100. E. Mărcuș: Rolul Asociațiunii; 101. V. Bichigeanu: Despre păstrare; 102. I. Bojor: Sfaturi economice; 103. A. Chinteanu: Scopul șezătorilor populare; 104. I. Sohorca: Pomăritul; 105. I. Sohorca: Despre Asociațiune; 106. A. Șorobetea: Sfaturi de folos pentru economi; 107. A. Chinteanu: Despre moralitate; 108. A. Șorobetea: Din păcatele poporului; 109. A. Șorobetea: Comparație între grânicerii cei vechi și cei de astăzi; 110. A. Mihăila: Creșterea copiilor; 111. P. Damian: Folosul cetitului și al scrisului; 112. I. Sohorca: Despre reuniuni; 113. M. Lupoae: Despre primele ajutoare în nenorociri; 114. M. Lupoae: Din istoria regimentului II. de graniță; 115. A. Chinteanu: Soiurile și prăsirea vitelor. *Maiuru*; 116. E. Mărcuș: Rolul Asociațiunii; 117. A. Hangea: Folosul științei de carte; 118. E. Mărcuș: Dragostea de Dumnezeu. *Rodna-veche*; 119. I. Pecurariu: Despre scopurile Asociațiunii. *Rodna-nouă-Șanț*; 120. I. Pecurariu: Despre scopurile Asociațiunii; 121. Pam. Grapini: Cauzele ruinei și ale înaintării; 122. P. Grapini: Libertatea și lumina ca factori ai progresului; 123. M. Cotul: Sărăcia, munca și fericirea; 124. P. Grapini: Munca rațională și cruțarea; 125. V. Tămaș: Sfaturi de folos pentru țărani; 126. P. Grapini: Biserica ca scut al limbii; 127. M. Cotul: Luxul și lenea; 128. P. Grapini: Despre emigrări; 129. M. Cotul: Despre purtarea morală; 130. P. Grapini: Despre alcoolism; 131. V. Tămaș: Lucrearea rațională a pământului; 132. P. Grapini: Despre lux; 133. V. Tămaș: Ingrijirea vitelor și nobilitarea lor; 134. P. Grapini: Datoriile unui soldat bun. *Ilva-mare*; 135. T. Șimon: Rolul Asociațiunii; 136. V. Bichigeanu: Urmările rele ale beției; 137. L. Leonte: Insemnătatea științei de carte și noua lege electorală. *Leș*; 138. I. Bojor: Sfaturi economice și igienice; 139. Dr. E. Precup: Rolul Asociațiunii; 140. L. Bancu: Cruțarea și dușmanii ei. *Poiana*; 141. Dr. E. Precup: Rolul Asociațiunii; 142. I. Bojor: Sfaturi economice și igienice; 143. Șt. Buzila: Legătura între biserică și școală. *Măgura*; 144. Dr. E. Precup: Rolul Asociațiunii; 145. I. Bojor: Sfaturi economice și igienice; 146. Zah. Bulbu: Despre învățătură și hărnicie; 147. Alexe Mureșianu: Despre curățenie. *Coșna*; 148. Gh. Truția: Sfaturi practice; 149. Const. Flămând: Despre beaură și procese. *Zagra*; 150. Alex. Pălăgieșiu: Rolul Asociațiunii; 151. E. Tișca: Despre împrumuturi ușurate și cruțare; 152. A. Hangea: Foloasele științei de carte. *Mocod*; 153. Al. Pălăgieșiu: Rolul Aso-

ciațiunii; 154. E. Tișca: Despre meserii și negoț; 155. A. Hangea: Foloasele științei de carte. *Rebrișoara*: 156. E. Mărcuș: Vederi și orașe mai însemnate din România; 157. V. Motogna: Pictorul Gri-gorescu. *Mittitei*: 158. E. Mărcuș: Rolul Asociațiunii; 159. Dr. E. Precup: Sfaturi de folos; 160. E. Mărcuș: Dragostea de Dumnezeu. *Runc*: 161. E. Mărcuș: Rolul Asociațiunii; 162. Dr. E. Precup: Sfaturi gospodărești; 163. E. Mărcuș: Dragostea de Dumnezeu.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 8. *Conferențe*: *Năsăud*: 1. A. Bena: Progresele științei; 2. Dr. V. Onișor: Domnia lui Cuza-Vodă; 3. Dr. Nicolae Drăganu: Începuturile literaturii românești; 4. V. Motogna: Chestiunea orientală și războiul balcanic; 5. E. Mărcuș: Industria calorică electrică; 6. V. Bichigeanu: Poetul Șt. O. Iosif; 7. Pavel Tofan: Omul în luptă cu microbii; 8. Alexe Candale: Vilegiatura la Romani.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 322 cor. 48 fil.

Ioan Pecurariu, director.

60. Nocrich.

I. Numărul comunelor: 15.

II. Numărul agențurilor: 15. În comunele: Alțina, Bendorf, Chirpăr, Cichindeal, Cornățel, Fofeldea, Ghijasa-superioară, Ghijasa-inferioară, Hosman, Ilimbav, Marpod, Nocrich, Nucet, Săsăuș și Vurpăr.

III. Numărul bibliotecilor: 15. În Alțina cu 22 vol., Bendorf cu 171 vol., Chirpăr cu 39 vol., Cichindeal cu 34 vol., Fofeldea cu 50 vol., Ghijasa-inf. cu 38 vol., Ghijasa-superioară cu 18 vol., Ilimbav cu 140 vol., Marpod cu 42 vol., Nocrich cu 100 vol., Nucet cu 37 vol., Săsăuș cu 18 vol., Cornățel cu 80 vol., Hosman cu 83 vol. și Vurpăr cu 49 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 3, în 2 comune. În *Chirpăr*: 1. Ioan Alexandru: Imbunătățirea pământului prin gunoie. *Alțina*: 2. Acelaș despre acelaș subiect; 3. Dr. Enea Andrea: Despre testamente.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 133 cor. 02 fil.

VIII. Observațiuni. Prin comune se abonează tot mai multe foi populare. Oamenii întorși din America au început a introduce obiceiuri rele. Petrecerile cu teatru și cântece ajută mult la deșteptarea poporului.

Nicolae Petra-Petrescu, director.

61. Orade.

S'a reorganizat la 8 Iunie 1914.

Ilie Stan, director.

62. Orăștie.

I. Numărul comunelor: 73.

II. Numărul agențurilor: 4. In Romos, Vinerea, Geoagiul-de-jos și Rapoltu-mare.

III. Numărul bibliotecilor: 4. In Romos cu 26 vol., Vinerea cu 31 vol., Geoagiul-de-jos cu 107 vol. și Rapoitu-mare cu 40 vol.

VI. Avera despărțământului: 249 cor. 24 fil.

N'a înaintat raport pe 1913. Datele sunt din 1912.

Dr. Aurel Vlad, director.

63 Oravița.

I. Numărul comunelor: 24.

II. Numărul agenturilor: 6. Răcășdia, Ciuchici, Broșteni, Vraniuț, Iladia și Foratic.

III. Numărul bibliotecilor: 4. In Ciuchici, Broșteni, Răcășdia și Vraniuț.

IV. Numărul prelegerilor 3 în 3 comune. In *Ciuchici*: 1. G. Balota: Despre meserii. *Vraniuț*: 2. Dr. P. Cornean: Chestiuni financiare. *Comoriște*: 3. Dr. Mihaiu Grosșianu: Despre tovarășii.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiunilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 846 cor. 59 fil.

VIII. Observațiune. In Comoriște s'a înființat o însoțire sistem Raiffeisen.

I. E. Țieranu, director.

64. Panciova.

I. Numărul comunelor: 16.

II. Numărul agenturilor: 5, Satu-nou, Alibunar, Uzdin, Seleuș și Sânmihaiu.

III. Numărul bibliotecilor: 5, in fiecare agentură cu câte 40—70 vol.

IV. Numărul prelegerilor 11 în 2 comune. In *Satu-nou*: 1. Petru Stoica: Pregătirea fluidului de calciu și întrebuințarea lui la pomi; 2. Anton Balea: Idealul vieții; 3. Romul Balnojan: Despre unele răătăcirii ale poporului; 4. Traian Boleanțiu: Casa culturală; 5. Dr. Șt. Pascu: Activitatea agenturei «Asociațiunii» din Comloșul-mare; 6. Patrichie Rămneanțu: Despre asigurări. *Petrovaselo*: 7. Romul Teoreanu: Despre legumărit; 8. Ioanichie Neagoe: Despre diferite secte; 9. Liviu Popescu: Banul și însemnătatea lui; 10. Const. Dimian: Vieța Sf. Apostol Pavel. 11. Nicolae Țințariu: Despre școală și cetirea foilor.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiunilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 878 cor. 92 fil.

Petru Stoica, director.

65. Reghin.

S'a reorganizat la 9 Octomvrie 1913.

I. Numărul comunelor: 31.

II. Numărul agenturilor: 2.

III. Numărul prelegerilor: 1. In *Reghin*: O. C. Tăslăuanu: Despre poetul Șt. O. Iosif.

Dr. Ioan Harșa, director.

66. Râciu.

I. Numărul comunelor: 14.

II. Numărul agenturilor: 8.

III. Numărul bibliotecilor: 2, în Băla și Râciu.

IV. Numărul prelegerilor: Raportul spune: «S'au ținut prelegeri aproape în toate comunele». Nu indică însă numărul și subiectul lor, nici numele prelegătorilor.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiunilor artistice: 1 conferență. În *Băla*: «Despre cruce», ținută de Ioan Bozdog, cleric.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Râciu*, ținut de învățătorul Teodor Bad cu 5 elevi.

VII. Averele despărțământului: 130 cor. 10 fil.

Alexandru Târnoveanu, director.

67. Sălciua.

I. Numărul comunelor: 22.

II. Numărul agenturilor: 4. În Lupșa, Sălciua-de-jos, Ocolîșul-mare și Ponor.

III. Numărul bibliotecilor: 4. În Lupșa cu 49 volume, Ponor cu 38 vol., Sălciua-de-jos cu 196 vol. și Ocolîșul-mare cu 30 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 6, în 4 comune. În *Ocolîșul-mare*: 1. Iosif Pop: Despre alcoolism; 2. Dr. Valer Moldovan: Căile ce duc la înaintarea poporului; 3. Dr. Ioan Giurgiu: Poezia lui George Coșbuc. *Ofenbaia*: 4. Lazar Chirilă: Mama lui Andreiu Șaguna. *Cioara-de-sus*: 5. Acelaș, despre acelaș subiect. *Lupșa*: 6. Acelaș, despre acelaș subiect.

V. Numărul confer. și reprez. artistice: 5. Conferențe ținute în Ofenbaia despre chestiuni economice, culturale și religioase de directorul Vasile Gan. În *Ofenbaia*, *Lupșa*, *Sălciua-de-sus* și *Ponor* s'a ținut câte o serată, împreună cu teatru, declamații și cântece.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 152 cor. 41 fil.

Vasile Gan, director.

68. Săliște.

I. Numărul comunelor: 15.

II. Numărul agenturilor: 15. În comunele: Aciliu, Armeni, Gurarâului, Mag, Săcel, Sibiel, Topârcea, Orlat, Tilișca, Vale, Săliște, Galeș, Cacova, Amnaș și Alămor.

III. Numărul bibliotecilor: 15. În Aciliu cu 185 vol., Amnaș cu 76 vol., Alămor, Cacova cu 750 vol., Galeș cu 118 vol., Săliște cu 2239 vol., Sibiel cu 1156 vol., Tilișca cu 1056 vol., Topârcea cu 394 vol., Gurarâului cu 764 vol., Mag cu 197 vol., Vale cu 381 vol., Orlat cu 553 vol., Armeni cu 50 vol. și Săcel cu 231 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 102 în 11 comune. În *Aciliu*: 1. E. Stoica: Cetiri din diferiți autori; 2. E. Stoica: Despre Aurel Vlaicu; 3. E. Stoica: Urzirea neamului românesc; 4. E. Stoica: Învățăminte

din viața lui Șaguna; 5. I. Pop: Icoane din viața poporului nostru; 6. E. Stoica: Sfaturi din economia de casă; 7. E. Stoica: Aerul și însemnătatea lui. *Cacova*: 8. I. Hanzu: Situația Românilor după războiul balcanic; 9. I. Hanzu: Din trecutul comunei Cacova; 10. Șt. Stroia: Cetiri din diferiți autori; 11. G. Tămaș: Cetiri din diferiți autori; 12. I. Hanzu: Lupta noastră din comitate. *Galeș*: 13. N. Răchițan: Unirea și urmările ei; 14. N. Răchițan: Însemnătatea reuniunilor de înmormântare; 15. I. Răchițan: Convertirea mitropolitului Șaguna; 16. M. Popoviciu: Boalele lipicioase; 17. Ilie Iosof: Mama mitropolitului Șaguna. *Gurarăului*: 18. Ioan Manta: Trecutul neamului românesc; 19. Ioan Manta: Ștefan cel Mare și luptele lui; 20. Ioan Manta senior: Altarul mănăstirii Putna; 21. I. Manta sen.: Sfârșitul lui Ștefan cel Mare; 22. I. Manta sen.: Ioan Huniade; 23. I. Manta sen.: Revoluția lui Horia; 24. I. Manta sen.: Din trecutul comunei Gurarăului. *Mag*: 25. A. Vlad: Foloasele întrunirilor; 26. G. Ittu: Mama lui Șaguna; 27. G. Ittu: Pomăritul; 28. A. Vlad: Romanii; 29. A. Vlad: Lucrarea rațională a pământului; 30. A. Vlad: Legea electorală. *Orlat*: 31. I. Agârbiceanu: Țările locuite de Români; 32—36. Diversi: Țara Basarabilor (cetire). *Săliște*: 37. Dr. I. Lupaș: Despre foloasele prelegerilor; 38. I. Popa: Însemnătatea slujbelor bisericesti; 39. A. German: Inceputul credinței creștine la poporul român; 40. Dr. I. Lupaș: Luptele Mărginenilor cu Sașii; 41. I. Steflea: Despre sf. liturghie; 42. I. Iacob: Soartea bisericii creștine în timpul emigrării popoarelor; 43. I. Crișan: Asigurarea vitelor; 44. Dr. N. Bălan: Puterea învățaturii creștine în biserică; 45. Dr. S. Dragomir: Luptele Săliștenilor pentru păstrarea credinței strămoșești; 46. Dr. L. Borcia: Universalism și naționalism; 47. Dr. I. Lupaș: Rostul clădirii Căminului cultural; 48. Dr. N. Calefariu: Istoricul Căminului cultural; 49. Dr. N. Comșa: Despre reuniuni; 50. I. Oțoiu: Despre pomărit; 51. Dr. I. Lupaș: Poeziile poetului P. Cerna; 52. Dr. I. Lupaș: Însemnătatea reuniunilor de femei; 53. I. Popa: Vieța lui Isus; 54. Dr. N. Calefariu: Conferență la deschiderea Căminului cultural. 55. Dr. I. Lupaș: A Vlaicu; 56. D. Lăpădatu: Muncă și crutare; 57. I. Popa: Războiul Românilor pentru neatărnare; 58. Dr. I. Lupaș: Șt. O. Iosif și Ilarie Chendi; 59. Dr. D. Borcia: Cetire din scrierile lui Iosif și Chendi; 60. I. Steflea: Despre curățenie; 61. Dr. I. Lupaș: Șaguna și copiii; 62. I. Popa: Importanța cărților de cetit; 63. P. Giura: Casa părintească. *Săcel*: 64. V. Pop: Indreptarea unor scăderi observate la poporul nostru; 65. Aurelia Pop: Despre curățenie; 66. Aron Flucuș: Gheorghe Barițiu; 67. Aurelia Pop: Despre Aurel Vlaicu; 68. A. Flucuș: Despre igienă; 69. G. Miha: Andreiu Șaguna; 70. I. Patachi: Scopurile Asociațiunii; 71. M. Popoviciu: Defectele vitelor, în urma cărora se poate strică târgul; 72. A. Flucuș: Alcoolul și urmările lui. *Sibiel*: 73. I. Popa: Vederi din România; 74. V. Popoviciu: Însemnătatea slujbelor dumnezeiești; 75. I. Dobrota: Combateră emigrărilor; 76. V. Popoviciu: Epoca lui Șaguna; 77. I. Topârceanu: Cum trebuie să se facă arătura; 78. V. Popoviciu: Despre Sf. Liturghie; 79. I. Dobrotă: Sărbătorile băbești; 80. V. Popoviciu: Despre Sf. Liturghie; 81. N. Bembea: Pământul și gunoirea lui; 82.

N. Bembea: Despre alcoolism. *Tilișca*: 83. D. Săroiu: Școala și binefacerile ei; 84. I. Iosof: Portul și însemnătatea lui; 85. D. Săroiu: Despre Aurel Vlaicu; 86. I. Bratu: Cetire din Tolstoi; 87. G. Păcurariu: Șaguna ca binefăcător; 88. Maria Iuga: Cetire din «Vatra familiară»; 89. M. Popoviciu: Grija vacilor de făt; 90. I. Crișan: Asigurarea vitelor; 91. P. Iuga: Beția și urmările ei; 92. I. Voina: Despre asigurare; 93. P. Iuga: Cetire din diferiți autori. *Topârcea*: 94. C. Schiau: Explicarea și scrierea numerelor; 95. I. Știrban: Despre gunoie; 96. V. Suciuc: Cultivarea trifoiului; 97. V. Părăianu: Computul; 98. C. Schiau: Despre bani; 99. I. Isac: Trecutul bisericii noastre; 100. V. Părăianu: Cetire din I. Agârbiceanu; 101. V. Suciuc: Deosebirea dintre biserica gr.-ort. și cea gr.-cat. 102. V. Suciuc: Cultivarea lăunerii.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: S'au ținut multe șezători și serbări școlare.

VI. Cursuri de analfabeți: 1. În *Sibiel*, ținut de învățătorii N. Bembea și I. Dobrota cu 7 înși.

VII. Averele despărțământului: 431 cor. 65 fil.

Dr. Nicolae Calefariu, director.

69. Sânmiclăușul-mare.

N'a înaintat raport.

Dr. Nestor Oprean, director.

70. Sătmar.

I. Numărul comunelor: 40. (numai comunele cu populație românească).

II. Numărul agențiilor: —.

III. Numărul bibliotecilor: 6. În Mădăraș cu 82 vol., Medișa 54 vol., Gerăușa 54 vol., Hodișa 54 vol., Lipou 86 vol. și Dorolț cu 80 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 3 în 2 comune. În *Mădăraș*: 1. Dr. Aug. Mircea: Despre însoțiri. *Hodișa*: 2. Acelaș, despre acelaș subiect. *Mădăraș*: 3. M. Vaida: Abuzurile și viștile dela pomenile morților.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: În *Mădăraș* un concert, în *Hodișa* o reprezentare teatrală.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 86 cor. 22 fil.

Ludovic Mărcuș, director.

71. Sebeș.

I. Numărul comunelor: 23.

II. Numărul agențiilor: 19. În Lancrăm, Pianul-de-jos, Pianul-de-sus, Răchita, Sebeșel, Săsciori, Loman, Căcova, Laz, Răhău, Deal, Călnic, Vinț, Daja, Cioara, Cut, Șugag, Tărtăria și Strugar.

III. Numărul bibliotecilor: 19, în cele 19 agenții, cu 40—150 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 20, în 9 comune. În *Sebeș*: 1—2. Dr. Seb. Stanca: Vieța lui Isus. *Laz*: 3. Ioan Pavel: Creșterea ra-

țională a copiilor; 4. Dr. S. Stanca: Vieața lui Isus. *Câlnic*: 5. Dr. S. Stanca: Insemnătatea Asociațiunii; 6. Iosif Goia: Despre asigurări; 7. Dr. Seb. Stanca: Vieața lui Isus. *Pianul-de-jos*: 8. Dr. S. Stanca: Insemnătatea Asociațiunii; 9. Enea Medean: Despre cambii; 10. Dr. S. Stanca: Vieața lui Isus. *Loman*: 11. Gh. Albu: Reuniunile de înmormântare; 12. Dr. D. Ștefan: Din legile țării; 13. Al. Duvlea: Cauzele sărăciei. *Vinț*: 14. Ambr. Tătar: Pomăritul; 15. E. Medean: Despre asigurări; 16. Dr. Seb. Stanca: Despre sănătate. *Sebeșel*: 17. Dr. S. Stanca: Despre sănătate; 18. E. Medean: Băncile populare; 19. Dr. S. Stanca: Vieața lui Isus. *Pianul-de-sus*: 20. Dr. S. Stanca: Momente din Istoria Pianului.

V. Numărul conf. și reprez. artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți: nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 10 cor. 13 fil. și 1013 cor. 15 fil. fondul casei culturale. *Sergiu Medean*, director.

72. Seini.

S'a înființat la 28 Noemvrie 1912. Pe 1913 n'a înaintat raport.

I. Numărul prelegerilor: 11. Teologii din Gherla au ținut 11 prelegeri în 5 comune.

II. Observațiune. Pretorele din Seini a oprit prelegerile.

George Șuta, director.

73. Șercaia.

I. Numărul comunelor: 18.

II. Numărul agenturilor: 11.

III. Numărul bibliotecilor: 17.

IV. Numărul prelegerilor: 2. În *Veneția-de-jos*: 1. Iosif Comanescu: Trecutul comunei Veneția-de-jos; 2. Gh. Comșa: Negoțul și meseriile.

N'a înaintat raport pe 1913.

Hariton Pratea, director.

74. Sibiiu.

I. Numărul comunelor: 36.

II. Numărul agenturilor: 7. În comunele: Sebeșul-de-jos, Bungard, Ocna-Sibiului, Sadu, Vurpăr, Rușcior și Tălmăcel.

III. Numărul bibliotecilor: 22. Avrig cu 320 volume, Boița cu 180 vol., Bungard cu 30 vol., Cristian cu 270 vol., Cașolț cu 62 vol., Hamba cu 104 vol., Noul-săsesc cu 14 vol., Mohu cu 177 vol., Poplaca cu 260 vol., Rășinari cu 1476 vol., Rușciori cu 54 vol., Rău-Sadului cu 178 vol., Săcădate cu 60 vol., Șelimber cu 132 vol., Sebeșul-de-sus cu 375 vol., Sebeșul-de-jos cu 120 vol., Șura-mare cu 75 vol., Tălmăcel cu 400 vol., Turnișor cu 150 vol., Veștem cu 450 vol., Vurpăr cu 136 vol. și Ocna-Sibiului cu 241.

IV. Numărul prelegerilor: 45, în 13 comune. În *Bungard*: 1. Dr. N. Bălan: Sfaturi religioase și morale; 2. Vasile Stoica: Poezia războiului independenței. *Cristian*: 3. C. Moldovan: Despre pocăință;

4. Naufragiul Titanicului; 5. Cum să trăești și ce să crezi; 6. O întâmplare adevărată și pilda viței de viie; 7. I. Dopp: Răsboiul din peninsula balcanică; 8. Despre holeră; 9. Folosirea timpului; 10. Pur-tarea părinților față de copiii lor; 11. Cum se cumpără vitele în Ame-rica; 12. Florile și buruienile de leac; 13. Despre Aurel Vlaicu; 14. Cum să fim oameni de ispravă? 15. Ștefan Rău: Copilăria și viața lui Aurel Vlaicu; 16. Minte și norocul; 17. Despre post; 18. Cum să trăim? 19. Despre Ion Maiorescu; 20. Despre păstrarea sănătății. *Loamneș*; 21. N. Dorca: Despre sudalmi. *Mohu*; 22. Dr. N. Bălan: Sfaturi religioase; 23. V. Stoica: Poezia răsboiului pentru independență. *Ocna-Sibiului*; 24. Din trecutul Românilor ocneni; 25. I. Oțoiu: Despre tovarășii. *Rușciori*: 26—27. N. Platoș: Două prelegeri religioase; 28. N. Bârsan: Mama lui Șaguna. *Șelimber*; 29. Dr. N. Bălan: Sfaturi religioase; 30. V. Stoica: Poezia răsboiului pentru independență. *Șura-mare*; 31. Dr. N. Bălan: Cum să trăim? 32. V. Stoica: Poezia răsboiului pentru independență. *Sebeșul-de-jos*; 33. Dr. P. Roșca: Creșterea copiilor; 34. Dr. I. Mateiu: Despre meserii. *Turnișor*; 35. R. Platoș: Despre foloasele învățaturii; 36. Despre poezii Goga și Coșbuc; 37. Despre nașterea lui Christos; 38. I. Oțoiu: Despre tovarășii; 39. S. Oprean: Despre meserii. *Rușciori*; 40. Dr. N. Bălan: Sfaturi morale; 41. V. Stoica: Poezia răsboiului pentru independență. *Tălmăcel*; 42. Dr. P. Roșca: Sfaturi religioase; 43. V. Stoica: Poezia răsboiului pentru independență. *Sibiul*; 44. Dr. N. Bălan: Foloasele culturii pentru individ și societate; 45. I. Oțoiu: Păduchele de sânge, dușmanul merilor.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: *Confere-nțe*: În *Sibiul*: 1. Dr. I. Lupaș: Șaguna și Eötvös; 2. Dr. N. Bălan: Tolstoi și ideile lui religioase; 3. Dr. Silviu Dragomir: Revoluția religioasă a călugărului Sofronie; 4. Acelaș: Revoluția iobagilor; Horia, 1784; 5. Dr. Emil Precup: Literatura poporană; 6. Dr. Aurel Crăciunescu: Trecerea dela păgânism la creștinism; 7. Victor Stanciu: Zilele creațiunii; 8. Ioan Oțoiu: Latifundiile și mica proprietate; 9. Dr. Eleonora Leményi: Evoluția teatrului francez dela drama liturgică până la cea clasică; 10. Oct. C. Tăslăuanu: Pictorul Gri-gorescu (cu proiecțiuni); 11. Ascaniu Crișan: Fizica în desvoltarea ei de astăzi; 12. Dr. Eleonora Leményi: Drama clasică și romantică franceză; 13. Dr. Pavel Roșca: Stările sufletești anormale; 14. Dr. I. Mateiu: Învățământul primar din Ungaria. În *Slimnic* și *Tălmăcel*, *Cristian* și *Roșia* s'au ținut șezători literare, cu declamări și citire din deosebiți autori. Reprezentații teatrale: în *Bungard*, *Loamneș* și *Șelimber*.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: —

Dr. Ioan Stroia, director.

75. Sighet.

S'a înființat la 25 Februarie 1914.

Dr. Vasilie Kindriș, director.

76. Sighișoara.

- I. Numărul comunelor: 38.
 - II. Numărul agenturilor: —.
 - III. Numărul bibliotecilor: 1, în Sighișoara cu 16 volume.
 - IV. Averea despărțământului: 58 cor. 80 fil.
- N'a înaintat raport pe 1913. *Dr. Toma Cornea*, director.

77. Șimleu.

- I. Numărul comunelor: 30.
- II. Numărul agenturilor: 15.
- III. Numărul bibliotecilor: 22. În Siciu cu 24 volume, Mal cu 20 vol., Vălcăul-unguresc cu 50 vol., Periceiu cu 22 vol., Mălădie cu 22 vol., Hususău cu 23 vol., Pria cu 21 vol., Stârciu cu 20 volume, Marin cu 20 vol., Iaaz cu 20 vol., Fizeș cu 16 vol., Ipp cu 14 vol., Doh cu 24 vol., Șuma cu 26 vol., Sâg cu 31 vol., Marca cu 30 vol., Cizer cu 26 vol., Cățelul-român cu 27 vol., Vălcăul-românesc cu 10 vol., Zalnoc cu 55 vol. și Șimleu cu 300 vol.
- IV. Numărul prelegerilor: 12.
- V. Numărul conferențelor: 3 și o șezătoare literară.
- VI. Din raportul adunării cercuale din 8 Maiu 1913, se vede, că despărțământul are 4 însoțiri de credit în comunele: Agriș, Giurtelec, Hidig și Sig.

† *Vasile Papp*, director.

78. Tășnad.

- I. Numărul comunelor: 40.
- II. Numărul agenturilor: —.
- III. Numărul bibliotecilor: 5. În Santău cu 70 vol., Unimăt cu 140 vol., Hotoan cu 76 vol., Chișfalău cu 123 vol. și Supurul-de-jos cu 85 volume.
- IV. Numărul prelegerilor: 1 în o comună. *Supurul-de-jos*: 1. Vasile Pățcaș: Despre unire și bunăînțelegere.
- V. Numărul conferențelor și reprezentațiunilor artistice: În *Supurul-de-jos* s'a dat o reprezentație teatrală.
- VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.
- VII. Averea despărțământului: 342 cor. 66 fil.

Dr. Coriolan Șteer, secr. desp.

79. Teaca.

- I. Numărul comunelor: 38.
- II. Numărul agenturilor: —.
- III. Numărul bibliotecilor: 7. În *Ida-mare* cu 34 vol., Pantic cu 30 vol., Cqșma cu 25 vol., Uifalău cu 30 vol., Milașul-mare cu 40 vol., Hărăstăș cu 25 vol. și Teaca cu 56 vol.
- IV. Numărul prelegerilor: 34 în 13 comune. În *Ida-mare*: 1. Dr. E. Bran: Despre meserii; 2. Emil Birtolon: Despre tovarășii; 3. Teodor Colța: Poetul G. Coșbuc. *Ormenișul-de-Câmpie*: 4. Victor Turcu:

Legea comunală; 5. Ion Dredăţan: Insemnătatea bisericii şi şcolii la poporul român. *Craifalău*; 6. I. Dredăţan: Insemnătatea bisericii şi şcolii; 7. Teodor Pop: Despre asocieri. *Fărăgău*; 8. Ioan Hossu: Sădirea viei; 9. I. Dredăţan: Insemnătatea bisericii şi şcolii. *Hărăstăş*; 10. I. Pintican: Despre igienă; 11. Onoriu Savu: Ingrijirea sănătăţii. *Milaşul-mare*; 12. P. Radu: Stupăritul; 13. Iuliu Miclea: Din poezii noştri; 14. Simion Chibulcutean: Mania proceselor. *Ocnîţa*; 15. Dr. E. Bran: Despre meserii; 16. T. Colţa: Poetul G. Coşbuc; 17. S. Chibulcutean: Mania proceselor. *Pintic*; 18. Dr. E. Bran: Despre meserii; 19. Dr. I. Vescan: Despre testamente; 20. N. S. Aron: Boalele lipicioase. 21. T. Colţa: Poetul G. Coşbuc. *Posmuş*: 22—25 cele de sub 18—21. *Archiud*: 26. N. S. Aron: Boalele lipicioase; 27. Dr. I. Vescan: Despre testamente; 28. On. Savu: Ingrijirea sănătăţii. *Stupini*: 29. S. Chibulcutean: Mania proceselor; 30. Oct. Frăţilă: Luxul în popor. *Logig*: 31. N. S. Aron: Boalele lipicioase; 32. Dr. I. Vescan: Despre testamente. *Sântu*: 33. N. S. Aron: Boalele lipicioase; 34. On. Savu: Sfaturi bune pentru economi.

V. Conferenţe şi reprezentaţiuni artistice: O reprezentaţie teatrală la Teaca.

VI. Cursuri de analfabeţi: 7. In 1. *Archiud*, ținut de învă. Ioan Butnar cu 5 elevi. 2. *Budurlău*, ținut de învă. Oct. Frăţilă cu 10 elevi. 3. *Logig*, ținut de preotul Toma Furdu cu 5 elevi. 4. *Milaşul-mare*, ținut de învă. Petru Radu cu 48 elevi. 5. *Sântu*, de învă. Alex. Morar cu 42 elevi. 6. *Uifalău*, ținut de preotul Onoriu Savu şi învă. Alex. Demian cu 18 elevi. 7. *Ormenişul-de-Câmpie*, ținut de preotul Laurian Vodă cu 6 elevi.

VII. Averele despărţământului: 284 cor. 78 fil.

Dr. Eugen Bran, director.

80. Timişoara.

I. Numărul comunelor: 51.

II. Numărul agenturilor: 2. In Begasânmihaiu şi Utvin.

III. Numărul bibliotecilor: 15. Şag cu 102 vol., Becicherecul-mic cu 97 vol., Bucovăţ cu 87 vol., Sânmihaiul-românesc cu 86 volume, Hodoni cu 99 vol., Murani cu 98 vol., Bărăteaz cu 93 vol., Călăcea cu 97 vol., Timişoara-Elisabetin cu 76 vol., Chişoda cu 87 volume, Topolovăţul-mare cu 94 vol., Ictar cu 94 vol., Budinţ cu 94 volume, Bencecul-român cu 88 vol., biblioteca centrală cu 81 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 1. In o comună. In *Călăcea*: 1. Dr. Laurenţiu Oanea: Drepturile şi datorinţele unui bun econom.

V. Numărul conferenţelor şi reprezentaţiunilor artistice. Conferenţe 3. In *Timişoara*: 1. Dr. C. Crăciunescu: Robespierre; 2. Dr. Aurel Cosma: Schiţe din istoria Românilor; 3. Dr. G. Miculescu: Despre Aurel Vlaicu.

VI. Cursuri de analfabeţi nu s'au ținut.

VII. Averele despărţământului: 4444 cor. 08 fil. şi un fond cultural de 5000 cor.

Romul Cărăbaşiu, director.

81. Tinca.

I. Numărul comunelor: 59.

II. Numărul agenturilor: 14. În Batăr, Beliu, Căpâlna, Cociuba, Coroiu, Gepiș, Giriș, Husasău, Oașand, Șiad, Tinca, Ucuriș, Tăut și Tulca.

III. Numărul bibliotecilor: 14. În Batăr cu 52 volume, Beliu cu 25 vol., Căpâlna cu 26 vol., Cociuba cu 60 vol., Coroiu cu 30 vol., Gepiș cu 48 vol., Giriș cu 52 vol., Husasău cu 78 vol., Oașand cu 20 vol., Șiad cu 50 vol., Tăut cu 10 vol., Tinca cu 90 vol., Tulca cu 30 vol., Ucuriș cu 40 vol.

IV. Numărul prelegerilor: 36 în 12 comune. În *Batăr*: 1. Dr. Andreiu Ille: Iubirea cetitului; 2. Dr. A. Penția: Despre concubinat; 3. Eug. Sibian: Tovărășiile sătești. *Beliu*: 4. Dr. A. Ille: Despre Asociațiune; 5. E. Sibian: Din vieța lui Isus. *Căpâlna*: 6. Dr. A. Ille: Sfaturi economice; 7. Dr. A. Penția: Despre cartea funduară; 8. G. Dudulescu: Despre beție; 9. E. Sibian: Superstițiunile la poporul nostru. *Cociuba*: 10. Dr. A. Ille: Sfaturi economice; 11. E. Sibian: Insoțirile economice; 12. Dr. A. Penția: Despre concubinat. *Coroiu*: 13. Dr. A. Ille: Scopul Asociațiunii; 14. Romul Barbu: Creșterea vitelor; 15. Aurel Doboș: Despre igienă; 16. E. Sibian: Datini și obiceiuri rele. *Gepiș*: 17. Dr. A. Ille: Scopul Asociațiunii; 18. Dr. A. Penția: Despre concubinat; 19. G. Dudulescu: Despre beție; E. Sibian: 20. Despre porturi. *Husasău*: 21. Dr. A. Ille: Sfaturi economice; 22. R. Barbu: Păcate românești; 23. E. Sibian: Folosirea timpului. *Șiad*: 24. Dr. A. Ille: Despre Asociațiune; 25. R. Barbu: Creșterea și îngrijirea pomilor; 26. E. Sibian: Despre negoț și meserii. *Tinca*: 27. E. Sibian: Despre portul românesc. *Tulca*: 28. Dr. A. Ille: Indemnuri economice; 29. R. Barbu: Din păcatele noastre; 30. E. Sibian: Despre muncă, hărnicie și cruțare. *Ucuriș*: 31. Dr. A. Ille: Sfaturi și indemnuri economice; 32. R. Barbu: Din păcatele noastre; 33. E. Sibian: Despre muncă, hărnicie și cruțare. *Tinca*: 34. E. Sibian: Despre portul românesc; 35. Acelaș: Despre creșterea vitelor; 36. Acelaș: Despre beție.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 11 cor. 65 fil.

Dr. Andreiu Ille, director.

82. Treiscaune-Ciuc.

D-I director Constantin Dimian, protopop, n'a înaintat raport. Despărțământul n'a funcționat.

83. Turda.

I. Numărul comunelor: 29.

II. Numărul agenturilor: 1, în Hărăstăș.

III. Numărul bibliotecilor: 6. În Turda, Tritu-de-sus, Ceanul-deșert, Petridul-unguresc, Agârbiciu și Sân-Mihai.

IV. Numărul prelegerilor 13, în 6 comune. În *Turda*: 1. N. N.: Despre diferitele soiuri de vite; 2. N. N.: Despre alcoolism. *Grind*: 3. N. N.: Despre diferitele soiuri de vite; 4. N. N.: Despre alcoolism. *Luna-de-Arieș*: 5. Despre diferitele soiuri de vite; 6. Despre alcoolism. *Hărăstăș*: 7—8. Aceleași subiecte. *Ceanul-mare*: 9—10. Aceleași subiecte. *Mișchiu*: 11—12. Aceleași subiecte; 13. Igiena copilului.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: *Conferențe*: 15. În *Turda*: 1. Dr. V. Moldovan: Neamul românesc din Ungaria; 2. Dr. I. Sârbu: Începuturile neamului nostru, până la retragerea legiunilor; 3. Iacob Trif: Istoria Românilor până la 1848; 4. Dr. Ioan Boieru: Istoria anilor 1848—49; 5. Dr. Valer Moldovan: Istoria Românilor dela 1848 până azi; 6. Aurel Feneșan: Istoria Munteniei până la unirea principatelor; 7. Dr. Aug. Rațiu: Istoria Moldovei până la unire; 8. Dr. Iuliu Popescu: Unirea principatelor și domnia lui Cuza; 9—10. Dr. G. Pătăceanu: Istoria României dela unire încoace; 11. Oct. Bugner: Istoria Bucovinei și Basarabiei; 12. Dr. N. Bălan: Influența religiunii asupra caracterului; 13. Dr. I. Sâmpăleanu: Despre meserii; 14. Gavril Precup: Despre Carmen Sylva; 15. Dr. P. Roșca: Scopul vieții.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 100 cor. și un schiopticon.

Dr. Valer Moldovan, director.

84. Vârșeț.

I. Numărul comunelor: 29.

II. Numărul agenților: 24. În Straja, Sânmihai, Sânianăș, Gherman, Grebenaș, Oreșat, Iabuca, Gătaia, Vârșeț, Rătișor, Coștei, Clopodia, Dejan, Ferendia, Ghertenis, Marghita-mare, Nicolințul-mare, Iamul-mic, Percosova, Sălcița, Șemlacul-mare, Srediștea-mică, Vlaicoveț și Voivodinț.

III. Biblioteci populare sunt: 24. În Vârșeț cu 160 vol., Clopodia cu 60 vol., Coștei cu 60 vol., Dejan cu 60 vol., Ferendia cu 60 vol., Gătaia cu 88 vol., Gherman cu 60 vol., Ghertenis cu 60 vol., Grebenaș cu 26 vol., Iabuca cu 60 vol., Iamul-mic cu 60 vol., Marcovăț cu 80 vol., Mesici cu 60 vol., Oreșat cu 80 vol., Percosova cu 60 vol., Ritișor cu 48 vol., Sânianăș cu 60 vol., Sânmihai cu 149 vol., Sălcița cu 60 vol., Șemlac cu 60 vol., Srediștea-mică cu 53 vol., Straja cu 32 vol., Vlaicoveț cu 35 vol. și Voivodinț cu 60 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 8, în 5 comune. În *Straja*: 1. Dr. I. Cl. Juga: Compunerea cărților nouă funduare. *Nicolințul-mare*: 2. Dr. I. Cl. Juga: Compunerea cărților nouă funduare; 3. Acelaș: Despre Asociațiune; 4. Acelaș: Poeziile populare ale lui Alecsandri. *Vlaicovăț*: 5. M. Andrei: Lucrarea pământului. *Coștei*: 6. Avram Corcea: Sfaturi și îndemnuri. *Iamul-mic*: 7. Dr. N. Imbroane: Problemele Asociațiunii. *Vârșeț*: 8. Dr. L. Mehes: Sfaturi igienice.

V. Numărul conferențelor și reprezent. artistice: 9. În *Vârșeț*, *Vlaicovăț*, *Nicolințul-mare*, *Marcovăț*, *Coștei*, *Sânmihai*, *Straja*, *Oreșat*, *Gătaia*, reprezentații teatrale și concerte.

- VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.
VII. Avera despărțământului: 529 cor. 91 fil.

Traian Oprea, director.

85. Vișeu-Iza.

- I. Numărul comunelor: 20.
II. Numărul agenților: 4. În Ieud, Săcel, Săliștea-de-sus și Dragomirești.
III. Numărul bibliotecilor: 1, în Ieud cu 589 volume.
IV. Numărul prelegerilor: 62, în 19 comune. În *Borșa*: 1. Dr. V. Meșter: Despre cărțile funduare; 2. A. Sas: Alcoolismul. *Moiseiu*: 3. Dr. G. Juga: Despre Asociațiune; 4. Dreptul de moștenire; 5. Foloasele învățăturii; 6. Dr. V. Meșter: Despre Asociațiune; 7. Dr. Ilie Kindriș: Dreptul de moștenire; 8. A. Sas: Lipsa de carte; 9. Dr. V. Meșter: Despre cărțile funduare. *Vișeu-de-sus*: 10. Dr. G. Juga: Despre Asociațiune; 11. A. Sas: Alcoolismul; 12. M. Juga: Alcoolismul. *Vișeu-de-mijloc*: 13. Dr. G. Juga: Cauzele sărăciei poporului nostru; 14. Dr. I. Kindriș: Despre Asociațiune; 15. Dr. V. Meșter: Cărțile funduare; 16. A. Sas: Lipsa de carte. *Vișeu-de-jos*: 17. Dr. V. Meșter: Obiceiuri rele. *Leordina*: 18. Dr. I. Kindriș: Dreptul de moștenire; 19. Dr. A. Szabo: Despre testament; 20. Dr. G. Juga: Cărțile funduare. *Petrova*: 21. Ioan Tarța: Reuniunile de temperanță; 22. Folosul bibliotecilor. *Săcel*: 23. V. Vlad: Din economia câmpului; 24. Mihail Hotea: Datorința noastră de-a ne mărturisi creștini și Români; 25. Datinele strămoșești și portul național; 26. Menirea bisericeii catolice; 27. Cartea și foloasele ei; 28. Creșterea pruncilor; 29. Despre trezvie și cruțare; *Săliștea de sus*: Mihail Hotea; 30. Urmările beției. Artur Anderco: 31. Creșterea vitelor; 32. Sămănăturile de toamnă. *Cuhea*: 33. A. Anderco: Asigurarea vitelor. *Bocicoel*: 34. V. Pop: Despre beție. *Ieud*: 35. Ion Bârlea: Urmările beției. *Dragomirești*: 36. Emil Bran: Ai carte, ai parte; 37. Despre iubirea de lege; 38. Despre beție; 39. Urmările beției; 40. Mijloacele de apărare contra beției; 41. Ajutorarea împrumutată; 42. Reuniuni de ajutorare; 43. Despre folosul cetitului; 44. Cunoașterea de sine; 45. Reuniunile de cumpătare; 46. Reuniunile de cumpătare și ajutorare; 47. Despre lucrarea pământului; 48. Sămănăturile de toamnă; 49. Socotile economice; 50. Ingrijirea vitelor; 51. Despre tovarășii. *Strâmtura*: 52. I. Tarța: Asigurarea vitelor; 53. V. Ilniczki: Reuniunile de temperanță. *Glod*: 54. Ștefan Pop: Alcoolismul; 55. Reuniunile de temperanță. *Slătioara*: 56. Șt. Pop: Despre beție; 57. Mijloacele de apărare contra beției; 58. Reuniunile de temperanță. *Rozalia*: 59. Emil Bran: Despre beție; 60. Reuniunile de temperanță. *Șieu*: 61. Șt. Ilniczki: Despre beție. *Poieni*: 62. G. Petrovici: Stricăciunile beției.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: —.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Avera despărțământului: 51 cor. 93 fil.

VIII. Observațiuni. În Dragomirești s'a înființat o reuniune de temperanță și banca populară «Creștinul». În Petrova s'a înființat

banca «Petrovana». In Cuhea s'a înființat o tovărășie pentru asigurarea vitelor. Directorul desp. propune înființarea unei bănci centrale pentru alimentarea, controlarea și îndrumarea băncilor populare.

Emil Bran, director.

86. Viștea.

S'a înființat numai la 19 Octomvrie 1913.

Pavel Borzea, preot, director.

87. Zernești.

I. Numărul comunelor: 5.

II. Numărul agenturilor: 5. În Zernești, Tohanul-vechiu, Tohanul-nou, Poiana-Mărului și Holbav.

III. Numărul bibliotecilor: 5. In Zernești cu 50 vol., Tohanul-vechiu cu 40 vol., Tohanul-nou cu 40 vol., Poiana-Mărului cu 45 vol. și Holbav cu 45 volume.

IV. Numărul prelegerilor: 13, în 4 comune. În *Zernești*: 1. Pompiliu Dan: Despre curățenie; 2. P. Dan: Alegerea seminței; 3. Ioan Ionică: Despre procurarea de altoi; 4. P. Dan: Grădina de legume; 5. I. Ionică: Asigurarea vitelor; 6. Dr. P. Nistor: Jubileul reginei Carmen Sylva. *Holbav*: 7. Dr. Eugen Sâmpetreatan: Despre crime. *Tohanul-vechiu*: 8. Dr. P. Nistor: Despre expoziția de copii. *Poiana-Mărului*: 9. Dr. P. Nistor: Despre creșterea copiilor; 10. P. Dan: Despre necesitatea expozițiilor de copii; 11. Dr. E. Sâmpetreatan: Cum trebuie să se prezinte țaranul nostru înaintea autorităților. *Zernești*: 12. I. Ionică: Despre Aurel Vlaicu; 13. Dr. P. Nistor: Vieața și opera lui Vlaicu.

V. Numărul conferențelor și reprezentațiilor artistice: 13 șezători literare cu declamații, teatru și cetiri din diferiți autori, în *Zernești* (10), *Holbav*, *Tohanul-nou* și *Poiana-Mărului*.

VI. Cursuri de analfabeți nu s'au ținut.

VII. Averele despărțământului: 286 cor.

Ioan Ionică, director.

TABLOU SUMAR

despre starea și activitatea despărțămintelor în cursul
anului 1913.

Nr. curent	Despărțământul	Comune	Agenturi	Biblioteci	Prelegeri	Conferințe	Șezători	Averea		Observări
								K.	f.	
1	Abrud-Câmpeni	18	6	8	20	—	1	600	—	
2	Agnita	22	2	12	2	—	1	113	66	
3	Aiud-Teiuș	46	2	12	30	—	2	—	—	
4	Alba-Iulia	41	12	9	13	—	—	610	—	
5	Almaș	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 23 Nov. 1913
6	Bafa-mare	—	—	—	—	—	—	—	—	„ „ 4 Iulie 1913
7	Băsești	47	—	—	4	—	—	—	—	„ „ 2 Martie 1913
8	Becicherecul-mare	11	7	2	18	—	5	83	—	„ „ 2 Martie 1913
9	Beclean	62	32	13	50	—	1	450	—	
10	Beiuș	105	4	5	84	8	—	435	53	
11	Biserica-Albă	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 16 Martie 1914
12	Bistrița	62	21	19	28	13	—	200	—	
13	Blaj	42	16	16	1	27	—	—	—	
14	Bocșa	35	4	5	2	—	—	406	82	
15	Boroșineu	—	—	—	—	—	—	—	—	N'a func. Înf. în 1912
16	Boroșebeș	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 12 Febr. 1914
17	Brad	72	7	27	2	6	1	—	—	
18	Bran	—	—	—	—	—	—	—	—	N'a înaintat raport
19	Brașov	32	23	23	57	12	—	496	84	
20	Bucium	—	—	—	—	—	—	—	—	Pe cale a se inactivă
21	Buziaș	33	—	5	—	—	—	719	77	N'a înaintat raport
22	Caransebeș	—	—	—	1	—	—	—	—	S'a reorganizat la 31
23	Ceica	49	6	6	19	—	1	—	—	Maiu 1914
24	Chioar	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 2 Dec. 1912
25	Ciachi-Gârbău	42	7	7	2	—	—	8	01	
26	Ciacova	—	—	—	—	—	—	—	—	N'a înaint. rap. și n'a func.
27	Cincul-mare	—	—	—	—	—	—	—	—	N'a înaintat raport
28	Cluj	71	25	25	10	7	—	800	—	
29	Cohalm	—	—	—	—	—	—	—	—	
30	Crasna	33	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 10 Febr. 1914
31	Dej	103	2	1	22	—	—	261	87	
32	Deva	57	—	—	9	—	—	—	—	
33	Dicio-Sân-Mărtin	50	41	42	29	—	—	—	—	
34	Dobra	—	2	2	2	—	—	640	—	N'a înaintat raport
35	Făgăraș	29	3	1	7	—	—	174	65	Reorg. 14 Mart. 1914
36	Gherla	62	17	17	38	5	—	500	—	
37	Giurgeu	10	1	—	—	—	—	—	—	Reorg. 9 Sept. 1913
38	Gurghiu	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 9 Oct. 1913
39	Hălmagiu	33	—	4	1	—	—	—	—	Reorg. 9 Martie 1914
40	Hațeg	105	4	14	—	—	1	706	—	
41	Huedin	79	9	3	5	—	—	354	34	Reorg. 9 Iunie 1914
42	Hunedoara	50	—	1	9	18	—	280	—	
43	Ibașfalău	37	9	9	19	—	—	125	—	
44	Iliă-murășana	46	—	—	—	—	1	24	—	Înf. la 28 Sept. 1913
45	Indol	29	—	3	32	—	—	111	60	
46	Jibău	69	—	—	14	—	—	114	70	

Nr. curent	Despărțământul	Comune	Agenturi	Biblioteci	Prelegeri	Conferințe	Șezători	Averea		Observări
								K.	f.	
47	Jiu	14	—	—	9	4	—	—	—	
48	Lăpușul-unguresc	51	7	5	18	2	—	270	40	Reorg. la 9 Iunie 1914
49	Lipova	—	—	—	—	—	—	—	—	
50	Lugoș	111	2	12	4	1	611	60		
51	Măhaciu	17	1	2	19	—	55	—		
52	Margita	43	8	8	—	—	60	80		
53	Mediaș	28	3	—	—	—	—	—	—	
54	Mercurea	24	4	9	13	—	8	308	12	
55	Mocii	38	5	6	11	—	—	387	33	
56	Murăș-Ludoș	28	7	14	8	—	—	459	74	
57	Murăș-Oșorheiu	46	11	6	55	—	1	410	21	
58	Murăș-Uioara	29	5	5	9	—	—	101	92	
59	Năsăud	34	33	33	163	8	—	322	48	
60	Nocrich	15	15	15	3	—	—	133	02	
61	Orade	—	—	—	—	—	—	—	—	Reorg. la 8 Iunie 1914 N'a înaintat raport
62	Orăștie	73	4	4	—	—	—	249	24	
63	Oravița	24	6	4	3	—	—	846	59	
64	Panciova	16	5	5	11	—	—	878	92	
65	Reghin	31	2	—	1	1	—	—	—	Reorg. la 9 Oct. 1913
66	Ricium	14	8	2	—	1	—	130	10	
67	Sălciua	22	4	4	6	6	—	152	41	
68	Săliște	15	15	15	102	—	—	431	65	
69	Sân-Miclăușul-m.	—	—	—	—	—	—	—	—	N'a înaintat raport Înf. la 8 Martie 1913
70	Sătmar	40	—	6	3	—	—	86	22	
71	Sebeș	23	19	19	20	—	—	10	13	
72	Seini	—	—	—	11	—	—	—	—	N'a înaintat raport N'a înaintat raport
73	Sercaia	18	11	17	2	—	—	—	—	
74	Sibiiu	36	7	22	45	14	—	—	—	
75	Sighet	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 25 Febr. 1914 N'a înaintat raport
76	Sighișoara	38	—	1	—	—	—	58	80	
77	Șimleu	30	15	22	12	3	1	—	—	N'a înaintat raport
78	Tășnad	40	—	5	1	—	—	342	66	
79	Teaca	38	—	7	34	—	1	284	78	
80	Timișoara	51	2	15	1	3	—	4444	08	
81	Tinca	59	14	14	36	—	—	11	65	
82	Treiscaune	—	—	—	—	—	—	—	—	N'a înaintat raport
83	Turda	29	1	6	13	15	—	100	—	
84	Vârșet	29	24	24	8	—	9	529	91	
85	Vișeu-Iza	20	4	1	62	—	—	51	93	
86	Viștea	—	—	—	—	—	—	—	—	Înf. la 19 Oct. 1913
87	Zărnești	5	5	5	13	—	13	286	—	
Total		2720	509	595	1226	154	47	20230	48	

Observare. Intre cifrele finale din acest tablou și între cele indicate în raportul general sunt unele deosebiri, provenite în urma unor rectificări facute ulterior.

Anexa III.

Nr. 1405/1914.

RAPORTUL CONFERENȚIARULUI AGRONOMIC pe anul 1913.

Onorat Comitet central!

Despre activitatea ce am desfășurat în decursul anului trecut 1913, cu toată onoarea îmi iau voie a raporta următoarele:

În urma împrejurării, că cheltuelile de drum împreunate cu ieșirea mea la sate și mergerea în diferitele despărțăminte și regiuni locuite de români, începând dela 1 Ianuarie 1913 se supoartă dela centru, mi a fost cu puțință a țineă în total în 20 despărțăminte prelegeri populare, și anume: în 103 comune total 233 prelegeri, dintre cari 161 economice (prăsirea vitelor, lucrarea pământului, pomărit, cultura viilor etc.), între aceste 12 cu schiopticonul despre «Stupărit», — 22 prelegeri despre «Însoțiri», îndeosebi «Însoțirile de credit», — 35 cu schiopticonul despre «Vieța lui Isus», — 7 cu schiopticonul de cultură generală și 8 cu subiect divers, după cum se poate vedea și din consemnarea alăturată. În 8 sate nu s'au putut țineă prelegerile, nefiind poporul avizat. Prelegerile cele mai multe le-am ținut în desp. Beiuș, unde s'a pornit o mișcare din cele mai intensive pentru luminarea poporului. În acest desp. am ținut anul trecut total 47 prelegeri. Meritul, că am putut țineă așa număr mare de prelegeri în acest desp. (Beiuș), îl are în primul rând Comitetul cercual ales în toamna anului trecut și nu pot să nu-mi exprim și cu ocaziunea aceasta mulțămirile mele d-lor: Dr. Ioan Ciordaș, dir. desp., Moise Popoviciu, secr. desp. și Aug. Blășianu, cari m'au însoțit pe sate, și îndeosebi d-lui Dr. I. Ciordaș care m'a însoțit peste tot locul, ducându-mă cu trăsura lui proprie. D-l Dr. I. Ciordaș de altfel — după informațiile primite în mod particular — a pus trăsura și caii D-sale la dispoziția despărțământului în toate cazurile, când unii sau alții dintre membrii comitetului s'au dus pe sate pentru ținerea de prelegeri. Așa zicând, n'a fost zi în decursul iernii, să nu meargă undeva. Pentru fapta aceasta nobilă a D-sale și sprijinul însemnat dat în felul acesta pentru ajungerea scopurilor «Asociațiunii», merită toată lauda și mulțămita și să fie pus ca și o pildă vrednică de urmat și de alții.

Afară de prelegerile susamintite am dat și în anul trecut deslușirile cele mai diferite și în scris. Am dat mai departe în mai multe rânduri îndrumări practice cu privire la tăiatul vițelor de viie, instruând oamenii la fața locului în viie și altele.

Prelegerile m'am nizuit să le fac cât mai instructive și ușor de priceput. Pentru ajungerea acestui scop, m'am folosit, bunăoară la prelegerile ținute despre «Prăsirea vitelor», de o tabelă colorată cu

diferitele soiuri de vite, și cu ajutorul acesteia am explicat ascultătorilor, forma corpului, soiul etc. La prelegerile din «Pomărit», — unde au permis împrejurările — am ieșit cu oamenii într'o grădină și acolo le-am arătat în mod practic, cum trebuie făcute lucrările.

Urmând în felul acesta, prelegerile au fost ascultate cu cel mai viu interes, și câștigând încrederea poporului, la toate ocaziunile au pus cele mai diferite întrebări.

Am cercetat mai cu dinadins comitatele mărginașe și expuse: Bihor, Sătmar, Maramurăș.

În comitatul Bihor numai în desp. Beiuș și Tinca am putut țineă prelegerile proiectate, celelalte desp. le-au abzis.

În desp. de pe teritoriul comitatelor Sătmar și Maramurăș le-am putut țineă (prelegerile) pe toate, așa după cum au fost proiectate. Și aici m'au sprijinit comitetele despărțămintelor și preoții în activitatea mea, pentru care sprijin trebuie să-mi aduc mulțămîta, precum și Comitetele cercuale ale celorlalte despărțăminte, cari au aranjat seriile de prelegeri ținute.

Prelegerile au fost ascultate în total de c-ca 17850 *ascultători*. Au luat parte în multe locuri nu numai locuitorii satului în care s'au ținut, ci foarte mulți și din satele vecine în frunte cu preoții și învățătorii. Așa bunăoară la *Medișa* (com. Sătmar) au venit și din satele: Homorodul-de-jos și de sus, Solduba, Gereușa și Hodișa. La *Lipău* (Sătmar) din Nicopoiu, Cărăsău, Culciul-mare; la *Dob*, de-ase-menea. La *Curățele* (desp. Beiuș) au venit și Beinșele, Pocioveliște, Nimoești, Buzda, Gresuia; — la *Pocola* (desp. Beiuș): din Curățele și B. Sânmărtin etc. etc. Din aceste câteva exemple se poate vedeă interesul ce-l arată poporul și dorul de a auzi și învăța ceva, atunci când și preoții își pricep chemarea și avizează poporul.

Poporul la început e neîncrezător, văzând însă că conducătorii și «domnii» cari merg pe sate, îi voiesc binele, aleargă să-i asculte și primesc învățăturile și nu uită pe aceia cari au fost la el. Așa bunăoară fiind luna trecută în Beiuș și mergând pe stradă cu d-l Dr. G. Cosma, vine un țaran, salută și mă întrebă, dacă-l cunosc. Văzând că nu știu cine e, mi-a spus că e din Curățele, unde am ținut vorbiri, și le-ar părea tare bine să mai merg, că li dor de vorbe și învățături frumoase și de folos. Tot astfel mi-a mers și cu un țaran din Băești, pe care l-am întâlnit iar după *luni* într'o gară de lângă Hațeg. Cazuri de-aceste mi s'au întâmplat foarte multe, cari toate dovedesc dorul de carte al țaranului.

În Iulie anul trecut, ținându-se cursul de văpsit lână aici în Sibiu (curs aranjat de Reun. fem. române — Școala de industrie — la inițiativa d-lui V. Stroescu), am aranjat mai multe excursii, arătând participantelor locurile unde se află și plantele necesare pentru văpsit. Unele le-am procurat direct de pe sate.

Ce privește activitatea mea din 1 Ian.—30 Iunie a. c., am ținut în total în 68 sate 141 prelegeri populare cu diferite subiecte. Anul acesta am ținut cele mai multe în desp. Vârșeț (în 21 sate). Am arătat în mod practic lucrările de primăvară și vară ale viiei (plivitul, altoitul în verde etc.). În comuna Sadu am arătat în mod practic

cum trebuie altoiți merii pădureți aflători pe pășunea comunală și cari, altoiți, vor formă un bogat izvor de căstig.

Arătându-se interes tot mai mare pentru plantele de leac, ce cresc pe câmp, am dat mai multora deslușirile cerute, arătându-le plantele, ca să le poată cunoaște și adună.

În anul acesta am terminat o lucrare despre «Îngrijirea vinului», făcută pe baza legii celei mai nouă (din 1908), și care se va tipări în «Bibl. Reun. rom. de agricultură».

Statute, îndrumări pentru înființarea de tovărășii, am dat și anul acesta ca și în ceilalți ani, tuturor acelor cari s'au interesat.

La prelegerile din «Pomărit» am accentuat totdeauna și favorurile cari le dă statul, îndemnând să ceară în măsură cât mai mare pomi cu preț redus dela Ministeriul de agricultură. Model pentru cerere am dat mai multora, și au și cerut și căpătat mai mulți pomi cu prețul de 20 bani bucata.

Rezultatele prelegerilor se cunosc tot mai mult, în îmbunătățirile introduse de economii noștri.

Cu ocaziunea prelegerilor am făcut — unde s'au învoit domnii din comitetele cercuale — și înscrierea de membri ajutători. S'au înscris mai multe sute de membri, transpunând despărțămintele taxele la centru.

Ce privește starea morală și economică a poporului, mai rea mi se pare a fi în *Maramurăș*, după care vine *Bihorul*.

În *Maramurăș* fiind satele toate inundate de elemente străine speculante, poporul e cu desăvârșire demoralizat. Alcoolismul e foarte tare răspândit, și în urma beției, poporul plin de datorii și stors de toate puterile. Abia în timpul ultim s'a început din partea preoțimei — generația mai tânără — o mișcare mai serioasă pentru combaterea beției, ținând prelegeri pe sate și stăruind pentru înființarea de «Reuniuni de temperanță».

Economia e slabă și primitivă. Vitele slabe și neîngrijite, grajdurile rele. (Iarna acopere oamenii vitele cu *străie*, ca să nu înghețe). Trebuie o muncă foarte îndelungată și sistematică, până să se poată îndrepta stările triste, despre cari am raportat și cu alte ocaziuni.

În *Bihor* stările sunt rele mai cu seamă în urma anilor răi și după aceea în urma nepăsării mai cu seamă a preoților dela sate, cari în unele părți ale *Bihorului* nu voiesc să știe de nimic și nu dau nici un sprijin năzuințelor «Asociațiunii» pentru deșteptarea poporului.

Poporul în general e bun și dornic de lumină, numai conducătorii să fie la locul lor. Sunt multe scăderile țaranului nostru, dar toate aceste — după părerea și experiența mea de până acum — se pot îndrepta, și dacă nu deodată, cu încetul.

Pentru viitor voiu lucră mai departe în direcția începută. Voiu continuă cu prelegerile, cercetând mai ales comitetele expuse și marginase și întrucât va fi posibil în mai multe rânduri aceleași comune, deoarece numai așa se poate ajunge la un rezultat multămitor. Dupăce îmi voiu fi căștigat pe deplin încrederea poporului, și unde împrejurările vor fi prielnice, voiu trece dela prelegeri la *cursuri*, pe

cari le voiu împreună cu demonstrații practice, mai cu seamă acelea cari le voiu ținea din «Pomărit» și «Cultura viilor», făcându-se la aceste greșelile cele mai multe.

Voiu stărui și pe lângă preoți și învățători să țină prelegeri cât mai multe, pentru care scop le voiu sta cu sfaturi și îndrumări în ajutor.

Împrejurările sub cari trăim noi românii sunt grele, este foarte mult de făcut în toate privințele și sunt pe deplin conștii de greutatea ce mă așteaptă și în viitor, — de cari greutateți n'am fost cruțat nici până acum, — dar cu ajutorul lui Dumnezeu și prin muncă neobosită, se vor realiza cel puțin cu încetul problemele urmărite de «Asociațiune» și vom ajunge, ca și în cele economice să dovedim mai mult spor.

Sibiiu, la 2 Iulie 1914.

Aurel Cosciuc.

*

Ad. Nr. 1405/1914.

PRELEGERILE

ținute de conferențiarul agronomic al Asociațiunii în anul 1913.

Abrud—Câmpeni.

Abrud-sat: Îngrijirea pășunilor și livezilor. Îngrijirea gunoiului și gunoiul măiestrit. *Albac*: Folosul pomăritului. Prăsirea vitelor. *Bucium*: Nu s'a putut ținea. *Câmpeni*: Prăsirea vitelor. Lucrarea pământului. Diverse. *Vidra-de-jos*: Prăsirea vitelor. Îngrijirea pășunilor și livezilor.

Aiud—Teiuș.

Beldiu: Cultura nutrețurilor. Vieața lui Isus (cu schiopticon). *Benic*: Despre gunoiul măiestrit. *Cacova-Aiudului*: Lucrarea pământului. Îngrijirea pășunilor și livezilor. Cultura nutrețurilor. Pomărit. Vieața lui Isus (cu schiopt.). *Feliud*: Vieața lui Isus (cu schiopt.). *Oieșdea*: Îngrijirea gunoiului și gunoiul măiestrit. *Stremți*: Insoțirile de credit. Pomărit. Vieața lui Isus (cu schiopt.). Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiiu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.).

Alba-Iulia.

Alba-Iulia: Prăsirea vitelor. Cultura legumelor. *Hăpria*: Foloasele pomăritului. Plantarea și îngrijirea pomilor. Prăsirea vitelor. *Ighiu*: Asigurarea vitelor. Cultivarea viilor. *Oarda-de-jos*: Prăsirea vitelor. Cultura legumelor. *Zlatna*: Foloasele pomăritului. Sădirea și îngrijirea pomilor.

Beiuș.

Beiuș: Unelte economice. Foloasele pomăritului. Însoțiri. Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiiu prin Turnu-roșu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.). Cultura legumelor. Stupărit (cu schiopt.). Testamentul vechiu și vieața lui Isus (cu schiopt.). *Beiuș-Lazuri*: Gunoiul măiestrit. Insoțirile de credit. *Beiuș-Sânmărtin*: Foloasele pomăritului. Sădirea și îngrijirea pomilor. Vieața lui Isus (cu schiopt.). *Căbești*: Lucrarea pământului. Îngrijirea gunoiului și folosirea gunoiului artificial. Vieața

lui Isus (cu schiopt.). *Curățele*: Prăsirea vitelor. Cultura nutrețurilor și îngrijirea pășunilor. Stupărit (cu schiopt.). *Cusiuș*: Prăsirea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Feniș*: Îngrijirea gunoiului și folosirea gunoiului artificial. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Ghelani*: Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Lazuri-Sohodol*: Prăsirea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Mizieș*: Lucrarea pământului. Prăsirea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Negru*: Îngrijirea gunoiului și folosirea gunoiului artificial. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Nimoești*: Prăsirea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Petrani*: Foloasele pomilor. Sădirea și îngrijirea pomilor. *Pocola*: Lucrarea pământului. Cultura nutrețurilor. Prăsirea vitelor. Stupărit (cu schiopt.). *Roșia*: Foloasele pomilor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Șoimuș-Petreasa*: Lucrarea pământului. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Vășcău*: Lucrarea pământului. Îngrijirea pășunilor și livezilor. Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.).

Blaj.

Crăciunel: Prăsirea vitelor. Asigurarea vitelor. *Micăsasa*: Cultivarea viilor. *Mihalț*: Foloasele pomăritului. Sădirea și îngrijirea pomilor. Cultivarea viilor.

Brad.

Căraci: Prăsirea vitelor. Îngrijirea pomilor. *Cărăstău*: Lucrarea pământului. Cultura nutrețurilor. Gunoiurile măiestrite. *Ribicioara-de-jos*: Nu s'a putut țineă din cauza apelor. *Rișca*: Prăsirea vitelor. *Trestia*: Îngrijirea pășunilor. Prăsirea vitelor.

Chioar.

Lăpuș: Insoțirile de credit. Diverse. *Săcălășeni*: Prăsirea vitelor. Asigurarea vitelor. *Șomcuta-mare*: Sădirea și îngrijirea pomilor. Pregătirea nutrețurilor. Diverse. *Vălenii-Șomcutei*: Foloasele pomăritului. Insoțiri de credit. Diverse.

Dobra.

Brâznic: Cultura viilor. *Booz*: Pomărit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Dobra*: Pomărit. *Gothatea*: Nu s'a putut țineă. *Ilia*: Prăsirea vitelor. *Lăpușnic*: Cultura nutrețurilor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Roșcani*: Prăsirea vitelor. Îngrijirea pășunilor. *Visca*: Pomărit.

Geoagiu.

Balomir: Cultura nutrețurilor. Pomărit. *Geoagiu*: Cultura viilor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Romos*: Pomărit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Vinerea*: Nu s'a putut țineă.

Hațeg.

Băești: Cultura viilor. *Bărăști*: Cultura nutrețurilor. Prăsirea vitelor. *Boșorod*: Foloasele pomilor. Plantarea și îngrijirea pomilor. Diverse. *Cârnești*: Prăsirea vitelor. Asigurarea vitelor. *Hațeg*: Cultura nutrețurilor. Plantarea și îngrijirea pomilor. *Tuștea*: Nu s'a putut țineă. *Covragiu*: Prăsirea vitelor. Testamentul vechiu și vieța lui Isus (cu schiopt.). *Gânțaga*: Prăsirea vitelor. Testamentul vechiu și vieța lui Isus (cu schiopt.). *Ohaba*: Cultura viilor. Stupărit (cu schiopt.). Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Vâlcelele-rele*: Prăsirea vitelor.

Hunedoara.

Buituri: Prăsirea vitelor. Lăptăriile cooperative. *Boș*: Cultura nutrețurilor. Cultivarea pământului după comasație. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Josani*: Pră-

sirea vitelor. *Zlaști*: Pomărit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Hunedoara*: Vieța lui Isus (cu schiopt. Din prilejul adunării generale a reuniunii femeilor române).

Nocrich.

Nocrich: Cultura legumelor. Îngrijirea livezilor și pășunilor. Gunoiul măiestrit.

• Sălciua.

Lunca: Foloasele și îngrijirea pomilor. Vieța lui Isus (cu schiopt.) *Lupșa*: Asigurarea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Ocolișul-mare*: Însotirile de credit. Asigurarea vitelor. Pomărit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Ofenbaia*: Însotirile de credit. Gunoiul artificial. *Poșaga-de-jos*: Prăsirea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Runc*: Pomărit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Sălciua-de-jos*: Asigurarea vitelor. Însemnătatea pomăritului. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Sălciua-de-sus*: Pomărit. Gunoiul artificial. Îngrijirea pășunilor și livezilor. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Vidolm*: Prăsirea vitelor. Vieța lui Isus (cu schiopt.).

Sătmar.

Mădăraș: Pomărit. Însotirile de credit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Medișa*: Pomărit. Însotirile de credit. *Lipdu*: Foloasele pomăritului. Asigurarea vitelor. Însotirile de credit. *Dob*: Prăsirea vitelor. Însotirile de credit.

Seini.

Apa: Industria de casă. Îngrijirea gunoiului și folosirea gunoiului artificial. *Bicsad*: Foloasele și sădirea pomilor. Cultura viilor. *Negrești*: Prăsirea vitelor. *Seini*: Îngrijirea gunoiului artificial. *Târșolt*: Nu s'a putut țineă.

Sibiu.

Bungard: Folosirea gunoiului artificial. Apărarea contra tăciunelui și altor boale ale semănăturilor. Diverse. *Cașolt*: Vieța lui Isus (cu schiopt.) *Rășinari*: Folosul pomilor și al paserilor. Stupărit (cu schiopt.).

Șercaia.

Șercaia: Lucrarea pământului. Cultura nutrețurilor. Gunoiul măiestrit. *Șercăița*: Lucrarea pământului. Cultura nutrețurilor. *Vad*: Lucrarea pământului. Cultura nutrețurilor.

Tinca.

Căpâlna: Lucrarea pământului. Prăsirea vitelor. Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiiu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.). *Cociuba*: Pomărit. Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiiu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.). *Giriș*: Prăsirea vitelor. Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiiu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.). *Gurbediu*: Prăsirea vitelor. Stupărit (cu schiopt.). Dela Sibiiu la Râmnicu-Vâlcea (cu schiopt.). *Osand*: Nu s'a putut țineă.

Vârșeț.

Vârșeț: Îngrijirea gunoiului de grajd și folosirea gunoiului artificial.

Vișeu—Iza.

Ieud: Prăsirea vitelor. Îngrijirea gunoiului. *Petrova*: Pomărit. Prăsirea vitelor. Însotirile de credit. *Rozavlea*: Prăsirea vitelor. Asigurarea vitelor. *Sălișteade-sus*: Prăsirea vitelor. *Vișăul-de-jos*: (la adun. gen. a desp.). Pomărit. Vieța lui Isus (cu schiopt.). *Vișăul-de-sus*: Prăsirea vitelor.

Anexa IV.

RAPORTUL CONFERENȚIARULUI COOPERATIV despre activitatea sa, desfășurată în lunile Noemvrie și Decemvrie 1913 și în prima jumătate a anului 1914.

Onorat Comitet Central!

Urmând dispozițiilor primite, am onoarea a prezenta despre activitatea mea dela intrarea în serviciul «Asociațiunii» până în prezent următorul raport:

În programul de activitate, ce am avut onoarea a-l prezenta în ședința din 1 Noemvrie a anului expirat, când ați binevoit a-mi încredința în mână întreaga acțiune de propagandă cooperativă, începută de Asociațiune cu sprijinul bănesc al d-lui Vasile de Stroescu, am accentuat, că pentru realizarea cu succes a acțiunii cooperative nu este de ajuns ca conferențiarul cooperativ să aibă cunoștință de cauză și iubire de muncă, ci se recere și sprijinul factorilor vieții noastre sociale și mai întâiu sprijinul din partea despărțămintelor Asociațiunii.

Tot atunci am ținut să scot la iveală, că sub împrejurările date la noi, unde satele sunt înfundate în nevoi și țărâtimea lăsată pradă eamătarilor, cooperativele sătești și mai întâiu băncile populare vor fi avizate la credite date sub condiții prielnice de către băncile noastre mari. Am spus, că vor fi avizate la aceste credite până atunci, până când băncile sătești își vor fi strâns un capital propriu suficient pentru trebuințele locale. Am accentuat, că organizarea creditului în o formă priincioasă scopului și misiunii urmărite de cooperativele sătești, este condiția principală pentru reușita acțiunii. Presupuneam, că această organizare a creditului își va afla rezolvarea ei în o formă potrivită scopului cooperației prin băncile noastre mari sau prin înființarea unei sau mai multor Centrale pentru cooperativele sătești.

Fiind problema cooperativelor sătești la noi una din cele mai de seamă, ba cutez să susțin că cea mai de seamă problemă economică-națională, de a cărei rezolvare fericită e strâns legată existența neamului nostru, nu puteam să dubitez, că în această acțiune vom fi sprijiniți de toți factorii și de toate instituțiile noastre cu putere materială și morală.

Cu regret trebuie să constatez, că mișcarea cooperativă nici în privința sprijinului moral și nici în privința creditului, nu a fost ajutată de factorii noștri în măsura care ar fi meritat-o, și prin urmare e ușor a judecă, câte greutateți am întimpinat la înfăptuirea cooperativelor sătești.

În luna Noemvrie 1913, când mi-am început activitatea, Biroul central al Asociațiunii, în conformitate cu hotărîrea Onor. comitet central, a trimis o circulară către toate despărțămintele Asociațiunii, stăruiind, ca acestea să numească comunele, cari reclamă înființarea urgentă de cooperative. Din toate despărțămintele, peste 80 la număr,

nici măcar a treia parte nu a răspuns. Ba unele din cele cari au răspuns, au declarat, că pe teritoriul de activitate al lor, nu se simte lipsa de organizare cooperativă, când tocmai din acele despărțăminte am primit scurt timp după publicarea circularei în toate gazetele românești, dela mai multe comune invitarea, să le dau îndrumări și sprijin la înființarea de bănci sătești.

Eră natural, că sub astfel de împrejurări am fost nevoit a nu mai aștepta inițiativă specială dela despărțăminte, ci a intra în legătură directă cu conducătorii satelor noastre din toate comitatele locuite de Români. Și cu toate că acești conducători, în mare parte preoți și învățători, știau prea bine, că aceste bănci și cooperative sătești nu se înființează pentru a plăti salare și provizii, cu toate acestea, ei au îmbrățișat cu multă căldură mișcarea cooperativă. Acest contact, ce trebuia să-l întrețin prin corespondență directă cu mai multe sute de comune românești, dând îndrumări pregătitoare, a sporit deodată munca ce trebuia să o rezolvez în birou și munca de organizare la țară, dar a deschis totodată drumul pentru o activitate largă și cu mult interes așteptată de sătenii noștri. Această muncă a și dat rezultate mulțămitoare.

Chestiunea creditului pentru băncile sătești, durere, nici azi nu este deplin lămurită, deși această afacere, în timpul din urmă pare a se fi apropiat binișor de o soluție satisfăcătoare, atât prin faptul, că o mare parte a însoțirilor sătești, mai ales a celor mai vechi, înființate în decurs de mai mulți ani de «Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu», în special pe teritoriul acestui comitat, s'au întrunit la inițiativa unei comisii a Reuniunii amintite în luna Aprilie a. c. în Sibiiu și a decretat înființarea unei centrale sub numirea «Infrățirea», federația însoțirilor sătești, — cât și prin faptul, că «Solidaritatea», în adunarea generală a ei, ținută în 27 și 28 Iunie a. c. în Sibiiu, la apelul Asociațiunii a hotărât a sprijini în viitor însoțirile sătești și a le da toată atențiunea posibilă.

Să sperăm, că în scurtă vreme organizarea creditului va afla o soluție fericită și prielnică prin aceste două instituții.

Greutățile, ce le-au întâmpinat până acum băncile sătești a exoperarea de credite, au fost într'adevăr o mare piedecă pentru obținerea unui progres mai repede, în mișcarea cooperativă. Este adevărat, că eu am intrat în acțiune tocmai în timpul când în întreagă Europa, în urma resbelelor din Balcani, domnia încă criza financiară și din cauza aceasta iustitiile financiare românești mai mari nu puteau să acoarde credite băncilor sătești; dar tot atât de adevărat este, că îndreptându-se succesive situația financiară, totuș s'au aflat bănci de ale noastre mai mari, cari, cu regret trebuie să o spunem, n'au sprijinit tovarășii de credit sătești, înființate pe baze solide, nici măcar cu cel mai minimal credit, de care acestea aveau nevoie pentru a și putea începe activitatea. Date concrete și plângeri juste, primite dela unele însoțiri, ne-au pus pe gânduri, și vrând-nevrând a trebuit să provoace impresia, că aceste institute nu ar privi cu ochi buni mișcarea cooperativă.

O bancă populară, a cărei înființare urgentă era reclamată din toate punctele de vedere ale împrejurărilor locale, înființată pe baze solide cu garanță solidară, cu 70 membri, a căror avere reprezintă, după subtragerea tuturor datoriilor, o valoare de aproape 300.000 cor., nu a putut obține de la unele bănci mai mari românești, nici măcar un credit de 2000 cor. (două mii). Una singură s'a îmbiat a-i da credit cu 11%, într'un timp, când banii se ieftinise față de trecut. În acelaș timp, aceste bănci acordau credite mai mari și mai mici clientelei particulare, astfel că nu se putea presupune, că ar fi lipsă de numerar. O altă bancă populară bine fondată, bine condusă și cu garanții suficiente, a fost refuzată, ba chiar «persiflată», după cum ni-se scrie, de o bancă mai mare românească, astfel că respectiva însoțire sătească a fost nevoită a cere credit din acelaș oraș de la o bancă sârbească, care i-a deschis un cont curent sub condiții relativ avantajoase și cu 7%. Ca să nu înșir mai multe cazuri mai amintesc numai unul, și anume: O bancă sătească mai veche, bine fondată, cu fond de rezervă, cu active frumoase și cu bilanțele în ordine, a fost nevoită să intre în legătură cu o bancă săsească provincială, de la care primea creditul cu 7%, după ce băncile noastre au declarat, că nu o pot sprijini cu credit.

Aceste câteva cazuri concrete dintre cele multe, cari toate se pot dovedi cu acte, ne dovedesc în mod clar, că mișcarea cooperativă se desvoltă între greutăți cauzate în parte chiar de unii din factorii noștri chemați și datori să sprijinească această mișcare.

Am ținut să amintesc aceste lucruri, numai pentru a arăta starea faptică și a Vă dovedi, cu ce neajunsuri luptă însoțirile noastre de la sate.

În fața acestor adevăruri se impune întrebarea: Voesc sau nu voesc *toți* factorii noștri de seamă, să sprijinească cu drag mișcarea cooperativă? Voesc sau nu voesc să înțeleagă cu *toții*, că numai o organizație economică trainică a satelor noastre, prin înființarea și sprijinirea de bănci sătești și alte cooperative, e în stare a asigura sub împrejurările date mijloacele potrivite pentru sanarea mizeriilor și vindecarea ranelor cari slăbesc poporul nostru de la țară în dauna neamului nostru întreg, și în fine voim sau nu voim să recunoaștem cu *toții*, că cooperația este singură în stare, a rezolvă, pe lângă chestiuni arzătoare de ordin economic, și chestiuni de ordin social, educativ și moral. Sau nu cooperația întărește spiritul de solidaritate și de încredere reciprocă? Nu cultivă cooperația simțul de cruțare și nu este ea aceea, care are puterea a constrânge pe săteanul nostru la o viață morală, și în fine, nu sunt cooperativele de credit cel mai bun mijloc, pentru a creă fonduri culturale în satele noastre, pentru sprijinirea școlii și a bisericei?

Marele binefăcător al neamului nostru, d-l Vasile de Stroescu, recunoscând puterea cooperației pentru întărirea unui popor, s'a gândit din depărtare la soarta săteanului nostru și a grăbit a sprijini cu multe jertfe materiale înjgheburile organizației de bănci sătești în satele noastre. Și acum, când Asociațiunea cu ajutorul material al d-lui Stroescu a pornit prin conferențiarul ei cooperativ o

propagandă vie pentru înființarea de cooperative, ar fi trist, să ne fie dat a vedea, cum tocmai unii dintre ai noștri combat acțiunea, și aducând diferite pretexte, nu ar voi să o sprijinească.

La noi nu este timpul și nu este consult, să se dea lupta între capitalism și cooperatism. Nu este oportun aceasta, pentru că noi prea am rămas înapoi cu organizația economică și poporul e slăbit. Lupta aceasta se poate evita ușor și ar trebui să se evite. Capitalismul, în favorul poporului, să aducă jertfa de a-și moderă pretențiile de câștiguri prea mari, câștiguri scoase doar în bună parte din munca poporului.

Onorat Comitet central! Am ținut de lipsă, să anticipez, înainte de a trece la raportul special despre rezultatele muncii mele, cele mai sus expuse. Și acum trec la raportul special.

În ședințele lunare ale onoratului Comitet central am prezentat rapoarte speciale despre activitatea mea în fiecare lună și cred că e deajuns, dacă acum vă prezint un reasumat scurt despre această activitate:

La intrarea în serviciu am aflat abia 4 bănci populare înființate. Din aceste 2 erau neactivate. Am aflat unele tipărituri pentru înregistrarea băncilor sătești și statute tipărite pentru aceste bănci. Am aflat și o singură carte: «Cartea mare», care avea să se folosească ca un registru de contabilitate la băncile sătești.

Statutele tipărite a trebuit să le modific în mai multe puncte, asemenea și unele tipărituri de înregistrare. «Cartea mare», care nu corespunde scopului și nu putea fi întrebuințată de băncile sătești, a trebuit eliminată. Am compus o *contabilitate practică și pe înțelesul tuturor*. Am compus un jurnal de casă, un registru al împrumuturilor acordate, registrul pentru împrumuturi luate, registrul depunerilor, libele de depuneri, libele de membri și de plată, acte de obligație, protocol de exhibite, cartea bilanțelor etc. etc., tipărite din depozitul d-lui Stroescu, și le-am pus la dispoziția băncilor sătești ce le-am înființat, împreună cu două instrucții de contabilitate și manipulare a casei. Am dat din birou instrucții la sute de comune românești. Conducătorii băncilor sătești au adevărit cu mulțumită primirea acestor registre și instrucții și au declarat că sunt deplin mulțumiți cu ele.

În *organizația externă* am avut mai întâiu în vedere înființarea de *bănci sătești*. Aceasta fiindcă d-l Vasile de Stroescu pretindea că mai întâiu să înființăm bănci sătești, apoi fiindcă și convingerea mea este aceea, că odată înființate la sate bănci sătești, se asigură mai ușor cu ajutorul acestora înființarea și existența celorlalte cooperative. Băncile sătești sunt temelia pe care se razimă celelalte cooperative. Aceasta ne-o dovedește în deajuns organizația cooperativă din aproape toate țările mai înaintate. Aici țin să amintesc, că aceia, cari susțin, că la noi nu este nevoie de bănci populare, fiindcă creditul ar fi satisfăcut prin băncile pe acții, concentrate în mare parte la orașe, comit o mare greșală, pe care de sigur nu o ar comite, dacă și-ar lua osteneala a cutreeră comunele noastre și a studii temeinic starea adevărată dela sate. În raportul

meu special despre cele vreo 70 comune românești din Maramurăș, plin de date statistice îngrijitoare, se găsesc dovezi mult grăitoare în privința acestora; asemenea dovezi găsim și în celelalte rapoarte speciale prezentate până acum despre stările din Munții apuseni, din Treiscaune, din comitatul Cojocna etc., unde numai din lipsa de bănci populare bine organizate, țărănimea a căzut în mâinile cămătarilor și sub influința stricăcioasă a acestora, unde în un sat de 3000 locuitori afli 1000 de cămătari, unde școli românești bine zidite, cu învățători neexcepționați, au trebuit închise, fiindcă susținătorii lor nu a putut da adausul de vreo 600 cor. anual, unde cămătari, ba durere și de-ai noștri, luau 20—50% dela capitalul împrumutat săteanului, și unde, din lipsa de organizare solidă a creditului românesc și de cultură și lumină, averile săteanului nostru se pierd și el trebuie să plece la America.

Pe lângă toată munca ce o au desvoltat băncile noastre pe terenul economic-național, totuș a fost și este o imposibilitate, ca acestea să străbată în amănuntele nevoilor dela sate. Aceasta o pot face numai băncile rurale, înființate deosebit în fiecare sat, pe bază altruistă. Astfel de bănci sătești am și înființat în multe din ținuturile periclitate. Toate băncile sătești înființate după statutul tip al nostru, nu au voe să plătească salare și tantieme membrilor direcțiunii. Conducătorii lor lucrează *gratuit*, cu mica excepție, că singur contabilul, după ce banca a ajuns în o stare mai bună, primește o remunerație modestă anuală, votată de adunarea generală. Prin urmare, e o greșală a susține în public, că băncile sătești, înființate ca însoțiri, ar aveă nevoe a fi puse pe baze altruiste.

La organizarea băncilor sătești am avut în vedere a înființa în fiecare ținut câte una sau două ca modele pentru celelalte comune. Aceasta se poate vedeă din consemnarea de mai jos, care cuprinde băncile înființate după regiuni și comitate. Am avut în vedere mai departe, a primi la aceste bănci mai întâiu pe acei săteni, fie și mai puțini, cari au înțeles pe deplin rostul unei bănci sătești, pentruca aceștia să deă dovadă de o lucrare solidă, susținând bunul renume al băncii și urmând principiilor adevărate ale cooperației. Băncile înființate sunt în continuu supravegiate și controlate de mine, deoarece, conform decretului de denumire, onoratul Comitet central mi-a încredințat și inspectarea băncilor și însoțirilor înființate.

Am dat atențiune și propagării *altor cooperative*. Am *compus statute pentru reuniuni de temperanță, cooperative școlare, însoțiri agricole pentru valorizarea productelor* etc. dând îndrumări pentru înființarea lor.

Comisia cooperativă s'a constituit alegându-și de prezident pe d-l I. F. Negruțiu și de secretar pe conferențiarul cooperativ N. Iancu. Această comisie, în ședința din 3 Maiu a. c., luând act cu aprobare despre lucrările conferențiarului cooperativ, s'a ocupat și cu chestiunea creditului, făcând propuneri concrete onoratului Comitet central.

D-lui Vasile de Stroescu, care în luna Maiu a trecut prin Sibiu, i-am prezentat un raport special despre activitatea mea de până acum. D-l Stroescu s'a arătat deplin mulțămit cu rezultatele obținute

și și-a exprimat dorința, ca în felul acesta să se continue acțiunea cooperativă.

În decursul propagandei am avut în vedere să țin cu conducătorii însoțirilor o școală continuă și să le dau instrucții în administrare și purtarea registrelor.

Această școală se va continua. Voiu ținea în viitor cursuri regionale cu conducătorii băncilor sătești și voiu aranja excursiuni practice. La seminarele noastre, cu anul școlar viitor, voiu începe a ținea prelegeri permanente din domeniul științelor economiei naționale și în deosebi al cooperației. Voiu grijii pentru creșterea de adevărați cooperatori, cari, la rândul lor, să poată da învățături și altora și să contribuie la o clădire traicică în organizația cooperativă. Despre rezultatele efective las să vorbească următoarele date:

Consemnarea băncilor sătești ce le-am înființat până la sfârșitul primei jumătăți a anului curent 1914.

Numărul	Comuna	Comitatul	Numirea băncii populare	N-rul membr.	Mărimea unei părtașii	Capit. total al părtașilor subscrise
						Cor.
1	Curciu	Târnava-mică	«Izvorul Săteanului»	54	20	1080
2	Sâncel	„ „	«Înfrățirea»	40	20	800
3	Boian	„ „	Insoț. de econ. și credit	30	20	600
4	Șoala	Târnava-mare	«Poporul»	35	20	700
5	Turnișor	Sibiiu	«Steaua»	21	25	525
6	Brâznic	Hunedoara	«Plugul»	54	20	1080
7	Săcămaș	„ „	«Izbânda»	40	20	800
8	Sohodol	Turda-Arieș	«Moțul»	50	20	1000
9	Ponor	„ „	«Deșteptarea»	40	20	800
10	Ocolișul-mare	„ „	«Izvorul»	42	20	840
11	Aruncuta	Cojocna	«Aruncuteana»	30	50	1500
12	Idicel-sat	Murăș-Turda	«Izvorul plugarului»	45	20	900
13	Bicfalău Talpatak	Treiscaune	«Furnica»	100	20	2000
14	Dragomirești	Maramurăș	«Creștinul»	99	50	4950
15	Petrova	„ „	«Petrovana»	135	20	2700
16	Dumitra	Alba-inferioară	Insoțire de credit	30	20	600
17	Săușa	„ „	„ „ „	30	20	600
18	Stremți	„ „	«Frăția»	40	20	800

Aceste bănci sunt, cu puține excepțiuni, înregistrate și în cea mai mare parte deja în plină activitate. Le-am provăzut cu cărțile de contabilitate și cu toate tipăriturile necesare. Le-am

dat îndrumări raționale și instrucții pentru contabilitate și pentru o administrare solidă și corectă, conformă dispozițiilor statutelor și principiilor cooperative.

Am înactivat mai departe, punând la dispoziție registrele și tipăriturile necesare sau dând instrucții, următoarele bănci populare, înființate asemenea la inițiativa și cu sprijinul dat de Asociațiunea noastră, și anume:

1. «Nădejdea»	în Blăjel	com. Târnavă-mică.
2. «Izvorul»	„ Șomfalău	„ „ „
3. «Căpâlneana»	„ Căpâlna	„ „ „
4. «Muscelul»	„ Tohanul-vechiu	„ Făgăraș „
5. «Fraga»	„ Vaca	„ Hunedoara
6. «Strugurel»	„ Srediștea-mică	„ Timiș
7. «Speranța»	„ Ciuchiciu	„ Caraș-Severin.

Astfel, numărul total al băncilor populare înființate până acum, în urma propagandei făcute de Asociațiune prin conferențiarul cooperativ, este 25. Banca populară «Muscelul» din Tohanul-vechiu lucrează deja cu capital propriu de 13,000 cor.

Înființarea urgentă de bănci populare, cu terenul pregătit prin propagandă ce am făcut, o așteaptă, în mare parte cu membrii înscrși și cu cvete semnate, următoarele comune din următoarele comitate:

1. <i>In com. Hunedoara:</i>	Câmpul lui Neag, Holdea, Lăpușnic.
2. „ „ <i>Murăș-Turda:</i>	Solovăstru.
3. „ „ <i>Solnoc-Dobâca:</i>	Diug, Cuzdrioara.
4. „ „ <i>Năsăud:</i>	Măgura.
5. „ „ <i>Treiscaune:</i>	Poiana-sărată.
6. „ „ <i>Timiș:</i>	Jamul-mic, Belinț.
7. „ „ <i>Caraș-Severin:</i>	Drăgoiu.
8. „ „ <i>Arad:</i>	Galșa.
9. „ „ <i>Sătmar:</i>	Boghiș.
10. „ „ <i>Maramurăș:</i>	Văleni, Leordina, Cuhea.
11. „ „ <i>Sibiiu:</i>	Deal, Slimnic, Săcel.

Îndrumări speciale cu statute și tipărituri am dat, parte la fața locului, parte în scris, la 60 comune românești și am intrat în legătură prin corespondență cu peste 200 conducători ai satelor din diferite comitate, făcând propagandă, nu numai pentru înființarea de bănci populare, dar și pentru cooperative de valorizare a produselor (îndeosebi pentru vânzarea poamelor și a cerealelor), de asigurarea vitelor, cooperative de lăptărie și însoțiri de consum. Cu privire la însoțirile de consum am recomandat satelor noastre o precauțiune deosebită, fiind conducerea acestora, îndeosebi în ce privește manipularea mărfurilor și controlul, una din cele mai grele operațiuni în cooperatie.

Comunele cele mai multe, cărora le-am dat îndrumări pregătitoare, cad în comitatele Sibiiu, Hunedoara, Târnava-mare și mică, Alba-inferioară, Făgăraș, Solnoc-Dobâca, Turda-Arieș, Cojocna, Bihor, Sătmar, Maramurăș, Caraș-Severin, Torontal și Sălagiu. Alte *conferențe* și *adunări*, în cari am arătat masselor poporului și intelectualilor scopul, însemnătatea și puterea cooperativelor sătești, conferențe ascultate cu mult interes, am ținut în prima jumătate a anului curent și în Noemvrie și Decemvrie 1913 în total 24. În privința aceasta țin să amintesc, că nu m'am mărginit la ținerea unor conferențe fugitive părăsind repede satele, nici nu am fost condus de ambiția, de a ținea cât mai multe conferențe, numai ca să pot arăta la sfârșitul anului un număr mare de prelegeri, fără considerare ori de aceste prelegeri au avut vreun rezultat pozitiv sau nu; ci am stăruit, să pătrund cât mai adânc în sufletul țaranului și în tainele cari pricinuesc slăbirea poporului nostru. Am căutat să cunosc temeinic vieța și împrejurările locale, pentru a putea judeca, care ar fi cel mai bun remediu pentru sanarea relelor. Am strâns cu aceste ocazii date statistice despre starea economică și culturală a poporului. Unde conferențele și convorbirile au avut drept rezultat hotărîrea poporului de a înființa o bancă poporală, am condus *personal* lucrările și adunările de înființare, am pregătit actele de înregistrare, am condus aproape în toate cazurile pe cei aleși în direcțiune la notarul public sau la tribunalul pentru legalizarea iscăliturilor și am înaintat actele spre înregistrare. Aceste lucrări au consumat mult timp și muncă, dar și-au aflat răs-plata în rezultate pozitive.

La mai multe dintre conferențele ținute, pe lângă sătenii din comunele respective și pe lângă delegații despărțămintelor, au mai participat și intelectuali și fruntași din satele vecine, astfel că multe dintre conferențele ținute au câștigat caracterul de conferențe regionale. Participanții din împrejurime, ducând cu ei învățături și îndrumări folositoare, au propagat ideea cooperativă în satul lor și astfel aceste conferențe au fost un mijloc de propagandă vie pentru ținuturi întregi.

Mai amintesc în fine că am făcut propagandă și prin presă și am strâns cu deosebită atențiune date statistice din diferite ținuturi. Aceste date servesc ca punct de orientare pentru îndrumarea acțiunii în viitor și au o deosebită însemnătate.

Nu am întrelăsat a arăta, cu ocazia vizitării satelor noastre, scopul ce-l urmărește «Asociațiunea» pentru luminarea poporului și îndeosebi pentru luminarea păturei țărănești, îndemnând pe sătenii noștrii să se facă membrii ajutători ai Asociațiunii. Prin înființarea de însoțiri la sate este speranță, că și numărul membrilor Asociațiunii va crește în viitor mai repede, dată fiind prin însoțiri posibilitatea a face în fiecare sat o propagandă locală mai temeinică pentru înscrierea membrilor și a încassă mai ușor și mai punctual taxele de membri.

Conferențele și *convorbirile* le-am ținut, după cum am avut onoarea a vă raporta în ședințele lunare, în următoarele comune și despre următoarele obiecte:

Luna și anul	Comuna	Comitatul	Obiectul
Noem. 1913	Boian	Târnavă-mică	Scopul și foloasele băncilor satești.
" "	Brăznic	Hunedoara	Istoria și rezultatele cooperative- lor în alte țări, băncile satești și folosul lor.
Decem. 1913	Dragomirești	Maramurăș	Puterea și foloasele însoț. satești.
" "	Petrova	"	" " " " "
" "	Cuhea	"	Însoțirile pentru asigurarea vitelor.
" "	Leordina	"	Scopul băncilor satești, cumpă- rarea și vânzarea în comun.
" "	Vișeul-de-jos	"	Însemnătatea cooperativ. satești
" "	Vișeul-de-sus	"	" " "
" "	Șișetel-Marmației 2.	"	Asociațiunea și mișcarea coope- rativă, organizarea creditului.
" "	Biserica-albă	"	Însoțirile de consum.
Febr. 1914	Turnișor 2.	Sibiiu	Băncile satești, administrarea lor.
" "	Blăjel	Târnavă-mică	Băncile sistem Raiffeisen și Schultze Delitzsch, administr. lor.
" "	Curciu	" "	" " "
" "	Sohodol	Turda-Arieș	Scopul însoțirilor satești.
Martie 1914	Aruncuta	Cojocna	" " "
" "	Stremț	Alba-inferioară	Puterea însoțirilor satești, date statistice din alte țări.
Aprilie 1914	Săcămaș	Hunedoara	Scopul, foloasele, administrarea și conducerea băncilor satești.
Maiu 1914	Săncel	Târnavă-mică	Organizarea cooperativă la alte neamuri, însemnătatea băncilor și însoțirilor satești pentru înain- tarea țaranului român.
Iunie 1914	Bicfalău	Treiscaune	Organizarea țărânimii prin băn- cile satești. Scopul, puterea, ad- ministrarea și conducerea bănci- lor satești. Însemnătatea lor eco- nomică și culturală.
" "	Ponor	Turda-Arieș	
" "	Idicelsat	" "	
" "	Ocolișul-mare	" "	

În cele de mai sus am dat o privire scurtă asupra activității mele în decurs de 8 luni.

Sunt cu conștiința deplină împăcată, că mi-am făcut datorința și am mare nădejde că ideea cooperăției prin muncă cinstită va străbate și va aduce roade îmbelșugate pentru oprositul nostru popor.

La munca aceasta, să sperăm, că se vor concentra toate forțele noastre de valoare și onoratul Comitet central al Asociațiunii va da și în viitor toată sollicitudinea sa acestei acțiuni grele dar frumoase și folositoare pentru progresul neamului nostru.

Sibiiu, Iulie 1914.

Cu toată stima
Nicolae Iancu,
conferențiar cooperativ.

Membri ajutători ai „Asociațiunii“ pe anul 1913 după profesioni.

Nr. curent	Despărțământul	Plugari	Preoți	Învățători	Meseriași	F. adm.	F. d. b.	Studenti	Militari	Advocați	Medici	Privatieri	Institute	Laolaltă	în câte com.
1	Abrud—Câmpeni	64	4	12	3	—	—	—	—	—	—	—	1	84	13
2	Agnita	6	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	2	15	4
3	Aiud—Teiuș	182	5	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	194	14
4	Alba-Iulia	68	6	7	17	1	2	1	1	2	—	4	2	111	17
5	Baia-mare	79	5	6	2	—	—	1	—	—	—	2	—	95	13
6	Băsești	22	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	25	6
7	Becicherecul-mare	108	3	3	6	1	2	—	—	—	—	—	1	124	13
8	Beclean	178	3	5	2	2	1	—	—	1	1	1	—	194	25
9	Beiuș	48	4	7	2	—	—	2	—	—	—	—	2	65	18
10	Bistrița	104	3	5	2	1	—	—	—	—	—	—	—	115	9
11	Blaj	5	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	8	2
12	Bocșa	69	6	3	21	1	2	—	—	1	1	1	2	107	10
13	Boroș-Șebeș	117	4	4	10	1	2	1	—	1	—	1	3	144	13
14	Brad	155	3	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	165	9
15	Bran	56	2	2	8	—	1	—	—	—	—	—	—	67	5
16	Brașov	271	12	20	85	1	2	2	—	2	2	8	6	410	21
17	Bucium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Buziaș	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19	2
19	Caransebeș	123	8	11	12	2	5	3	—	—	—	—	3	167	23
20	Ceica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Ciachi-Gârbău	77	6	7	3	—	—	—	—	—	—	1	1	95	10
22	Ciacova	107	4	5	4	1	1	—	—	—	—	—	2	124	6
23	Chioar	18	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	25	10
24	Cincul-mare	13	1	3	4	—	1	—	—	—	—	—	—	22	2
25	Cluj	51	6	2	2	1	7	36	—	2	1	2	2	112	11
26	Cohalm	6	1	2	1	—	—	2	—	—	—	—	3	15	3
27	Dej	109	5	4	5	—	1	1	—	—	—	1	2	128	26
28	Deva	26	2	1	—	—	—	6	—	—	—	—	—	35	10
29	Diciosânmărtin	37	3	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	46	15
30	Dobra	7	2	4	3	—	—	—	—	—	—	—	1	17	6
31	Făgăraș	206	8	12	8	2	2	—	1	—	—	—	2	241	26
32	Gherla	62	2	4	8	—	—	1	—	—	—	1	1	79	11
33	Giurgeu	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
34	Gurghiu	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2
35	Hălmagiu	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2
36	Hațeg	20	2	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	33	9
37	Hida-Huedin	23	3	3	4	1	2	—	—	—	—	1	2	39	12
38	Hunedoara	53	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	5
39	Ibașfalău	11	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	13	2
40	Ilia	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	3
41	Indol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Jibou	72	3	4	3	—	1	—	—	—	—	—	1	84	17
43	Jiu	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	3
44	Lăpușul-unguresc	51	4	6	7	—	—	—	—	—	—	—	1	69	12
45	Lipova	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	14	2
46	Lugoș	73	3	3	16	2	4	—	—	—	—	—	—	101	18
47	Măhaci	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	2
48	Marghita	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	2
49	Mediaș	21	2	3	4	—	2	—	—	—	—	—	1	33	6

Nr. curent	Despărțământul	Plugari	Preoți	Învățători	Meseriași	F. adm.	F. d. b.	Studentji	Militari	Advocați	Medici	Privatieri	Institute	Laolaltă	În câte com.
50	Mercurea	28	3	4	68	2	6	—	—	2	—	1	2	116	7
51	Mociu	63	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	7
52	Murăș-Ludoș	74	4	3	4	1	2	—	—	—	—	—	—	88	8
53	Murăș-Oșorheiu	68	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	75	11
54	Murăș-Uioara	29	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34	3
55	Năsăud	187	6	12	6	2	1	—	—	1	1	1	1	218	19
56	Nocrich	36	5	6	2	1	1	—	—	—	—	—	—	51	25
57	Oradia-mare	10	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	16	5
58	Orăștie	101	10	8	15	2	4	—	—	1	1	—	—	142	18
59	Oravița	426	5	7	36	1	5	2	1	—	—	—	5	488	35
60	Panciova	53	3	5	7	—	—	—	—	—	—	—	—	68	8
61	Reghin	46	3	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—	59	12
62	Sălcia	87	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	9
63	Săliște	152	8	18	40	3	5	—	—	—	—	—	3	229	10
64	Sânmiclăușul-mare	58	2	1	5	—	1	—	—	—	—	—	1	68	4
65	Sătmăr	45	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	16
66	Sebeșul-săsesc	110	6	8	17	1	2	—	—	1	1	1	2	149	18
67	Seini	140	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	148	16
68	Șercaia	117	5	6	3	2	2	—	—	—	—	—	—	135	13
69	Sibiiu	96	8	15	30	—	1	1	—	—	—	—	1	152	21
70	Sighișoara	8	3	4	1	—	1	—	—	—	—	—	—	17	7
71	Șimleu	109	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	113	12
72	Tășnad	9	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	13	7
73	Teaca	16	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	3
74	Timișoara	81	5	7	6	1	4	1	2	2	—	—	2	111	15
75	Tinca	32	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	36	4
76	Treiscaune	69	7	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	92	9
77	Turda	66	6	5	7	—	2	—	—	—	—	—	—	86	19
78	Vârșeț	124	5	9	10	2	4	1	1	—	—	—	3	159	17
79	Vișeu-Iza	212	4	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	222	14
80	Zărnești	91	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96	7
81	Agenturi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	486	486	—
82	Afară de desp.	124	4	4	19	1	2	1	—	1	—	1	—	159	12
83	Străinătate	34	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—
Suma		5714	260	322	569	36	86	64	6	17	8	27	555	7664	841

Anexa VI.

CONSPECTUL OBIECTELOR
intrate la Muzeul „Asociațiunii“ în 1913.

Nr. cr.	Numele obiectului	Donatorul	Originea
1	1 <i>tablou</i> , reprezintă casa lui Gh. Barițiu	Aurel Popp, inv.	Sibiiu
2	1 <i>tablou</i> , reprez. pe Mihaii Viteazul	Aurel Popp, inv.	Sibiiu
3	1 <i>ban de argint</i> , an. 1663	Ioan Giurca, preot	Cobeni
4	9 bani de argint și 1 de aramă	Gheorghe Barescu, preot	Comana de sus
5	1 fund de perină	Cornelia Simtion	Sibiiu
6	1 1/2 dolar din America an. 1893	Banca «Albina»	Sibiiu
7	1 cheie veche, 3 monete de aramă și un amnar	Dr. Simion Filipoiu	Sibiiu
8	4 monete, 2 romane de pe timpul lui Pliniu, 2 mai nouă de aramă	Iosif Ghiurișan	Unguraș
9	2 tablouri, reprezintă pe Iosif Gal și soția	Ghenadie Bogoeviciu	Budapesta
10	1 ban de aramă an. 1765 de pe timpul Mariei Terezia.	Traian Maxim	Avrig
11	1 medalie jubilară a școalei pedagogice din Arad	Romul Ciorogar	Arad
12	1 blid vechiu de lut, cu diferite flori	Victor Onișiu	Sibiiu
13	1 oală romană și hârbe de oale romane	Simion Vale	Cetea
14	1 corn de cerb pentru prav de pușcă	Ștefan Ghimbășan	Roșia
15	1 măsea de mamuț, os petrificat și 2 fiară vechi	Ioan Lupu	Săcădate
16	1 bancnotă de 100 floreni de pe timpul lui Kossuth	Gheorghe Măglaș	Sibiiu
17	1 lemn petrificat	Gheorghe Imbăruș	Sibiiu
18	1 stichariu, orariul, 1 cădelniță, icoană de lemn și o monedă	Liviu Iancu, preot	Zăbrani
19	1 <i>tablou</i> , reprezintă port din Săliște	Cabadaieff	Săliște
20	1 scaun de lemn, fost al metrop. Alex. Sterca-Șuluțiu	Râmas dela fostul prez. I. St.-Șuluțiu	Sibiiu

Nr. cr.	Numele obiectului	Donatorul	Originea
21	2 usciori dela ușa bisericii, 2 uși și o icoană, din 1726	Nestor Manciu, preot	Ocolișul-mare
22	1 ban de aramă anul 1800	Iosif Pop	Brezești
23	1 ban de argint, anul 1847	Ioan V. Bologa	Sibiiu
24	2 monede: 1 aramă, 1 argint, timpul Romanilor	Ascaniu Crișan, prof.	Sibiiu
25	1 pălărie de paie, condeiu și călimarul lui Ax. Sever.	Constantin Pop, tipogr.	Făgăraș
26	1 mașină de tors, lucrată de V. Băleanu	Vasile Băleanu	Valiug
27	7 bucăți monede vechi, 1 din Belgia	Gavril Denghel, sergent	Sibiiu
28	1 medalie de bronz, în memoria ocupării Bosniei și Herțegovinei	Gheorghe Joandrea	Sibiiu
29	1 cătrintă, 2 căpătuie (funduri de perină)	Susana Brânzeu	Ciuguzel
30	1 ban de argint din 1729	Ioan Simian	Săliște
31	1 medalie de bronz, repr. Gh. Barițiu	Ioan Banciu	Sibiiu
32	1 medalie de bronz, repr. pe Ștefan cel Mare	Ioan Banciu	Sibiiu
33	1 blid de lemn cu diferite flori pirografate	Petru Sabău	Lupșa
34	6 monede vechi de argint	Dr. Ioan Băltariu și Virgil Vlad	Alba-Iulia
35	1 ușa veche cu usciori cu tot	Alexandru Drimba	Satulbarbă
36	1 bucată dintr'un stâlp de piatră de pe timpul Roman.	Rubin Patița	Alba-Iulia

OBIECTE CUMPĂRATE.

O căldărușe mică veche de aramă, din secolul XVI. Prețul 5 coroane.

RAPORTUL COMITETULUI CENTRAL asupra socotelilor „Asociațiunii“ pe anul 1913.

Onorată adunare generală!

În alăturare avem onoare a prezenta conturile de încheiere ale Asociațiunii pe anul financiar expirat 1913.

Venitele fondului general, preliminate cu Cor. 57,782— au fost în realitate de Cor. 66,733·54, adică cu Cor. 8,951·54 mai mari decât erau preliminate. S'a încassat peste preliminar: la taxe de membri cu Cor. 6,599·15, la interese de efecte cu Cor. 1,080·37, la interese de cont curent cu Cor. 3,951·55, la taxe de administrare cu Cor. 1,270·72 și la chirii cu cor. 300.

Sub preliminar s'a încassat: la biblioteca poporală cu Cor. 4,826·85 și la venite extraordinare cu Cor. 382.

Cheltuielile, ce erau preliminate cu Cor. 57,782— încă au crescut în proporția venitelor la Cor. 64,607·70, adică cu Cor. 6,825·70 peste preliminar. Creșterea cea mai mare de Cor. 1,239·24 e la biblioteca poporală. La încălzit de asemenea s'a cheltuit mai mult cu 1,209·49, din cauza încălzirii dese a sălii festive, unde s'au ținut conferințele. S'a mai trecut peste buget la prelegeri populare cu Cor. 928·80 și la revista «Transilvania» cu Cor. 239.

Sub preliminar s'a cheltuit: la luminat cu Cor. 110·09, la înzestrarea muzeului cu Cor. 266·91 și interese de cont curent cu Cor. 135·78.

Stocul efectelor și depozitelor fondului general a crescut cu:

3 acții Minerva	à	Cor.	100—
4 „ Vlădeasa	„	„	100—
2 „ Codreana	„	„	100—
5 „ Luncana	„	„	100—
2 „ Silvania	„	„	100—
1 libel Crișana	despre	„	200—
1 „ Arieșana	„	„	200—
1 „ Vatra	„	„	200—
1 „ Ardeleana	„	„	3,884·11
1 „ Crișana	„	„	106—

În cursul anului au intrat și acțiunile optate în 1912 și anume:

103 acții Bihoreana	à	Cor.	200—
136 „ Albina	„	„	200—

Dintre celelalte fonduri și fundațiuni au crescut în mod normal:

Fundațiunea	Petran	cu Cor.	2,676·34
„	Filepp	„ „	2,447·15
„	S. Muntean	„ „	1,882·43
„	I. Bădilă	„ „	1,048·64
„	Densușianu	„ „	1,013·40
„	Oltean	„ „	859·78
„	Roman	„ „	313·35
„	I. Iancu	„ „	282·50
„	Pop Maior	„ „	203·53
„	Balomiri	„ „	161·89
Fondul	A. Mureșan	„ „	143·92
Fundațiunea	Boieriu	„ „	126·59
„	Marinovicu	„ „	91·61
„	Moga	„ „	28·69

Stocul efectelor și depozitelor celorlalte fonduri și fundațiuni a crescut cu:

1 libel «Vatra», aparținător fond. internatului Petran, despre 1,000 Cor., sumă dăruită de inst. de credit «Vatra» din Cluj. S'au primit de asemenea și acțiile optate în 1912 și anume:

66	acții	Timișana	à	Cor.	200.—
60	„	Crișana	„	„	100.—

Interesele depozitelor fundațiilor de asemenea s'au adaus la capital.

Averea totală administrată de Asociațiune eră deci la finea anului 1913 de Cor. 1.281,596·91, din cari subtrăgând pozițiile transitorii de Cor. 74,141·17, rămâne o avere curată de 1.207,455·74, o creștere de Cor. 21,541·80 față de 1912.

Terminând, Vă rugăm:

1. Să luați la cunoștință acest raport.
2. Să cenzurați conturile Bilanț și Venituri și spese cu anexele lor și aflându-le exacte, să hotărâți încuviințarea pluserogatelor și descărcarea pe anul de gestiune 1913.

Sibiiu, în 4 Iulie 1913.

Andrei Bârseanu m. p.,
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu m. p.,
secretar.

Anexa VII b).

Bilanț general la

Activa.

	K	f	K	f
Casa			1,110	46
Depozite spre fructificare			279,556	52
Efectele fondurilor și fundațiilor	275,346	38		
Efectele fondurilor proprii	108,600	—	383,946	38
Realități:				
Casa din strada Șaguna Nr. 6	152,000	—		
Casa din strada Șaguna Nr. 8	82,000	—		
Edificiul școlii civile de fete	132,734	26		
Palatul Muzeului	187,000	—	553,734	26
Debitori			47,777	64
Mobilier			14,511	65
Optări de acții			960	—
Obiectele din Muzeu			—	—
Biblioteca			—	—
			1,281,596	91

Sibiiu, 31 Decembrie 1913.

Ioan Banciu m. p., cassar.

Examinând acest bilanț, am constatat că este exact și în

Sibiiu, 13 Iulie 1914.

Comisiunea

Nicolau Ivan m. p.

Dr. L. Borcea m. p.

Aprobat în ședința comitetului,

Andrieu Bârseanu m. p., prezident.

31 Decembrie 1913.

Pasiva.

	K	f	K	f
Fondul general cu donațiunile: Stana și Stroe Belloiu și Petru Pană			306,542	77
Fondul Muzeului istoric și etnografic			145,748	37
„ George Barițiu			12,449	65
„ Avram Iancu			6,581	61
„ Andrei Mureșanu			10,237	52
„ despărțământului Deva			767	61
„ Ioan Simu			1,109	81
„ cultural al băncilor			1,018	85
„ despărțământului Torac			88	—
„ Nicolae Densușianu			4,854	45
Fundațiunea Ioan Bădilă			34,016	75
„ Ioan Petran			83,405	98
„ Ioan Olteanu			110,128	11
„ E. D. Bașota			1,594	34
„ Ioan Nichita și f. cult. sălăg.			35,962	22
„ Anonima din com. Dobâca			2,716	02
„ Teodor Sandul			46,000	—
„ George Filepp			65,107	22
„ Ioan Iancu			7,954	62
„ I. Pop Maior			6,990	06
„ Demetriu Suci			14,400	—
„ George Boieriu			17,744	44
„ Ioan Gallianu			3,457	99
„ Nicolae Marinoviciu			8,057	29
„ Ioan și Zinca Roman			10,899	38
„ Radu Riureanu			3,508	39
„ Ioan și Ecaterina Russu			13,600	—
„ Dr. Ioan Moga			3,052	74
„ Petru Mureșanu			2,119	03
Diverși creditori			331,483	69
			1.281,596	91

Dr. V. Bologa m. p., controlor.

conformitate cu cărțile de contabilitate, purtate exact.

de revizuire:

Nic. Togan m. p.

I. Vătășan m. p., rev. expert.

ținută în 22 August 1914.

Oct. C. Tăslăuanu m. p., secretar.

Anexa VII c).

Venite și spese

Cheltueli	K	f	Spesat	
			K	f
Salare			12,834	76
Spese de cancelarie			1,138	05
Luminat			709	91
Incălzit			3,017	49
Bani de quartir			1,200	—
Dotațiuni:				
pentru Bibliotecă	1,000	—		
„ Muzeu	732	09		
„ Școala de fete	6,000	—	1,732	09
Prelegeri populare (desp. și conf. agron.)			2,928	50
Tiparul rev. «Transilvania»			6,223	96
„ Bibliotecii populare			18,239	94
Contribuție, asigurări, apă, canalizare			2,030	40
Interese de cont curent			6,564	22
Secțiile științifice și literare			591	82
Grădina			117	72
Reparaturi			739	84
Spese extraordinare și de încasare			539	—
Amortizări				
Realități	1,325	84		
Edificiul Muzeului	800	—	2,125	84
			66,733	54

Sibiiu, 31 Decembrie 1913.

Ioan Banciu m. p.,
cassier.

Examinând acest cont am constatat, că este exact și în consonanță cu

Sibiiu, 13 Iulie 1914.

Comisiunea de

Nicolau Ivan m. p.

Dr. L. Borcea m. p.

Aprobat în ședința comitetului,

Andrieu Bârseanu m. p., prezident.

la 31 Decemvrie 1913.

Venite	K	f	Încasat	
			K	f
Taxe de membri			24,599	15
Interese de efecte.			4,080	37
„ „ cont curent.			7,951	55
Chirie			11,148	60
Taxe de administrare			5,780	72
Abonamente la Biblioteca populară			13,173	15
			66,733	54

Dr. V. Bologa m. p.,
controlor.

documentele de cassă și cu registrele de contabilitate purtate în regulă.

reviziune:

Nic. Togan m. p.

I. Vătășan m. p., rev. expert.

ținută la 22 August 1914.

Oct. C. Tăslăuanu m. p., secretar.

Anexa VII d).

Evidența specială a Fondurilor și Funda- Debit.

	Spesat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>I. Fondul Muzeului istoric-etnografic.</i>				
Serviciu	300	—	300	—
Spese neprevăzute	174	48	300	—
Spese de emisiune	1,200	20	—	—
Intregire la acțiunile «Arina»	300	—	—	—
Interese	2,848	—	2,800	—
Sald la 31 Ianuarie 1913	145,748	37	—	—
	150	571 05	3,400	—
<i>II. Fondul George Barițiu.</i>				
Premii pentru instructorii analfabeților	1,002	38	1,000	—
Cărți cumpărate	442	19	200	—
Rata I și II la o acție «Iulia»	40	24	—	—
Spese cu «Istoria liter.» de Pușcariu.	—	—	400	—
Capitalizare	—	—	24	—
Sald la 31 Decembrie 1913	12,449	65	—	—
	13,934	46	1,624	—
<i>III. Fondul Avram Iancu.</i>				
Stipendiu	100	44	100	—
Repararea caselor din Vidra	646	30	—	—
Alte spese neprevăzute.	63	89	70	—
Capitalizare	—	—	90	—
Sald la 31 Decembrie 1913	6,581	61	—	—
	7,392	24	260	—
<i>IV. Fundațiunea I. Bădilă.</i>				
Echivalent	238	24	240	—
Taxa de administrare	341	58	350	—
Capitalizare	—	—	1,060	—
Sald la 31 Decembrie 1913	34,016	75	—	—
	34,596	57	1,650	—

țiunilor pe anul 1913 și Bugetul lor pe 1915.

Credit.

	Încasat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>I. Fondul Muzeului istoric-etnografic.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	148,817	05	—	—
Donațiune dela «Albina»	1,000	—	1,000	—
Interese după acții	709	—	1,200	—
Chirie	—	—	1,200	—
Venite extraordinare	45	—	—	—
	150 571	05	3,400	—
<i>II. Fondul George Barițiu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	12,405	93	—	—
Donațiune dela «Albina»	1,000	—	1,000	—
Dividendă	12	—	24	—
Cărți vândute	40	57	100	—
Interese de cont curent	475	96	500	—
	13,934	46	1,624	—
<i>III. Fondul Avram Iancu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	7,136	68	—	—
Interese de cont curent	255	56	260	—
	7,392	24	260	—
<i>IV. Fundațiunea I. Bădila.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	32,967	81	—	—
Dividendă și cupoane de scrisuri fonciare	1,115	—	1,100	—
Interese de cont curent	513	76	550	—
	34,596	57	1,650	—

	Spesat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>V. Fundațiunea E. D. Bașota.</i>				
Stipendiu	40	22	40	—
Taxă de administrare	16	10	15	—
Capitalizare	—	—	5	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	1,594	34	—	—
	1,650	66	60	—
<i>VI. Fundațiunea G. Boieriu.</i>				
Stipendii	500	—	400	—
Ajutoare școalei din Vad	80	46	80	—
Taxă de administrare	179	23	180	—
Capitalizare	—	—	130	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	17,744	44	—	—
	18,504	13	790	—
<i>VII. Fundațiunea Anonimă Dobâca.</i>				
Stipendiu	100	22	100	—
Taxă de administrare	27	44	6	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	2,716	02	—	—
	2,843	68	106	—
<i>VIII. Fundațiunea I. Gallianu.</i>				
Stipendiu	120	42	120	—
Taxă de administrare	34	93	20	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	3,457	99	—	—
	3,613	34	140	—
<i>IX. Fundațiunea Marinovicu.</i>				
Stipendiu	120	—	120	—
Taxă de administrare	81	39	82	—
Capitalizare	—	—	118	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	8,057	29	—	—
	8,258	68	320	—

	Încasat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>V. Fundațiunea E. D. Bașota.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	1,588	74	—	—
Interese de cont curent	61	92	60	—
	1,650	66	60	—
<i>VI. Fundațiunea G. Boieriu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913.	17,617	85	—	—
Dividendă	320	—	320	—
Interese de cont curent	566	28	570	—
	18,504	13	790	—
<i>VII. Fundațiunea Anonimă Dobâca.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	2,738	16	—	—
Interese de cont curent	105	52	106	—
	2,843	68	106	—
<i>VIII. Fundațiunea I. Gallianu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	3,479	02	—	—
Interese de cont curent	134	32	140	—
	3,613	34	140	—
<i>IX. Fundațiunea Marinovicu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	7,945	68	—	—
Interese de cont curent	313	—	320	—
	8,258	68	320	—

	Spesat in 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>X. Fundațiunea Dr. I. Moga.</i>				
Stipendiu	80	—	80	—
Taxă de administrare	30	83	34	—
Capitalizare	—	—	30	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	3,052	74	—	—
	3,163	57	144	—
<i>XI. Fundațiunea Dr. I. Nichita.</i>				
Ajutor școalelor din Sălaj	1,151	25	1,200	—
Percepției competența (recurată)	2,582	34	—	—
Un loz sortat	100	—	—	—
Taxă de administrare	377	39	350	—
Capitalizare	—	—	760	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	35,962	22	—	—
	40,173	20	2,310	—
<i>XII. Fundațiunea I. Olteanu.</i>				
Percepției competența (recurată)	1,533	42	—	—
Subvenție școalei de fete	2,000	—	3,000	—
Taxă de administrare	554	16	560	—
Capitalizare	—	—	1,390	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	110,128	11	—	—
	114,215	69	4,950	—
<i>XIII. Fundațiunea I. Petran.</i>				
Stipendiu	1,831	30	1,800	—
Desp. Cluj pentru casele Petran	969	34	—	—
Taxă de administrare	842	48	800	—
Spese neprevăzute	—	—	200	—
Capitalizare	—	—	2,550	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	83,405	98	—	—
	87,049	10	5,350	—

	Încasat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>X. Fundațiunea Dr. I. Moga.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	3,024	05	—	—
Interese de efecte	74	80	74	—
Interese de cont curent	64	72	70	—
	3,163	57	144	—
<i>XI. Fundațiunea Dr. I. Nichita.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	37	592 21	—	—
Interese de efecte	2,293	39	2,200	—
Interese de cont curent	107	60	110	—
Pentru un loz sortat	180	—	—	—
	40,173	20	2,310	—
<i>XII. Fundațiunea I. Olteanu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	109,268	33	—	—
Interese de efecte	3,700	—	3,700	—
Interese de cont curent	1,247	36	1,250	—
	114,215	69	4,950	—
<i>XIII. Fundațiunea I. Petran.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913.	81,729	64	—	—
Dividendă	2,190	—	2,200	—
Interese de depozit	2,984	10	3,000	—
Interese de cont curent	145	36	150	—
	87,049	10	5,350	—

	Spesat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>XIV. Fundațiunea Radu Rîurcanu.</i>				
Stipendii	80	42	80	—
Taxă de administrare	35	44	40	—
Capitalizare	—	—	20	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	3,508	39	—	—
	3,624	05	140	—
<i>XV. Fundațiunea I. Roman.</i>				
Taxă de administrare	110	09	100	—
Stipendii	—	—	300	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	10,899	38	—	—
	11,009	47	400	—
<i>XVI. Fundațiunea T. Sandul.</i>				
Stipendii	1,528	28	1,700	—
Replătire din datorie	1,617	72	140	—
Taxă de administrare	—	—	460	—
Sald la 31 Decemvrie 1913	46,600	—	—	—
	49,146	—	2,300	—

Sibiiu, 1 Decemvrie 1914.

Ioan Banciu m. p.,
cassier.

	Încasat în 1913		Preliminat pe 1915	
	K	f	K	f
<i>XIV. Fundațiunea Radu Rîureanu.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	3,487	77	—	—
Interese de cont curent	136	28	140	—
	3,624	05	140	—
<i>XV. Fundațiunea I Roman.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	10,586	03	—	—
Interese de cont-curent.	423	44	400	—
	11,009	47	400	—
<i>XVI. Fundațiunea T. Sandul.</i>				
Sald la 1 Ianuarie 1913	41,940	—	—	—
Dividende	—	—	2,300	—
Interese de efecte	2,266	—	—	—
Acții noi	4,940	—	—	—
	49,146	—	2,300	—

Dr. V. Bologa m. p.,
controlor.

Anexa VII e)

Efectele Fondului general și ale Muzeului la 31 Decemvrie 1913.

		K	f	K	f
143	acții «Albina», Sibiiu	à K 200	28400	—	
32	„ «Arieșana», Turda	„ „ 100	3200	—	
1	„ «Cassa de păstr.», Sasca „ „	100	100	—	
1	„ «Aurora», Baia-mare . „ „	100	100	—	
107	„ «Bihoreana», Orade . „ „	200	21400	—	
3	„ «Bocșana», Bocșa . . „ „	100	300	—	
4	„ «Câmpiana», Mociu . „ „	100	400	—	
9	„ «Chiorana», „ „	100	900	—	
5	„ «Codreana», Băsești . „ „	100	500	—	
3	„ «Concordia», Uzdin . „ „	100	300	—	
2	„ «Consum», Blaj „ „	100	—	—	
3	„ «Coroana», Bistrița . . „ „	200	600	—	
2	„ «Corvineana», Huned. „ „	100	200	—	
2	„ «Economul», Cluj „ „	100	200	—	
1	„ «Făgețana», Făget „ „	200	200	—	
2	„ «Hondoleana», Hondol „ „	30	60	—	
1	„ «Lăpușana, Lăpuș „ „	100	100	—	
8	„ «Luceafărul», Vârșeț . „ „	100	800	—	
3	„ «Lumina», Sibiiu „ „	200	600	—	
12	„ «Luncana», Margita „ „	100	1200	—	
2	„ «Maramurășana», Siget „ „	100	200	—	
3	„ «Minerva», Beclean „ „	100	300	—	
2	„ «Mureșana», „ „	100	200	—	
2	„ «Mureșanul», „ „	200	400	—	
4	„ «Panciovana». „ „	100	400	—	
21	„ «Sătmăreana», Seini „ „	200	4200	—	
2	„ «Sebeșana», Sebeș „ „	100	200	—	
14	„ «Sentinela», Satu-nou . „ „	100	1400	—	
6	„ «Silvania», Șimleu „ „	100	600	—	
12	„ «Șoimușana», Șoimuș . „ „	50	600	—	
7	„ «Someșana», Dej „ „	200	1400	—	
1	„ «Vatra», Cluj „ „	100	100	—	
Transport			69,760	—	

	K	f	K	f
Transport . . .	69,760	—		
4 „ «Vlădeasa», Huedin . . . à K 100	400	—		
2 „ «Vulturul», Tășnad . . „ „ 100	200	—		
1 „ «Zărăndeana» . . . „ „ 100	100	—		
4 „ «Abrudbányai tkp» . „ „ 100	400	—		
12 „ «Vajdahunyadi tkp» . „ „ 100	1200	—		
1 „ «Gesellschaftshaus». . „ „ 200	—	—		
1 „ «Nagyvárad - Belényes Vaskohi vasut» . . . „ „ —	—	—		
1 „ «Szatmárnagybányaivasut», —	—	—	72060	—
<i>Diverse.</i>				
4 buc. Credit fonc. rom. à Lei 5000 cu 5%	18800	—		
1 „ Rentă rom. amort. à „ 1000 „ 4%	940	—		
2/5 „ Lozuri austr. din 1860 „ 100 „ 4%	400	—		
1 „ Obligație rur. ung. à fl. 100 „ 4%	200	—		
1 „ Rentă com. Febr. Aug. „ 100 cu 4.2%	200	—		
80 „ Obligații Transilvania à „ 200 „ 5.4%	16000	—	36540	—
Total . . .			108600	—

Sibiiu, la 31 Decembrie 1913.

Dr. V. Bologa m. p.,
controlor.

Ioan Banciu m. p.,
cassier.

Confirmăm, că efectele specificate în acest conspect sunt depuse la institutul de credit și economii «Albina» din Sibiiu.

Sibiiu, 13 Iulie 1914.

Comisiunea de revizuire:

Nicolau Ivan m. p. **Nicolae Togan** m. p. **Dr. L. Borcia** m. p.
I. Vătășan m. p., revizor expert.

Aprobat în ședința comitetului din 22 August 1914.

Andrieu Bârseanu m. p.,
prezident.

Romul Simu m. p.,
secretar subst.

Anexa VII f)

Efectele fondurilor și fundațiilor la 31 Decembrie 1913.

	K	f	K	f
<i>I. Fundațiunea I. Bădilă.</i>				
9 acții «Albina» Sibiiu à K 200	1800	—		
4 scrisuri fonciare «Albina» cu 5 ^o / ₁₀₀ à fl. 1000	8000	—		
3 " " " " " à K 2000	6000	—		
2 " " " " " à „ 1000	2000	—		
1 " " " cu 4 ¹ / ₂ ^o / ₁₀₀ à „ 2000	2000	—		
1 " " " " " à „ 1000	1000	—	20800	—
<i>II. Fondul G. Barițiu.</i>				
1 acție «Iulia» 'Alba-Iulia à K 100			100	—
<i>III. Fundațiunea G. Boeriu.</i>				
16 acții «Albina» Sibiiu à K 200			3200	—
<i>IV. Fundațiunea Gr. Filepp.</i>				
1 loz turcesc à 400 frcs			100	—
<i>V. Fundațiunea Dr. I. Moga.</i>				
7 obligațiuni «Transilvania» à K 200			1400	—
<i>VI. Fundațiunea Dr. Nichita.</i>				
7 acții «Albina» Sibiiu à K 200	1400	—		
22 " «Bihoreana» Orade à K 200	4400	—		
16 " «Economul» Cluj à K 100	1600	—		
5 " «Ipar és gazdasági bank» à K 220	1100	—		
4 " «Középszolnokm. Zilahi» à K 200	800	—		
10 " «Szilagyecseh és vidéke» à K 200	2000	—		
30 " «Sălăgiana» Jibou à K 100	3000	—		
178 " «Silvania» Șimleu à K 100	17800	—		
2 " «Someșana» Dej à K 200	400	—		
1 " «Tipografia» à K 100	—	—		
3 lozuri «Crucea roșie ung.» à fl. 5 pe ¹ / ₂	15	—		
2 " «Bazilica» à fl. 5 pe ¹ / ₂	10	—	32525	—
			58125	—

	K	f	K	f
Transport .			58125	—
<i>VII. Depozitul A. Nichita.</i>				
1 acție «Tipografia» à K 100	—			
3 lozuri «Crucea roșie ung.» à fl. 5 pe $\frac{1}{2}$	15			
2 „ «Bazilica» à fl. 5 pe $\frac{1}{3}$	10	—	25	—
<i>VII. Fundațiunea I. Olteanu.</i>				
Nom. K 30,000 rentă ungară cu 4%	28400			
„ „ 50,000 scris. fonc. «Albina» cu 5%	50000	—	78400	—
<i>IX. Fundațiunea I. Petran.</i>				
47 acții «Albina» Sibiiu à K 200	9400			
10 „ «Bihoreana» Orade à K 200	2000			
108 „ «Economul» Cluj à K 100	10800			
5 „ «Kolozsmegyei tkp.» à K 100	500			
5 „ «Kolozsvári keresk. bank» à K 200	1000			
7 „ „ ker. és hitelbank à K 200	1400			
4 „ «Silvania» Șimleu à K 100	400	—	25500	—
<i>X. Fundațiunea D. Suci.</i>				
4 acții «Bihoreana» Orade à K 200	800			
4 „ «Chiorana» à K 100	400			
66 „ «Sălăgiana» à K 100	6600			
42 „ «Silvania» à K 100	4200			
12 „ «Szilágycseh és vidéke» à K 200	2400	—	14400	—
<i>XI. Fundațiunea I. Russu.</i>				
120 acții «Crișana» Brad à K 100	12000			
4 „ «Zărândeana» à K 100	400	—	12400	—
<i>XII. Fundațiunea T. Sandul.</i>				
46 acții «Făgețana» Făget à K 200	9200			
12 „ «Luceafărul» Vârșeț à K 100	1200			
3 „ «Victoria» Arad à K 200	600			
5 „ «Sebeșana» à K 200	1000			
4 „ «Severineana» à K 50	200			
56 „ «Someșana» à K 200	11200			
113 „ «Timișana» à K 200	22600	—	46000	—
Transport .			234850	—

	K	f	K	f
Transport			234850	—
<i>XIII. Fundațiunea Dr. Anca.</i>				
3 acții «Timișana» à K 200			600	—
<i>XIV. Fundațiunea Dr. Sândeanu.</i>				
61 acții «Bihoreana» Orade à K 200	12200			
30 „ «Arieșana» Turda à K 100	3000			
10 „ «Someșana» à K 200	2000			
2 „ «Sătmăreana» à K 210	420			
20 „ «Sebeșana» Sebes à K 200	2000			
140 „ «Sălăgiana» à K 100	14000			
1 coală provizoră Someșana	276	38	35896	38
<i>XV. Fond. desp. Timișoara.</i>				
20 acții «Timișana» Timișoara à K 200			4000	—
Total			275346	38

Sibiiu, la 31 Decemvrie 1913.

Dr. V. Bologa m. p.,
controlor.

Ioun Banciu m. p.,
cassier.

Confirmăm că efectele specificate în acest conspect sunt depuse la institutul de credit și economii «Albina» din Sibiiu.

Sibiiu, în 13 Iulie 1914.

Comisia de revizuire:

Nicolau Ivan m. p.

Nic. Togan m. p.

Dr. L. Borgia m. p.

I. Vătășan m. p.,
revizor expert.

S'a aprobat în ședința comitetului din 22 August 1914.

Andrieu Bârseanu m. p.,
prezident.

Romul Simu m. p.,
secretar subst.

Anexa VII. g).

Conspectul depozitelor spre fructificare la 31 Decembrie 1913.

	K	f.	K	f.
<i>I. Fondul general.</i>				
1. Libelul «Ardeleana», Orăștie Nr. 4652 .	3951	46		
2. „ «Arieșana», Turda Nr. 2343 . .	206	90		
3. „ «Crișana», Brad Nr. 2133 . .	207	97		
4. „ «Crișana», Gurahonț Nr. 192 .	108	42		
5. „ «Mercur», Năsăud Nr. 926 . .	239	93		
6. „ «Sălăgiana», Jibou Nr. 224 . .	409	54		
7. „ «Sebeșana», Sebeșul-săs. Nr. 232	592	32		
8. „ «Vatra», Cluj Nr. 524	206	80	5923	34
<i>II. Detragerile Popoviciu.</i>				
1. Libelul «Albina», Sibiiu Nr. 35718 . .			27	87
<i>III. Fundațiunea I. Petran.</i>				
1. Libelul «Economul», Cluj Nr. 46 . .			51984	42
<i>IV. Fundațiunea G. Filepp.</i>				
1. Libelul «Silvania», Șimleu Nr. 744 . .			65117	22
<i>V. Fundațiunea G. Sândeian.</i>				
1. Libelul «Grănițerul», Dobra Nr. 671 .	28467	36		
2. „ «Sebeșana», Sebeș Nr. 390 . .	11009	97		
3. „ «Sebeșana», Caransebeș Nr. 688	32745	31		
4. „ «Someșana», Dej Nr. 1337 . .	6386	19	78608	83
<i>VI. Fundațiunea I. Russu.</i>				
1. Libelul «Crișana», Brad Nr. 967 . . .			1200	—
<i>VII. Fundațiunea I. Iancu.</i>				
1. Libelul «Doina», Câmpeni Nr. 174 . .			7954	62
<i>VIII. Biblioteca univ. Cluj.</i>				
1. Libelul «Ardeleana», Orăștie Nr. 3106 .			13038	45
<i>IX. Fondul desp. Torac.</i>				
1. Libelul «Timișana», Timișoara Nr. 2563			88	—
Transport .			223942	75

	K	f	K	f
Transport .			223942	75
<i>X. Fundațiunea Sid. Munteanu.</i>				
1. Libelul «Albina», Sibiiu Nr. 26342 . .			43684	94
<i>XI. Fondul N. Densușianu.</i>				
1. Libelul «Albina», Sibiiu Nr. 36829 . .			4547	68
<i>XII. Fundațiunea «Balomireana».</i>				
1. Libelul «Agricola», Sebeș Nr. 24 . . .			4193	55
<i>XIII. Fondul intern. Petran.</i>				
1. Libelul «Vatra», Cluj Nr. 506			1041	20
<i>XIV. Fundațiunea Nichita.</i>				
1. Libelul «Silvania», Șimleu Nr. 392 . .	349	03		
Cont-curent «Silvania»	1797	37	2146	40
			279556	52

Sibiiu, la 31 Decemvrie 1913.

Dr. V. Bologa m. p.,
controlor.

Ioan Banciu m. p.,
cassar.

Confirmăm că libelele de depozit specificate în acest conspect sunt depuse la institutul de credit și economii «Albina» din Sibiiu.

Sibiiu, la 13 Iulie 1914.

Comisiunea de revizuire:

Nicolau Ivan m. p. *Dr. L. Borgia* m. p. *Nic. Togan* m. p.
I. Vătășan m. p., revizor expert.

Aprobat în ședința Comitetului din 22 August 1914.

Andrei Bârseanu m. p.,
prezident.

Romul Simu m. p.,
secretar subst.

Anexa VIII. a)

Bugetul „Asociațiunii“ pe anul 1915.

Nr. 1420/1914.

Onorată adunare generală!

În alăturare ne luăm libertate a prezenta bugetul Asociațiunii pentru anul de gestiune 1915.

La venite, luând în considerare rezultatele ultimilor ani financiari, nu am putut prelimină mai mult ca 66,700 coroane, voind să fim reali. Cheltuielile încă să urcă la suma de 66,700 coroane, fără ca să fi putut prelimină o sumă cât de mică pentru amortizarea edificiilor, cari figurează azi cu peste 500,000 cor. în activa Asociațiunii.

În ce privește bugetul celorlalte fonduri și fundațiuni, ne-am acomodat întru toate dispozițiilor testamentare și normativului pentru administrarea fondurilor și fundațiilor.

Terminând, onor. adunare gen. să binevoiască a primi acest proiect de buget.

Sibiiu, în 4 Iulie 1914.

A. Bârseanu m. p.,
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu m. p.,
secretar.

Anexa VIII b).

Bugetul „Asociațiunii“

Cheltuieli	Spesat in 1913		Prelim. pe 1915	
	K	f	K	f
Salare:				
Secretarului literar	1,965	—	3,300	—
„ administrativ	3,300	—	3,300	—
Cassier-contabil și bibliotecar	1,800	—	1,800	—
Arhivar	2,000	—	2,000	—
Conferențiar agronomic	2,000	—	2,000	—
Servitor	840	—	1,080	—
Spese de cancelarie :				
Spese și tipărituri mărunte	338	05	800	—
Spese de expediție postală	800	—	800	—
Dotațiuni:				
Școlii civile de fete	6,000	—	6,000	—
Bibliotecii	1,000	—	1,000	—
Muzeului	732	09	1,000	—
Spese cu revista «Transilvania»	6,223	96	7,500	—
„ „ „ Bibliot. popor.,	18,239	97	17,000	—
„ „ „ secțiunile	591	82	600	—
Prelegeri populare:				
Despărțăminte	1,500	—	2,000	—
Conferențiar agronomic	1,428	50	1,200	—
Luminat	709	91	700	—
Încălzit	3,017	49	2,000	—
Reparaturi	739	84	1,000	—
Contribuții	2,030	40	2,400	—
Interese	6,564	22	7,000	—
Bani de cvartir	1,200	—	1,600	—
Amortizări	2,125	84		
Grădină	117	72	150	—
Spese neprevăzute	539	—	470	—
			66,700	—

Sibiu, 30 Iunie 1914.

Dr. V. Bologa m. p.,
controlor.

Aprobat în ședința comitetului

Andrieu Bârseanu m. p., prezident.

pe anul 1915.

V e n i t e	Incasat in 1913		Prelim. pe 1915	
	K	f	K	f
Taxe de membri	24,599	15	20,000	—
Interese de efecte	4,080	—	6,500	—
„ „ cont-curent	7,951	55	7,000	—
Chirii	11,148	60	10,581	60
Abonamente la Biblioteca poporală	13,173	15	14,000	—
Taxe de administrare	5,780	72	5,500	—
Venite extraordinare	—	—	418	40
Darul Băncilor	—	—	1,500	—
Prelegeri populare (din donația Dr. Teodor Mihali)	—	—	1.200	—
			66,700	—

Ioan Banciu m. p.,
cassier.

din 4 Iulie 1914.

Oct. C. Tăslăuanu m. p., secretar.

Lista bursierilor „Asociațiunii“

pe anul școlar 1913/14.

1. <i>George Băgăria</i> , calfă de lăcătuș, elev al clasei a III-a a școlii de metalurgie din Seghedin; din fundațiunea « <i>T. Sandul</i> »	K	400
2. <i>Vasile Baleanu</i> , elev-ospitant la școala c. r. industrială de stat din Innsbruck, secția de sculptură în lemn și ornamentație în lemn; din donațiunea d-lui <i>V. Stroescu</i> , bursă anuală de	„	1440
3. <i>Toma Breaz</i> , student în clasa a VII-a gimnazială în Blaj; din fundațiunea » <i>Radu M. Rîureanu</i> »	„	80
4. <i>Emil Câmpean</i> , student în clasa a V-a la gimnaziul de stat în Gyergyószentmiklós; din fundațiunea « <i>N. Marinoviciu</i> »	„	120
5. <i>Nicolae Colan</i> , student în clasa a VIII-a gimnazială la gimnaziul român în Brașov; din fundațiunea « <i>A. Iancu</i> »	„	100
6. <i>Traian U. Damian</i> , student în clasa a V-a la gimnaziul din Blaj (anunțat bolnav); din fundațiunea « <i>Ioan și Zinca Roman</i> »	„	300
7. <i>Maria Domșa</i> , elevă a clasei a II-a a școlii civile de fete din Blaj; din fundațiunea « <i>G. Boeriu</i> »	„	200
8. <i>Victor Fetti</i> , student în clasa a VI-a gimnazială în Năsăud; din fundațiunea « <i>Başotă</i> »	„	40
9. <i>Ioan Goia</i> , student în medicină, anul III, Cluj; din fundațiunea « <i>Ioan Petran</i> »	„	300
10. <i>Ioan Ianculovici</i> , student în medicină, anul IV, Cluj; din fundațiunea « <i>Ioan Petran</i> »	„	300
11. <i>Ioan Lup</i> , student în medicină, anul al V-lea, Cluj; din fundațiunea « <i>Ioan Petran</i> »	„	300
12. <i>Vasile Militariu</i> , elev al clasei III, a școlii superioare de industrie în Cașovia; din fundațiunea « <i>T. Sandul</i> »	„	700
13. <i>Ciril Morariu</i> , elev în clasa II-a a școlii pentru industria lemnului, Câmpulung (Bucovina); din donațiunea d-lui <i>V. Stroescu</i>	„	600
14. <i>Ioan Pleșa</i> , student în medicină, anul III, Cluj; din fundațiunea « <i>Ioan Petran</i> »	„	300
15. <i>Emil Pop</i> , elev în clasa a IV-a a școlii civile de stat, Huedin; din fundațiunea « <i>I. Gallianu</i> »	„	120
16. <i>Victor Radu</i> , elev în clasa a II-a a gimnaziului ev-luteran, Sibiu; din fundațiunea « <i>George Boeriu</i> »	„	200

17.	<i>Rea Șilvia Radu</i> , elevă în clasa a IV-a a școlii civile de fete a «Asociațiunii», Sibiiu; din fundațiunea « <i>Dr. I. Moga și soția Ana n. Bologa</i> »	K	80
18.	<i>Mihaiu Rațiu</i> , student în clasa a VI-a gimnazială, Blaj; din « <i>Fundațiunea anonimă din comitatul Dobâca</i> »	„	120
19.	<i>Ioachim Sociu</i> , student la școala politehnică din München; din fundațiunea « <i>T. Sandul</i> »	„	400
20.	<i>Nicolae Sc. Stefan</i> , rigorozant în medicină, anul al VI-lea, Cluj; din fundațiunea « <i>Ioan Petran</i> »	„	300
21.	<i>Victor Stănilă</i> , student în medicină, anul al V-lea, Viena; din fundațiunea « <i>Ioan Petran</i> »	„	300
22.	La doi elevi și două eleve dela școala poporală din Vad, ajutoare de câte K 20 din fundațiunea « <i>George Boeriu</i> » în total	„	80

Anexa X.

CONSEMNAREA

membrilor «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român».

Starea dela 1 August n. 1914.*)

Membrii onorari.

- T. Maiorescu, fost profesor la Universitatea din București.
Emiliu Picot, profesor de limbile orientale, Paris.
Dr. I. Urban Iarnik, profesor de filologia romanică, Praga.
Dr. Gustav Weigand, profesor universitar, Lipsca.
Partenie Cosma, directorul instit. «Albina», Sibiiu.
Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc, Sibiiu.
Dr. Cornel Diaconovich, fost I. secretar al «Asociațiunii», București.
Emanuil Ungureanu, avocat, Timișoara.
Vasile de Stroescu, mare propr., Basarabia.
Dr. Victor Mihályi de Apșa, mitropolit gr.-cat., Blaj.
Ioan Mețianu, mitropolit gr.-or., Sibiiu.
Ioan M. Moldovan, preposit capitular, Blaj.

Membrii Secțiunilor științifice-literare.

Secțiunea literară-artistică.

Membrii activi:

- Onițiu Virgil, dir. gimn., Brașov. (*Prez.*)
Bogdan, Dr. Alexandru, profesor, Brașov. (*Referent*).
Blaga, Dr. Iosif, profesor, Brașov.
Hodoș Enea, prof. în p., Sibiiu.
Rațiu, Dr. Ioan, profesor, Blaj.

Membrii corespondenți:

- Agârbiceanu Ioan, preot, Orlat.
Banciu Axente, profesor, Brașov.
Braniște, Dr. Valer, publicist, Lugoj.
Cacoveanu Stefan, jude în p., Alba-Iulia.
Ciura Alexandru, profesor, Blaj.
Drăgan, Dr. Nicolae, profesor, Năsăud.
Lacea, Dr. Constantin, profesor, Brașov.
Petra-Petrescu, Dr. Horia, publicist, Brașov.
Popovici, Dr. Iosif, docent univ., Budapesta.
Pușcariu, Dr. Sextil, prof. univ., Cernăuți.
Sulică Nicolae, profesor, Brașov.
Țiple, Dr. Alexandru, catihet, Năsăud.

Secțiunea istorică-etnografică.

Membrii activi:

- Păcățianu, T. V., publicist, Sibiiu. (*Prez.*)
Lupaș, Dr. Ioan, protopop, Săliște. (*Ref.*)
Dăianu, Dr. Elie, protopop, Cluj.
Goldiș Vasile, secretar consistorial, Arad.
Togan Nicolae, protopop, Sibiiu.

Membrii corespondenți:

- Birlea Ion, preot, Călinești.
Dragomir, Dr. Silviu, profesor, Sibiiu.
Mihali, Dr. Ioan, fisc. comitatens, Sighetul-Marmației.
Moldovan Silvestru, publicist, Brașov.
Păcală Victor, profesor, Sibiiu.
Pop Stefan, protopop, Iezvin.
Radu, Dr. Iacob, canonic, Lugoj.
Stinghe, Dr. Sterie, profesor, Brașov.
Sulică C., oficial, Budapesta.
Voileanu Mateiu, asesor consist., Sibiiu.

* On direcțiuni ale despărțămintelor, resp. P. T. Membri ai Asociațiunii sunt rugați a controlă, dacă li s'a scris exact *numele, locuința și posta ultimă* și eventualele greșeli să binevoiască a le rectifică, — fie și numai pe o carte postală, — pentruca să se rectifice și la centru.

Secțiunea de științe sociale.*

Membrii activi:

Borcea, Dr. Lucian, avocat, Sibiiu.
Dragits Petru, primpretor, Săliște.
Maniu, Dr. Iuliu, avocat, Blaj.
Moldovan, Dr. Valer, avocat, Turda.
Vlad, Dr. Aurel, avocat, Orăștie.

Membrii corespondenți:

Boilă, Dr. Romul, adv., Diciosânmărtin.
Bontescu, Dr. Victor, avocat, Hațeg.
Brediceanu, Dr. Caius, avocat, Lugoj.
Bucșan, Dr. Constantin, avocat, Sibiiu.
Chirtop, Dr. Zosim, avocat, Cămpeni.
Cioban, Dr. Pompil, avocat, Timișoara.
Ciordaș, Dr. Ioan, avocat, Beiuș.
Cosma, Dr. Aurel, avocat, Timișoara.
Frâncu, Dr. Amos, avocat, Cluj.
Fruma, Dr. Ioan, avocat, Sibiiu.
Maniu, Dr. Casiu, avocat, Cluj.
Marșeu, Dr. Iustin, avocat, Arad.
Muntean, Dr. Zaharie, avocat, Alba-Iulia.
Nițescu, Dr. Voicu, avocat, Brașov.
Onișor, Dr. Victor, avocat, Bistrița.
Petra, Dr. Nicolae, avocat, Săliște.
Pop, Dr. Iustin, avocat, Deva.
Popp Ghiță, publicist, Sibiiu.
Pordea, Dr. Iuliu, avocat, Cluj.
Poruțiu, Dr. V., avocat, Cluj.
Vaida, Dr. Ioan, avocat, Dej.

Secțiunea de științe naturale.

Membrii activi:

Chețianu, Dr. Ambrosiu, dir. gimn., Blaj.
(*Prezident*).
Vlaicu Arsenie, dir. școlai sup. comerciale gr.-or. rom., Brașov. (*Referent*).
Ciorța Aurel, profesor, Brașov.
Corbu Ioan, asesor la sedr. orf., Bistrița.
Radu, Dr. Ioan, profesor, Brad.

Membrii corespondenți:

Bлага, Dr. Tit Liviu, profesor, Brașov.
Borza, Dr. Alexandru, profesor, Blaj.
Prodan Iuliu, profesor, Zombor.
Stanciu Victor, dir. școlar, Arad.

Secțiunea de medicină.*

Membrii activi:

Baiulescu, Dr. George, medic, Brașov.
Beu, Dr. Ilie, medic, Sibiiu.
Hâncu, Dr. Vasile, medic, Blaj.
Popp, Dr. Ioan, medic-colonel în r., Sibiiu.
Vaida-Voevod, Dr. Alex., medic, Olpret.

Membrii corespondenți:

Calefariu, Dr. Nicolae, medic, Săliște.
Chitul, Dr. Iulian, medic, Beclean.
Crăciunescu, Dr. Aurel, medic, Baile-Herculane.
Dobrescu, Dr. Aurel, medic, Brașov.
Hațieganu, Dr. Iuliu, medic.
Nistor, Dr. Pompiliu, medic, Zernești.
Sturza, Dr. Marius, medic, Viena.

Secțiunea școlară.

Membrii activi:

Negruțiu, Ioan F., dir. preparandial Blaj.
(*Prezident*).
Ghibu, Dr. Onisifor, inspector școlar arhidiecezan, Sibiiu. (*Referent*).
Bologa, Dr. Vasile, dir. școlar, Sibiiu.
Precup Gavril, profesor, Blaj.
Stroia, Dr. Ioan, protopop, Sibiiu.

Membrii corespondenți:

Albu Stefan, profesor, Brad.
Baciu, Dr. Ioan, profesor, Brașov.
Bălan, Dr. Nicolae, profesor, Sibiiu.
Băgăian Ioan, profesor, Blaj.
Banciu Axente, profesor, Brașov.
Bârlea, Dr. Victor, profesor, Lugoj.
Bejan Ioan, catehet, Deva.
Beleuță Ilie, catehet, Făgăraș.
Bembea Nicolae, învățător, Sibiel.
Bena Augustin, preot-profesor, Năsăud.
Beșan Silviu, profesor, Arad.
Bichigeanu Vasilie, profesor, Năsăud.
Bлага, Dr. Iosif, profesor, Brașov.
Bлага, Tit Liviu, profesor, Brașov.
Bogdan, Dr. Alexandru, profesor, Brașov.
Bogdan Nicolae, profesor, Brașov.
Bojoru Ioan, profesor, Gherla.

*) Se va constitui, după ce adunarea generală va aproba modificarea Regulamentului general al Secțiunilor.

- Boneu Vasile, profesor, Brad.
Borlan Victor, profesor, Beiuș.
Borza, Dr. Alexandru, profesor, Blaj.
Botiș, Dr. Teodor, profesor, Arad.
Bratu Ioan, învățător, Tilișca.
Broșu, Dr. Ioan, catehet, Sibiiu.
Bunea, Dr. Ioan, profesor, Brașov.
Bușița Ioan, profesor, Beiuș.
Caliani Augustin, profesor, Blaj.
Chirilă Lazar, învățător, Muncel.
Chelariu Gheorghe, profesor, Brașov.
Cheșianu, Dr. Ambrosiu, dir. gimn., Blaj.
Ciortea Aurel, profesor, Brașov.
Ciorogariu Roman, dir. semin., Arad.
Ciupe Ioan, învățător, Goștila.
Crăciunescu, Dr. Aurel, profesor, Sibiiu.
Crișan Ascaniu, profesor, Sibiiu.
Crișan Iuliu, învățător, Săliște.
Crișan Romul, profesor, Lugoj.
Cristiu Samson, profesor, Arad.
Ciura Alexandru, profesor, Blaj.
Dămian Cecil, profesor, Gherla.
Dan Pompiliu, dir. școl., Zernești.
Dariu Ioan, învățător, Brașov.
Deac Horațiu, profesor, Gherla.
Dima Gheorghe, profesor, Brașov.
Domide Emil, profesor, Năsăud.
Domșa, Flaviu C., profesor, Blaj.
Drăgan, Dr. Nicolae, profesor, Năsăud.
Dragomir, Dr. Silviu, profesor, Sibiiu.
Fabian, Dr. Petru, dir., Gherla.
Fabian Nicolae, profesor, Beiuș.
Farkas Traian, profesor, Beiuș.
Firu Nicolae, învățător, în Oradea-mare,
reprez. al Reuniunii inv. gr.-or. române
din Bihor.
Fodor Ioan, profesor, Blaj.
Frățes Romul, revizor școlar, Arad.
Gaja, Aurel B., profesor, Blaj.
Georgescu Ioan, catehet, Beiuș.
Germân Ioan, preot și catehet, Brad.
German Traian, profesor, Blaj.
Gheție Ioan, director, Năsăud.
Grivase Clemente, învățător, reprezentatul
Reuniunii «Mariana», Năsăud.
Groșorean Iuliu, învățător, reprez. al Reu-
niunii inv. dela școalele populare con-
fesionale ort. române din protopopiatele
arădane I—VII.
Hango Gavril, catehet, Gherla.
Hetcou, Dr. Petru, profesor, Beiuș.
Hossu, Dr. Iuliu, profesor, Lugoj.
Iacob, Dr. Lazar, profesor, Arad.
Iepure Ioan, profesor, Beiuș.
Jantea Marcu, catehet, Sibiiu.
Kéri Ioan, profesor, Brad
Kirvai, Dr. Vasile, profesor, Oradea mare.
Lacea, Dr. Constantin, profesor, Brașov.
Lăpădat Dumitru, dir. școlar, Săliște.
Linul Macedon, învățător, reprez. al Reu-
niunii «Mariana», Năsăud.
Luca, Dr. Laurean, catehet, Arad.
Lucuța Iulian, învățător, reprez. al Reuniunii
inv. gr.-or. române din protopopiatele
Timișoara etc.
Lugojan Triif, profesor, Arad.
Lupan Dumitru, profesor, Brașov.
Macaveiu, Dr. Victor, profesor, Blaj.
Magiar Augustin, catehet, Oradea-mare.
Man Alexandru, învățător, reprez. al Reu-
niunii inv. români selăgeni.
Marcu, Dr. Izidor, canonic, Blaj.
Mărcușiu Emil, profesor, Năsăud.
Mardan, Dr. Ioan, catehet, Turda.
Mateiu, Dr. Ion, coreferent școlar, Sibiiu.
Mera Eugen, profesor, Năsăud.
Micuda Vasile, învățător, Cetea.
Micula Vasile, profesor, Brașov.
Miculas Gheorghe, profesor, Oradea-mare.
Mihulin Nicolae, profesor, Arad.
Mihuță Sabin, catehet, Timișoara.
Mioc, Dr. Romul, catehet, Petroșeni.
Moldovan Iosif, învățător, reprez. al Reu-
niunii inv. dela școalele populare con-
fesionale ort. rom. din protopopiatele
arădane I—VII.
Moldovan, Dr. Vasile, profesor, Gherla.
Motogna Victor, profesor, Năsăud.
Murășan Teodor, învățător, reprez. al Reu-
niunii inv. români selăgeni.
Negruțiu Nicolae, profesor, Blaj.
Neguțiu Vasile, profesor, Brașov.
Nestor Silvestru dir., Blaj.
Nuțiu Al., profesor, Beiuș.
Olariu, Dr. Iosif, dir. seminariul Caran-
sebeș.
Onițiu Virgil, dir. gimn., Brașov.
Opresan Sabin, profesor, Sibiiu.

Oprișa, Dr. Pavel, profesor, Brad.
Oțoiu Ioan, profesor, Sibiiu.
Păcală Victor, profesor sem., Sibiiu.
Păcurariu Ioan, profesor, Năsăud.
Panțu, Ioan C., profesor, Brașov.
Papp Cornel, profesor, Gherla.
Papuc, Dr. Cornel, profesor, Brașov.
Pavel, Dr. Constantin, profesor, Beiuș.
Pavel Ioan, învățător, Sebeșul-săsesc.
Percea Pavel, profesor, Brașov.
Petrovici Ioan, profesor, Brașov.
Pop Nicolae, profesor, Blaj.
Pop Ștefan, protopop, Iezvin.
Pop Ștefan, profesor, Blaj.
Popa Candid, inv., Sibiiu.
Popa Nicolae, catehet, Făgăraș.
Popovici Timoteiu, prof. sem., Sibiiu.
Popovici, Dr. Gheorghe, protopop, Lugoj.
Popovici Moise, catehet, Beiuș.
Precup, Dr. Emil, profesor, Năsăud.
Pricu Ioan, profesor, Brașov.
Prie, Dr. Octavian, profesor, Blaj.
Prișcu Radu, inv., Brașov.
Prodan Iuliu, profesor, Zombor.
Pteancu, Dr. Al., profesor, Beiuș.
Pușcariu, Dr. Sextil, prof. universitar, Cernăuți.

Radu, Dr. Ioan, profesor, Brad.
Radu, Dr. Iacob, canonic, Lugoj.
Rațiu, Dr. Ioan, profesor, Blaj.
Roșca Atanasiu, profesor, Lugoj.
Roșca, Dr. Eusebiu, dir. sem., Sibiiu.
Roșca, Dr. Pavel, profesor sem., Sibiiu.
Roșca Petru, profesor, Brașov.
Roșian Ștefan, profesor, Blaj.
Rusu, Dr. Alex, profesor, Blaj.
Sădeanu, Dr. Avram, profesor, Arad.
Sâmpălean, Dr. Ioan, profesor, Blaj.
Sânjoan Cornel, profesor Năsăud.
Șanta Ioan, profesor, Gherla.
Scridon Ștefan, profesor, Năsăud.
Selăgean Camil, profesor, Beiuș.
Șerban Mihail, profesor, Blaj.
Seni, Dr. Valer, profesor, Năsăud.
Simon Teodor, profesor, Năsăud.
Simu Petru, catehet, Cluj.
Socaciu Ioan, profesor, Brașov.
Șotropa Virgil, profesor, Năsăud.
Stan Ilie, profesor, Beiuș.

Stan, Dr. Vasilie, profesor, Sibiiu.
Stanca, Dr. Sebastian, catehet, Sebeșul-săs.
Stanciu Victor, dir. școlar, Arad.
Ștefanică Vasile, dir., Beiuș.
Stințge, Dr. Sterie, profesor, Brașov.
Stoica Iosif, inv., Sebeșul-de-jos.
Suciu, Dr. Iustin I., profesor, Arad.
Suciu, Dr. Traian, profesor, Brad.
Suciu Valer, profesor, Blaj.
Sulică Nicolae, profesor, Brașov.
Szabo Cornel, prof., Oradea-mare.
Széles Eugen, profesor, Gherla,
Szilágyi Paul, profesor, Oradea-mare.
Tămăian Petru, profesor, Oradea-mare.
Teuca Vasile, inv., reprez. al Reuniunii inv.
gr.-or. români din Bihor.
Țiple, Dr. Alexandru, catehet, Năsăud.
Todoran Eugen, profesor sem., Sibiiu.
Țucu Ioan, catehet, Lugoj.
Vătășan Gheorghe, profesor, Brașov.
Vlaicu Arseniu, dir. școlar, Brașov.
Vidican Gheorghe, profesor, Gherla.
Vostinar Paul, catehet, Beiuș.
Vuia Iuliu, inv., reprez. al Reuniunii inv.
gr.-or. români din protopopiatele Timișoara etc.
Zdrenghea Vasile, inv., Sebeșel.

Secțiunea economică.

Membrii activi:

Cosma Parteniu, dir. instit. «Albina», Sibiiu.
(*Prezident*).
Lăpădatu, Ioan I., dir. «Băncii gener. de asigurare», Sibiiu. (*Referent*).
Barzu Traian, asesor ref., Birchiș.
Preda, Ioan de, avocat, Sibiiu.
Simu Romul, inv. în p., Sibiiu.

Membrii corespondenți:

Chirca Ioan, notar, Săliște.
Herța Constantin, dir. de bancă, Săliște.
Osvadă, V. C., dir. de bancă, Hunedoara.
Oțoiu Adrian, Gherla.
Petra-Petrescu, Nicolae, director de bancă, Fofeldea.
Popp Const., funcționar de bancă, Sibiiu.
Todica Gavril, funcț. de bancă, Geoagiu.
Vecerde, Dr. Nicolae, avocat, Brașov.

Secțiunea tehnică-industrială.*

Membrii activi:

Dușoiu George, arhitect, Brașov.
Ittu Mihail, inginer silvic, Arad.
Mesaroș C., inginer mecanic, Budapesta.
Negruțiu, Ioan F., inginer, Blaj.
Vidrighin Stan, inginer șef, Timișoara.

Membrii corespondenți:

Almășescu Treboniu, arhitect, Deva.
Andreiu Stefan, inginer la C. F. U., Kaposvár.
Blăjan Victor, inginer montan, Petroșeni.
Bogdan Florea, inginer privat, Reghin.
Bohățel Leo, inginer privat, Orăștie.
Comaniciu Ioan, inginer silvic, Oradea-mare.
Cosma Remus, inginer privat, Sibiu.
Crenian N., ing. mecanic, Reșița-montană.
Cristea Silviu, inginer mecanic, Budapesta-Budafok.
Dima Emil, inginer la C. F. U., Mezötur.
Dragoș Pompiliu, inginer la C. F. U., Pécs.
Dragoș Traian, inginer mecanic, Budapesta.
Flocos Ioan, inginer, Budapesta.
Foțoc Petru, inginer la comunitatea de avere, Caransebeș.
Frâncu Dumitru, inginer la C. F. U., Pojon.
Gabor D., inginer comasator, Voila.
Gaiția Trifun, inginer privat, Arad.
Gherguția Ioan, inginer mecanic, Reșița-montană.
Giurgiu Laurențiu, inginer privat, Timișoara.
Horșa Cornel, inginer diecezan, Gherla.
Hossu Ioan, inginer la C. F. U., Oradea-mare.
Ilana Iancu, inginer orășenesc, Hațeg.
Imberușiu George, inginer privat, Sibiu.
Lazar Vasile, inginer geolog, Cluj.
Lungu Gavrilă, arhitect, Budapesta.
Maior Augustin, inginer la postă și telegraf, Budapesta.
Mandea Victor, inginer la C. F. U., Mediaș.
Marinescu Eugen, inginer la C. F. U., Brașov.

Mihailovici Alexandru, inginer la C. F. U., Seghedin.
Miklosi, Dr. Cornel, inginer mecanic, Budapesta.
Niga Ioan, arhitect la C. F. U., Seghedin.
Noaghia Mir., ing. mecanic, Budapesta.
Oprean Rudolf, inginer de culturi, Besztercebánya.
Oprișiu Valer, inginer dominial, Șura-mare.
Pamfilie Ioan, arhitect consistorial, Sibiu.
Pascu Oliviu, inginer privat, Orăștie.
Păscuțiu, Dr. Traian, inginer la C. F. U., Oradea mare.
Pop Romuț, inginer privat, Sibiu.
Pop Septimiu, inginer la C. F. U., Budapesta.
Precup Victor, inginer silvic, Blaj.
Prodanovicu George, inginer mecanic, Budapesta.
Rozvan Paul, inginer privat, Arad.
Șerbu, Cornel C., inginer, Zalaegerszeg.
Stan Aurel, inginer la C. F. U., Zelau.
Stanciu Nicolau, inginer la C. F. U., Turda.
Statin Ioan, inginer privat, Arad.
Stoica A., inginer comasator, Alba-Iulia.
Surdă Emil, inginer la C. F. U., Sighișoara.
Szilási Teodor, inginer privat, Gherla.
Timoc Tiberiu, inginer montan, Vulcan.
Viciu Ioan, inginer mecanic, Vârșeț.

Membrii din despărțăminte.

Despărțământul Abrud-Câmpeni.

Membrii fondatori.

Chirtop, Dr. Zosim, avocat, Câmpeni.

Membrii pe viață.

Adamovici Nicolae, preot, Bucium-Poeni, p. u. Bucium.
Achim Petru, proprietar, Bucium-Sat, p. u. Bucium.
«Auraria», inst. de credit și econ., Abrud.
Banfi Ștefan, medic, Bucium-șasa.
Biserica gr.-or. română, Vidra de-sus, p. u. Câmpeni.

* Se va constitui, după ce adunarea generală va aproba modificarea Regulamentului general al Secțiunii.

Cotișel Constantin, preot, Certege, p. u. Câmpeni.

Cotișel Nicolae, propr., primar comunal, Certege, p. u. Câmpeni.

Danciu Aureliu, proprietar, Abrud.

David Candin, director de mine, Bucium-Șasa, p. u. Bucium.

«Detunata», institut de credit și economii, Bucium-Șasa, p. u. Bucium.

«Doina», societate pe acții, Câmpeni.

Filip Ana, văduvă de avocat, Abrud.

Gomboș Iosif, preot, Abrudsat, p. u. Abrud.

Henzel Simeon, proprietar, Roșia.

Lobonțiu Nicolae, proprietar, Abrud.

Piso Pompiliu, preot, Cărpiniș.

Pop Dr. Laurențiu, avocat, Abrud.

Todescu Ioan, preot, Filipești, prin gara Făurei.

Vlasa Ana, văduvă de protopretor, Câmpeni.

Membrii ordinari.

Andreica Traian, contabil, Câmpeni.

Bolog Teodor, notar, Săcătura.

Candrea Elisaveta, soție de preot, Neagra.

Candrea Nicolae, preot, Neagra.

Chirtop Sofia născ. Cothișel, soție de avocat, Câmpeni.

Chirtop Viorică, Gârda-de-sus.

Faur Irinuța, privatieră, Abrud.

Furdui Romul, protopresbiter, Câmpeni.
(*Dir. despărț.*)

Goia Demetriu, preot, Peleş-Sohodol, p. u. Câmpeni.

Ioanette Aurel, comerciant, Câmpeni.

Morcan, Dr. Traian, avocat; Câmpeni.

Morcan Elena Dr. soție de avocat, Câmpeni.

Nariță Gerasim, preot, Peleş-Sohodol, p. u. Câmpeni.

Nicola Dr. Andrei, adv. Gârda-de-sus, p. u. Câmpeni.

Oneș Nicolae, preot, Peleş, p. u. Câmpeni.

Orlea Teodor, contabil, Câmpeni.

Pașca Dr. Remus, adv., Câmpeni.

Porea Dominica născ. Chirtop, Câmpeni.

Porușiu Iuliu, protopresb. titular și paroh, Câmpeni.

Sârbu Avram, contabil, Câmpeni.

Suciu George, protopop în pens., Abrud.

Despărțământul Agnita.

Membrii ordinari.

Bârsan Alexandru, inv. pens., Coveș, p. u. Agnita.

Borzea George, par., Coveș, p. u. Agnita.

Cheșian, Dr. Simeon, avocat, Agnita.

Curta, Dr. Romul, avocat, Agnita.

Dutcuș Emanuil, proprietar, Proșteea-mare.

«Frația», inst. de credit, Agnita.

Muntean Ioachim, protopresbiter, Agnita.

(*Dir. despărț.*)

Olariu Ioan, econom, Vârd, p. u. Agnita.

Părău Ioachim, preot, Agnita.

Radu Ioan, preot, Măgărei, p. u. Agnita.

Terchilă Emil, preot, Bârghiș.

Vecerzan, Simion jun., econom, Coveș, p. u. Agnita.

Despărțământul Aiud-Teiuș.

Membrii pe vieață.

Barb Izidor, preot, Pagida, p. u. Aiud.

Crișan Ștefan, inv. pens., Teiuș.

Societatea foștilor husari nobili de graniță, Teiuș.

Membrii ordinari.

Albu Gheorghe, preot, Geoagiul-de-sus, p. u. Teiuș.

Aron Ioan, notar, Benic.

Bitea, Tit Liviu, dir. de bancă, Teiuș.

Checicheș Emilian, învățător, Cacova, p. u. Aiud.

Domșa Izidor, fierar, Aiud.

Dancea Vasile, preot, Gârbovița, p. u. Aiud.

Dăncilă Ioan, preot, Geoagiul-de-sus, p. u. Teiuș.

Dărămuș, Dr. Adrian, avocat, Aiud.

Frâncu Amos, par., Benic, p. u. Teiuș.

Frâncu Ioan, preot, Cetea, p. u. Teiuș.

Hăgia Basil, proprietar, Măgura.

Hulea Aurel, preot, Galda-inf. p. u. Benic.

Ijca, Dr. Aurel, medic, Teiuș.

Lazar Simeon, inv., Măgina, p. u. Aiud.

Maior, Dr. Ioan, adv., Aiud.

Maior Ioan, protopop, Aiud. (*Dir. desp.*)

Man Ieronim, paroh, Băgău, p. u. Lopadia-ungurească.

Marcu Augustin, paroh, Ciumbrud, p. u. Aiud.

Marian Ieronim, inv., Gârbova-de-jos, p. u. Aiud.

Marcu Nicolae, preot, Aiudul-de-sus, p. u. Aiud.

Marcu Simion, paroh, Gârbova-de-jos, p. u. Aiud.

Maxa Vasile, preot, Gârbova-de-sus, p. u. Teiuș.

Meteș, Dr. Petru, avocat, Aiud.

Moldovan Vasile, paroh, Tâmpăhaza, p. u. Aiud.

Moldovan, Dr. Ioan, adv., Aiud.

Muntean Iacob, învăț. Teiuș.

Neagoe Ioan, preot, București.

Ognean Augustin, învățător, Cacova, p. u. Aiud.

Pop, Dr. Emil, avocat, Aiud.

Popa, Frajii, comercianți, Teiuș.

Popa Toma, preot, Lopadea-română.

Radu Nicolae, proprietar, Uifalău, p. u. Aiud.

Radu Teodor, preot, Meșcreac, p. u. Aiud.

Rațiu Gavrilă, proprietar, Teiuș.

Rațiu Traian, preot, Cacova, p. u. Aiud.

Roșian Atanasiu, notar, Gârbova, p. u. Teiuș.

Simon, Dr. George, avocat, Aiud.

Suciu Candin, preot, Măgina, p. u. Aiud.

Suciu Petru, preot, Teiuș.

Despărțământul Alba-Iulia.

Membrii fondatori.

Pop, Dr. Ioan, avocat, Alba-Iulia.

Membrii pe viață.

Albini Iuliu, notar, Zlatna.

Florescu Nicolae, proprietar, Ighiu.

Hațegan Vasilie, notar, Oarda-de-jos.

Marcu Aurel, preot, Dumitra, p. u. Berghin.

Montani Iuliu, protopresbiter, Zlatna.

Morariu Aurelia n. Bătăcui, Ohaba, p. u. Berghin.

Nicola, Dr. Enea, medic, Carlsbad.

Ratița Rubin, avocat, Alba-Iulia.

Popovici Nicolae, preot, Cib, p. u. Zlatna.

«Zlăgneana», inst. de cred., Zlatna.

Membrii ordinari.

Băltariu, Dr. Ioan, adv., Alba-Iulia.

Cado Nicolae, paroh, Pâclișa, p. u. Alba-Iulia.

Circa Petru, preot, Ighiu.

Costea Dioniziu, preot, Nădășdia, p. u. Zlatna.

Dărămuș Cornel, Dr. medic, Alba-Iulia.

Dumitrean Ioan, inv. pens., Șard, p. u. Ighiu.

Handa Ioan, preot, Oarda-de-jos.

Micu Simion, protopop, Alba-Iulia.

Muntean Elena, Dr. soție de adv. Alba-Iulia.

Munteanu Dr. Zaharie, adv., Alba-Iulia.

Onea Ștefan, preot, Almașul-mare, p. u. Zlatna.

Patița, Dr. Rubin, avocat, Alba-Iulia.

Pojar Filip, preot, Cojlar, p. u. Teiuș.

Pop Antoniu, proprietar, Bucerdea-vinoasă.

Pop-Bota Enea, paroh, Șard.

Teculescu Ioan, protopresbiter, Alba-Iulia. (*Dir. despărț.*)

Todorean Ioan, preot, Galați, p. u. Zlatna.

Rusan Florian, preot, Alba-Iulia.

Șandru Vasilie, inv., Oarda-de-jos.

Șerban, Dr. Aurel, adv., Alba-Iulia.

Vlad Virgil, farmacist, Alba-Iulia.

Despărțământul Almaș.

Membrii fondatori.

Poruțiu Iuliu, dir. de bancă, Almașul-mare.

Emil Petran, preot, Almașul-mare.

Membrii pe viață.

Tămaș, Dr. Simion, avocat, Hida.

Membrii ordinari.

Pășcău Vasilie, preot, Almașul-mare.

Pop Simion, preot, Drag, p. u. Hida.

Roșca Pavel, protop. Sânpetru u. p. Hida.

Despărțământul Baia-mare.

Membrii fondatori.

Dragoș Augustin de Desești, proprietar, Baia-mare.

Nistor Ioan, protopop, Baia-spie.

Membrii pe vieată.

Barbul Nicolae, proprietar, Mocira, p. u. Baia-mare.
Bohățiel, Dr. Corioalan, adv., Baia-mare.
Brăhăiță Ioan, preot, Băsta, p. u. Tăuții-de-jos.
Magyar Sigismund, dentist, Baia-mare.
Nistor, Dr. Aurel, avocat, Baia-mare.
Pașca George, preot, Satu-nou-de-jos, p. u. Baia-mare.
Șandru Nicolae, învățător, Baia-mare.
Sălăgian, Dr. Ioan, medic, Baia-mare.

Membrii ordinari.

Brancovean Alexandru, preot, Bușac, p. u. Tăuții-de-jos.
Breban Alexandru, preot, Baia-mare.
Ceonța Demetriu, preot, Dumbrăvița.
Lucaciu, Dr. Vasilie, preot, Șișești
Lupan Nicolae, preot, Chiuzbaia.
Osian, Dr. Gavril, cand. de adv., Baia-mare.
Popp Andrei, preot, Mocira. p u Baia-mare.
Popp Tit, preot, Tăuții-de-jos.
Suciu Vasile, învățător, Tetiș.
Șurani Virgil, preot, Cetățele.
Stan Iosif, preot, Tăuții-de-sus.

Despărțământul Băsești.

Membrii fondatori.

Pop George de Băsești, proprietar, Băsești.

Membrii ordinari.

Băliban Antoniu, preot, Băsești.
Bancoș George, proprietar Sălsig.
Bohățiel Mihaiu, dir. de bancă, Băsești.
Cionca Demetriu, preot, Bărsăul-de-jos.
Coste Ioan, preot, Uleac.
Ember, Dr. Ioan, avocat, Cehul-Silvaniei.
Ilieș Ioan, preot, Stremți, p. u. Hădad.
Lengyel Ioan, preot, Oarța-de-sus.
Maior George, preot, Băița.
Marchiș Mihail, I. Mihai, proprietar, Oarța-de-jos, p. u. Cehul-Silvaniei.
Nemeș Traian, preot, Hăsnagiul-de-jos.
Pop Clemente, preot, Noțig.
Pop, Dr. Mihail, avocat, Cehul-Silvaniei.
Pop Vasilie, preot-protopop, Oarța-de-jos.
Vașvari Ioan, preot, Bărsăul-de-sus.

Despărțământul Becicherecul-mare.

Membrii pe vieată.

Obădean Pavel, adv., Becicherecul-mare.

Membrii ordinari.

Chiroi, Dr. Dumitru, avocat, Becicherecul-mare.
Ghilăzan, Dr. Liviu, avocat, Modoș.
Ghilăzan Hortenzia, soție de adv., Modoș.
Magdu Valeriu, paroh, Ecica-română, p. u. Ecica.
Muntean Eugen, preot, Toracul-mic.
Pascu, Dr. Ioan, adv., Checia-română.
Petroviciu Vichentie, paroh, Toracul-mic, p. u. Toracul-mare. (*Dir. despărț.*)
Petroviciu, Dr. Cornel, adv., Becicherecul-mare.
Stoianoviciu Teodor, inv. Toracul-mare.
Teoran Gheorghe, preot, Toracul-mare.
Todan Atanasiu, preot, Checia-română

Despărțământul Beclean.

Membrii pe vieată.

Chitul, Dr. Iulian, medic, Beclean. (*Dir. desp.*)

Membrii ordinari.

Baciu Mihail, preot, Feleacul-săsesc, p. u. Nușfalău.
Baciu Valeriu, contabil, Caianul-mic.
Băieș Ioan, preot, Ilișiu.
Belciug Pompei, învățător, Șintereag.
Boca Grigoriu, dir. de bancă, Caianul-mic.
Bocoș Teofil, preot, Ienciu, p. u. Matei.
Boroș Virgil, proprietar, Feleacul-săsesc, p. u. Nușfalău.
Ciboc Teodor, subnotar, Șieu-Odorheiu.
Lemény Ioan, preot, Sajosárvár.
Mărean Alexandru, preot, Ujös, p. u. Mateiu.
Meruț Emil, preot, Ciceiu-Cristur.
Mireșan Pompei, învățător, Ilișiu.
Mititean Ioan, preot, Szamoskolcs.
Moldovan, Dr. Ioan, cand. de avocat, Caianul-mic, p. u. Ilișiu.
Moldovan Gheorghe, preot, Caianul-mic, p. u. Ilișiu.
Moldovan Teodor, preot, Șieu-Măgheruș.

Motetean Procopiu, preot, Arpaşteu.
Murăşan Iosif, preot, Piatra.
Pop Ioan, preot, Măluţ p. u. Arpaşteu.
Popan Simeon, preot, Figa, p. u. Beclean.
Prodan, Dr Ioan, avocat, Beclean.
Rebrean Ioan, preot, Săsarm p. u. Chiuza.
Rebrean Ştefan, preot, Chiuza.
Rotariu Ioan, preot, Matei.
Rus Gheorghe, preot, Şieu-Odorheiu.
Sarobetea Aurel, preot, Caianul-mic.
Sighiarteu Alexandru, preot, Agrişteu, p. u. Ilişua.
Tergoveţ Vasile, învăţator pens., Şieu-Măgheruş.

Daspărţământul Beiuş.

Membrii pe viaţă.

Ardelean Coriolan, protopop, Beiuş.
Blăşianu August, adm., Beiuş.
Cosma Livia, soţie de adv., Beiuş.
Cosma Gavrilă, Dr. adv, Beiuş.
Murăşan Gheorghe Dr., medic, Beiuş.
Popovici Cons. Dr., avocat, Beiuş.
Waltner n. Cosma, Maria, proprietară, Beiuş.

Membrii ordinari.

Antal Irina, văduvă de arhidiacon, Beiuş.
Ardelean Gheorghe, proprietar, Beiuş.
Ardelean Ioan, comerciant, Beiuş.
Buşiţa Ioan, profesor, Beiuş.
Butean Beta, dir. int de fete, Beiuş.
Ciuhandu Petru, preot, Roşia, p. u. Căbeşti.
Ciumpe Teodor, notar, Răbăgani.
Ciordaş, Dr. Ioan, avocat, Beiuş.
(*Dir. desp*)
Ciordaş n. Ignat, Viora, soţie de avocat, Beiuş.
Corbu Vasiliu, paroh gr-or., Poeni, p. u. Dumbrăveni.
Ciavici, Dr. Augustin, avocat, Beiuş.
Cosma Augustin, prefect, Beiuş.
Crişan Ilarie, cive, Beiuş.
Criste Gavril, preot, Sănmărtin, p. u. Beiuş.
Dan Ioan, pădurar, Budurasa.
Dănilă Mihail, inginer, Beiuş.
«Drăganul», inst. de credit, Beiuş.
Fildan, Dr. Victor, protopop, Beiuş.
Gera Alexandru, diriginte domonial, Beiuş.

Georgescu Ioan, profesor, Beiuş.
Hetcou, Dr. George, profesor, Beiuş.
Hetcou, Dr. Valer, protopop, Beiuş.
Hetcou, Dr. Petru, profesor, Beiuş.
Iepure Ioan, profesor, Beiuş.
Internatul gr.-or., Beiuş.
Kis George, preot, Delani, p. u. Remetea.
Mihalca Alexiu, inginer, Beiuş.
Mihályi, Dr. Salvator, avocat, Vaşcău.
Neşiu, Dr. Constantin, Beiuş.
Non Maxim, proprietar, Vaşcău.
Nuţiu Alexandru, profesor, Beiuş.
Nyeş, Dr. Cornel, medic, Beiuş.
Papp Miron, preot, Pocioveleşte, p. u. Beiuş.
Papp E. Petru, preot, Pocola, p. u. Beiuş.
Pavel, Dr. Constantin, profesor, Beiuş.
Petra Ioan, contabil la «Drăganul», Beiuş.
Popovici Nina, soţie de cassier, Beiuş.
Popovici Moise, catechet, Beiuş.
Popovici Terenţiu, cassier de bancă, Beiuş.
Pteancu, Dr. Alexandru, profesor, Beiuş.
Selăgian, Dr. Faust, avocat, Beiuş.
Stan Ilie, profesor, Beiuş.
Selăgian Camil, profesor, Beiuş.
Ştefanica Vasiliu, profesor, Beiuş.
Tămaş Silviu, Beiuş.
Ţigu Efrem, învăţator, Beiuş.

Despărţământul Biserica-albă.

Membrii pe viaţă.

Bozanciu Simion, dir. de bancă, Biserica-albă.
Gherguţia, Dr. Traian, medic, Biserica-albă.
Groşşian, Dr. Ilie, adv., Sasca-montană.
Mălăiu, Dr. Titus, adv., Biserica-albă.
Roşiu M. Ioan, avocat, Biserica-albă.
Tămăşiel, Dr. Iuliu, adv., Biserica-albă.

Membrii ordinari.

Ania Iosif, preot, Iladia.
Bartolomeiu Simion, preot, Vrăniuş.
Boronca, Dr. Octavian, adv., Biserica-albă.
Dragomir George, protopop, Biserica-albă.
Licăreţ, Dr. Paraschiv, adv., Biserica-albă.
Mirca Nicolae, inv. pens., Biserica-albă.
Murgu Ioan, preot, Sasca-montană.
Murgu Traian, comerciant, Jertof.
Nedici Sofronie, preot, Biserica-albă.

Panciovan Cornel, preot, Jertof.
Stoica Anica, Biserica-albă.

Despărțământul Bistrița.

Membrii fondatori.

«Bistrițana», institut de credit, Bistrița.
Borgo-Bistrița, comuna, p. u. Borgo-Prund.
Borgo-Prund, comuna, p. u. Borgo-Prund.
Borgo-Rus, comuna, p. u. Borgo-Prund.
Borgo-Tiha, comuna, p. u. Borgo-Prund.
«Coroana», inst. de cred. și econ., Bistrița.
Pahone Ilarion, cons. militar, Bistrița.
Pahone, Dr. Vasile, avocat, Bistrița.
Poruțiu Șamuil, consilier, minist. în pens.,
Bistrița.
Tripon, Dr. Gavril, avocat, Bistrița.
(*Dir. desp.*).
Vârtic Gavril, jude de tribunal în pensiu-
ne, Bistrița.

Membrii pe vieață.

Baciu Ioan, preot, Șoimuș, p. u. Șieul-mare.
Borgo-Joseni, comuna, p. u. Borgo-Prund.
Borgo-Mijloceni, comuna, p. u. Porgo-
Prund.
Borgo-Murășeni, comuna, p. u. Borgo-
Prund.
Borgo-Suseni, comuna, p. u. Borgo-Prund.
Corbu Ioan, notar la sedria orfanală, Bi-
strița.
Longin, Dr. Dionisiu, avocat, Bistrița.
«Șoimușana», institut de credit, Șoimuș,
p. u. Șieul-mare.
Scridon, Dr. Leon, protonotar com., Bistrița.

Membrii ordinari.

Beșa Paul, preot, Borgo-Prund.
Candale Alexiu, Bistrița.
Candale, Dr. Nicolae, cand. de avocat,
Bistrița,
Cionca Nicolau, supravigil silvanal în pens.,
Borgo-Tiha, p. u. Borgo-Prund.
Constantin Ioan contabil, Bistrița.
Curtean George, Bistrița.
Cutean Procopiu, Bistrița
Dan Eliseu, preot, Borgo-Suseni, p. u.
Borgo-Prund.
Dologa Ioan, preot, Borgo-Tiha, p. u.
Borgo-Prund.

German, Dr. Alexandru, medic, Bistrița.
Groze Sever, paroh, Herina, p. u. Serețel.
Hângănuț, Dr. Nicolae, medic, Borgo-
Prund.

Hordovan Gavril, învățător, Bileag.
Langa Ioan, preot, Căila, p. u. Șintereag.
Linul George Dr., avocat, Bistrița.
Manu, Dr. Victor, avocat, Bistrița.
Mihailaș Ioan, preot, Șieul-mare.
Moldovan, Dr. Teofil, avocat, Bistrița.
Moldovan, Dr. Victor, avocat, Bistrița.
Onigaș V., director, Monariu, p. u. Bistrița.
Onișor, Dr. Victor, avocat, Bistrița.
Pletosu Grigoriu, protopop, Bistrița.
Pop, Dr. Iulian, avocat, Bistrița.
Pop, Dr. Alexandru, medic, Bistrița.
Poruțiu, Dr. Petru, avocat, Bistrița.
Poruțiu Valer, dir. de bancă, Bistrița.
Roman Xenophon, căpitan, Bistrița
Șerban Ioan, asesor la sedria orf., Bistrița.
Vlaicu, Dr. Iuliu, avocat, Borgo-Prund.

Despărțământul Blaj.

Membrii fondatori.

Bianu Vasile, medic, Făget, p. u. Micăsasa.
Blăjan Artimon, preot, Obreja, p. u. Mihalț.
Capitulul mitropolitan gr.-cat. rom. din Blaj.
Hodoș Brut Iuliu, dir. de bancă, Blaj.
Marcu Izidor Dr., canonic, Blaj.
Mihályi, Dr. Victor, mitropolit, Blaj.
Moldovan, Ioan M., preposit capitular, Blaj.
«Patria», institut de credit, Blaj.
Pop Gavril, canonic mitropolitan, Blaj.
Pop-Matei Simion, canonic, Blaj.

Membrii pe vieață.

Bușoiu Iuliu, vicerector sem., Blaj.
Domșa Aurel, C., contabil, Blaj.
Hâișan Aurel, preot, Cenade.
Maior Ioan, provizor dom., Blaj.
Maniu Iuliu, Dr., adv., Blaj. (*Dir. desp.*).
Negruțiu Ioan F., dir. preparandial, Blaj.
Negruțiu Ioan F., jun inginer, Blaj.
Negruțiu Nicolae F., profesor, Blaj.
Niculescu Alex. Dr., prof., Blaj.
Onișor Teodor, proprietar, Blaj.
Popa Ștefan, secr. metr., Blaj.
Precup Gavril, profesor, Blaj.
Rusu, Dr. Alexandru, profesor, Blaj.

Sabo, Dr. Dănilă, avocat, Blaj.
Suciu, Dr. Vasile, canonic Blaj.

Membrii ordinari.

Bălan, Dr. Ioan, preot, Blaj.
Bărbat Ioan, inv., Sâncel, p. u. Blaj.
Bărbat George, protopop, Blaj.
Bartoc Iuliu, măcelar, Blaj.
Bian Eugen, notar, Făget, p. u. Micăsasa.
Bian, Dr. Ioan, avocat, Hususău.
Borza, Dr. Alexandru, profesor, Blaj.
Caliani Augustin, profesor, Blaj.
CheŃianu, Dr. Ambrosiu, dir. gimn., Blaj.
Ciura Alexandru, prof., Blaj.
Cociş Toma, învăţător, Pănade, p. u. Blaj.
Coltor, Dr. Ioan, revizor arhid., Blaj.
Costea Alimpiu, preot, Spini, p. u. Blaj.
Dăian Valer, notar comunual, Mihalţ, p. u.
Domşa Iacob, preot, Blaj.
Fodor Ioan, profesor, Blaj.
German Traian, profesor, Blaj.
Grama Amalia, proprietară, Blaj.
Handrea Ioan, preot, Mănărade, p. u. Blaj.
LaŃiu Nicolae, preot, Crăciunelul-de-jos.
Lita Iosif, protopop, Iclod, p. u. Blaj.
Lita Ştefan, preot, Lunca, p. u. Hususău.
Macaveiu Victor Dr., profesor, Blaj.
Maior, Ioan Cornel, Blaj.
Maior, d-şoara Marioara Olga, Blaj.
Marele Ioan, proprietar, PetriŃalău, p. u. Blaj.
Mărginean Ioan, preot, Ţapu, p. u. Micăsasa.
Micu, Brut Iuliu, protonotar consistorial,
Blaj.
Moga Petru, franzelar, Blaj.
Moldovan Ioan, vicenotar consistorial, Blaj.
Moldovan Ioan, cassier de bancă, Blaj.
Moldovan Vasile, capelan, Blaj.
Muntean Victor, funcŃionar de bancă, Blaj.
Muntean Simion, notar, Blaj.
NegruŃiu Emil, director la «Plugarul», Blaj.
Nestor, Dr. Iustin, cand. de adv., Blaj.
Nestor, Dr. LaurenŃiu, adv., Blaj.
Nestor Silvestru, dir. la şcoala de fete, Blaj.
Nicola Eugen, mecanic, Blaj.
Oltean Emil, intreprinzător, Blaj.
Ordace, Dr. Cornel, avocat, Blaj.
Pănăzan Teodor, inv., Sâncel, p. u. Blaj.
Pascu Aurel, preot, Ocnişoara, p. u. Lo-
padea-maghiară.

Pop Alexiu, cassier arhid., Blaj.
Pop Nicolae, profesor, Blaj.
Pop Ştefan, canonic mitropolit, Blaj.
Pop Ştefan, profesor, Blaj.
Pop Virgil, admin. de moşie, Blaj.
Precup Victor, inginer silvic, Blaj.
Prie, Dr. Octavian, profesor, Blaj.
RaŃiu, Dr. Ioan, profesor, Blaj.
Roşian Ştefan, profesor, Blaj.
Smigelschi Vasile, preot, Sâncel, p. u. Blaj.
Solomon, Dr. Eugen, medic, Blaj.
Solomon Nicolae, protopop pens., Blaj.
Stupariu August, comerciant, Blaj.
Suciu Petru, profesor, Blaj.
Suciu Valer, profesor, Blaj.
Suciu Vasile, prefect de tipografie, Blaj.
Trif Ioan, paroh, Tăuni, p. u. Hususău.
Trifan Dionisie, croitor, Blaj.
Vlassa Emil, proprietar, Sâncel, p. u. Blaj.

Despărţământul Bocşa.

Membrii fondatori.

Mladen, Dr. Petru, medic, Prebul, p. u.
ZorlenŃul-mare.

Membrii pe vieaŃă.

Antal Nicolae, jude de tablă, Bocşa-mon-
tană.
Crişan Teofil, preot, Părul.
MusteŃiu Iosif, maior în pens., Rafna.

Membrii ordinari.

Bălan Mateiu, preot, Reşiţa-română, p. u.
Reşiţa.
Balean Constantin, forestier, Bocşa-mon-
tană.
Belcu Costa, econom, Vasiova, p. u. Bocşa-
montană.
Berdac Mihai, supraveghetor, Bocşa-mon-
tană.
Cătană George, învăţător, Valeadeni, p. u.
Delineşti.
Cornean Nicolae, preot, Apadia, p. u. De-
lineşti.
Crăciunescu Alexandru, notar, Socian, p.
u. Reşiţa.
Crenian Alexandru, dir. de bancă, Reşiţa.
Gaşpar Mihail, protopop, Bocşa-montană.

Iarcu Ioan, director de bancă, Târnova, p. u. Reșița.

Jeremia Petru, adm. prot., Călnic.

Jivoinoviciu Simion, contabil, Bocșa-mont. Jurca Ioachim, preot, Ezeriș, p. u. Bocșa-montană.

Marcu Ioan, primar, înv. în pens., Bocșa-montană. (*Dir. desp.*)

Nicolaevici, Dr. Cornel, avocat, Bocșa-montană.

Nicolaevici George, comerciant, Reșița-română, p. u. Reșița.

Oprea, Dr. Aurel, adv., Bocșa-montană.

Păușan Aurel, oficiant, Ocna-de-fier.

Perian Ioachim, înv., Bocșa-montană.

Petric, Dr. Cornel, notar publ., Bocșa-mont.

Popovici, Dr. Alexandru, adv., Bocșa-mont.

Popovici, Dr. Romul, medic, Bocșa-mont.

Spătariu Aurel, comerciant, Vasiova, p. u. Bocșa-montană.

Spinean Cornel, învățător, Vasiova.

Teimer, Dr. Teodor, adv., Bocșa-montană.

Tismonar Ecaterina, proprietară, Dognacea.

Zuiac Coriolan, preot, Vasiova.

Popoviciu Ioan, Almaș.

Serac Ioan, Feniș.

Stanca Ermin, Gurahonț.

Despărțământul Brad.

Membrii fondatori.

«Crișana» inst. de credit, Brad.

Papp, Dr. Ioan, avocat, Brad.

Papp n. Bontescu, Veturia, soție de adv., Brad.

Membrii pe vieață.

Albu Ștefan, dir. gimn. subst., Brad.

Comșa Emanuil, dir. la «Crișana», Brad.

Cosma, Iuliu Elia, preot, Crăciunești, p.

u. Băița (lângă Deva.)

Damian Silviu, proprietar, Brad.

Damian Vasile, protopop, dep. diet., Brad.

Oprișa, Dr. Pavel, profesor, Brad.

Radu, Dr. Ioan, profesor gimn., Brad.

(*Dir. desp.*)

Stoia Mihail, preot, Brad.

Suciu, Dr. Traian, profesor, Brad.

Membrii ordinari.

Bedeia Nicolae, vicenotar, Mihăleni, p. u. Criscior.

Coșoiu Romul, comerciant, Baia-de-Criș. Cutean Ioan, comerciant, Brad.

Florea Nicolae, preot, Rîșca.

German Ioan, preot-catechet, Brad.

Glava, Dr. Cornel, Brad.

Moldovan, Dr. Corneliu, medic, Băița (lângă Deva).

Nemeș, Dr. Victor, adv., Baia-de-Criș.

Oncu, Dr. Nerva, adv., Baia-de-Criș.

Perian Petru, paroh, Trestia, p. u. Băița (lângă Deva).

Pop Constantin, protopop, Baia-de-Criș.

Rimbaș Petru, paroh și contabil, Brad.

Robu, Dr. Nicolae, medic, Baia-de-Criș.

Roman Aron, paroh, Luncoiul-de-sus, p. u. Brad.

Despărțământul Bran.

Membrii fondatori.

Babeș, Ioan G., dir. de fabrică, Azuga.

Despărțământul Boroș-Ineu.

(N'a sosit încă lista membrilor).

Despărțământul Boros-Șebis.

Membrii pe vieață.

Grozda, Dr. Aurel, avocat, Buteni.

Membrii ordinari.

Albescu Virgil, farmacist, Gurahonț.

Arkosy Aurel, Gurahonț.

Bota Ioan?

Bulz Virgil?

Costea Ioan?

Costina, Dr. Eugen, avocat, Gurahonț.

Costina George, Ișășel.

Dan Sabin, avocat, Buteni.

Florea Alexandru, preot, Mușca.

Hora Gligor, Gurahonț.

Lazar Constantin, Raj.

Mera Ioan, Honțisor.

Papp, Dr. Ioan, avocat, Buteni.

Peneș Ștefan, dir. de bancă, Buteni.

Precupaș George, Deciu.

Membrii pe viață.

Clinciu Ioan, Bran.
Enescu George, paroh, Moeciul-infer. p. u. Bran
Evolceanu Dumitru, profesor, Bran.
«Parsimonia», inst. de cred., Bran.
Pivariu Nae, comerciant, Șimon, p. u. Bran.
Pușcariu Valeriu, director, Bran.

Membrii ordinari.

Balea Ioan, preot, Peștera.
Buta Ioan, învățător, Sohodol p. u. Bran.
Chițu Alexe, preot, Bran-Poarta.
Popovici Nicolae, comerciant, Bran.
Pușcariu Victor, paroh, Bran-Sohodol, p. u. Bran.

Despărțământul Brașov.

Membrii fondatori.

Moșoiu, Dr. Ioan, avocat, Brașov.
Mureșan, Dr. Iulius, c. și reg. colonel în retragere, Brașov.
Pop Petru, jude de trib. în pens., Brașov.
Popovici, Const. A., loc. col. de cav. ces. și reg., Brașov.
Popovici Mihail, Brașov.

Membrii pe viață.

«Asociațiunea meser. români», Brașov.
Cheșariu George, profesor, Brașov.
Chintoan Aurora născ. Lado, soție de major, Brașov.
Chintoan Nicolae, major pens., Brașov.
Mețian, Dr. Eugen, avocat, Brașov.
Onciu Iosif, cont. la fil. «Albina», Brașov.
Popa Majorul tunar. din Dumbrău, Brașov.
Popovici, Costi I., avocat, Brașov.
Popovici, Elena A., Brașov.
Popovici Petru, privatier, Brașov.
Popp, G. B., Brașov.
Săbădean Elena, soție de com., Brașov.
Săbădean Ioan, comerciant, Brașov.
Săbădean Romul, comerciant, Brașov.
Socaciu Ioan, profesor, Brașov.
Steriu Diamandi, proprietar, Brașov.
Tiberiu Eremie, inginer, Brașov.
Vecerdea, Dr. Nicolau, avocat, Brașov.

Membrii ordinari.

Albuleț Constantin, Padina, p. u. Buzău.
Axente George, Arpătac.
Aron Ioan, director și inv. în p., Brașov.
Bădișoiu jun. Ioan, comerciant, Brașov.
Baiulescu, Dr. George, medic, Brașov.
Banciu Axente, profesor, Brașov.
Bănuțiu, Aurel P., Brașov.
Biserica rom. ort. din Arpătac.
Blaga, Dr. Iosif, prof., Brașov.
Blaga, Tit Liviu, profesor, Brașov.
Bobancu Constantin, cassierul fil. «Albina», Brașov.
Bogdan, Dr. Alexandru, profesor, Brașov.
Bogdan Nicolae, prof., Brașov. (*Dir. desp.*)
Brediceanu Dr. Tiberiu, direct. de bancă, Brașov.
Broșu Ioan, preot, Dârste.
Brumboiu Moise, protopop, Brașov.
Bunea, Dr. Ioan, profesor, Brașov.
Butu Ioan, proprietar, Satulung.
Camera comercială, Brașov.
Căpățină Dumitru, Brașov.
Cârlan George, notar, Vlădeni.
Casina română, Brașov.
Cherciu George, inv., Bod.
Ciortea Aurel, profesor, Brașov.
Ciurcu Ioan, librar, Brașov.
Ciurcu Teodor, funcționar de bancă în retragere, Brașov.
Comanescu Cornel, inginer, Brașov.
Comanescu Iosif, paroh, Ghimbav.
Crivăț George, inv., Sâmpetru, p. u. Brașov.
Dan, Dr. Emil, avocat, Brașov.
Debu Ioan, paroh, Vulcan, p. u. Cristian.
Dima George, profesor, Brașov.
Dima Nicolae, proprietar, Brașov.
Direcțiunea școalelor medii rom., Brașov.
Dogariu Romul, contabil, Brașov.
Dușoiu George, arhitect, Brașov.
Florian Traian, arhivar la filiala «Albina», Brașov.
Furnică George, măcelar, Brașov.
Gavrilescu Ioan, par., Țințari, p. u. Vlădeni.
Grădinar Nicolae, comerciant, Brașov.
Grecean Dimitrie, preot, Hărman.
Grecean Moise, preot, Cichiș.
Lacea, Dr. Constantin, prof., Brașov.
Lengeru Ioan, adv., Brașov.

Literat Vasile, major, Braşov.
Ludu George, preot, Prejmer.
Lupan Dumitru, profesor, Braşov.
Măeruşan Alexandru, preot, Măgheruş.
Maximilian Ioan, capelan, Stupini, p. u.
Braşov.

Micu Iosif, preot, Feldioara.
Micula Vasile, profesor, Braşov.
Mircan Radu, Turcheş.
Moga Dr. Constantin, avocat, Braşov.
Nan Ioan, paroh, Sânpetru, p. u. Bod.
Neguţ Vasile, profesor, Braşov.
Nema Nicolae, şefcontabil, Galaţi.
Nistor Aurel, paroh, Arpătac.
Nişescu, Dr. Voicu, avocat, Braşov.
Oana Ilie, not. cerc., Ţinţari, p. u. Vlădeni.
Oniţiu Virgil, dir. gimn., Braşov.
Păltinean Grigorie, învăţător pens., Ţinţari,
p. u. Vlădeni.

Pălţa George, propr., Feldioara.
Panţu Ioan C., profesor, Braşov.
Percea Pavel, profesor, Braşov.
Perţa Basil, farmacist, Feldioara.
Perţa Virginia, soţie de farm., Feldioara.
Petra Petrescu, Dr. Horia, publ., Braşov.
Petrovici Ioan, prof., Braşov.
Pop Virgil, paroh, Cristian.
Popea Victor, paroh, Satulung.
Prişcu Radu, dir. şcol., Braşov.
Popovici Zenovie, paroh, Satulung.
Proca Constantin, paroh, Râşnov.
Pricu Ioan, profesor, Braşov.
Puşcariu Iosif, avocat, Braşov.
Puşcariu Dr. Sextil, prof. univ., Cernăuţi.
Saftu Dr. Vasile, protopop, Braşov.
Savu Ilie, comerciant, Braşov.
Savu Luca, inv., Satulung.
Schioapu Ioan, par., Crisbav, p. u. Hălchiu.
Şerban George, morar şi propr., Braşov.
Stinghe Dumitru, măcelar, Braşov.
Stinghe Dr. Nic. preot-catehet, Braşov.
Stinge, Dr. Sterie, profesor, Braşov.
Suciu Ioan, hotelier, Braşov.
Tăban Gheorghe, inv., Braşov-Stupini.
Teodor Simeon, comerciant, Braşov.
Vătăşan George, prof., Braşov.
Vecerdeea Eugenia, Braşov.
Vlaicu Arsenie, director şi prof., Braşov.
Zorca Iacob, preot, Vlădeni.

Despărţământul Bucium.

Membrii pe viaţă.

Districtul protop. gr.-cat. al Almaşului,
M.-Sân-Georgiu, p. u. Bucium.

Membrii ordinari.

Ghiurişan Joil, preot, Unguraş.
Pop Vasile L., protop., Bucium (*Dir. desp.*).

Despărţământul Buziaş.

Membrii pe viaţă.

Buibaş Alexandru, conducător al băncii
«Timişana», Buziaş.

Membrii ordinari.

Pepa Ioan, protopresb., Buziaş. (*Dir. desp.*).
Pop Vincenţiu, proprietar, Jehel.

Despărţământul Caransebeş.

Membrii fondatori.

Crisciu Samson, prof. prepar., Caransebeş.
Musta Filaret, arhimandrit, Caransebeş.

Membrii pe viaţă.

Boldea Pavel, protopresb. militar, Sibiiu.
Budinţian, Dr. Virgil, medic, Caransebeş.
Cornean, Dr. Cornel, secretar consistorial,
Caransebeş.
Crişan Teofil, Părul.
Cristea, Dr. Miron E., epis., Caransebeş.
Orzescu Ilie, prof., Caransebeş.
Puican, Dr. Petru, avocat, Bozovici.
Reuniunea funcţionarilor, Caransebeş.
Trailovici Grigorie, loc. col. c. şi reg., Viena.
Vuia Iuliu, dir. în pens., Caransebeş.

Membrii ordinari.

Băcilă Iosif, colonel în pens., Mehadia.
Bădescu, Dr. Iosif Traian, asesor consist.,
Caransebeş.
Barzu Traian, ases. refer. în p., Birchiş.
Berlogea Avram, jude de curie pensionat,
Caransebeş.
Bozgan Florea, avocat, Caransebeş.
Călţiun jun., Constantin, contabil la «Se-
beşana», Caransebeş.
Comuna bisericească din Iablaniţa, p. u.
Iablaniţa.

Costescu Mihaiu, preot, Ieselnîța, u. p. Orșova.

Dobromirescu Ioan, cassier, Caransebeș.

Evuțian Sabin, profesor, Caransebeș.

Florian Petru, notar coin., Caransebeș.

Ghidiu Andreiu, protopop, Caransebeș.

(*Dir. desp.*).

Ionescu, Dr. Nicolae adv., Caransebeș.

Jianu Ștefan, ases. cons., Caransebeș.

Jianu Dumitru, funcț., Caransebeș.

Jumanca Nicolae, col. în pens, Caransebeș.

Lăbonțiu, Dr. Gheorghe, adv., Caransebeș.

Loichița, Dr. Vasile, prof., Caransebes.

Marin Nicolae, col. în pens., Caransebeș.

Mihalescu Petru, forestier, Caransebeș.

Olariu, Dr. Iosif, dir. sem., Caransebeș.

Popovici, Dr. Ioan, adv., Orșova.

«Sebeșana», cassă de păstr., Caransebeș.

Sgăvardea Dim., cont. cons, Caransebeș.

Tatucu George, paroh, Iablanița.

Trica George, major în pens., Caransebeș.

Vior Ștefan, contabil, Orșova.

Despărțământul Ceica.

Membrii fondatori.

Cârțiș Vasiliu, Rogoz, p. u. Vintiri.

Membrii pe viață.

Papp Vasilie, preot, Topa-de-sus, p. u. Dobrești. (*Dir. desp.*).

Papp Ioan, preot militar, Budapesta.

Ioan, Dr. Iacob, avocat, Ceica.

Selăgean Sever, director domenal, Holod, p. u. Vintiri.

Membrii ordinari.

Bugariu Pantelie, înv., Tășad.

Cociș Gheorghe, înv. ?

Comșa, Dr. I., Sâmbășag

Filip Ioan, vicensotar, Vintiri.

Glița Ioan, notar pens., Hidișeluari.

Grozda, Dr. Emil, adv., Ceica-magh.

Moga Ioan, înv., Dobrești.

Pintea Florian, înv., Calea-mare.

Pop Aurel, notar, Vintiri.

Popescu Aurel, notar, Lazuri.

Tămăian Pavel, preot, Sâmbășag.

Văcărescu Alex., Holod.

Vușcan Dimitrie, preot, Șerghiș.

Despărțământul Chioar.

Membrii fondatori.

Nyilvan Nicolae, adv., Șomcuta-mare.

Membrii pe viață.

«Chiorana», inst. de cred., Șomcuta-mare.

Oficiul parohial gr.-cat., Șomcuta-mare.

Membrii ordinari.

Bлага Teodor, învățător, Șomcuta-mare.

Bohățel Ioan, preot, Hășmaș-Lăpuș.

Coste Iuon, preot, Hossufalău.

Fetti Pavel par., Iadăra, p. u. Șomcuta-mare.

Florian Alexandru, preot, Buteasa, p. u.

Șomcuta-mare.

Groza Ioan, preot, Pribilești, p. u. Fersig.

Hangea Izidor, preot, Bucium, p. u. Șomcuta-mare.

Leményi Iuliu, preot, Remetea, p. u. Săcălășeni.

Mândruț Augustin, preot, Mireșul-mare.

Medan Gheorghe, învățător, Coaș, p. u.

Săcălășeni.

Pavelea Rafila, învăț., Șomcuta-mare.

Peteri Alexandru, preot, Hideaga.

Petrișor I., preot, Remeș, p. u. Mireșul-mare.

Radocea Gheorghe, cont., Șomcuta-mare.

Tibil Iuon, cand. de adv., Șomcuta-mare.

Despărțământul Ciachi-Gârbău.

Membrii pe viață.

Andrei Iovian, protopop, Ciachi-Gârbău.

Gael, Dr. Victor, adv., Ciachi-Gârbău.

Goron Valeriu, preot, Iescu.

Topan Victor, cont., Ciachi-Gârbău.

Membrii ordinari.

Balint Eugen, preot, Cristolț, p. u. Gârbău.

Chețe Victor, hotelier, Ciachi-Gârbău.

Coste Laurențiu, preot, Bezded.

Costin Ioan, Recea-Cristur.

Mezei Aurel, not. pens., Ciachi-Gârbău.

Mihali Ioan, preot, Călăcea, p. u. Ciachi-Gârbău.

Mihali, Dr. Tertulian, adv., Ciachi-Gârbău.

Muntean, Dr. Victor, adv., Ciachi-Gârbău.

Pop Alexandru, preot, Buduș.

Pop Ioan, preot, Domnin.

Pop Pantelimon, Osoiu.
Pop Vasile, protop., Cristolțel, p. u. Ciachi-Gârbău.
Pop Victor, cand. de adv., Ciachi-Gârbău.
Varga Victor, preot, Preoteasa, p. u. Ciachi-Gârbău.

Despărțământul Ciacova.

Membrii fondatori.

Breban George, proprietar, Ghilad.

Membrii pe viață.

Albu Timotei, econom, Ghilad.
Bona Sidonia, soție de prof., Seghedin.
Diminescu Constantin, propr., Ciacova.
«Lighezana», institut de credit, Lighet, p. u. Jebeliu.
Nicolaevici Gligore, proprietar, Lighet, p. u. Jebeliu.

Membrii ordinari.

Arnăut Petru, Lighet, p. u. Jebeliu.
Cereguțiu Dănilă Lighet, p. u. Jebeliu.
Colojoară Silviu, preot, Denta.
Covaci Giga, Lighet, p. u. Jebeliu.
Diminescu Nica, econom, Ciacova.
Drăgoiu Ioan, Lighet, p. u. Jebeliu.
Muntean Romul, Lighet, p. u. Jebeliu.
Negru Dionisiu, Ciacova.
Nicolaevici Iosif, Lighet, p. u. Jebeliu.
Procopiu Simian, înv., Foeni.

Despărțământul Cincul-mare.

Membrii pe viață.

«Armonia», inst. pe credit, Cincul-mare.

Membrii ordinari.

Comșa, Dr. Valer, cand. de adv., Lugoj.
Conta Gheorghe, preot, Cincul-mare.
Fleșariu Gheorghe, major pens., Aigen.
Nicoară Gheorghe, notar, Calbor.
Pica Ioan, învăț., Cincul-mare.
Răduleț Ioan, învățător, Seliștat.
Recean Octavian, cont., Cincul-mare.
Stănuleț Dionisie, învățător, Cincul-mare.
Titieni, Dr. Petru, cand. de adv., Cincul-mare.
Vasu, Dr. Alexandru, adv., Cincul-mare.

Despărțământul Cluj.

Membrii fondatori.

Almășan Vasile, adv., Cluj.
Chețian Tului, avocat, Cluj.
Coroian Iuliu, avocat, Cluj.

Membrii pe viață.

«Economul», inst. de cred. și econ., Cluj.
Morar Aniți Dr., nasc., Bohățiel, Cluj.
Tractul protopop. gr.-cat. român, Cluj.
«Vatra», inst. de credit, Cluj.

Membrii ordinari.

Barițiu Petru, tipograf, Cluj.
Bașota Dr. Basiliu, medic, Cluj. (*Vicedir. despărț.*)
Cosma Augustin, preot, Feiud, p. u. Cluj.
Dăian, Dr. Ilie, protopop, Cluj.
Dan, Dr. Sever, avocat, Arad.
Drăgan Valentin, cassier de bancă, Cluj.
Florian, Dr. Iuliu, preot militar, Cluj.
Frâncu, Dr. Amos, avocat, Cluj.
Gherman, Dr. Laurean, dir. de bancă, Cluj.
Hațeganu Ioan, protopop, Cojocna.
Hodărnău Mihail, paroh, Pata, p. u. Cojocna.
Hosszu Vasile, jude de tablă reg., Cluj.
Ilieș Mihail, preot, Ajiș.
Isaicu Ioan, preot, Feneșul-săsesc.
Karsai Gavril, proprietar, Cluj.
Maier Nicolae, înv. pens., Gilău.
Mandea A., secretar la «Transilvania», Cluj.
Moga Eliseu, preot, Apahida.
Nemeș, Dr. Simion, avocat, Cluj.
Orga Iosif, secretar la inst. «Economul, Cluj.
Petean Ioan, preot, Corpade, p. u. Apahida.
Pop Ladislau de, asesor la sedria orfanală comit. în p., Cluj.
Pordea, Dr. Iuliu, avocat, Cluj.
Poruțiu, Dr. Valentin, avocat, Cluj.
Poruțiu Aurel, paroh și protopop onorar, Dezmir, p. u. Apahida.
Ranta Vasile, dir. de bancă, jude reg. în pens., Cluj.
Roșescu Tului, protopresbiter, Cluj.
Russu, Dr. Virgil, avocat, Gilău.
Șuteu Vasile, preot, Gilău.

Despărțământul Cohalm.

Membrii pe viață.

Mircea George, proprietar, Cața.

Membrii ordinari.

Brotea Ioan, paroh, Mateiaș, p. u. Racoșul-de-jos.
Buzea Ioan, cassar la «Economia», Cohalm
Drâmba, Dr. George, avocat, Cohalm
«Economia», cassă de împrumut și păstrare,
Cohalm.
Fuciu George, contabil, Cohalm.

Despărțământul Crasna.

Membrii pe viață.

Nodiș Paul, preot, Băla.

Membrii ordinari.

Călăuz Ilie, preot, Crasna.
Codeus Petru, preot, Crasna-Fizeș.
Dragoș, Dr. Valentin, preot, Peceiu.
Flonta Grațian, preot, Cățelul-român.
Gheție Vasile, preot, Feredeu.
Oltean Ioan, preot, Peria.
Orian Aurel, preot, Ciser.
Pintea, Dr. Augustin, avocat, Crasna.

Despărțământul Dej.

Membrii fondatori.

«Banca poporală», Dej.
Micșa, Dr. Liviu, avocat, Dej.
Mihali, Dr. Teodor, adv., deput. dietal, Dej.
(*Dir. desp.*)
Mihali Eleftera, soție de deputat dietal, Dej.
«Someșana», institut de credit, Dej.
Vaida, Dr. Ioan, avocat, Dej.
Vaida n. Hossu Elena, soție de adv., Dej.

Membrii pe viață.

Cherecheș, Dr. Ioan, avocat, Dej.
Cosma Nicolae, preot, Ileanda-mare.
Micșa Lucreția n. David, soție de adv., Dej.
Pașca Ioan, preot, Cățcău.
Pintea Augustin, contabil de bancă, Dej.
Pintea Mărioara, soție de contabil de bancă,
Dej.
Pop Pahomie, preot, Lozna-mare.
Rusu Simion, dir. de bancă, Dej.
Tractul protop. gr-cat. al Dârgei, Dârgea
p. u. Panticeu.

Membrii ordinari.

Anca Petru, notar în pens., Reteag.
Barbul, Dr. Clemente, avocat, Dej.
Barbul Eugenia, soție de avocat, Dej.
Boca Ioan, dir. de bancă, cand. de avocat,
Caianul-mic, p. u. Ilișiu.
Boca, Dr. Iosif, avocat, Dej.
Boca Silvia, soție de avocat, Dej.
Bodea, Dr. Augustin, avocat, Dej.
Bogdan Alexiu, proprietar, Cuzdioara, p. u.
Dej
Boroș Ilariu, protopop, Dej.
Cherebeț Mihail, preot, Bogata-română, p.
u. Dej.
Cotuțiu Teodor, protopop, Diug, p. u. Ilișiu.
Cupșa Victor, preot, Măgoaja, p. u. Dej.
Domide, Dr. Leonida, medic, Dej.
Filipan, Dr. Octav., cand. de adv., Dej.
Frâncu George, contabil, Reteag.
Giurgiucă Ioan, preot, Diviciorii-mari, p. u.
Țaga.
Herman Teodor, protopop, Dej.
Hossu Vasile, preot, Fodora-română, p. u.
Gălgău.
Iarca Traian, veterinar, Dej.
Ilieș Nicolae, funcț. de postă în r., Cuzdi-
oara, p. u. Dej.
Mezei, Dr. Ioan, avocat, Dej.
Micșa, Dr. Romul, avocat, Dej.
Pop, Dr. Eugenia, soție de adv., Ileanda-
mare.
Pop, Dr. Victor, adv., Ileanda-mare.
Pop Ioan, preot, Măluț, p. u. Beclean.

Despărțământul Deva.

Membrii fondatori.

»Decebal», inst. de credit, Deva.
Pop, Dr. Iustin, avocat, Deva.

Membrii pe viață.

Olariu Ioan Ioanichie, funcționar, Deva.
Olariu, Dr. Virgil, adv., Deva.
Popoviciu George, paroh, Leșnic, p. u.
Branicica.

Membrii ordinari.

Antal Ioan, învățător, Deva.
Ardelean Elena, n. Papiu, Deva.
Ardelean Dionisie, inginer și propr., Deva.

Bobeiu Asinefta, preoteasă, Petreni, p. u. Simeria.

Bobeiu Dion., preot, Petreni, p. u. Simeria.
Curia Simion, preot, Banpotoc.

Dobre, Dr. Ioan, protopresbiter, Deva.
(*Dir. despărț.*).

Duma Nicolae, preot, Vărmaga.

Gila George, preot, Băcia, p. u. Simeria.

Groza Maria, propr., Petreni, p. u. Simeria.
Groza, Dr. Petru, adv., Deva.

Herbay, August de, notar, Veșel, p. u. Branicica.

Hossu-Longin n. Pop, Aurelia, soție de adv., Deva.

Hossu-Longin n. Pop, Elena, soție de adv., Deva.

Hossu-Longin, Dr. Alexandru, adv., Deva.
Hossu-Longin, Francisc, adv., Deva.

Igna Nicolae, învățător, Deva.

Lula Adam, preot, Biscaria.

Olariu, Dr. Aurora născ. Popovici, Deva.

Petreu Alex., preot, Tâmpa, p. u. Simeria.

Popoviciu George, preot, Sântândreș.

Roșca Atanasiu, preot, Deva.

Tătar, Dr. Eugen, adv., Deva.

Despărțământul Diciosânmartin.

Membrii fondatori.

«Vulturul», inst. de credit, Diciosânmartin.

Membrii pe vieață.

Birtolon Moise, notar în pens., Lăscud, p. u. Ogra.

Boilă, Dr. Romul, avocat, Diciosânmartin.
(*Dir. despărț.*).

Membrii ordinari.

Bâdea Ioan, notar cercual, Cerghidul-mare, p. u. Nirașteu.

Berghian Nicolae, preot, Deag, p. u. Cetatea-de-baltă.

Beșa Anastasiu, cond. de bancă, Diciosânmartin.

Breda, Dr. Emil, avocat, Diciosânmartin.
Boilă, Dr. Silvia, soție de adv., Diciosânmartin.

Cioba Augustin, preot, Bord.

Drăgan Emil, preot, Nirașteu.

Dascăl Miron, preot, Cetatea-de-baltă.

Dulău Iaric, preot, Adămuș, p. u. Nirașteu.

Folea Augustin, preot, Boziaș.

Frâncu Constantin, preot, Feisa, p. u. Jidvei.

Frâncu Emil, preot, Cerghidul-mare, p. u. Nirașteu.

Marele Ioan, revizor, Sânmiclăuș.

Moldovan Laurențiu, învăț., Bazna.

Pascu Laurențiu, protopop, Diciosânmartin.

Platon Nicolae, preot, Cuștelnic.

Pop Alexandru, învăț., Sălcud.

Popoviciu Ioan, preot, Blăjel.

Scumpu Ioan, preot, Basna.

Ticaciu Nicolae, preot, Basna.

Todea Nicolae, Iernut.

Todoran Nicolae, prot., Cetatea-de-baltă.

Vodă Aurel, preot, Chirilău.

Despărțământul Dobra.

Membrii pe vieață.

Budoiu Ioan, preot, Câmpuri-Surduc.

«Grănițerul» inst. de credit, Dobra.

Membrii ordinari.

Dragomir Regina, văd. de not., Gurasada.

Goștae Nicolae, proprietar, Lăpușnic, p. u. Dobra.

Leșnican Adam, dir. de bancă, Dobra.

Marcu Băldovina, preot, Dobra.

Morariu Iosif, prot., Dobra. (*Dir. despărț.*).

«Orientul», institut de credit, Dobra.

Petric, Dr. Laurențiu, medic, Dobra.

Petrovits Iosif, comerciant, Dobra.

Șuiagă Emanuil, preot, Lăpușnic, p. u.

Dobra.

Despărțământul Făgăraș.

Membrii fondatori.

Borza Nicolae, protopop, Făgăraș.

Membrii pe vieață.

Bărsan George, comerciant, Făgăraș.

Bărsan Mateiu, căpitan în pens., Beclean, p. u. Făgăraș.

Cornea Gavril, preot, Ileni, p. u. Făgăraș.

Copăcel, comuna, p. u. Făgăraș.

«Furnica», cassă de economii, soc. pe acții, Făgăraș.

Literat Valeriu, preot, Luța, p. u. Făgăraș.

Popa Iacob, vicar, Făgăraș.
Purece Dumitru, preot, Hurez, p. u.
Făgăraș.

Membrii ordinari.

Aron Nicolae, paroh, Galați, p. u. Făgăraș.
Belle Alexandru, vicecomite, Făgăraș.
Cârje, Dr. Iulian, avocat, Făgăraș.
Clonța Nic., preot, Beclean, p. u. Făgăraș.
Debău Ilarie, contabil, Făgăraș.
Dejenar Ioan, contabil, Făgăraș.
Grama Clemente, notar cercual, Râuşor,
p. u. Făgăraș.
Jiga Mateiu, dir. de bancă, Făgăraș.
Micu, Dr. Andreiu, avocat, Făgăraș.
Negrea Dr. Camil, adv., Făgăraș.
Pandrea, Dr. Liviu, adv., Făgăraș.
Perția, Dr. Titu, medic cerc., Făgăraș.
Popa Alexandru, preot, Lisa, p. u. Făgăraș.
Popescu, Dr. Teodor, avocat, Făgăraș.
Pralea, Dr. Victor, avocat, Făgăraș.
Preda Ieronim, librar, Făgăraș.
Răduleț Vasile, preot, Berivoi-mici.
Şenchea, Dr. Ioan, avocat, Făgăraș.
Şerban, Dr. Nicolau, dep. dietal, Făgăraș.
Toma Costi, cassar, Făgăraș.
Vas, Dr. Dănilă, avocat, Făgăraș.
Vas, Dr. Octavian, avocat, Făgăraș.

Despărțământul Gherla.

Membrii fondatori.

Hossu, Dr. Vasile, episcop, Gherla.
Ivaşco Ioan, canonic, Gherla.
Nemeş Alexandru, jude reg. în p., Gherla.

Membrii pe vieață.

Bujor, Dr. Victor, profesor, Gherla.
Cheresteş Ioan, paroh, Sântioana.
Fabian, Dr. Petru, canonic, Gherla. (*Dir.
despărț.*)

Hosszu Ioan, proprietar, Gherla.
Pop Grigoriu, canonic, Gherla.
Pop, Dr. Stefan, medic, Gherla
Popp Iuliu, dir. fil. «Economul», Gherla.
Popp n. Negruțiu, Silvia, soție de dirigent
de bancă, Gherla.

Şanta, Dr. Ioan, profesor, Gherla.
Welle Ioan, canonic, Gherla.

Membrii ordinari.

• Albon Iosif, contabil, Gherla.
Cheresteş Petru, preot, Buza.
Ciceanu Augustin, preot, Gherla.
Damian Cecil, profesor, Gherla.
Deac David, par., Pâgleşa, p. u. Panticeu.
Deac Traian, paroh, Sic.
Deac Dionisiu, preot, Sicul-mic, p. u.
Gherla.
Dragoş Iuliu, par., Sântejude, p. u. Gherla.
Hango Gavriil, spiritual gr.-or. la institutul
de corecțiune, Gherla.
Hodorean Ioan, spiritual gr.-cat. la insti-
tutul de corecțiune, Gherla.
Karsay Iuliu, profesor gimn., Gherla.
Lemény Iosif, paroh, Micola, p. u. Gherla,
Lemény Vasiliu, proprietar, Bonț.
Macavei, Dr. Andrei, adv., Gherla.
Marțian Iuliu, preot, Dobâca, p. u. Valasul.
Melian Ioan, paroh, Bonț, p. u. Gherla.
Moldovan Teofil, preot, Ineu.
Moldovan, Dr. Vasiliu, profesor de teo-
logie, Gherla.
Murăşan Aurel, preot, Sângotard.
Murăşan Ioan, preot, Lona.
Mureşian Pompeiu, par., Vale, p. u. Stoiana.
Mureşian Ştefan, paroh, Petrihaza, p. u.
Gherla.

Nicoară, Dr. Ioan, profesor, Gherla.
Pascu Atanasiu, paroh, Minthiul-Gherlei,
p. u. Gherla.

Pop Iuliu, preot, Lojard.
Roman Mihai, proprietar, Minthiul-Gherlei.
Rus, Dr. Cornel, avocat, Gherla.
Rusu Demetriu, preot, Sânmiclăuş, p. u.
Chiocîş.

Széles Eugen, prof. preparandial, Gherla.
Vaida Dionisie, protopop, Gherla.
Vlăduțiu Pompei, preot, Fizeş, p. u. Gherla.

Despărțământul Giurgeu.

Membrii pe vieață.

Butnariu Pompei, preot, Valea-Jidanului p.
u. Bicaz.
Tăslăuanu Petru, învățător, Bilbor.

Membrii ordinari.

Câmpean Ilie, protopop, Giurgeu-Sânmic-
clăuş. (*Dir. despărț.*)

Cițirigă Mihail, propr., Tulgheș.
Cojocariu Alexandru, preot, Bicaz.
Drăgan Dumitru, Bicaz.
Hurubean Ioan, Tulgheș.
Niculescu I. Aurel, comerc., Tulgheș.
Nistor Grigoriu, preot, Tulgheș.
Pop Gavril, propr., Tulgheș.
Reteșan Simion, contabil, Tulgheș.
Simion Simion, Valea-Jidannului, p. u. Bicaz.
Târnăvean, Dr. Emil, medic, Tulgheș.
Timar Teodor, Valea-Jidanului, p. u. Bicaz.
Trif Grigoriu, inv. pens., Corbu.
Truța Nicolae, Corbu, p. u. Bicaz.
Urzica Vasilie, preot.
Urzicean Ioan, Corbu, p. u. Bicaz.
Zaiț Gheorghe, cassar, Tulgheș.

Despărțământul Gurghiu.

Membrii ordinari.

Branea Teodor, preot, Hodac.
Cioba Gavril, preot, Gurghiu, p. u. Orșova.
Farcaș Dumitru, preot, Sanțioana.
Nascu Niculae, învățător, Poiești-Illva.
Niculescu Alexandru, preot, Măierău.
Petru de Lemenyi Niculae, preot, Gurghiu.
Petrescu Gheorghe, Târgu-Jiu.
Petra Octavian, preot Ibănești.
Popescu I., preot, Dumbrava p. u. Disnăieu
Șbârcea, Dr. Constantin, medic, Jeciu.

Despărțământul Hălmagiu.

Membrii ordinari.

Lazar C. Emil, Hălmagiu.
Rob, Dr. Ioan, medic, Hălmagiu.
Russu Emil, Hălmagiu.
Teaha Alex., preot, Leasa, p. u. Hălmagiu.

Despărțământul Hațeg.

Membrii pe viață.

Jenciu, Dr. Toma, avocat, Pui.
Vasinca, Dr. Teodor, avocat, Pui.

Membrii ordinari.

Baciu Ioan, comerciant, Hațeg.
Bontescu, Dr. Victor, avocat, Hațeg.
Bontescu, Dr. Fabini, avocat, Hațeg.
Budiu Ioan, dir. de bancă, Hațeg.

Chețian Petru, paroh, Densuș.
Ciachi Petru, preot, Ostrov, p. u. Cârnești.
Clecan Petru, comerciant, Pui.
Crișan Teofil, vicar, Hațeg.
Doboi Teodor, proprietar, Hațeg.
Hăca, Dr. Ioan, adv., Hațeg.
«Hațegana», inst. de credit, Hațeg
Ilana Iancu, inginer, Hațeg.
Man Leo, monah, Prislop
Mihăescu Aron, paroh, Lunca-Cernii, p. u.
Densuș.
Muntean Nicolae, protopop, Grădiște.
Oltean Paul, inv. în pens., Hațeg.
Opriș Ioan, inv., Baru-mare.
Parasca, Dr. Leo, medic, Hațeg.
Penciu Maria, vād de jude, Hațeg.
Pop Vițor, contabil, Hațeg.
Popescu Dr. Cornel, protopop, Hațeg
Popescu Marcu, măcelar, Hațeg.
Popovici Iuliu, Hațeg.
Popoviciu Cornel, comerciant, Hațeg.
Raca Romul, preot, Bonțariu-inferior, p.
u. Grădiște.
Sbuche Niculae, comerciant, Hațeg.
Șelariu Dr. Eugen, medic, Hațeg.
Șelariu, Dr. Emil, avocat, Hațeg
Socaciu Emil, notar, Hațeg.
Suciu Hortensia, soție de avocat, Hațeg.
Tirea, Dr. Mihail, cand. de adv., Pui.

Despărțământul Huedin.

Membrii fondatori.

Martin Ioan, notar, Fildul-superior, p. u.
Huedin.

Membrii pe viață.

Pop, Dr. Andreiu, avocat, Huedin

Membrii ordinari.

Biserica gr.-catolică, Fildul-de-mijloc, p u
Huedin
Bura Petru, învăț, Jimborul-mare
Căciulă Constantin, contabil la «Vlădeasa»,
p u. Huedin.
Condor Gavril, preot, Calata-mare.
Fărcaș Vasile, preot, Cubleșul-mare.
Fodor Aurel, preot, Așcileul-mare.
Moldovan Ioan, protopop, Așcileul-mic.
Muntean Aurel, preot, Sebeșul-mare, p. u
Sebeșul-mic

Murășan Gavrilă, preot, Jimborul-mare.
Pop Ioan, protopop, Morlaca, p. u. Huedin.
Pop Ștefan, preot, Fildul-de-mijloc, p. u.
Huedin.

Ramonțan Enea, preot, Muerău.
Ramonțan Romul, preot, Mărgău, p. u.
Calata-mare

Toma Petru, proprietar, Ascileul-mic.
Ungur Gheorghe, comerciant, Mărgău.
Varna, Dr. Sabin, avocat, Huedin.

Despărțământul Hunedoara.

Membrii fondatori.

«Agricola», institut de credit, Hunedoara.
«Corvineana», inst. de credit, Hunedoara.
Dima Nicolae, proprietar, Hunedoara.
Dubleş Dr. George, avocat, Hunedoara.

Membrii pe viață.

Beșan Valer, dir. de bancă, Hunedoara.
Comșa Virgil, contabil, Hunedoara.
Chirca Simeon, proprietar, Hunedoara.
Fülepp, Dr. Dezideriu, adv., Hunedoara.
Macrea Nicolae, secret. de bancă, Hunedoara.

Nicoară Petru, preot, Hunedoara.
Osvadă Vasile C., dir. de bancă, Hunedoara.
Rimbaș Nicolae, comerciant, Hunedoara.

Membrii ordinari.

Bozdoc Constantin, contabil, Hunedoara.
Dăncilă Constantin, propr., Lelese.
Henzel George, preot, Lelese.
Mihuț Dan, propr., Lelese.
Păcurar P. Avram, protopop, Hunedoara.
Pop Ioan, protopop, Hunedoara.
Popovici, Dr. I., adv., Hunedoara.
Rain George, preot. Nadașdia-inferioară.
Fulea Teofil, notar, Hunedoara.
Țintea Nicolae, comerciant, Hunedoara.
Ungur Leontin, preot, Zlaști.

Despărțământul Ibașfalău.

Membrii pe viață

Morariu, Dr. Alexandru, adv., Ibașfalău

Membrii ordinari

Chiș Șofron, proprietar, Ibașfalău.
Holom, Dr. Ilariu, avocat, Ibașfalău.

Holom, Dr. Otilia, soție de adv., Ibașfalău.
Lupean I., Ibașfalău.

Roman Nicolae, preot, Ernea-săsească, p.
u. Ibașfalău.

Simu George, protopop, Ibașfalău. (*Dir.
despărț.*)

Despărțământul Ilia-Mureșană.

Membrii pe viață.

Chiriloviciu Dr. Ștefan, adv., Ilia-Mureșană.
Iancu Ioan, dir. de bancă, Ilia-Mureșană.

Membrii ordinari

Data Dumitru, cassar, Ilia-Mureșană.
Mureșan Zevedeu, protop., Ilia-Mureșană.
Olariu Ioanichie, cassar, Ilia-Mureșană.
Rozványi Felica, soț. de adv., Ilia-Mureșană.
Rozványi Dr. Ștefan, adv., Ilia-Mureșană.
Sărb Oliviu, funcț. de bancă, Ilia-Mureșană.

Despărțământul Indol.

Membrii ordinari.

Bucur Ioan, protopop, Indol. (*Dir. desp.*)
Găbudean Ioan, preot, Fîlea-de-jos.
Giurgiu, Dr. Ioan, avocat, Iara-de-jos.
Giurgiu, Dr. Augustin, cand. de adv., Iara-
de-jos.
Pop Vasile, preot, Săcel, p. u. Iara-de-jos.
Racovițan Nicolae, preot, Schiopi.

Despărțământul Jibău.

Membrii fondatori.

«Sălăgiana», inst. de cred., Jibou.

Membrii pe viață.

Bran Laurențiu, preot, Săplac.
Gyurko, Dr. Ladislau, adv., Jibou.
Hetco, Dr. Aurel, avocat, Jibău.
Pop Emeric, dir. de bancă, Jibău.
Urian Samuil, contabil, Jibău.
Varna Teofil, preot, Inău.

Membrii ordinari.

Agărbiceanu Nicolae, adm. dom. Someș-
odorhei
Berția Iuliu, librar, Jibău.
Bohățiel Teodor, protopop, Naprădea.

Bobanga George, inv., Brusturi.
Bott Victor, preot, Bălan,
Bucșa Ioan, preot, Dobrin.
Cherebet Gavril, protopop, Samoșodorheiu,
Cocian Luiza, născ. Pop, Domnin.
Coste H. Alexiu, preot, Tihău.
Caba Lazăr, preot, Șoimuș.
Cioban Ioan, învățător, Cigleau.
Dragomir Teofil, proprietar, Lupoia.
Gyurko Ioan lui Gregoriu, propr. Domnin.
Man Alexandru, învăț., Șoimuș.
Meciu Simion, preot, Tranis.
Maior Victor, preot, Cheud, p. u. Naprade.
Micu, Ioan C., învăț., Lupoia.
Murășan Vasile, cassier, Jibău.
Pop Moldovan Dionisie, preot, Brusturi.
Pop Ioan, preot, Bălan.
Podoabă Coriolan, preot, Romna.
Pop Mihai, protopop, Cuceu, p. u. Jibău.
Popovici Ananie, preot, Someș-Odorheiu.
Rusu Emil, comerciant, Cechiș.
Stîrb Stefan, jandarm de burg., Viena.
Ternovean Ioan, notar, Bălan.

Despărțământul Jiu.

Membrii pe viață.

Blășian Victor, ing. sup., Lupeni.
Olariu, Dr. Nicolae, avocat, Petroșeni
(*Dir. despărț.*).

Membrii ordinari.

Brânzeu, Dr. Nicolae, preot, Vulcani.
Duma Ioan, preot, Petroșeni.
Gârbea N., preot, Baru-mare.
Mioc, Dr. Romul, preot, Petroșeni.
Nemeș Pavel, preot, Petroșeni.
Pocol, Dr. V., avocat, Petroșeni.
Rusan Sebastian, preot, Vulcan.
Suciu I., preot, Petrila.
Șandru Victor, preot, Lupeni.
Turcu P., inv., Uricani, p. u. Lupeni
Zugravu Nicolae, protopop, Lupeni.

Despărțământul Lăpușul-unguresc.

Membrii fondatori.

Nemeș Iosif, paroh, Lăpușul-român.
«Răureana» inst. de cred., Capolnoc-Mănăștur.

Membrii pe viață.

«Lăpușana», inst. de credit, Lăpușul-ung.
Perhaița Ioan, paroh, Dobric, p. u. Lăpușul-unguresc.
Pop Gavril, inv., Groși, p. u. Suciul-de-sus.

Membrii ordinari.

Anca, Dr. Iuliu G., medic, Capolnoc-Mănăștur.
Avram Nicolau, protopop, Mănăștur.
Bob Teodor, comerciant, Mănăștur.
Buzura, Dr. Gavril, avocat, Lăpușul-unguresc (*Dir. despărț.*).
Ciortea, Dr. Titus, cand. de adv., Lăpușul-unguresc.
Fodor Nicolae, farmacist, Cap.-Mănăștur.
Jentea Antoniu, hotelier, Lăpușul-unguresc.
Gheție Georghiu, paroh, Berința, p. u. Mănăștur.
Ludu Andrei, protopop, Lăpușul-unguresc.
Mihalca Alexandru, paroh, Cernești, p. u. Mănăștur.
Oltean, Dr. Ioan, adv., Lăpușul-unguresc.
Oltean Ioan, paroh, Suciul-de-sus.
Petrovan, Dr. Clemente, cand. de avocat, Capolnoc-Mănăștur.
Petrovan George, paroh, Rușor, p. u. Mănăștur.
Petruș, Dr. Ioan, cand. de adv., Lăpușul-ung.
Pop Nicolae, preot, Groși, p. u. Riciul-de-sus.
Pop Vasile, preot, Hărăguș.
Purdea Gheorghe, preot, Nyárfás.
Stupariu Alexiu, contabil, Mănăștur.

Despărțământul Lipova.

Membrii fondatori.

Mocsonyi, Antoniu de, Bulciu, p. u. Birchiș.
Mocsonyi, Ionel de, proprietar, Bulciu, p. u. Birchiș.
Mocsonyi, Petru de, proprietar, Bulciu, p. u. Birchiș.

Membrii pe viață.

Marta, Dr. Alexandru, adv., Lipova.
Saviciu Aurel, Lipova.
Tuducescu Ioan, director de bancă, Lipova.

Membrii ordinari.

Cadar Ioan, Sâmbăteni.
Chebelevu Ilie, preot, Șoimuș.

Cimponeriu Ioan, preot Lipova.
Dehelean Vasile, preot, Ususeu.
Dehelean Liviu, teolog, Ususeu.
Felnean Paul, Sâmbăteni.
Givulescu Procopiu, protopop, M.-Radna.
Halic, Dr. Aureliu, medic, Lipova.
Hamsea Voicu, prot., Lipova. (*Dir. desp.*).
Iancu Liviu, preot, Zăbrani.
Ilie, Dr. Ambrosiu, adv., Lipova.
Marienescu Grigoriu, Lipova.
Missits, Dr. Constantin, adv., Lipova.
Montia, Dr. Emil, avocat, Șiria.
Pop Alexandru, preot, Conop.
Popescu Cornel, preot, Pauliș.
Roman Dimitrie înv. pens., M.-Radna.
Saviciu George, notar comunal, Lipova.

Despărțământul Lugoj.

Membrii fondatori.

Biserica română gr-or. din Lugoj.
Lupu Blanca, soție de general, Viena.
Lupu Alexandru, general în pens., Viena.
Pop, Dr. Alma n. Maior, soție de avocat,
Lugoj.
Pop George, cons. min. și director de fin.,
Lugoj.

Membrii pe viață.

Boldea Pavel, preot militar, Viena.
Dobrin, Dr. George, avocat, Lugoj.
«Făgețana», inst. de credit și econ., Făget.
Gârda Aurora, soție de adv., Făget.
Gârda, Dr. Gheorghe, adv. Făget.
Groze Marian. ?
Hațeg Titu, avocat, Lugoj.
Măestrii jocari din Lugoj.
Rațiu Dominic, direct. fil. «Albina», Lugoj.
Rusu Florilă. ?
Spătan Aurel, preot, Sacul.

Membrii ordinari.

Baltescu, Dr. Ioan, Lugoj.
Barbulescu Eutimiu, Lugoj.
Biro Liviu, preot, Gruin.
Boroș Ioan, canonic, Lugoj.
Branășe, Dr. Valeriu, publicist, Lugoj.
Brediceanu, Dr. Caius, avocat, Lugoj.
Crăciun Ioan, Lugoj.
Crăciun Teodor, Lugoj.

Crașovan Paul, Lugoj.
Crașovan, Dr. Traian, Lugoj.
Czompo de Mihail, privatier, Lugoj.
Florescu, Dr. Dimitrie, protonot., orașenesc,
Lugoj.
Galici, Dr. Dimitrie, avocat, Lugoj.
Giurgiu Valeriu, Lugoj.
Groza Adam, preot, Costeiu-l-mare.
Groza Nicolae ?
Ianculescu Nicolae, invățător, Gavoșdia.
Ioanoviciu, Dr. Nicolae, Lugoj.
Jucu Coriolan, Lugoj.
Jucu Dimitrie, notar, Lugoj.
Jurca, Dr. Cornel, avocat Lugoj.
Lăpăduș Eutimiu, preot, Căvâran, p. u.
Sacul.
Madincea Ioan, canonic, Lugoj.
Maier, Dr. Petru, Lugoj.
Milcovici Dragutin, mare propr., Lugoj.
Milcovici Mișoș, proprietar, Lugoj.
Milcovici Remus, Lugoj.
Nestor Nicolau, canonic, Lugoj.
Olariu Sebastian, protopop, Făget.
Olariu Ana, Făget.
Perii Alexandru, înv., Bara.
Pop Virgil, contabil, Lugoj.
Popescu Iacob, viceprez. la sedria orfanala,
Lugoj.
Popoviciu, Dr. George, protopop, Lugoj.
(*Dir. desp.*).
Proștean Nicolae, adv., Lugoj.
Proștean Nicolae, asesor la sedria orfanală,
Lugoj.
Stoian, Dr. Ioan, Lugoj.
Ugliș Petru, invățător, Bara.
Vălean Alexandrina, soție de adv., Lugoj.
Vălean, Dr. Aurel, avocat, Lugoj.

Despărțământul Măhaciu.

Membrii pe viață.

Căpălneau Iuliu, preot, Vereșmort.

Membrii ordinari.

Boldor Ioan, preot, Figa, p. u. Vințul-de-sus.
Colcer Benjamin ?
Galea Nicolae, preot, Inoc, p. u. Vințul-de-sus.
Mezei, Dr. Eugen, adv., Vințul-de-sus.

Pop Gavril, viceprotopop, Măhaciu, p. u.
Vințul-de-sus. (*Dir. desp.*).
Vlassa Gheorghe, preot mil. pens., Inoc

Despărțământul Mărghita.

Membrii fondatori.

Nechita, Dr. Aurel, avocat, Mărghita.

Membrii ordinari.

Antal Cornel, preot, Petreu.
Chiș, Dr. Iuliu, avocat, Mărghita.
Filimon Iuliu, protopop, Cienaloș.
Lazar Gavril, preot, Sânlazar.
Navrea Gheorghe, preot, Cheș, p. u. Cheșul-mare.
Pop Victor, preot, Cheș, p. u. Cheșul-mare.
Stoica, Dr. Dionisie, director de bancă, Mărghita.
Tamaș Vasile, protopop, Popești.

Despărțământul Mediaș.

Membrii fondatori.

Roman, Dr. Dionisie, avocat, Mediaș.
(*Dir. desp.*).

Membrii pe viață.

Boiu Anastasiu, dir. fil. «Albina», Mediaș.
Mandea Victor, inginer, Mediaș.
Racoța Ioana, soție de medic, Șeica-mare.
Racoța Nicolau, medic, Șeica-mare.

Membrii ordinari.

Cosciuc Petru, funcț. pens., Mediaș.
Domșa Aron, preot, Șeica-mare.
Gabor Elizeu, Șeica-mare.
Insoțirea de credit, Agârbiciu.
Mircea Romul, protopresbiter, Mediaș.
Reuniunea de cântări, Bertan.
Tipuriță Nicolae, contabil, Șeica-mare.

Despărțământul Mercurea.

Membrii fondatori.

«Mărgineana», institut de credit, Poiana.

Membrii pe viață.

Colbasi, Constantin de, proprietar, Șpring,
p. u. Cunța.
Crăciun Samuil, propr., Doștat, p. u. Cunța.

Membrii ordinari.

Bărbat George, notar, Poiana.
Beu Iacob, proprietar, Apoldul-mic.
Beu Ilie, preot, Apoldul-mic.
«Cassa de păstrare» în Mercurea.
Comuna bisericască, Rod, p. u. Poiana.
Comuna politică, Ludoșul-mare.
Dăian Ioan, paroh, Sângătin, p. u. Mercurea.
Dobrotă Ilie, preot, Poiana.
Dobrotă Nicolae, preot, Poiana.
Georgescu Ilie, învățător, Poiana.
Insoțirea de credit, Apoldul-mic.
Iuga Dionisiu, notar, Rod, p. u. Poiana.
Măcelariu n. Cristea, Agneș, soție de adv.,
Mercurea.
Măcelariu, Dr. George, adv., Mercurea.
«Mielul», cassă de păstrare, Poiana.
Munthiu Dimitrie, notar, Reciu, p. u. Gârbova.
Păcurariu Avram S., protopop, Mercurea.
(*Dir. desp.*).
Sava Constantin, înv., Jina, p. u. Poiana.
Schiau, Dr. Nicolae, adv., Mercurea.
Stanciu, Dr. Ioan, preot, Ludoșul-mare.
Stroia Daniil, proprietar, Mercurea.
Tănase Ioan, învățător, Poiana.
Vlad Ioan, hotelier, Poiana.
Vraciu Romul, învățător, Poiana.

Despărțământul Mociu

Membrii fondatori.

Simon Dionisiu, proprietar, Sângeorgiul-de-Câmpie, p. u. Săn-Petru.

Membrii pe viață.

Dan Ioan, medic, Mociu.
Leoca Ioan, proprietar, Sâmbotelec, p. u. Mociu.
Pop Simion, preot, Năviu, p. u. Șarmașul-mare.

Membrii ordinari.

Bozac Ioan, preot, Sâmbotelec, p. u. Mociu.
Ciuca Simeon, preot, Moșciu.
Dan, Dr. Liviu, avocat, Mociu.
Dănilă Ieronim, viceprotopop, Cătina.
Florian Octavian, preot, Țăgșor, p. u. Șărmașel.
Frâncu Nicolae, contabil, Mociu.
German Iuliu, înv., Sâmbotelec, p. u. Mociu.

Godolan Ioan, proprietar, Julatelec, p. u. Bonțida.
Hădărean Traian, preot, Vaidacămăraș, p. u. Mociu.
Hintea Gavril, preot, Sovatul-de-sus, p. u. Sovatul-unguresc.
Hopârțian Basiliu, preot, Gădălin, p. u. Apahida. (*Dir. desp.*).
Laurențiu Augustin, preot, Berghieș.
Micușan Vasile, preot, Frata.
Moldovan, Dr. Victor, avocat, Mociu.
Murășan Auxentiu, preot, Imbuz, p. u. Bonțida.
Murășan, Dr. Emil, avocat, Mociu.
Pandrea Vincențiu, preot, Aruncuta.
Pașca Ioan, preot, Geaca, p. u. Mociu.
Pop Ioan, preot, Țagul-mare.
Rus Constantin, preot, Șărmașul-mare.
Rusu Iosif, învățător în pens., Petrea, u. p. Mociu.
Rusu Vasile, preot, Ghirișul-de-câmpie.

Despărțământul Murăș-Luduș.

Membrii fondatori.

Suciu Vasile, preot, Căpușul-de-Câmpie.

Membrii pe vieață.

Florian Georgiu, paroh, Sânger.
Kormoș Emil, mare proprietar, Grebeniș, p. u. Căpușul-de-Câmpie.
Morar Vasile, învățător, Murăș-Ludoș.
Muntean Dănilă, notar cercual în pensie, Murăș-Ludoș.
Rusu Andrei, învățător în pensie, Săcalul-de-Câmpie.
Șogan Coman, proprietar, Grebenișul-de-Câmpie.

Membrii ordinari.

Badiu Andreiu, paroh, Murăș-Luduș.
Boeriu Ioan, preot, Lechința-de-Murăș, p. u. Iernot. (*Dir. desp.*).
Boeriu Laura, Lechința-de-Murăș, p. u. Iernot.
Bozac Gregoriu, Velcher, p. u. Miheș.
German Octavian, preot, Hădărău.
Hârșian Teodor, preot, Chimintelnic, p. u. Sânger.
Hodoș Basiliu, preot, Iclandul-mare, p. u. Căpușul-de-Câmpie.

Hațegan Silviu, preot, Cicud.
Maior Emil, propr., Chimitelnic-de-Câmpie.
Moldovan, Dr. Mihail, adv., Murăș-Ludoș.
Oltean, Dr Ioan, adv., M-Ludoș.
Pop Octavian, preot, Sacalul-de-Câmpie.
Rusu Vasile, preot, Șeulia, p. u. Miheș.
Vodă Alexandru, preot, Vajdei, p. u. Ugra.

Despărțământul Murăș-Oșorheiu.

Membrii pe vieață.

Draia, Dr. Enea, adv, M-Oșorheiu.
Ludoșan Eremie, pretor i. p., M-Oșorheiu.
Matora Nicolae, paroh, M-Sângeorgiu, p. u. M-Oșorheiu.
Opreat Ioan, comerciant, M-Oșorheiu.
Opreat Nicolae, comerciant, M-Oșorheiu.
Vulc Nicolae, propr., M-Oșorheiu. (*Dir. desp.*).

Membrii ordinari.

Adreșan Anastasia, preoteasă, Băla.
Băra, Dr. Bucur, adv, M-Oșorheiu.
Brumar Alexandru, preot, Ciavașul-de-Câmpie.
Bucur Ioan, cassier la fil «Albina», Murăș-Oșorheiu.
Const. Iuliu, inv. Bazed.
Decei Dionisie, preot, Bandul-de-Câmpie.
Drăgan Alex învățător, Nirașteu.
German Nicolae, preot, Săbadul-de-Câmpie, p u. Ceavașul-de-Câmpie.
Harșa Vasile, preot, Milășel.
Luchin Arcadiu, funcționar de bancă, M-Oșorheiu.
Lupu Ilic, preot, Balintfalău.
Manea Alexe, contabil la filiala «Albina».
Mera Augustin, preot, Miheș, p u Ciavaș.
Murășan, Dr. Virgil, adv., Murăș-Oșorheiu.
Pantea, Dr. Ioan, adv, M-Oșorheiu.
Pop, Mih. Lupu, preot, Sărmașul-de-Câmpie.
Porav Nicolae, preot, Moișa.
Pop Teodor, preot, Milășel.
Rusu Ștefan, protopop, M-Oșorheiu.
Saltelechi Vasile, preot, Bardoș, p. u. M-Oșorheiu.
Sasu Dănilă, preot, Murăș-Sântana.
Șopterean Vasilie, inv., Moișa.
Suciu, Dr. Victor, adv, Murăș-Oșorheiu.
Tătar Iuon alui Petru, propr., Chibelea.

Tatar Vasile, paroh, Chibelia-Sântioan, p. u. Iedd.

Vulcu Irina, Murăș-Oșorheiu.

Despărțământul Murăș-Uioara.

Membrii pe vieceță.

Morariu, Dr. Iuliu, avocat, M.-Uioara.

Membrii ordinari.

Bărbulescu Alex., preot, Ațintiș.

Gherman, Dr. Gheorghe, adv., M.-Uioara.

Micu George, paroh, Alecuș, p. u. Sânbe-nedic.

Moldovan Ioan, protopop on., Ciunga.

Morariu Elena, Murăș-Uioara.

Morariu, Dr. Valeria, soție de avocat, Murăș-Uioara.

Pop Emiliu, protop., M.-Uioara. (*Dir desp.*)

Despărțământul Năsăud.

Membrii fondatori.

«Aurora», institut de credit, Năsăud.

Feldru, comuna, p. u. Năsăud.

Ilva-mare, comuna, Ilva-mare.

«Isvorul», inst. de credit, Sângiorgiul-rom.

Maier, comuna, p. u. Rodna-veche.

Mititei, comuna, p. u. Năsăud.

Monda, Dr. Andreiu, medic, Sângiorgiul-român.

Năsăud, comuna, Năsăud.

Rodna-nouă, comuna, p. u. Rodna-veche.

Rodna-veche, comuna, p. u. Rodna-veche.

Sângiorgiul-român, comuna, Sângiorgiul-român.

Telciu, comuna, Telciu.

Membrii pe vieceță.

Bichigiu, comuna, p. u. Telciu.

Cârlibaba, comuna, Cârlibaba.

Ciocan Ioan, prof. univ., dep., Budapesta.

Coșna, comuna, Coșna.

«Fortuna», institut de credit, Rodna-veche.

Găureui, comuna, p. u. Nimingia-maghiară.

Hordău, comuna, p. u. Telciu.

Ilva-mică, comuna, p. u. Ilva mică.

Leșu, comuna, p. u. Sângiorgiul-român.

Marțian Iulian, căpitan în pens., Năsăud.

Măgura, comuna, p. u. Rodna-veche.

Mocod, comuna, p. u. Nimingia-maghiară.

«Mercur», societatea acționară de împrumut și păstrare, Năsăud.

Nepos, comuna, p. u. Năsăud.

Parva, comuna, p. u. Năsăud.

Poiana (Sf. Iosif), comuna, p. u. Rodna-veche.

Poeni, comuna, p. u. Nimingia-maghiară.

Precup, Dr. Emil, profesor, Năsăud.

Rebra-mare, comuna, p. u. Năsăud.

Rebrișoara, comuna, p. u. Năsăud.

Reuniunea de cântări și cetire, Sângiorgiul-român.

Romuli, comuna, Romuli.

Runc, comuna, p. u. Năsăud.

Salva, comuna, p. u. Năsăud.

Scridon Gavril, profesor, Năsăud.

Seni, Dr. Valeriu, prof., Năsăud.

Șotropa Virgil, profesor, Năsăud.

Șuplai, comuna, p. u. Nimingia-maghiară.

Țișca Emil, contabil, Năsăud.

Zagra, comuna, p. u. Nimingia-maghiară.

Membrii ordinari.

Bal, dșoara Virginia, învățătoare, Măgura, p. u. Rodna-veche.

Bojor Ioan, profesor, Năsăud.

Bulbuc Ioan, protopop, Mintiul-român, p. u. Nimingia-ungurească.

Bulbuc Zaharie, paroh, Măgura, p. u. Rodna-veche.

Colceriu, Dr. Victor, medic, Rodna-veche.

Drăgan, Dr. Nicolae, profesor, Năsăud.

Grivașe Clement, inv. pens., Năsăud.

Grivașe Virginia, învățătoare, Nepos, p. u. Năsăud.

Groze Ieronim, preot, Maier, p. u. Rodna-veche.

Halița Alexandru, profesor, Năsăud.

Macedon Linul, inv., Năsăud.

Mălaiu Dănilă, preot, Rodna-veche.

Maniu Macedon, inv. în p., Zagra, p. u. Nimingia-maghiară.

Mărcuș Emil, profesor, Năsăud.

Moisil, Dr. C., profesor, Năsăud.

Moisil, Dr. Tudor, adv., Năsăud.

Motogna Victor, Năsăud.

Murășan Emil, notar, Ilva-mare.

Murășan Florea, profesor, Nagyszombat.

Precup Anton, paroh, Rebrișoara, p. u. Năsăud.

Păcurariu Ioan, prof., Năsăud. (*Dir. desp.*).
Pălăgeşiu Alexandru, notar, Năsăud.
Popelea Simeon, perceptor reg. de dare
în pens., Rodna-veche.
Reuniunea de impr. şi păstrare în Ilva-mare.
Sângioan Cornel, cand. de prof., Maier,
Rodna-veche.
Sânjoan Dănilă, notar, Maier, p. u. Rodna-
veche.
Scridon Ştefan, profesor Năsăud.
Tanco, Dr. Teofil, medic, Năsăud.
Tanco, Dr. Paul, prof., Năsăud.
Tofan Petru, perceptor, Năsăud.
Vărtic Valer, preot, Năsăud.
Zinveliu Ioan, preot, Zagra, p. u. Nemingia-
maghiară.

Despărţământul Nocrichiu.

Membrii pe viaţă.

«Cordiana», institut de credit, Fofeldea.
Pampu Ioan, inv., Hosman.

Membrii ordinari.

Andrea, Dr. Enea, adv., Nocrichiu.
Buzea Nicolae, notar, Săsăuş.
Dragoman Simeon, învăţător, Cichindeal,
p. u. Nocrichiu.
Duca Demetriu, notar, Bendorf, p. u. No-
crichiu.
Gavrea Nicolae, paroh, Bendorf, p. u. No-
crichiu.
Meşian Aron, preot, Nocrichiu.
Milea Aurel, notar, Fofeldea, p. u. Nocrichiu.
Morariu Iosif, par., Hosman, p. u. Nocrichiu.
Olariu Ioan, inv., Nucet, p. u. Cornăţel.
Pandrea Nicolae, preot, Ghijasa-de-sus, p.
u. Meişdorf.
Petra-Petrescu, Nicolae, dir. de bancă, Fo-
feldea, p. u. Nocrichiu (*Dir. desp.*)
Petrişor Ioan, par., Alţina, p. u. Nocrichiu.
Simplăcean George, paroh, Cornăţel.
Suciu Valer, preot, Ghijasa de sus.

Despărţământul Orade.

Membrii fondatori.

Radu, Dr. Demetriu, episcop, Oradea-mare.

Membrii pe viaţă.

Moldovan Iosif, preot, Ortiteag, p. u. Aleşd.
Papp, Dr. Coriolan, adv., dir. de bancă,
Oradea-mare.

Membrii ordinari.

Ardelean, Dr. Iustin, adv., Oradea-mare.
«Bihoreana», inst. de credit, Oradea-mare.
Ciceronescu Samuil, preot, Oradea-mare.
Geţ Ioan, protopop, Oradea-mare.
Marta, Dr. Savu, avocat, Oradea-mare.
Muntean Alexandru, protopop, Tileagd.
Popa Mihaiu, notar, Tăşad, p. u. Drăgeşti.
Pap Georgiu, preot, arhivar consist. gr.-or.,
Oradea-mare.
Tulbure Gh., asesor cons., Oradea-mare.
Zigre Nicolau, adv., Oradea-mare.

Despărţământul Orăştie.

Membrii fondatori.

«Ardeleana», institut de credit, Orăştie.
Casina română, Orăştie.
Erdélyi n Bărdoşi, Victoria, soţie de medic,
Orăştie.
Margita, Dr. Ioan, avocat, Geoagiu.
Margita Aurelia, soţie de adv., Geoagiu.
Mihu, Dr. Ioan, adv., Vinerea, p. u. Şibot.
Muntean, Dr. Aurel, avocat, Orăştie.
Pop, Dr. Ioan, medic, Orăştie.
Vlad, Dr. Aurel, adv., Orăştie.
Vlad Anuţa, soţie de adv., Orăştie.

Membrii pe viaţă.

Baicu Constantin, inv. dir., Orăştie.
Boca, Dr. Romul, avocat, Orăştie.
Corvin Simeon sen., comerciant, Orăştie.
Corvin Simion, jun. com. Orăştie.
«Cugireana», inst. de credit, Cugir.
David, Dr. Cornel, medic, Orăştie.
Deac, Dr. Augustin, avocat, Orăştie.
Demeter Cornel, farmacist, Orăştie.
Dobo de Rusca, Dr. Romul, adv., Orăştie.
«Geogeană», institut de credit, Geoagiu.
Indrieş Iosif, propr., Băcăinţi, p. u. Şibot.
Lula Petru, preot, Bobalna, Orăştie.
Lucacel Ioan, inv., Balşa, Geoagiu inf.
Moţa Ioan, preot, Orăştie.
Moldovan, Dr. Silviu, avocat, Orăştie.

Olariu Constantin, antreprenor, Cugir.
Orbonaş, Dr. Sever, avocat, Orăştie.
Opincar Nicolae, măcelar, Orăştie.
Papiu, Dr Enea, avocat, Orăştie.
Petrean Iosif, protopop gr.-cat., Orăştie.
Pop, Dr. Maria, n. Rozor, Geoagiu.
Popoviciu Elie, preot, Sebişel, p. u. Orăştie.
Reuniunea de înmormântare, Orăştie.
Reuniunea economică, Orăştie,
Romos, comuna, p. u. Orăştie.
Romoşel, comuna, p. u. Orăştie.
Sglimbea, Dr. Octavian, dir de bancă,
Orăştie.
Stupinean Iosif, protopop, Geoagiu.
Todea Nicolae, preot, Balşa, p. u. Geoagiu.
Vlad Nicolau, farmacist, Orăştie.
Vulcu, Ioan I., proprietar, Orăştie.

Membrii ordinari.

Albu Romul, preot, Vinerea, p. u. Şibot.
Andrei Nicolae, Căstău, p. u. Orăştie.
«Balomireana», institut de credit, Balomir.
Bălnţ George, contabil, Cugir.
Basaraba Adam, preot, Romos, p. u. Orăştie.
Belei Petru, cassar, Orăştie.
Bornemisa, Dr. Sebastian, librar, Orăştie.
Botean Ioan, preot, Binţinţi, p. u. Orăştie.
Branca Nicolae, funcţ. de bancă, Orăştie.
Brassai Brutus, măsar, Orăştie.
Brassai Artemiu, comerciant, Orăştie.
Bude Octavian, preot, Pişchinţi, p. u. Orăştie.
Bura Ilie, inv., Romoşel, p. u. Orăştie.
Buzdugan Ilariu, funcţ. de bancă, Orăştie.
Carpinişan Simion, măcelar, Orăştie.
Comuna bisericească, Vaidej.
Costescu Eftimiu, preot, Boiu, p. u. Orăştie.
Cristea Adam, privatier, Orăştie.
Cuşuta George, cassar, Orăştie.
Danilescu Alexiu, notar, Vaidej, p. u. Romos.
Danila George, inv., Căstău, p. u. Orăştie.
Damian, Dr. Nicolae, cand. de adv., Orăştie.
Damian Ana, văd. de preot, Orăştie.
Damian Simion, funcţ. de bancă, Orăştie.
Domşa Vasile, protopop, Orăştie.
Dubleş Avram, jun. invăţător, Romoşel, p.
u. Orăştie.
Dumitru Iosif, preot, Beriu, p. u. Orăştie.
Florea Clara, soţie de funcţionar de bancă,
Orăştie.

Florea Iuliu, funcţ. de bancă, Orăştie
Filimonescu Simion, preot, Renghet.
Fieru Nicolae, adm. domonial, Orăştie.
Inişca Ioan, comerciant, Orăştie.
Manulescu Samuil, propr., Orăştioara.
Marta Ioan, privatier, Orăştie
Mihail Nicolae, propr., Vinerea, p. u. Jibot.
Mihaila Traian, preot, Romoşel, p. u. Orăştie.
Muntean Aurel, comerciant, Orăştie.
Necşa Vasile, preot, Mărtineşti, p. u. Lazuri
Nicoara Porfirie, inv., Vinerea, p. u. Jibot
Olariu Ioan, preot, Bucium.
Olariu Nicolae, antreprenor, Cugir.
Oprean Silvestru, comerciant, Orăştie.
Orbonaş Valeriu, funcţionar, Orăştie
Părau Maria, Orăştie
Părau Nicolae, anteprenor, Orăştie.
Pascu Aurel, comerciant, Orăştie.
Popa George, preot, Vinerea, p. u. Jibot.
Popoviciu Ioan, protopop, Geoagiu.
Rob Ioan, comerciant, Orăştie.
Rob Dumitru, proprietar, Orăştie.
Săbau Romul, preot, Folt, p. u. Orăştie.
Stefănescu Ionuţ, anteprenor, Cugir.
Stefănescu Petru, anteprenor, Romoşel.
Todica Ludovica, soţie de catehet, Geo-
giul-de-jos
Tolciu Dr. Ioachim cand. de adv. Orăştie.
Trif, Dr. Serafim, avocat, Geoagiul-de-jos.
Turdăşian Iuliu, funcţionar, Orăştie.
Turdăşan Mariţi, Orăştie.
Vărmăgean Ioan, pantofar, Orăştie.
Vlad Simion, contabil, Orăştie.
Vulcu Basil, comerciant, Orăştie.
Vulcu Grigorie, comerciant, Orăştie.
Vulcu, Dr. Simion, cand. adv., Orăştie.

Drespărtământul Oraviţa.

Membrii fondatori.

Coca, Dr. Alexandru, avocat, Sasca-mou-
tană.
Roşu Pavel, preot, Vrani.
Méheş, Dr. Ludovic, medic, Oraviţa.

Membrii pe vieaşă.

Avramescu Sofronie, preot, Nicolinţ, p. u.
Răcăşdia.
Corcan Dumitru, propr., Iladia, p. u. Ră-
căşdia.

Cornean, Dr. Petru, avocat, Oravița.
Gropșan, Dr. Mihai avocat, Oravița.
Luca Simeon, preot, Răcășdia.
Nedelcu, Dr. Ioan, avocat, Oravița.
Nemoian Mina, notar, Ciuchici, p. u. Răcășdia.
Panciovan Teodor, preot, Iertof, p. u. Vranj.
Popovici Alexandru P., protopop, Oravița.
Roșiu Iuliu, proprietar, Vrani.
Strâmbei Cornel, preot, Oravița.
Traila Ilie, avocat, Oravița.
Vișan Simeon, comerciant, Slatina, p. u. Sasca-montană.
Vranianțu Iosif, notar, Vrani.

Membrii ordinari.

Bereș Nicolae, preot, Ciuchiciu, p. u. Răcășdia.
Bernaz Petru, preot, Secaș, p. u. Cacova.
Bogdan Ioan, inv., Oravița.
Boitor Dumitru, arhitect, Oravița-română, p. u. Oravița.
Bojinca, Eva Stanca, comerciantă, Ticva-niul-mare, p. u. Cacova.
Bojinca Alexandru, Oravița.
Bribete George, notar, Ciclova.
Gropșan Dumitru.
Lăpădat Ioan, comerciant, Ciuchici, p. u. Răcășdia.
Mangiuca, Dr. Ioan, medic cercual, Oravița.
Măran Ioan, preot, Ciclova-română, p. u. Oravița.
Mila Pavel, funcț. de bancă, Oravița.
Muntean, Dr. Baltazar, adv., Oravița.
Nedici Iosif, comerciant, Oravița.
Pavlovici Carol, oficial de bancă, Oravița-română, p. u. Oravița.
Poruțiu Victor, protopop, Oravița-română, p. u. Oravița. (*Dir. desp.*).
«Reuniunea română de cântări și lectură». Sasca-montană.
«Săscana», societ. pe acții, Sasca-montană.
Stoica, Dr. Petru, adv., Oravița.
Țăranu I. Ioan, librar, Oravița.

Despărțământul Panciova

Membrii fondatori.

Neagoe Ioanichie, preot, Petrovasela (*Dir. desp.*).

Membrii pe viață.

Borca, d-șoara Iconia, Petrovasela.
Burz Pompiliu, comerciant, Sânmihaiu.
Comuna Petrovasela.
«Concordia», institut de credit, Uzdin.
Miclea, Dr. George, avocat, Alibunar.
Miclea Trifon, protopop, Satul nou.
Popescu Damian, paroh, Ovcea, p. u. Panciova.
«Steaua», institut de credit, Petrovasela.
Veres Cornel, comerciant, Sânmihaiu.

Membrii ordinari.

Andresi, Dr. Alexandru, medic, Petrovasela.
Bireescu, Dr. Alexandru, adv., Panciova.
Biserica gr-or. rom., Mramorac.
Biserica gr-or. rom., Ovcea p. u. Panciova.
Biserica gr-or., Uzdin.
Boldovina Marcu, cand. de preot, Dolova.
Conopau Onorm, preot, Uzdin.
Lupulescu Grigoriu, prop., Uzdin.
Marcu Traian. I., sec. de bancă, Satul-nou.
Mihailașiu, Dr. Victor, medic, comunal, Satul-nou.
Milu Iancu, paroh, Uzdin.
Negru Alexandru, cassar, Satul-nou.
Negruțiu F. Alexandru, contabil, Uzdin.
Onciu Constantin, comerciant, Uzdin.
Ortopan George, proprietar, Satul-ouu.
Păcurar, Dr. Simion, medic, Uzdin.
Pența, Dr. Petru, avocat, Pancioava.
Popovici Nicolae, paroh, Alibunar.
«Sentinela», institut de credit, Satul-nou.
Stoica Petru, dir. exec, Satul-nou.
Spăriosu, Dr. Dușan, avocat, Antalfalva.

Despărțământul Reghin.

Membrii fondatori.

»Mureșana», institut de credit, Reghin.

Membrii pe viață.

Bogdan Florea, dir. de bancă, Reghin.
Cheșan, Dr. Augustin, avocat, Reghin.
Grecu Mihai, cassier de bancă, Reghin.
Maier George, preot, Toplița română.
Man Octavian, învățător, Milășel, p. u. Ormenișul de Câmpie.
Niculescu Alexandru, preot, Meșterhaza.

Popescu, Dr. Ioan, avocat, Reghin.
Popescu Iosif, dir. de bancă, Reghin.

Membrii ordinari.

Barbu Eugenia, Reghin.
Barbu Sever, contabil, Reghin.
Birtolon Alexandru, judecător, Reghin.
Bucur Alexandru, Reghin.
Duma Vasile, protopop, Reghin.
Harșa, Dr. Ioan, avocat, Reghin.

(Dir. desp.)

Maier Gavrilă, paroh, Toplița română.
Marinovicu Emil, contabil, Reghin.
Muntean, Dr. Alexandu, adv., Reghin.
Neagoș Petru, medic, Deda.
Popa Ariton, protopop, Reghin.
Popescu, Dr. Ilie, avocat, Reghin.
Popescu Ioan, primar, Toplița română.
Popescu, Dr. Teodor, cand de adv. Reghin.
Sbârcea. Dr. Simion adv. Toplița, română.
Șipoș Iosif, Reghin.
Tilea, Dr. Liviu, medic, Toplița română.
Truța, Dr. Eugen, avocat, Reghin.
Varga Ioan, contabil, Reghin.

Despărțământul Riciul de Câmpie.

Membrii pe viață.

Rusu, Dr. Aurel, avocat, Riciul de Câmpie.

Membrii ordinari.

Almășan Stefan, comerciant, Pogăceana,
de câmpie.
Pop Filip, preot, Riciul de câmpie.
Tărnăvean Alexandru, protopop, Pogă-
ceana de Câmpie.
Valea Alexandru, preot, Sănmărtin de
Câmpie.

Despărțământul Sălciua.

Membrii pe viață.

Candrea Andrei, preot, Lupșa.
Gan Vasile, protopop, Ofenbaia.
Gidrai Gheorghe, notar cercual, Sălciua.
Lazar Nicolae, preot, Muncel.
Muntean Dionisie, notar, Ofenbaia.
Muntean Alexandru, comerciant, Ofenbaia.
Săbău Petru absol. de teologie Sibiu.

Membrii ordinari.

Bedelean Dionisie, inv., Hădărău.
Bocșa Vasile, preot, Ponor, p. u. Aiud.
Boer Aurel, preot, Cioara-de-sus.
Bumbuț Vasilie, preot, Sartoș.
Chirilă Lazar, învățător, Muncel.
Ciapă Sebastian, inv., Lupșa.
Găbudean Victor, comerc., Sălciua-de-jos.
Gheorghiu Iuon. comerc., Sălciua-de-sus.
Giurgiu George, învățător, Lupșa mare.
Giurgescu Constantin, preot, Runc
Gomboș Romul, preot, Sălciua-de-jos.
Hațegan Iosif, preot, Sălciua-de-sus.
Muntean Andrei, învățător pens, Ocolişul-
de jos.
Muntean Eugen, preot, Buru.
Nestor Manciu, preot, Ocoliş.
Onea Iuon preot, Hădărău.
Popița Ioan, inv, Bedeleu, p. u. Trăscău.
Rancea Gavril, învățător, Brezești, p. u.
Ofenbaia.
Ruștea Vasile, preot, Poșaga-de-jos.
Sabău Nicolae, comerciant, Lupșa.
Samoilă Simion, Ocolişel.
Șpan Vasile, preot, Lupșa.
Vasınca Simion, preot, Sălciua-de-sus.
Vasınca Teodor. proprietar, Trăscău.

Despărțământul Săliște.

Membrii fondatori.

«Cassa de păstrare», Săliște.
Hanciu Ioan Petre, privatier, Săliște.
Ittu Mihail, silvicultor, Arad.
«Poporul», cassă de păstrare, Săliște.

Membrii pe viață.

«Brădetul», institut de credit, Orlat.
Cacova, comuna Cacova, p. u. Orlat.
Cacova, comuna bisericască, Cacova, p.
u Orlat.
Comșa Ionel P., comerciant Săliște.
Gurarăului, com. Gurarăului. p. u Orlat.
Hențiu Nicolau, notar în pens., Săliște.
Popa al Opri Nicolae, Săliște.
Săliște, comuna Săliște.
Tilișca, comuna bisericască, Tilișca, p. u.
Săliște.
Tilișca, comuna Tilișca, p u Săliște.

Membrii ordinari

Agârbiceanu Ioan, paroh, Orlat.
Aron Dionisie, Gurarâului.
Baciu George, comerciant, Orlat.
Banciu Dumitru, farmacist, Săliște.
Banciu Ioan, comerciant, Săliște.
Bârseanu Ioan, comerciant, Săliște.
Batuca Ioan, notar, Galeș, p. u. Săliște.
Bembea Nicolae, inv., Sibiel, p. u. Săliște.
Biserica gr-cat. Orlat.
Biserica gr-ort din Galeș, p. u. Săliște.
Biserica gr-or. din Gurarâului, p. u. Orlat.
Borcia, Dr. Dumitru, preot, Săliște.
Brăteanu Constanța, Săliște.
Bratu Ioan, dir. școl., Tilișca, p. u. Săliște.
Bunea Ioan, preot, Tilișca, p. u. Săliște.
Calefariu, Dr. Nicolae, medic, Săliște.
(Dir. desp.)
Comuna politică, Orlat.
Comșa, Dr. Nicolae, medic, Săliște.
Comșa Petru, Săliște.
Comaniciu Nicolae, notar, Gurarâului, p. u. Orlat.
Cupu, Dr. Ioan, avocat, Săliște.
Dancea Dionisiu, inv., Gurarâului
Decei Aurel, notar, Gurarâului, p. u. Orlat.
Drăgits Petru, prim-pretor, Săliște.
Drăgan Alexandru, notar, Orlat.
Dobrota Ioan, inv., Sibiel, p. u. Săliște.
Doboiu Teodor, comerciant, Săliște.
Galeș, comuna Galeș, p. u. Săliște.
Hanzu Nicolae, inv., Gurarâului.
Hanzu Ioan, preot, Cacova, p. u. Orlat.
Hățăgan Aurel, notar, Sibiel, p. u. Săliște.
Herța Constantin, dir. de bancă, Săliște.
Herța Dumitru, Săliște.
Herța Șt. Ioan, proprietar, Săliște.
Iliu Ioan, notar, Orlat.
Iosof Ilie, preot, Galeș, p. u. Săliște.
Ittu George, preot, Vale, p. u. Săliște.
Loloiu Simion, comerciant, Orlat.
Lupaș, Dr. Ioan, protopresbiter, Săliște.
Manta Ioan, preot, Gurarâului, p. u. Orlat.
Manta Ioan, jun., preot, Gurarâului,
Manoil Iacob, notar, Topârcea, p. u. Apol-
dul-mic.
Millea Valeriu, notar, Tilișca, p. u. Săliște.
Neamțu Ioan, inv., Alâmor, p. u. Loamnăș.
Pesamosca Ludovic, cont. și propr., Orlat.

Petra, Dr. Nicolae, avocat, Săliște.
Pop, Valeriu, notar, Săcel p. u. Săliște
Popa Ioan, preot, Săliște,
Pop Ioan, notar, Aciliu
Popa Nicolae, proprietar Săliște.
Popescu Ioan, primar, Sibiel, p. u. Săliște
Popovici Valeriu, paroh, Sibiel, p. u. Săliște.
Popoviciu Mihai, veterinar, Săliște.
Prunaș, Dr. George, medic, Orlat.
Roșca Căpitan, Iordache, comerc., Săliște.
Roșca Dumitru, Săliște.
Salomie George, notar, Vale, p. u. Săliște
Sârbu Iosif, contabil, Săliște,
Schitea Ioan, notar, Săliște.
Stoica Emilian, preot, Aciliu, p. u. Săliște.
Soră, Dr. Onisifor, avocat Săliște.
Spătar Vasile, Armeni, p. u. Loamnăș.
Stoica Ioan, inv., Orlat.
Stroia Stanciu, inv., Cacova, p. u. Orlat
Tămaș Nicolae, notar, Cacova, p. u. Orlat
Tipuriță Constantin, inv., Vale, p. u. Săliște.
Tipuriță Vasile, econ, Vale, p. u. Săliște.
Vale, comuna Vale, p. u. Săliște.
Vlad Aurel, preot, Mag, p. u. Săliște.

Despărțământul Săn-Miclăuș.

Membrii fondatori

Ardelean Mihai, proprietar, Pesac.
Oprean Dr. Nestor, avocat, Săn-Miclău-
șul-mare. (Dir. desp.)

Membrii pe vieață.

Bogdan Emil, director de bancă, Comlo-
șul-mare.
Fumor Pavel, proprietar, Nereu p. u. Tiri-
mia-mare.
Mezin Eremie, jun., proprietar, Nereu, p.
u. Tirimia-mare.
Mezin Pavel, proprietar, Nereu, p. u. Tiri-
mia-mare
Pascu Iosif, proprietar, Comloșul-mare.

Membrii ordinari.

Deciu Victor, paroh gr-cat., Cenadul-sâr-
besc, p. u. Cenadul-german.
Muntean George, protop, Comloșul-mare.
Straja Ilie, econom, Șeitin.

Despărțământul Sătmar.

Membrii fondatori

Dragoș, Dr. Teofil, avocat, Baia-mare.
Pocol Alexiu, propr. de mine, Baia-mare.

Membrii pe viață.

Dunca n. Kiss, Antonia, Sătmar.
Dredean Eugeniu preot, Târșolț
Pop Alexiu, par., Săsari, p. u. Tăuții-de-jos.
Serbac Ioan, paroh, Vama.

Membrii ordinari.

Barbul, Valeria Dr, soție de adv., Sătmar.
Barbul, Dr. Ilie, adv., Sătmar.
Bardosy Demetriu, căpitan, Sătmar.
Caba de Ujtorda, Emanuil, ofițer, Domănovic.
Coroian Sabin, protopop, Batiz.
Dărăbant, Dr. Ștefan, avocat, Sătmar.
Doboși, Dr. Andrei, avocat, Sătmar.
Golya Gheorghe, preot, Valăsut.
Marchiș Romul, arhidiacon, Careii mari.
Marcus Ludovic, protopop, Mădăraș. p. u. Ardud.
Marinescu Aurel, preot, Bozinta mare, p. u. Tăuții de jos.
Mircea, Dr. Augustin, avocat, Ardud.
Murășan Alexandru, proprietar, Bozinta mare, p. u. Tăuții de jos.
Murășan Georgiu, paroh, Mofținul mic.
Pop Andrei, preot, Homorod.
Pteanc Gheorghe, inv. pens., Careii-mari.
Sălăgian Liviu, preot, Gerăușa.
Savanyu Ioan, avocat, Sătmar.
Szilagyi, Dr. Augustin, avocat, Sătmar.
Tămăian Petru, profesor, Oradea-mare.
Tămaș Vasile, preot, Papfalva.
Tászi Augustin, preot, Sirbi, p. u. Ardușat.

Despărțământul Sebeș.

Membrii fondatori.

Pianul superior, comuna Pianul superior, p. u. Sebeșul-săsesc.
Sebeșul săsesc, comunitate scaunală, p. u. Sebeșul-săsesc

Membrii pe viață.

Barbu Aurel, notar, Lancrăm, p. u. Sebeș.

Elekes, Dr. Ioan avocat, Sebeș.
Ispas Simeon, proprietar, Daia română, p. u. Oarda inferioară.

Lancrăm, comuna Lancrăm, p. u. Sebeșul-săsesc.

Pop Păcurar Eugen, protopop, Sebeș.
«Sebeșana», inst. de credit, Sebeșul-săsesc.
Tacit Cornel, farmacist, Sebeșul-săsesc.
Tacit Virgil, inginer de mine, Sebeșul-săsesc.

Membrii ordinari.

Aldea Vasilie, senator orașenesc, Sebeșul-săsesc.

Băilă Ioan, tutor orfanel, Sebeșul-săsesc.

Băilă, Dr. Iosif, avocat, Sebeșul-săsesc.

Berghezan Octavian, notar, Șugag.

Bojița Aurel, cassar de bancă, Sebeșul-săsesc

Cârpenișan Nicolae, paroh, Răhău, p. u. Sebeșul-săsesc.

Comuna bisericască Laz.

Danciu Iacob, cassar, Vințul de jos.

Dregan Ioan, notar public, Sebeșul-săsesc.

Florian Ioan, notar, Laz, p. u. Săsciori.

Floca Ioan, preot, Răhău, p. u. Sebeșul-săsesc.

Ghibu Simion, preot, Pianul de sus.

Goția Ioan, proprietar, Vințul de jos.

«Insoțirea de credit, Rechita», p. u. Săsciori.

Lașiță Ioan, cand. de preot, Lancrăm, p. u. Sebeșul-săsesc.

Loman, comuna, p. u. Săsciori.

Lazar, Dr. Nicolae, avocat, Sebeșul-săsesc.

Lupea Emil, contabil, Vințul de jos

Mateiu Vasile, paroh, Lancrăm, p. u. Sebeșul-săsesc.

Medean Sergiu, protopop, Sebeșul-săsesc.
(*Dir. desp.*)

Mihu Ioan, preot, Laz, p. u. Săsciori.

Moga, Dr. Atanasiu, medic, Săsciori.

Moga Ilie, preot, Săsciori.

Nicoară Ioan, comerciant, Pianul sup.

Oana Vasile, preot, Pianul de sus.

Oana Dumitru, învățător, Pianul de sus.

Paraschiv Eugenia, proprietară, Sebeșul-săsesc.

Petrașcu Daniil, notar, Strugar.

Pianul inferior, comuna politică.

Pianul inferior, comuna bisericască, p. u. Sebeșul-săsesc.

Șugag, comuna bisericească.
Stanca, Dr. Sebastian, preot, Sebeșul-săsesc.
Tătar George, contabil, Sebeșul-săsesc.
Tătar Zaharie, notar, Piannul de sus.
Vasilca Vasilie, notar, Daia română, p. u.
Oarda de jos.
Vulcu Iulian, mare propr., Vințul de jos.
Vulcu Valeria, născ Șinca, Vințul de jos.

Despărțământul Seini.

Membrii fondatori.

«Sătmăreana», inst. de cred. Seini.

Membrii pe viață

Hotea Ioan, capelan, Turț.
Pop Ioan, protopop, Turț.

Membrii ordinari.

Achim Georgiu, dir de bancă Seini.
Farkas Alexandru, preot, Tâmaia.
Gheorgariu Ioachim, preot, Terebești.
Șuta George, protopop, Borlești.
Târnovean Coriolan, preot, Borlești.
Vida Mihail, preot, Hodișa.

Despărțământul Șercaia.

Membrii fondatori.

Popa Niculae, proprietar, Șinca veche.
Popița Ioan, preot, Comana inf.

Membrii pe viață.

Fodor, Dr. Victor, medic, Șercaia.
Peptea Iacob, oficiant, Șercaia.
Pop Emil, notar, Șinca veche.
Prălea, Dr. Hariton, avocat.
«Șercaiana», inst de credit, Șercaia.
«Venețiana», inst. de credit, Veneția inf.

Membrii ordinari.

Aldea Emilian, preot, Veneția inferioară.
Bărăscu Gheorghe, preot, Comana de sus.
Boier, Dr. Nicolae, avocat, Șercaia.
Bunea Ioan, preot, Vad.
Cocan Iuon, învățător, Mândra.
Comaniciu Gheorghe, notar pens., Veneția-
inferioară.
Comșa Ilarie, învățător, Mândra.
Cosma Gheorghe, învățător pens., Vad.
Decian, Dr Iuliu, avocat, Șercaia.

Dobriciu Nicolae, notar, Comana de jos.
Folea Matei, notar, Mândra.
Frâncu Dumitru, vicenotar, Șercaia.
Ganea Mihail, preot, Veneția-inferioară.
Ghircoiaș Valer, contabil, Șercaia.
Gligore Ioan, notar, Veneția-inferioară.
Halmághi Gheorghe, notar pens., Comana-
de jos.

Halmághi Ștefan, preot, Comana-inferioară.
Langa Cornel, învățător, Comana-de-jos.
Matei Matei, învățător-dir., Veneția-infer.
Migea Rozalim, proprietar, Comana-de-sus.
Moldovan, Dr. Constantin, avocat, Șercaia.
Monea Vincențiu, învățător, Todorîța.
Neamțu, Dr. Ioan, avocat, Șercaia
Pop Ioan, învățător pens., Șinca-veche.
Pop Octavian, învățător, Vad.
Pop Gheorghe, notar, Părău.
Roșală Ermil, învățător, Căciulata.
Roșca Niculae, învățător, Veneția de jos.
Sassebeși Valer, notar, Perșani.
Sbârnescu Lazar, învățător, Todorîța.
Socaciu Alexiu, cand. de adv., Șercaia.
«Unirea», inst de credit, Vad.
Ursu Gheorghe, notar, Vad.
Vlad Gheorghe, inv. pens., Șercaia.
Vlad Victor, cassier de bancă, Șercaia.

Despărțământul Sibiiu.

Membrii fondatori.

Droc Ioan, protopop pens., Sibiiu.
Harșianu, Basiliu P. de, avocat, Sibiiu.
Lebu Alexandru, proprietar, Sibiiu.
Mețianu Ioan, mitropolit, Sibiiu.
Mihai Ioan, proprietar, Sibiiu.
Rășinari, comuna Rășinari.

Membrii pe viață.

«Andreiana», inst de credit, Rășinari.
Anghel născ Petrașcu Elena, Kaposvár.
Banciu Ioan, cassier al Asoc., Sibiiu.
Bardoși Iuliu, inspector școlar în pensiune
Sibiiu.
Bârseanu Andrei, profesor, Sibiiu.
Beu, Dr. Ilie, medic, Sibiiu
Boița, comuna, p u Tâlmaciș
Bologa, Dr. Vasilie, dir. și profesor, Sibiiu.
Borcia, Dr. Lucian, avocat, Sibiiu.
Câmpean Demetriu, arhivar cons., Sibiiu.

- Cioban, Dr. Virgil, preot mil., Sibiiu.
 Cosciuc Aurel, conferențiarul Asoc., Sibiiu.
 Cosma Parteniu, dir. inst. «Albina», Sibiiu.
 Cutean Dumitru, protopop în pens , Vurpăr,
 p. u. Nocrichiu.
 Dancăș Bucur, econom, Rășinari.
 Fruma, Dr Ioan, avocat, Sibiiu.
 Hodoș Enea, prof. în pens , Sibiiu.
 Ittu, Dr Nicolae, medic, Sibiiu.
 Ivan Nicolau, asesor consist., Sibiiu.
 «Izvorul», institut de credit, Sebeșul-de-sus.
 Lemény, Eleonora de, soție de adv , Sibiiu.
 Mihălțianu Ioan, general auditor, Sibiiu.
 Petrașcu, Dr Traian, medic, Tâlmăciu.
 Popp, Dr. Ioan, medic-colonel, Sibiiu.
 Poștea George, vicenotar, Avrig.
 Preda, Dr. Vasile, avocat, Sibiiu.
 Preda Victor, sculptor, Avrig.
 Preda, Ion de, avocat, Sibiiu.
 Pușcariu, Dr. Ilarion, arhimandrit, Sibiiu.
 Răduțiu Irimie, notar com., Avrig
 Roman Adam, Sebeșul-de-sus.
 Roșca, Dr. Eusebiu R., protosincol, dir. se-
 minarial, Sibiiu.
 Russu, Dr. Octavianu, avocat, Sibiiu.
 Sadu, comuna Sadu, p. u. Cîsnădie.
 Stroia, Dr. Ioan, protop , Sibiiu. (*Dir. desp.*)
 Tâslăuanu, Oct. C., secretarul Asoc., Sibiiu.
 Tincu, Dr. Avram, avocat, Sibiiu.
 Urs de Margine, Ioan, Sibiiu.
 Vătășan Ioan, funcționar de bancă, Sibiiu.
 Vulc Demetriu, cassar consistorial, Sibiiu.
- Membrii ordinari.**
- Albu Nicolae, senator magistrat, Ocna Si-
 biului.
 Anghel George, cons de cont, Kaposvár.
 Aron Iosif, preot, Cîsnădie.
 «Avrigeana», institut de credit, Avrig.
 Balan, Dr. Nicolae, profesor Sibiiu.
 Barbu Aurel, învățător, Tâlmăcel p. u.
 Tâlmăciu.
 Boier Ștefan, contabil, Sibiiu.
 Bratu Nicolae, propr. de tipografie, Sibiiu.
 Bologa, Dr. Letiția, soție de dir., Sibiiu.
 Borcia, Elena Dr., născ Șandru, profesoară,
 Sibiiu.
 Breban Alexandru, jude cerc. reg., Sibiiu.
 Bucșan, Claudia Dr., soție de adv , Sibiiu.
 Bucșan, Dr Constantin, avocat, Sibiiu.
- Bunea Arseniu, secret. comitet. grănițeresc,
 Sibiiu.
 Cioran Emilian, preot, Rășinari.
 Comanescu Emil, funcț. la «Albina», Sibiiu.
 Comșa George, notar, Poplaca, p u. Sibiiu.
 Cosma Maria, soție de dir. de bancă, Sibiiu.
 Costea, Dr. Octavian, diacon, Sibiiu.
 Crăciunescu, Dr. Aurel, profesor, Sibiiu.
 Cristea, Dr Nicolae, adv., Ocna-Sibiului.
 Cristea, Victoria Dr., soție de adv., Ocna-
 Sibiului.
 Curea Patriciu, preot, Ocna-Sibiului.
 Decian George, executor reg., Sibiiu.
 Dordea, Dr. Ioan, adv., Ocna-Sibiului.
 Enescu Iuliu, funcț. de bancă, Sibiiu.
 Fanea Ioan, notar, Tâlmăcel, p. u. Tâlmăciu.
 Fincu Victor, funcț. consist , Sibiiu.
 Ghibu, Dr. Onisifor. coreferent școlar, Sibiiu.
 Ghibu, Veturia Dr., soție de prof., Sibiiu.
 Goga Octavian, secret. lit al Asoc, Sibiiu.
 Hager Mihail, hotelier, Sibiiu.
 Henteș Ioan, asesor la sedr. orf , Sibiui.
 Hociotă Ilie, preot mil., Brașov.
 Iancu, Dr. Ilie, medic, Sibiiu.
 Isac, Dr. Pompiliu, avocat, Sibiiu.
 Ivan, Dr. Ioan, adv , Sibiiu.
 Jantea Marcu, preot, Sibiiu.
 Joandrea Niculae, hotelier, Sibiiu.
 Krafft, C. W., librar, Sibiiu.
 Lazăr Victor, funcționar la Academie, Bu-
 curești.
 Leményi, Dr Eleonora, profesoară, Sibiiu.
 Lucaș Pantaleon, căp. pens., Sibiiu.
 Lungu Maniu, preot, Rășinari.
 Marienescu, Dr. Atanasie, jude de tablă în
 pens., Sibiiu.
 Mateiu Ioan, Sebeșul-de-sus.
 Mateiu, Dr. Ioan, coref școl., Sibiiu.
 Maxim George, comerciant, Avrig.
 Maxim Vasile, preot, Avrig.
 Micu E., Sebeșul-de-jos. p. u. Sebeșul-
 de-sus.
 Miclea, Dr. Ioan, primpretor, Cîsnădie.
 Mihi, Dr. Victor, medic, Cristian.
 Mihulețiu Aron, preot, Șura-mică, p. u.
 Sibiiu.
 Millea, Dr. Aurel, avocat, Sibiiu.
 Moldovan Simion, vice-protopop onor ,
 Noul-săsesc, p. u. Daia-săsească.

Muntean Paul, locot. col. în pens, Sibiiu.
Muțiu, Dr. Ioan, avocat, Sibiiu.
Nistor Virgil, funcț. cons, Sibiiu.
Onițiu Victor, comerciant, Sibiiu.
Păcală Victor, profesor, Sibiiu.
Păcățian, Teodor V, publicist, Sibiiu.
Perian Romul, ref. cons, Sibiiu.
Petrișor Traian, preot, Gușterița.
Pipoș Terezia, privatieră, Sibiiu.
Piso, Dr. Eugen, adv., Sibiiu.
Piso Ilie, preot, Tâlmăcel, p. u. Tâlmăciu.
Popa Candid, înv., Sibiiu.
Popa Isaia, paroh, Ocna-Sibiului.
Popescu Iuliu, cassar în pens. al «Albinei»,
Sibiiu.
Popescu Romul, funcț. de bancă, Sibiiu.
Poplaca, comuna, p. u. Sibiiu.
Poponea Gheorghe, conduc. de tipografie,
Sibiiu.
Popovici Timotei, prof., Sibiiu.
Popp Constantin, funcț. de bancă, Sibiiu.
Proca, Dr. George, secret. cons., Sibiiu.
Oprean Sabin, profesor, Sibiiu.
Raicu, Dr. Victor, avocat, Sibiiu.
Rebega Ioan, funcț. de bancă, Sibiiu.
Roman Ioan, paroh, Tâlmăcel, p. u. Tâlmăciu.
Roșca, Dr. Pavel, profesor, Sibiiu.
Roșca Șofron, funcț. la «Albina», Sibiiu.
Șandor de Vist, Nicolau, major în pens.,
Sibiiu.
Șandru Calipsa, privatieră, Sibiiu.
Simu Romul, înv. în pens., Sibiiu.
Stan, Dr. Vasile, profesor, Sibiiu.
Stroia Ștefan, protoț. comit., Sibiiu.
Șura-mare, biserica gr.-or., p. u. Sibiiu.
Tâlmăcel, comuna, p. u. Tâlmăciu.
Tilea Ioan, student, Sibiiu.
Tincu Petru, funcț. de bancă, Sibiiu.
Todoran Eugen, profesor, Sibiiu.
Togan Nicolae, protopop, Sibiiu.
Tritean Lazar, asesor consist., Sibiiu.
Vidrighin Nicolae, cassier de bancă, Ocna-Sibiului.
Vancu Eugen, funcț. de bancă, Sibiiu.
Verzar Emil, funcționar, Sibiiu.
Voilean Mateiu, asesor consist., Sibiiu.

Despărțământul Sighișoara.

Membrii ordinari.

Cornea, Dr. Toma, avocat, Sighișoara.
(*Dir. desp.*).
Cristea Ioan, capelan, Săeșiu.
Moldovan Demetriu, protopop, Sighișoara.
Muntean Ioan, preot, Sighișoara.
Taflan Gheorghe, notar, Crihalma, p. u.
Comana inferioară.
Stoicoviciu Ambrosiu, dir. școl., Sighișoara.
Vătășan George, preot, Zoltán.

Despărțământul Sighet.

Membrii pe viață.

Fanea Ioan, preot, Sărăsau.
Mihály, Dr. Ioan, fiscal com., Sigetul-Marmației.

Membrii ordinari.

Ardelean Iuliu, preot, Văleni.
Bârlea, Dr. G., adv., Sigetul-Marmației.
Cherecheș Valeria, Sigetul-Marmației.
Darabant Aug., preot, Sigetul-Marmației.
Doros, Dr. Titus, adv., Sigetul-Marmației.
Doros Atanasiu, preot, Sigetul-Marmației.
Doros Nicolae, preot, Sigetul-Marmației.
Kindris, Dr. Vas., adv., Sigetul-Marmației.
Kovács Ioan, cand. de adv., Sig-Marmației.
Mihály, Dr. Iustina, Sigetul-Marmației.
Pop Iuliu de Șomcuta mare, avocat, Sigetul-Marmației.
Pop Ștefan, preot, Apșa-de-jos, p. u. Sigetul-Marmației.
Radu Ilie, contabil, Sigetul-Marmației.

Despărțământul Șimleu.

Membrii fondatori.

Mica Vasiliu, posesor, Someș-Odorhei.
«Silvania», institut de credit, Șimleu.

Membrii pe viață.

Cosma Andreiu, dir. exec., Șimleu.
Cosma Maria, soț. de dir. de bancă, Șimleu.
Lengyel Teodor, paroh, Stremți, p. u.
Hodod.
Pop, Dr. Alexandru, adv., Cehul-Silvaniei.
Pop, Dr. George, adv., Zălau.

Pop Petru, paroh, Babța, p. u. Bichiș.
Pop Vasiliu, avocat, Șimleu.
Trif Tit, paroh, Babța, p. u. Bichiș.

Membrii ordinari.

Barboloviciu Alimpiu, vicar, Șimleu. (*Dir. despărț.*)

Boroș Eugen, funcț. de bancă, Șimleu.
Cupșa Domițian, preot, Puț.
Felecan, Dr. Octavian, not. com., Zălau.
Marcuș Augustin, ofic. de bancă, Șimleu.
Meseșian, Dr. Coriolan, adv., Șimleu.
Munthiu Nicolau, secr. de bancă, Șimleu.
Pintea, Dr. Augustin, avocat, Șimleu.
Pintea Simion, preot, Giurmelciș.
Reuniunea inv. români din Sălaj.
Vicaș Augustin, Hidig, p. u. Șarmășag.

Despărțământul Tășnad.

Membrii pe vieață.

Coroian Demetriu, protopop, Santău. (*Dir. despărț.*)

Cosma Francisc, Pir.
Fülep Georgiu, Santău.
Fülep Ioan, Santău.
Mureșan Teodor, inv., Blagea.
Mureșan Vasiliu, preot, Săuca.
Pop Gregoriu, protopop, Unimăt, p. u. Supurul-de-jos.
Steer, Dr. Coriolan, avocat, Tășnad.
Trufaș Ioan, preot Acăș.
«Vulturul», inst. de cred., Tășnad.

Membrii ordinari.

Aciu, Dr. Alexandru, adv., Tășnad.
Basti Octavian, proprietar, Hideaga.
Basti Ioan, proprietar, Erkișfalu.
Cordiș Avram, preot, Derșida-mică, p. u. Bobota.
Cosmuța Iosif, învățător, Tășnad.
Filep Georgiu, preot, Căuaș.
Filep Gavriil, proprietar, Căuaș.
Gozar Alexandru, jude com., Căuaș.
Groza Gheorghe, preot.
Hoblea Vasiliu, preot, Cig, p. u. Sâncraiu.
Kiss, Dr. Alexandru, adv., Tășnad.
Lobonț Emiliu, preot, Briarul-mare.
Lobonț Ioan, preot, Sărăuad, p. u. Tășnad.
Lobonț Patriciu, preot, Silvaș, p. u. Săuca.

Marcuș Victor, preot, Pir.
Moodi Georgiu, preot, Cehalul-român.
Oros Vasiliu, dir. de bancă, Tășnad.
Pâteaș Vasilie, preot, Hotoan.
Ploscă Vasile, proprietar, Unimăt.
Pop Vasile, protopop, Unimăt.
Pop Patriciu, inv., Supurul-de-jos.
Pusztai Vasile, proprietar, Săuca.
Saitovar Ioan, proprietar, Săuca.
Sfurc Patriciu, cassar, Tășnad.
Sfura Vasilie, paroh, Blagea, p. u. Cehăluț.
Vălean Dionisie, inv. Cehalul-român.
Virag Adalbert, notar, Săuca.

Despărțământul Teaca.

Membrii fondatori.

Bran, Dr. Amalia, soție de adv., Teaca.
Vescan, Dr. Ioan, avocat, Teaca.

Membrii pe vieață.

Birtolon Emil, dirigent de bancă, Teaca.
Bran, Dr. Eugen, adv., Teaca. (*Dir. desp.*)
Cheresteș Aurel, notar cercual, Cosma, p. u. Teaca.
Hașa Iustinian, profesor, Milășel.
Hossu Ioan, paroh, Milășul-mare.

Membrii ordinari.

Aron Nicolae S., vice-protopop, Teaca.
Câmpean Ioan, preot, Banița de câmpie.
Flora Simeon, Sângeorgiul-de-Câmpie, p. u. Sânpetru
Furdu Toma, preot, Logig, p. u. Teaca.
Gherghel Alexandru, inv., Ida-mare.
Hossu Victoria, soție de protopop, Milășul-mare.
Macaveiu Ioan, preot, Archind.
Rus Valer, preot, Cicud.
Savu Onoriu, preot, Uifalău.
Vodă Laurian, preot, Ormenișul-de-Câmpie.

Despărțământul Timișoara.

Membrii fondatori.

Ardelean Mihai, Timișoara.
Pap Vasilie, avocat, Arad.
«Timișana», institut de credit, Timișoara.
Ungureanu Emanoil, avocat, Timișoara.

Membrii pe viață.

Bandu Ioan, propr., Mehala, p. u. Timișoara.
Cărăbuș Romul, dir. executiv la «Timișana»,
Timișoara. (*Dir. desp.*)
«Coroana», institut de credit, Timișoara.
Cosma, Dr. Aurel, avocat, Timișoara.
Cosma Lucia, soție de avocat, Timișoara.
Martinovici Nicolae, preot, Topolovețul-
mare.
Mezin, Dr. Valeriu, adv., Timișoara.
Mihailovici Costa, proprietar, Elisabetinul-
Timișoarei.
Oprean Arcadie, funcț. de bancă, Timișoara.
Vaianțu Vasile, inv. in pens., Mehala, p. u.
Timișoara.

Membrii ordinari.

Asociația de economii și credit, Ghiroc.
Baicu Tanasie, învățător, Ghiroc, p. u. Ti-
mișoara.
«Bănățana», institut de credit, Bucovăț, p.
u. Remetea timișană.
Biserica gr.-ort. rom., Topolovețul-mare.
Buibaș Dimitrie, proprietar, Bucovăț, p. u.
Remetea timișană.
Cărăbuș Damaschin, proprietar, Belinț, p.
u. Chisetău.
Crișmariu Nicolae, preot, Bărăteaz.
Czaranu Constantin comerciant, Timișoara
Doboșan, Dr. Ioan, avocat Timișoara.
Georgieviciu, Dr. Lucian, avocat, Recaș.
Giulan Nicolae, econom, Utvin, p. u. Ti-
mișoara.
Jurma Pavel, preot, Sântandreș.
Micluța Nicolae, preot, Cerneteaz, p. u.
Iermota-timișană.
Miculescu Ioan, funcț. de bancă, Timișoara
Muntean Petru, preot, Parța.
Murgu Paraschiva, învăț., Utvin.
Nicolin Romul, barbier, Timișoara.
Plavoșin Ioan, preot, Timișoara.
Rancu Ștefan, învăț., Utvin.
Secoșan Romul, preot, Ictar, p. u. Topo-
lovețul mare.
Selegian Gavriil, preot, Timișoara-Elisabetin.
Șerb Gherasim, protopresbiter, Belinț.
Șincai, Dr. Traian, adv., Vinga.
Tocitu George, preot, Murani.
Voniga David, preot, Ghiroc.

Despărțământul Tinca.

Membrii pe viață.

Ille, Dr. Andrei, avocat, Tinca.
Pinția, Dr. Aurel, avocat, Tinca.
Păfucan Vasilie, econom, Cociuba.

Membrii ordinari.

Barbu Romul, contabil, Tinca.
Blaga Nestor, preot, Tulca, p. u. Salonta-
mare.
Căpitan Atanasiu, preot, Bântalmas.
Cooș, Dr. Moise, cand. de adv., Tinca.
Costa Ioan, învățător, Cociuba.
Jiga Ioan, proprietar, Păut.
Modesan Petru, preot, Bator.
Moise Ioan, preot, Hususău.
Popovici Alexandru, preot, Ucuriș.
Roxin Gheorghe, preot, Tinca.
Sibian Eugen, cassier de bancă, Tinca.
Strauț Vasile, învățător, Varșand.
Teoacă Vasile, învățător, Teocul-de-sus.

Despărțământul Treiscaune-Ciuc.

Membrii fondatori.

Dobrean Augustin, cavaler al ordinului
«Coroana României», Tulgheș.
Dobrean Ioan, par., Corbu, p. u. Tulgheș.

Membrii ordinari.

Burlea Gheorghe, preot, Bascan.
Coman Ioan, capelan, Vama-Buzeului, p.
u. Buzeul-ungar.
Cosma Augustin, paroh, Micouifalău, p. u.
Malnaș.
Dima Ioan, preot, Sita-Buzeu, p. u. Buzeul-
ungar.
Dimian Constantin, protopresbiter, Brețcu.
(*Dir. desp.*)
Donea-Donescu, Alexandru, paroh, Vaș-
lab, p. u. Giurgeu-Sânmiclăuș.
Neagovici Negoescu, George, preot, In-
torsura-Buzeului, p. u. Vama-Buzeului.
Rafiroi Ioan, paroh, Cernatul de jos.

Despărțământul Turda.

Membrii fondatori.

Popescu, Dr. Georgiu, avocat, Turda.

Membrii pe viață.

«Arieșana», institut de credit și economii,
Turda.
Aron Aurel, preot, Miraslău.
Popescu, Dr. Iuliu, avocat, Turda.
Rus Nicolae, proprietar, Poiana-Arieșului.

Membrii ordinari.

Borzea Ignat, proprietar, Turda.
Costin Adrian, preot, Petridul-de-jos, p. u.
Turda.
Hopârtean Ioan, preot, Vaidaság, p. u.
Cucerdea.
Moldovan, Dr. Valer, avocat, Turda.
Murășan Gheorghe, preot, Hărăstaș.
Murășan Iovian, protopop gr.-or., Turda.
Nemeș Vecențiu, preot, Sânmărtinul-sărut,
p. u. Grind.
Orășan Vicențiu, preot gr.-or., Agârbiciu,
p. u. Ghiriș.
Pop Masca, Basiliu, viceprotopop onorar,
paroh, Beiu, p. u. Cianul mare.
Porușiu Samuil, preot, Cianul deșert.
Rațiu, Nicolau P., v.-protopop, par., Turda.
Simu Ioan, preot, Luna, p. u. Grund.
Socol Iuliu, preot, Cianul mare.
Suciu Ioan, proprietar, Triful de sus, p. u.
Ghiriș.
Trif Iacob, cont., Turda.
Vlăduț, Iuliu C., adv., Turda. (*Dir. desp.*).

Despărțământul Vârșeț.

Membrii fondatori.

Balanescu D., Biserica albă.
Novac, Dr. Aureliu, adv., Biserica albă.

Membrii pe viață.

Andrescu Ioan, paroh, Voivodinți, p. u.
Coșteiu.
Balea Stefan, preot, Grebeneț.
Cârje Valeriu, contabil la institutul «Lu-
cea-fărul», Vârșeț.
Corcea Avram, preot, Coșteiu.
Damian, Dr. Ioan, avocat, Delta.
Guga Alexandru, preot, Coșteiu.
Iuga, Dr. Iustin, Cardsdorf.
Iurgoviciu Iuliu, preot, Marghita mare.
Oprea Train, protopop, Vârșeț.
(*Dir. desp.*).

Popescu Simion, dir. de bancă, Gataia.
Popoviciu Mihail, preot, Gataia.
Proștean, Dr. Octavian, medic, Vârșeț.
Ramneanțu Patrachie, învățător, Coșteiu.
Spăriosu, Dr. Mihail, avocat, Vârșeț.
Zepeneag, Dr. Petru, avocat, Vârșeț.

Membrii ordinari.

Agadișan Iosif, Sânmiclăuș.
Biserica gr.-or. rom. din Nicolințul mare.
Biserica gr.-or., Straja.
Biserica gr.-or. română, Vârșeț.
Chercioban Traian, canc. com., Nicolințul-
mare.
Ciuta Lazar, contabil, Vârșeț.
Lazarescu Luca, Ferendia.
Măgurean Vasile, econom, Nicolințul-mare.
Moise, Mihail P., comerc., Voivodinți, p. u.
Coșteiu.
Pinciu Nicolae, preot, Nicolințul-mare.
Popoviciu Antoniu, preot, Nicolințul-mare.
Popoviciu Aurel, paroh, Sânianăș, p. u.
Zichfalva
Popovici, Dr. Nicolae, avocat, Vârșeț.
Rujia Costa, proprietar, Nicolințul-mare.
Sdicu Martin, paroh, Straja.
Suciu George, preot, Sânmihaiu.
Spăriosu, Dr. Mihail, avocat, Vârșeț.
Truia Petru, cassier de bancă, Nicolințul-
mare.
Turcoane Ilie, econom, Nicolințul-mare.

Despărțământul Vișău-Iza.

Membrii pe viață.

Meșter, Dr. Vasile, avocat, Vișeu-de-sus.

Membrii ordinari.

Anderco Artemiu, preot, Cuhea, p. u. Dra-
gomirești.
Anderca Alexandrina, soție de preot, Cuhea.
Batin, Dr. Simion, avocat, Havasmező.
Bran Emil, preot, Dragomirești.
Bran Floșica, Dragomirești.
Bran Mărioara, Dragomirești.
Coman Ioan, preot, Vișăul-de-jos.
Danciu Teodor, inv., Glod, p. u. Surduc.
Dunca Vasilie, teolog, Gherla.
Hotea Mihail, preot, Săliște-de-sus.
Iuga Mihail, preot, Vișăul-de-mijloc.

Iuga, Dr. Gavril, avocat, Vișăul-de-sus.
Kindriș, Dr. Ilie, avocat, Vișăul-de-sus.
Kömives Gavrilă, cond. de cărți fund,
Halmi.
Maximilian Vasile, preot, Săcel.
Mihalca Gheorghe, comerciant, Petrova.
Mihályi Petru, preot, Borșa.
Moldovan Pavel, Dragomirești.
Pop, Dr. Iuliu, jude, Vișăul-de-sus.
Rednic Mihai, preot, Leordina, p. u. Petrova.
Stetin Victor, preot, Vișăul-de-sus.
Tarța Iacon, preot, Săcel.
Vlad Vasile, preot, Săliște-de-sus.
Zoicaș Aurel, preot, Icuđ.

Despărțământul Viștea.

Membrii fondatori.

«Porumbăceana», institut de credit, Porumbacul-inferior.

Membrii pe viață.

«Noiana», institut de credit, Noul-român.
Olteana inst. de credit, Viștea-inferioară.
Voileana, institut de credit, Voila, p. u.
Sămbăta-inferioară.
Solomon Leon, notar, Drăguș.
Stanciu Veturia, soție de ing., Viștea-inf.
Stanciu Ioan, preot, Viștea-de-jos.

Membrii ordinari.

Borza Aurel, contabil, Viștea-de-jos.
Borza Nicolae, cassar, Viștea-de-jos.
Bugner Alexandru, preot, Noul-român.
David Timoteiu, învățător, Drăguș.
Dinu Ioan, învățător, Drăguș.
Dragomir Trandafir, preot, Arpașul-de-jos.
Făgărășan Solomon, preot, Drăguș.
Giurca Ioan, preot, Colun, p. u. Viștea-inferioară.
Giurca Ioan, învățător, Colun, p. u. Viștea-inferioară.
Giurca Nicolae, preot, Colun, p. u. Viștea-inferioară.
Grapa Dionisie, proprietar, Viștea-de-jos.
Jarcovan Vasile, învățător, Viștea-inf.
Neagoie Iosif, proprietar, Viștea-inf.
Negruțiu Aurel, notar pens., Noul-român.
Nicoară Mateiu, preot, Rucăr.

Marinescu Ioan, notar, Ucea-de-jos.
Mușat Aurel, preot, Ucea-de-sus.
Pap Ioan, preot, Sămbăta-de-sus.
Săluțiu Nechit, proprietar, Beșimbac.
Șiandru Augustin, învățător, Viștea-de-jos.
Șiandru Ioan, notar, Viștea-de-jos.
Solomon Nicolae, preot, Porumbacul-de-sus.
Oltean, Dr. Romul, avocat, Zărnești.
Pană Nicolae, inv., Zărnești.
Plotogea Ilariu, preot, Tohanul-nou, p. u.
Tohanul-vechiu.
Rimbeț Nicolae, notar, Poiana-mărului.
Sperchez Ioan, învățător, Zărnești.
Sperchez Nicolae, inv., Zărnești.
Vodă Ioan, notar, Zărnești,

Despărțământul Zărnești.

Membrii fuudatori.

Coleș Andrei, farmacist, Zărnești.
Garoiu Nicolau, avocat, Zărnești.

Membrii pe viață.

Cernea, Dr. Octavian, avocat, Zărnești.
«Creditul», institut de credit, Zărnești.
Ionică Ioan, inginer silvic, Zărnești.
(*Dir. desp.*)
Mosoi George, comerciant, Zărnești.
Nistor, Dr. Pompiliu, medic, Zărnești.

Membrii ordinari.

Băcilă Ioan, inv. p., Tohanul-nou.
Coleș Nicolae, farmacist, Roman.
Cosma Ioan, comerciant, Zărnești.
Cutean George, farmacist, Zărnești.
Dan Pompiliu, dir. școlar, Zărnești.
Garoiu Stefan, inv., Zărnești.
Guiman Ioan, notar, Holbav.
Gogonea Aron, preot, Poiana-mărului.
Guiman George, comerciant, Zărnești.
Hoadrea, Dr. Ilarie, avocat, Zărnești.
Iancovici Constantin, Zărnești.
Manoilă Grigorie, preot, Tohanul-nou.
Meșianu, Dr. Enea, Zărnești.
Meșianu, Dr. Eugen, avocat, Zărnești.
Meșianu, Dr. Iancu, proprietar, Zărnești.
Moșoiu George, comerciant, Zărnești.
Muntean Vasile, inv., Poiana-mărului.
Nistor, Dr. Pompiliu, medic, Zărnești.

Afară de despărțăminte.

Membrii fondatori.

Babeș, Dr. Emil, avocat, Budapesta.
Babeș, Dr. Titus, avocat, Budapesta.
Ciacian, Dr. Nicolau, medic, Pecica.
Herbay, Silviu de, colonel, Viena.
«Nădlăcana», inst. de credit, Nădlac.
Onaciu Alexandru, jude, Budapesta.
Oncu, Dr. Nicolau, dir., de bancă, Arad.
Papp Ioan, episcop, Arad.
Pop, Dr. Eugenia, soție de deputat, Arad.
Pop, Dr. Ștefan C., deputat, Arad.
Popovici George, locotenent-colonel, Graz.
Rusu Iosif, oficial în pens., Arad.
«Victoria», institut de credit, Arad.

Membrii pe vieață.

Bona Sidonia, soție de prof., Seghedin.
«Banca Pitești», institut de credit, Pitești.
Banda Petru, major în pens., Carlsbad.
Dobrescu, Dr. Alexandru, medic, Sibiiu.
Hamzea Augustin, arhimadrit, Hodoș-Bo-
drog.

Mesaroș Gornel, inginer la căile ferate un-
gare, Budapesta.

Popovici, Dr. Lazar, medic, Viena.

Sturza, Dr. Marius, medic, Viena.

Sida George, Budapesta.

Szerb Georgiu, deputat dietal, Budapesta.

Tămaș, Dr. Fulviu, Ruma, (Croatia și Sla-
vonia).

Membrii ordinari.

Bufan Alexandru, oficial, Stanislau, Galiția.

Bona Anton, profesor, Seghedin.

Borgovan, Gr., prof. desp., Năsăud.

Ciorogar Romul, dir. semin., Arad.

Cornea Iacob, vicenotar, Csáktornya.

Florantin Ioan P., profesor, Poptelec.

Laitin Dănilă, profesor, Csáktornya.

Mezei Ioan, jude de curie, Budapesta.

Pacleșan Zenovie, teolog, Viena.

Spirean Samoil, proprietar, Stângacea.

Strajan Mihail, profesor, Tiur.

Suluțiu, Dr. Aurel, Sibiiu.

Turcu, Dr. Iosif, medic, Viena.

CONSPECTUL SUMAR

al membrilor «Asociațiunii» la 1 August 1914.

	Membrii fundatori	Membrii pe viceață	Membrii ordinari	Membrii ajutători	în total	
1. Membrii onorari	12				—	
2. Membrii secțiilor (ordinari)	40				—	
3. Membrii sect. (corespondenți) 284					—	
4. Desp. Abrud-Câmpeni	1	21	21	84	127	
5. „ Agnita	—	—	12	15	27	
6. „ Aiud-Teiuș	1	2	39	194	236	
7. „ Alba-Iulia	1	9	21	111	142	
8. „ Almaș	2	1	3	—	6	
9. „ Baia-mare	2	8	11	95	116	
10. „ Băsești	1	—	14	25	40	
11. „ Becicherecul-mare	—	1	11	124	136	
12. „ Beclean	—	1	27	194	222	
13. „ Beiuș	—	7	46	65	118	
14. „ Biserica-albă	2	3	11	—	16	
15. „ Bistrița	11	10	29	115	165	
16. „ Blaj	10	15	63	8	96	
17. „ Bocșa-montană	1	3	27	107	138	
18. „ Boroș-Ineu		N'a sosit încă lista membrilor				—
19. „ Boroș-Sebis	—	1	18	144	163	
20. „ Brad	3	9	15	165	192	
21. „ Bran	1	6	5	69	81	
22. „ Brașov	5	19	90	410	524	
23. „ Bucium	—	1	2	—	3	
24. „ Buziaș	—	1	2	19	22	
25. „ Caransebeș	3	10	18	167	198	
26. „ Ceica	1	4	13	—	17	
27. „ Chioar	—	3	17	25	45	
28. „ Ciachi-Gârbău	—	4	14	95	113	
29. „ Ciacova	1	5	10	124	140	
30. „ Cincul-mare	—	1	10	22	33	
31. „ Cluj	3	5	29	112	149	
32. „ Cohalm	—	1	5	15	21	
33. „ Crasna	—	1	8	—	9	

		Membrii fundatori	Membrii pe vicața	Membrii ordinari	Membrii ajutători	În total
34. Desp. Dej		7	9	25	128	169
35. „ Deva		2	4	24	35	65
36. „ Diciosânmărtin		1	2	21	46	70
37. „ Dobra		—	2	9	17	28
38. „ Făgăraș		1	9	24	241	275
39. „ Gherla		2	10	31	79	122
40. „ Giurgeu		—	2	13	6	21
41. „ Gurghiu		—	—	4	7	11
42. „ Hălmaș		—	—	4	7	11
43. „ Hașeg		—	2	32	33	67
44. „ Huiedin		1	1	12	39	53
45. „ Hunedoara		4	8	11	56	79
46. „ Ibașfalău		—	1	5	13	19
47. „ Ilia-Mureșană		—	2	6	27	35
48. „ Indol		—	—	4	—	4
49. „ Jibou		1	6	33	84	124
50. „ Jiu		—	1	12	19	32
51. „ Lăpușul-Unguresc		2	3	19	64	88
52. „ Lipova		2	3	21	14	40
53. „ Lugoj		7	11	39	101	158
54. „ Măhacșu		—	—	6	14	20
55. „ Marghita		1	—	8	11	20
56. „ Mediaș		1	4	5	33	43
57. „ Mercurea		2	2	24	116	144
58. „ Mociu		1	3	22	65	91
59. „ Murăș-Ludoș		1	6	14	88	109
60. „ Murăș-Oșorhei		—	6	26	75	107
61. „ Murăș-Uioara		—	2	7	34	43
62. „ Năsăud		11	29	31	218	289
63. „ Nocrichiu		—	2	14	51	67
64. „ Oradea-mare		1	2	9	16	28
65. „ Orăștie		11	33	63	142	249
66. „ Oravița		2	14	22	488	526
67. „ Panciova		1	9	21	68	99
68. „ Reghin		1	8	24	59	92
69. „ Riciul-de-câmpie		—	1	4	—	5
70. „ Sălciua		—	6	24	89	119
71. „ Săliște		3	10	71	229	313

	Membrii fundatori	Membrii pe viață	Membrii ordinari	Membrii ajutători	În total
72. Desp. Sânmiclăuș	2	5	4	68	79
73. „ Sătmar	2	5	22	47	76
74. „ Sebeș	3	8	34	149	194
75. „ Seini	1	2	6	148	157
76. „ Șercaia	—	3	35	135	173
77. „ Sibiiu	7	40	80	152	277
78. „ Sighișoara	—	—	7	17	24
79. „ Sighet	—	3	12	—	15
80. „ Șimleu	2	9	12	113	136
81. „ Tășnad	—	10	24	13	47
82. „ Teaca	2	5	10	17	34
83. „ Timișoara	5	10	25	111	151
84. „ Tinca	—	3	13	36	52
85. „ Treiscaune	2	—	10	92	104
86. „ Turda	1	5	16	86	108
87. „ Vârșeț	—	15	17	159	191
88. „ Vișău-Iza	—	1	25	222	248
89. „ Viștea	—	—	26	—	26
90. „ Zărnești	2	6	20	96	124
91. Afară de despărțăminte	—	—	—	197	—
— Agenturi	—	—	—	486	—
Total	144	492	1732	7664	10,368

Anexa XII.

CONSEMNAREA

*membrilor decedați ai «Asociațiunii pentru literatura română
și cultura poporului român».*

I. Membrii fondatori.

1. Oncu, Dr. Nicolae, director de bancă, Arad.
2. Șagău Galacteon, asesor consistorial, Sibiiu.

II. Membrii pe viață.

1. Anca Ioan, preot, Subpădure, p. u. D.-Sân-Mărtin.
2. Dâmboiu Romul, contabil, Murășuioara.
3. Morar, Dr. Ștefan, avocat, Cluj.
4. Pop Petru, paroh, Babța, p. u. Bichiș.
5. Pop Vasiliu, avocat, Șimleu.

III. Membrii ordinari.

1. Cioba Gavril, preot, Orșova.
 2. Florian Georgiu, preot, Sânger.
 3. Gherman Vasile, preot, Gurahonț.
 4. Lemény, Alexandru P., protopop, Gherla.
 5. Moga Elie, protopop, Răbăgani.
 6. Nicoară Grigoriu, preot, Ibănești.
 7. Opriș Nicolae, preot, Șura-mare.
 8. Precup Eugen, lăcătuș, Brașov.
 9. Vodă Andreiu, vice-protopop, Ormenișul-de-Câmpie.
-

Secțiunile științifice-literare.

Nr. 1583—1914.

Proces verbal

luat în ședința plenară a secțiunilor științifice-literare ale «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută la 14 și 15 Iulie n. 1914.

Prezident:

Dr. Vasile Suci.

Notar:

Oct. C. Tăslăuanu.

1. Prezidentul deschide ședința la oarele 10^{1/4}, a. m. printr'un discurs, în care accentuează importanța problemelor culturale, ce preocupă secțiunile științifice-literare.

2. Prezidentul dispune să se constate numărul membrilor prezenți.

Se constată că dintre membrii ordinari ai secțiunilor sunt de față:

din secțiunea literară: Dr. Alex. Bogdan și Dr. Ioan Rațiu;

din secțiunea istorică: T. V. Păcățianu, N. Togan, Dr. I. Lupaș, Dr. E. Dăianu și Vasile Goldiș;

din secțiunea științifică: Arseniu Vlaicu, A. Ciortea și Dr. I. Radu;

din secțiunea școlară: I. F. Negruțiu, Dr. O. Ghibu, Dr. I. Stroia, Dr. V. Bologa și Gavril Precup;

din secțiunea economică: Dr. I. A. Preda, I. I. Lăpedatu, Traian Barzu, R. Simu.

Sunt deci de față 19 membri ordinari, cari conform §-lui 18 din regulamentul general pot lua hotărâri valabile.

Dintre membrii corespondenți s'au prezentat la ședința plenară: Ioan Agârbiceanu, Dr. H. P. Petrescu, Dr. Lucian Borcia, Dr. S. Dragomir, Dr. C. Bucșan, Mateiu Voileanu, Dr. A. Cosma, Dr. I. Maniu, Dr. I. Fruma, Dr. N. Bălan, Nicolae Bembea, Dr. Ioan Bunea, Lazar Chirilă, Ascaniu Crișan, Iuliu Crișan, Pompiliu Dan, Ioan Darius, Dumitru Lăpădatu, Dr. I. Mateiu, Nicolae Negruțiu, Ioan Oțoiu, Victor Păcală, Dr. Constantin Pavel, Candid Popa, Timoteiu Popoviciu, Dr. Emil Precup, Dr. Octavian Prie, Radu Prișcu, Dr. Pavel Roșca, Ștefan Roșian, Dr. Alex. Russu, Victor Stanciu, Dr. Traian Suci, Eugen Todoran, Vasile Zdrenghea, Const. Popp, C. Herția și N. P. Petrescu.

Și-au motivat absența: Dr. A. Chețianu, Dr. Valer Moldovan, Virgil Onițiu, Dr. Amos Frâncu, Dr. Iosif Blaga, Enea Hodoș și Dr. Z. Chirtop.

3. Verificarea procesului verbal
se încredințează d-lor: T. V. Păcățianu și Dr. O. Ghibu.

4. Secretarul literar substitut al Asociațiunii cetește raportul său despre activitatea secțiilor dela ultima ședință plenară încoace, prezintă un proiect de regulament general al secțiilor științifice-literare și programul lucrărilor pentru ședința plenară din acest an.

Raportul secretarului se ia la cunoștință și se anexează la acest proces verbal sub A. — Proiectul de regulament general și propunerile secretarului se dau secțiilor.

5. La propunerea prezidentului, ședința plenară decide a se trimite d-lui V. Stroescu o telegramă omagială.

După acestea ședința plenară trece în secțiuni.

Ședința a II-a din 14 Iulie a. c.

6. Președintele deschide ședința la oarele 4 $\frac{1}{2}$ p. m. și invită pe referenții secțiilor să dea cetire rapoartelor singuraticilor secțiuni.

7. D-l Dr. Alex. Bogdan, referentul secțiunii literare, cetește raportul despre activitatea secțiunii în anul din urmă.

Se ia act și raportul se anexează la acest proces verbal sub B.

8. D-l Dr. I. Lupaș, referentul secțiunii istorice, cetește raportul despre activitatea secțiunii dela ultima ședință plenară încoace.

Se ia act și raportul se anexează la acest proces verbal sub C.

9. La propunerile d-lor V. Goldiș și Dr. C. Bucșan ședința plenară felicită pe membrii secțiilor Dr. I. Lupaș, O. Goga și Dr. S. Pușcariu, pentru alegerea lor de membri ai Academiei române.

10. D-l A. Ciorța, referentul secțiunii științifice, cetește raportul despre activitatea secțiunii în anul din urmă.

Se ia act și raportul se anexează la acest proces verbal sub D.

11. D-l Dr. Onisifor Ghibu, referentul secțiunii școlare, cetește raportul despre activitatea secțiunii în anul din urmă.

Se ia act și raportul se anexează la acest proces verbal sub E.

12. D-l I. I. Lăpădatu, referentul secțiunii economice, cetește raportul despre activitatea secțiunii în anul din urmă.

Se ia act și raportul se anexează acestui proces verbal sub F.

Ședința se ridică la oarele 6 p. m.

Ședința a III-a din 15 Iulie a. c.

13. Președintele deschide ședința la orele 9¹/₄ a. m., punând la ordinea zilei modificarea regulamentului general al secțiunilor științifice-literare și singuraticile puncte ale rapoartelor.

14. După o discuție amănunțită, la care au luat parte d-nii I. F. Negruțiu, I. A. de Preda, Dr. V. Bologa, Dr. Iuliu Maniu, Dr. I. Lupaș, Dr. E. Dăianu, Dr. O. Ghibu, Dr. Alex. Bogdan și Traian Barzu

ședința plenară votează cu unanimitate modificarea regulamentului general al secțiunilor științifice-literare, conform căreia se înființează trei secțiuni nouă: secțiunea de științe sociale, secțiunea de medicină și secțiunea tehnică-industrială.

15. Secretarul cetește § de § noul regulament, iar ședința plenară îi stabilește textul alăturat la acest proces verbal.

16. La propunerea membrului secțiunii istorice, d-l Dr. Const. Bucșan,

ședința plenară alege pentru *secțiunea de științe sociale*:

a) *membri activi* pe domnii: Petru Dragits, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Aurel Vlad, Dr. Valer Moldovan și Dr. Lucian Borcia;

b) *membri corespondenți* pe dnii: Dr. Casiu Maniu, Dr. Ioan Vaida, Dr. Victor Bontescu, Dr. Romul Boila, Dr. Victor Onișor, Dr. Zosim Chirtop, Dr. Iuliu Pordea, Dr. I. Ciordaș, Dr. Voicu Nițescu, Dr. Caius Brediceanu, Dr. Iustin Pop, Dr. C. Bucșan, Dr. Amos Frâncu, Ghiță Popp, Dr. V. Poruțiu, Dr. Aurel Cosma, Dr. Pompil Cioban, Dr. Zaharie Muntean, Dr. Nic. Petra, Dr. Ioan Fruma și Dr. Iustin Marșeu.

17. La propunerea domnului Aurel Ciortea, referentul secțiunii științifice,

ședința plenară alege pentru *secțiunea de medicină*:

a) *membri activi* pe domnii: Dr. Ioan Popp, medic-colonel în retragere, Dr. George Baiulescu, Dr. Ilie Beu, Dr. Alex. Vaida Voevod și Dr. Vas. Hâncu;

b) *membri corespondenți* pe domnii: Dr. N. Calefariu, Dr. Marius Sturza, Dr. Iulian Chitul, Dr. A. Crăciunescu, Dr. Aurel Dobrescu, Dr. Pompiliu Nistor, Dr. Iuliu Hațiegan.

18. La propunerea membrului secției economice, d-l R. Simu, ședința plenară alege pentru *secțiunea tehnică industrială*:

a) *membri activi* pe domnii: George Dușoiu, Cornel Mesaroș, Mihail Iltu, Ioan F. Negruțiu și Stan Vidrighin;

b) *membri corespondenți* pe domnii: Treboniu Almășescu, Ștefan Andreiu, Florea Bogdan, Remus Cosma, Leo

Bohațel, N. Cucuian, Silviu Cristea, Emil Dima, Pompeiu Dragoș, Traian Dragoș, Ioan Flocos, Petru Totoi, Dumitru Frâncu, N. Gabor, Trifon Gaița, Ioan Gherguția, Laurențiu Giurgiu, Cornel Horșia, Ioan Hossu, Iancu Ilana, George Imbăruș, Gavril Lungu, Augustin Maior, Victor Mandea, Alexandru Mihailovici, Dr. Cornel Miklosi, George Predanovici, Ioan Niga, Miron Hoaghea, Rudolf Oprean, Valer Opreșiu, I. Panfilie, Oliviu Pana, Romul Pop, Septimiu Pop, Victor Precup, Paul Rozvan, Cornel O. Șerban, Ioan Staițici, Aurel Stan, Nicolae Stanciu, Aurel Stoica, Emil Surdu, Teodor Szilási, Ioan Viciu, Tiberiu Timoc, Victor Blăjan, Vasile Lazar, Ioan Comaniciu, Eugen Marinescu, Dr. Traian Păscuțiu.

19. Secțiunea literară propune, ca comitetul central al Asociațiunii, pentru lucrarea dicționarului proiectat, să ridice onorarul d-lui E. Hodoș la 1800 cor. Suma aceasta să i se plătească d-lui Hodoș, în rate de câte 300 cor., tot la o jumătate de an, ori chiar în rate lunare. Suma să se plătească în întregime, chiar și dacă d-l Hodoș va termina dicționarul înainte de trecerea celor 3 ani, scotiți de secțiunea literară pentru terminarea acestei lucrări. Comitetul central, eventual să ceară sprijinul Academiei Române pentru acoperirea cheltuielilor ce le va avea cu acest dicționar.

Se primește și se recomandă comitetului central.

20. Secția literară propune ca premiul «Andrieu Murășanu» pe 1913 să se dea d-lui Gheorghe Stoica, pentru volumul de schițe și romane, intitulat «Alte vremuri».

Se primește și premiul se va da cu ocaziunea ședinței festive a secțiunilor ce se va ține la Năsăud.

21. Secția literară a însărcinat pe d-l Dr. Ioan Rațiu să scrie o monografie populară despre Andrieu Murășanu, care se va publica în «Biblioteca populară a Asociațiunii», din prilegiul centenarului nașterii poetului din 1916.

Se ia act.

22. Secțiunea literară a însărcinat pe domnul Ioan Agârbicianu, membru corespondent, să scrie o prelegere populară model, lăsând alegerea subiectului în grija autorului.

Se ia act.

23. Secțiunea literară a însărcinat pe d-l Al. Ciura, membru corespondent, să ție o conferință despre Mihail Eminescu la ședința festivă a secțiunilor științifice-literare, ce va avea loc în Năsăud.

Se ia act.

24. Secțiunea istorică prezintă propunerea d-lui Dr. C. Bucșan, de a se încredința conducerea revistei «Transilvania» unui publicist anume angajat cu plată, iar pentru acoperirea cheltuielilor împreunate cu instituirea acestui post, membrii Asociațiunii să plătească o taxă în plus de 5 cor. pe an.

Propunerea se transpune comitetului central.

25. Secțiunea istorică propune să fie însărcinat d-l Gh. Popp a pregăti o broșură comemorativă despre personalitatea lui Simeon Bărnăuțiu și importanța lui în istoria noastră culturală.

Se primește.

26. Secțiunea istorică propune ca aranjarea cursurilor sistematice să se încredințeze biroului central, îndrumându-l pe acesta a se pune în înțelegere cu directorii despărțămintelor.

Se primește.

27. Secțiunea istorică a invitat pe d-l Gh. Popp să pregătească pentru ședința festivă din acest an o conferință despre activitatea lui Simeon Bărnăuțiu, ca îndrumător al neamului.

Se ia act.

28. Secțiunea istorică propune, ca venitul fondului Nicolae Denșianu pe 1914, să se dea d-lui Gh. Popp, pentru broșura ce va scrie despre S. Bărnăuțiu și care se va publica în «Biblioteca Poporală a Asociațiunii».

Se primește.

29. Secțiunea științifică propune să se dea în revista «Transilvania» fiecărei secțiuni o rubrică specială de 2—4 fețe, de a cărei redactare, sub răspunderea sa, să se îngrijească fiecare secțiune.

Se primește.

30. Secțiunea științifică oferă ca material pentru Biblioteca poporală: *Din lumea celor mici* de V. Stanciu, *Minunile naturii* de Dr. I. Radu și *Plantele de leac* de Dr. Al. Borzea.

Se ia act.

31. Secțiunea științifică recomandă prelegerile model: «*Soiurile mai alese de vite și îngrijirea lor*», de Dr. I. Radu și «*Insemnătatea pădurilor*» de Victor Stanciu.

Se primesc.

32. Secțiunea școlară propune să se declare membri corespondenți următorii domni: Atanasiu Roșca, Dr. Iuliu Hossu, Dr. Victor Bârlea și Romul Crișan, profesori la seminarul din Lugoj; Gheorghe Miculaș, Petru Tămăian, Cornel Szabo, Dr. Vasile Kirvai și Paul Szilágy, profesori la școala normală gr.-cat. din Oradea-mare; Sabin Oprean, profesor la școala civilă de fete a Asociațiunii; Dr. Cornel Papuc, Dr. I. Broșu, Ilie Beleuță, Dr. Ioan Mardan, Gavril Hango, Nicolae Popa, Petru Simu, Ioan Bejan, Dr. Laurean Luca, Ioan Țucu, Dr. Romul Mioc, Dr. Sebastian Stanca, Sabin Mihuță, Augustin Magiar, Ioan Georgescu, Paul Voștinariu, M. Jantea și Moise Popoviciu. Dintre reuniunile învățătoresți următoarele au recomandat câte 2 membri corespondenți ai secțiunii școlare: a) Reuniunea Mariană a învățătorilor gr.-cat. din comitatul Bistrița-Năsăud pe d-nii Clement Grivase și Macedon Linul; b) Reuniunea învățătorilor români Sălăgeni pe d-nii Teodor Murășan și Alexandru Man; c) Reuniunea învățătorilor dela școalele populare conf. ort. din protopopiatele aradane I—VII pe d-nii Iosif Moldovan și Iuliu Groșorean; d) Reuniunea învățătorilor dela școalele confesionale gr.-or. române din protopopiatele

Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova pe d-nii Iuliu Vuia și Iulian Lucuța; e) Reuniunea învățătorilor gr.-or. rom. din Bihor pe d-nii Nic. Fîru și Vasile Teuca.

Se declară membri corespondenți ai secțiunii școlare.

33. Secțiunea școlară se angajază să lucreze pentru «Biblioteca populară» două cărțile: Una despre rostul școlii și a doua despre greșelile părinților în creșterea copiilor.

Se ia act.

34. Secțiunea școlară raportează, că profesorii de gimnastică, cari sunt membri în secțiunea școlară, vor fi invitați să organizeze pentru anul viitor subsecția sportivă.

Se ia act.

35. Secțiunea școlară propune ca redactarea «Bibliotecii pentru tineret», să fie încredințată subsecțiunii învățătorilor. De desfacerea broșurilor se va îngriji d-l profesor Sabin Oprean.

Se primește.

36. Secțiunea economică propune ca secțiunile să ceară dela comitetul central disolvarea comisiunii cooperative, instituite de acesta, pe lângă conferențiarul cooperativ.

Propunerea se lasă la aprecierea comitetului central.

37. Secțiunea economică propune ca lucrările d-lui Romul Simu: «Imbrățșarea negoțului și a meseriilor» și «Folosul stupăritului», să se tipărească în Biblioteca populară a Asociațiunii.

Se primește.

38. Secțiunea economică propune să se recomande comitetului central să ia dispoziții pentru explicarea legii despre izlaurile comunale (art. de lege X—1913) și pentru constituirea faptică a societăților de izlaz.

Se primește.

39. Secțiunea economică propune ca comitetul central să fie invitat a luă măsuri ca pe lângă cursurile de analfabeți să se aranjeze și cursuri de adulți.

Se primește.

40. Secțiunea economică propune ca secretariatul Asociațiunii să publice în fiecare an un repertor general al publicațiilor românești.

Se primește.

După acestea ședința se încheie la orele 12 jum.

Dr. Vasile Suci m. p.,
președinte

Oct. C. Tăslăuanu m. p.,
secretar.

S'a cetit și verificat cu observarea, că între p. 31 și 32 să se intercaleze încă concluzul alăturat sub:

32. Secțiunea școlară raportează, că pe lângă subsecțiile formate anul trecut în cadrele ei, în anul acesta s'a înființat și o subsecție a

învățătorilor, care se va organiza definitiv în anul viitor. Deocamdată propune, ca să se numească între membrii corespondenți ai secției școlare câte un învățător din fiecare protopopiat, din care actualmente nu este nici un membru.

Se ia act, iar numirea câte unui învățător din fiecare protopopiat ca membru corespondent al secției școlare se aprobă.

Teodor V. Păcățianu m. p.

Dr. Onisifor Ghibu m. p.

A.

Raportul secretarului literar către ședința plenară a secțiunilor științifice-literare.

Onorată ședință plenară!

Suplinind și în acest an pe d-l secretar literar Octavian Goga, îmi permit a vă prezintă următorul raport despre activitatea secțiunilor științifice-literare dela ultima ședință plenară încoace.

Înainte de a trece la înșirarea informațiilor despre activitatea secțiunilor și a chestiunilor cu cari s'au ocupat sau ar fi trebuit să se ocupe, să-mi dați voe să stărui mai pe larg asupra reorganizării lor în legătură cu proiectul de regulament modificat, pe care vi l-am făgăduit în anul trecut și pe care vi-l prezint în această ședință plenară spre a fi discutat și aprobat.

«Asociațiunea» dela întemeierea ei și până acum de curând a avut mai mult caracterul unei instituțiuni academice. Cine urmărește activitatea ei din cei dintâi patruzeci de ani, cu proiectele pentru lucrări științifice grele, cu disertațiile savante și cu planurile vaste de cercetări amănunțite, se poate convinge că așezământul nostru s'a angajat la rezolvarea unor probleme, cari treceau peste puterile și mijloacele de cari dispunea. Chiar și ideea secțiunilor științifice-literare eră răsărită din îndemn sufletesc de a avea o «societate academică», cu trei secțiuni: filologică, istorică și de științe naturale, proiectată încă în 1862, cu gândul de a concentra pe mai mulți cărturari învățați, pentru a desfășura o muncă științifică sistematică și pentru a duce cu un pas mai departe cultura românească. În Principatele unite abia în 1866 se înființează «Societatea literară română» cu membri din toate provinciile locuite de români, din care s'a dezvoltat mai târziu Academia română, așa că gândul cărturarilor noștri de a întemeia o «societate academică», atunci când nu există, eră foarte firesc.

Secțiunile proiectate în 1862 s'au organizat abia în 1877, ca după doi ani să constată că nu pot funcționa.

La 1900 s'au reorganizat din nou, înmulțindu-se numărul lor cu două, secțiunea școlară și cea economică. În «espunerea de motive»¹ se accentuiază, că «Asociațiunea este o societate culturală și nu una științifică-literară și prin urmare «ar fi greșit a organiza secțiunile după modul organizării academiilor și a societăților științifice-literare». Au fost deci organizate ca «un organ auxiliar de specialitate în chestiuni științifice-literare».

Vă mărturisesc că nu văd limpede ideea de care au fost conduși organizatorii dela 1900. Se spune că secțiunile sunt un organ auxiliar

¹ Vezi «Transilvania» 1900, Partea oficială p. 97 și urm.

de specialitate al Asociațiunii în chestiunile științifice-literare, fără să ni se spună care e *organul principal* în aceste chestiuni. Comitetul central nu putea fi, fiindcă el eră socotit din partea aceluiaș organizatori ca un organ administrativ al Asociațiunii. Se mai spune, că «Asociațiunea» nu e o corporațiune științifică-literară și cu toate acestea s'au creat organe auxiliare de specialitate în chestiuni științifice-literare, deși acestea «strict luat trec peste cadrul competenței și activității propriie a Asociațiunii noastre».

Din programul de muncă impus, prin regulament, fiecărei secțiuni, se vede însă clar, că organizația secțiunilor eră făcută după modelul cooperațiilor academice. Pe lângă problemele științifice-literare li s'au mai impus și câteva de ordin practic, fără să le fi precizat îndeajuns. Secțiunile, după regulamentul din 1909, erau chemate ca academiilor și corporațiilor științifice-literare să le dea mână de ajutor pentru realizarea scopurilor urmărite de acestea și să se ocupe și cu «înaintarea culturală a poporului român din patrie».

Nefiind destul de lămurit scopul ce-l urmăreau secțiunile științifice-literare, nu putea fi corăspunzătoare nici organizația lor. De aceea nu eră cu putință să funcționeze așa cum ar fi trebuit și să aducă serviciile culturale ce se așteptau dela ele.

După zece ani, în 1910, s'a și pus din nou în discuție reorganizarea lor, propunându-se lărgirea cadrelor lor și împărțirea lor după profesii. Secțiunile astfel schimbate ar fi fost: 1. Secțiunea preoților; 2. a învățătorilor; 3. a advocaților; 4. a profesorilor; 5. a medicilor și 6. a funcționarilor de bancă. Membru natural în fiecare din aceste secțiuni ar fi fost orice membru al Asociațiunii, împărțit după profesia ce reprezintă. Secțiunile astfel constituite și-ar fi ales din trei în trei ani comitete de muncă, cari ar fi fost chemate să reprezinte și să discute chestiunile profesionale în revista «Transilvania».¹

Reorganizarea plănuită s'a înfăptuit numai în parte prin sporirea numărului membrilor corespondenți. Această inovație a dat până acum viață unei singure secțiuni, celei școlare, care a început să organizeze deocamdată pe profesori și să desfășure o muncă sistematică și serioasă.

În ședința plenară din acest an încercăm să completăm reorganizația începută, înmulțind numărul secțiunilor cu trei și stabilind mai deaproape sfera lor de activitate și problemele pe cari au să le rezolve.

În rapoartele comitetului central către adunările generale am accentuat în repețite rânduri chemarea așezământului nostru. Eu cred, că Asociațiunea nu poate fi decât o instituție de răspândire a culturii naționale în păturile largi ale cărturării și ale țărănimii; o instituție care să trezească în suflete conștiința unității etnice a neamului nostru prin conferințe, prelegeri, cărți și prin alte mijloace permise și potrivite.

¹ Vezi «Transilvania» 1910, p. 295—6.

Asociațiunea are despărțămintele și agenturile, tot atâtea focare de răspândire ale culturii românești până în cele mai îndepărtate regiuni locuite de Români și până în cel mai modest sat cu suflete de ale noastre. Organizația acestora e încă în curgere și scăderea cea mai mare a acestor organe ale Asociațiunii e că o bună parte dintre ele sunt lipsite de viață, că există numai pe hârtie.

Secțiunile științifice-literare, după părerea mea, au să completeze această organizație. Ele sunt chemate, în primul rând, să studieze din toate punctele de vedere desvoltarea din trecut și starea de astăzi a poporului nostru, lămurind diferitele probleme de viață; să dea îndrumări pentru o muncă sistematică și conștientă pe toate terenele; să caute ca progresele culturii românești să fie cunoscute în cercuri cât mai largi, ca triumfurile științei și artei românești să răsune în cât mai multe suflete; să dea material de muncă despărțămintelor și agenturilor, chemându-le la o activitate intensivă, stăruitoare și conștientă, și în sfârșit, să organizeze în vederea unei acțiuni unitare, armonice, toate forțele vieții noastre naționale.

Cu alte cuvinte, secțiunile trebuie să lucreze în trei direcțiuni: *a)* să facă cercetări științifice; *b)* să popularizeze știința, arta și literatura și *c)* să organizeze profesiunile.

Acest program cred că e destul de lămurit și realizarea lui atârnă numai dela voința și simțul de datorie al onoraților membri.

În fiecare secțiune va trebui să se distribuie munca. Unii să se ocupe cu cercetări, alții cu popularizarea și răspândirea cunoștințelor, iar o parte cu organizarea. De aceea am prevăzut în regulament și posibilitatea de a se constitui în subsecțiuni și de a lucra prin comisiuni. Am admis chiar și întocmirea de regulamente speciale pentru fiecare secțiune, în care să se fixeze mai amănunțit problemele și modul lor de rezolvare.

Cele trei secțiuni s'au proiectat în urma dorinței exprimate de domnia advocați, medici și ingineri. Despre secțiunea de igienă va binevoi a vă raporta d-l Dr. I. Beu, care, conform însărcinării primite în ședința plenară din anul trecut, a convocat pe ziua de 12 Iulie a. c. pe medicii români la o consfătuire. Inginerii au adresat o cerere comitetului central, în urma căreia i-am și invitat la această ședință plenară.

Acestea au fost ideile și motivele cari m'au îndemnat la modificarea regulamentului ce vi-l prezint spre aprobare.

Trebuie să vă mărturisesc că regulamentul are mai multe lacune, pe cari nu le-am putut înlătura, deoarece nu mă puteam abate dela dispozițiile statutare și nu puteam trece peste limitele mijloacelor materiale ale înștițuțiunii noastre și, în sfârșit, nu puteam să mă deparțez prea mult nici dela vechia organizație a secțiunilor.

Așa de pildă, ar trebui să mai fie o secțiune a preoților. N'am propus-o, însă, fiindcă mi se pare că necesitatea ei nu e reclamată de dorința preoțimii noastre, împărțită în două confesiuni, de a se înrola sub un singur steag de luptă.

Secțiunea economică am lăsat-o aproape neschimbată, deși cred că ea ar trebui să se despartă în două: într-o secțiune de agricultură, de economie rațională și într-o secțiune financiară, a funcționarilor de bancă. N'am propus împărțirea ei, fiindcă numărul agricultorilor noștri diplomați e prea restrâns și fiindcă locul secțiunii financiare îl poate ținea deocamdată «Solidaritatea». De altfel în cadrele secțiunii economice se poate desfășura o activitate destul de frumoașă în amândouă direcțiunile.

Numărul membrilor activi pentru fiecare secțiune nu s'a putut spori din cauza lipsei de mijloace materiale ale Asociațiunii. Chiar și înființarea celor trei secțiuni nouă numai așa va putea fi admisă de comitetul central și de adunarea generală, dacă membrii lor deocamdată vor renunța la beneficiile prevăzute în § 5 p. c. al regulamentului, adică la diurne și la restituirea cheltuelilor de călătorie, deoarece o urcare a bugetului Asociațiunii e cu neputință. Ar fi poate bine, dacă întreaga sumă ce o au secțiunile la dispoziție ar fi întrebuințată spre scopuri mai productive. Nu e de prisos să pomenesc poate și necesitatea sporirii fondului Gh. Barițiu, din care se alimentează secțiunile. Fiecare secțiune să găsească mijloace (de ex. aranjarea de conferințe și prin colecte) ca să-și creeze un fond puternic, care să le înlesnească munca. Mijloacele materiale vor ajuta secțiunile să iasă din era proiectelor și planurilor. Dacă situația financiară a Asociațiunii se va îmbunătăți și dacă toate secțiunile vor dovedi dragoste de muncă, onorații membri pot fi siguri că se vor bucura de cel mai larg sprijin din partea comitetului central.

Știu bine că secțiunilor li se cere mult, că se așteaptă dela ele nu numai muncă ci și jertfe, și îmi dau seama că trezirea lor la viață, nu atârnă numai dela modificări de regulamente. Știu prea bine toate acestea. Dar nădăjduesc, că pe lângă încercarea de a le lărgi cadrele de activitate și a le spori numărul, credința, într'un ideal se va sălășlui în sufletul tuturor membrilor secțiunilor și-i va face să-și adune toate energiile pentru întruparea unui vis mare: *biruința neamului nostru prin cultură!* Fără această credință bineînțeles că toate sunt zadarnice. Domnilor, cred că e timpul suprem să ne desrobim singuri din lanțurile robiei fataliste, să dărâmăm superstițiile în puterea ocrotirilor și dușmăniilor străine și prin muncă încordată să ne croim singuri viitorul. «Prin noi înșine» e suprema poruncă a vremurilor de astăzi. Dumnezeu, fericirea și biruința e în noi înșine. De aceea fiecare dintre noi, în orice clipă a vieții lui trebuie să fie adânc pătruns de strașnica datorie de a munci, fără să mai aștepte îndemnuri din afară. Credința din sufletul fiecăruia să fie întărirea spre fapte roditoare, spre biruința sfântă a neamului nostru.

Dacă toți membrii vor fi pătrunși de acest crez, dacă toate secțiunile vor lucra sub flamura vitejească a idealismului, atunci piedecile vor dispărea și cei ce vor veni după noi ne vor binecuvânta ca pe niște oameni ai datoriei împlinite.

Onorată ședință plenară!

Dintre hotărârile secțiunilor din anul trecut mai importantă mi se pare cea privitoare la reorganizarea revistei «Transilvania», care, după multe discuții și multe greutăți, s'a înfăptuit cu începere dela 1 Ianuarie a. c. V'aduceți aminte că secțiunile hotărâseră să prefacă revista Asociațiunii într'o revistă lunară de popularizare, în care să se publice numai articole înțelese de publicul mare al cărturarilor.

Dela 1 Ianuarie a. c. «Transilvania» apare ca revistă de popularizare și de informație. Onorații membri ai secțiunilor ar face un bun serviciu comitetului de redacție, dacă ar discuta felul ei de redactare de până acum și dacă ar face propuneri concrete pentru îmbunătățirea ei! Trebuie să ne dăm toată silința să facem din ea o revistă, care să fie așteptată și care să fie o adevărată *școală națională*.

Cu părere de rău trebuie să constat, că revista s'a bucurat prea puțin de sprijinul onoraților membri ai secțiunilor. Nici chiar membrii comitetului de redacție, cu excepțiunea d lui Dr. Onisifor Ghibu, n'au arătat un deosebit interes pentru ea. De aceea îmi veți permite, să stăruiu din nou asupra unei colaborări regulate și sistematice din partea tuturor, fiindcă altfel e cu neputință să fie o revistă cum se așteaptă dela o instituțiune culturală ca a noastră. Fiecare secțiune trebuie să-și îplinească datoria ce i se impune prin regulament de a urmări miscarea culturală și a publica articole și dări de seamă în publicația ce apare sub îngrijirea lor. Referentul fiecărei secțiuni, sau membrul numit de secțiune în comitetul de redacție trebuie să se îngrijească să dea material pentru fiecare număr, să stea în corespondență cu ceilalți membri ai secțiunii, distribuindu-le publicațiunile nouă, atrăgându-le atenția asupra problemelor vrednice de tratat și îndemnându-i la o muncă sistematică. Numai introducând un sistem în munca de popularizare și având stăruința putem să reușim a face din «Transilvania» o revistă cu pulsațiuni de viață nouă. Ceice se angajează la muncă nu trebuie să cruțe nici o jertfă. Este adevărat că din lipsa mijloacelor materiale, Asociațiunea nu poate retribui deocamdată pe cei ce s'au angajat la muncă, dar tot așa de adevărat e că noi suntem chemați a creă aceste mijloace și, dând publicului o revistă variată, interesantă, îngrijită, cred că vom reuși.

Rog deci onoratele secțiuni să ia dispoziții precise pentru o colaborare regulată la «Transilvania» și să se îngrijească să nu rămână numai pe hârtie ceea ce promet și la ce se angajează.

Tot din cauza greutăților materiale, cu cari se luptă Asociațiunea, a trebuit să se amâne executarea părții a doua din hotărârea secțiunilor de a înființa «Analele Asociațiunii» în cari aveau să se publice studiile de specialitate și colecțiile de documente, apoi partea oficială a Asociațiunii.

În legătură cu revista «Transilvania», dați-mi voie să pomenesc și de celelalte publicațiuni ale Asociațiunii.

Din «Biblioteca poporală a Asociațiunii», în cursul anului 1913 au apărut următoarele broșuri:

- Nr. 23. *Vieța unei mame credincioase*, de Dr. I. Lupaș.
- „ 24. *Leonard și Gertruda*, cartea I de Pestalozzi, tălmăcită de V. Gr. Borgovanu.
- „ 25. *Isprăvile lui Păcală*, partea a II-a, de P. Dulfu.
- „ 26. *Cum să trăim?* Povește doctorești, partea a II-a, de Dr. A. Dobrescu.
- „ 27. *Leonard și Gertruda*, cartea a II-a.
- „ 28. *Cântece din bătrâni*, cartea a II-a, de V. Alexandri.
- „ 29. *Povestiri din viața țăranilor*, cartea a II-a, de Ioan Pop Reteganul.
- „ 30. *Ingrășarea sau gunoirea pământului*, de A. Cosciuc.
- „ 31. *Arghir și Elena*, de I. Barac.
- „ 32. *Carte de rugăciuni*.
- „ 33. *Calendarul Asociațiunii pe 1914*, întocmit de Oct. C. Tăslăuanu.

În broșuri s'au tratat deci chestiuni de istorie, igienă, agricultură, educație și de religie, iar în patru dintre ele s'au publicat material distractiv, povestiri, glume și poezii populare.

În cursul anului 1913 Biblioteca a avut numai 7664 de abonați în 841 de comune, deci cu 4000 mai puțini ca în 1912. Din această cauză pierderea ce a avut-o Asociațiunea cu biblioteca întrece suma de 5000 de coroane. În anul 1914 numărul abonaților va fi cam tot acelaș. Cauza principală, că numărul abonaților a scăzut e mai presus de orice îndoială situația economică grea, anii răi agricoli și criza financiară cari au adus pe capul bieților țărani multă sărăcie.

Principiile de cari am fost călăuzit la redactarea bibliotecii populare vă sunt desigur cunoscute. Ele se pot reasuma în câteva puncte: *a)* să se dea poporului numai cărți înțelese de dânsul; *b)* să se repetărească cu oarecari îndreptări și adaptări textele populare vechi, cunoscute lui; *c)* pe lângă broșuri instructive să se tipărească și broșuri distractive; *d)* broșurile să fie astfel întocmite, ca să se adreseze cetitorilor de toate categoriile și țăranilor din diferite regiuni; *e)* să se dea o deosebită atențiune monografiilor istorice, biografiilor bărbaților mari și faptelor vitejești din trecut, ca să avem o tradiție și să facem țăranimii o educație națională; *f)* poveștele de drept, economia rațională, igiena, etc. să fie scrise limpede, ușor și pe înțelesul poporului; *g)* broșurile să fie cât mai variate și să aibă o înfățișare frumoasă, ca să cultivăm și simțul estetic al țăranului; *h)* Calendarul să fie o mică enciclopedie țărânească; *i)* să controlăm mereu dacă broșurile sunt pe placul țăranilor și dacă sunt înțelese de ei.

Sedința plenară din anul trecut, la propunerea secțiunii literare, a hotărât să se ceară agenturilor rapoarte anuale amănunțite despre cetirea, efectul și răspândirea broșurilor apărute în Biblioteca populară. Deciziunea nu s'a executat întocmai, deoarece agenturile acum se organizează și deoarece la biroul central abia la începutul acestui an am cunoscut numele celor mai mulți președinți ai agențiilor. În dările de seamă despre biblioteca populară din 1912 și 1913 cătră adunările generale și în apelurile pentru înscrierea de

membri ajutători s'au cerut, însă, preoților și învățătorilor asemenea informațiuni. Chiar și în «Gazeta Transilvaniei» s'a discutat chestiunea îmbunătățirii Bibliotecii populare. Dar informațiunile ce le avem până acum sunt prea puține, ca să putem trage vreo concluziune serioasă din ele. La sfârșitul acestui an vom încercă, să ne adresăm direct președinților de agenturi și despre rezultatul anchetei vi se va raporta în ședința plenară din anul viitor.

Și în anul trecut am făcut propunerea ca fiecare secțiune să stabilească o serie de lucrări cari să se publice în «Biblioteca populară». Stăruiu din nou pentru această propunere.

Tot anul trecut am vorbit și de pregătirea monografiilor din diferitele domenii ale credinței, dar până acum n'am primit decât monografia despre *Andrei Șaguna*, lucrată de d-l Dr. Ioan Lupaș și de acelaș o serie de articole «*Din trecutul Românilor ardeleni*». Rog deci din nou secțiunile să se ocupe cu această chestiune importantă și ca să fiu mai concret, propun ca secțiunea literară să pregătească o broșură despre *Andrieu Murășan*, poetul redeșteptării noastre; secțiunea istorică despre *Inocențiu Micu Klein*, apărătorul drepturilor noastre naționale; secțiunea de drept despre *Simion Bărnuțiu*, îndrumătorul neamului nostru; secțiunea de științe naturale despre *Frumusețile țării Românești*; secțiunea de medicină și igienă despre *Sănătatea unui popor*, în care să trateze igiena rasei; secțiunea școlară despre *George Lazăr*, apostolul învățământului românesc; secțiunea economică despre *Insemnătatea cooperativelor* pentru organizarea economică a țărănimii; iar secția tehnică-industrială despre *Construcția bisericilor, școalelor și caselor* în stil românesc, dând mai multe modele. Cel puțin o parte dintre aceste lucrări să se termine până la sfârșitul anului 1914, ca să poată apărea în broșurile Bibliotecii populare din anul viitor.

Fiecare secțiune să-și aleagă o serie întreagă de lucrări, pe cari să le facă rând pe rând, fără să mai aștepte îndemnuri din altă parte. M'aș bucură foarte mult, dacă secțiunile chiar în ședința plenară de acum ar veni cu un program de muncă sistematic în această direcție.

Din *Biblioteca tineretului* n'au mai apărut broșuri noi. Deciziunile ședințelor plene din 1911 (Nr. 24) și din 1912 (Nr. 29) ca comitetul central să găsească mijloace pentru o răspândire mai largă a broșurilor din această bibliotecă, nu s'au putut executa, fiindcă personalul biroului e cu neputință să se angajeze la răspândirea bibliotecii prin depozite la învățători și preoți, singurii cari ar putea-o desface. Evidența și expediția ar încărcă biroul cu o muncă pe care n'ar putea-o birui. Dupăce se vor fi organizat agenturile Asociațiunii se va încercă să se trimită acestora în depozit deodată cu «Biblioteca populară».

Materialul pentru «*Dicționarul neologismelor și provincialismelor limbii românești*» s'a predat d-lui Enea Hodoș, care a fost însărcinat cu redactarea lui. Un raport despre lucrarea de până acum va prezenta secțiunea literară.

În legătură cu publicațiunile Asociațiunii, amintesc și de înființarea bibliotecilor sătești cu ajutorul donațiunii d-lui Vasile Stroescu.

Comitetul central, la propunerea secțiunilor, voiă să înființeze numai 150 de biblioteci, provăzute cu un număr mai mare de cărți și mai ales în comunele din comitatele Maramurăș, Sătmar și Bihor. Domnul Stroescu a stăruit, însă, pentru cele 3000 de biblioteci sătești proiectate, cari se vor alimenta an de an cu cărți nouă. În toamna acestui an sperăm că vom putea expedă tuturor despărțămintelor cărțile pentru a înființă în fiecare comună o bibliotecă sau să o sporească pe cea existentă.

Rog onoratele secțiuni să binevoiască a completă lista cărților potrivite pentru bibliotecile sătești, ca să le putem inzestră an de an cu cărți bune.

În ședința plenară din anul trecut s'a discutat chestiunea cursurilor aranjate de Asociațiune. Secțiunea școlară a fost încredințată să aranjeze *cursuri de vară* în acest an. Secțiunea numită va raportă, de ce nu s'au putut începe. În schimb biroul Asociațiunii a aranjat cursuri sistematice în cursul iernii, despre cari se vorbește pe larg în Nr. 6 al revistei «Transilvania».

Ideea cursurilor merită toată atențiunea secțiunilor și de aceea îmi permit a pune în discuție aranjarea lor sistematică. Mai ușor cred că s'ar putea realiză, dacă fiecare secțiune ar aranjă în câte un centru o serie de cursuri cu subiecte din domeniul ei ținute de mai mulți conferențari. Așa de pildă: 1. Secțiunea literară-științifică să aranjeze un curs în Brașov; 2. secțiunea istorică-etnografică în Blaj; 3. secțiunea de drept și științe sociale în Cluj; 4. secțiunea de științe naturale și fizice în Arad; 5. secțiunea de medicină și igienă în Sibiu, la aranjarea căreia i-ar dă tot sprijinul și biroul Asociațiunii; 6. secțiunea școlară în Oradea-mare sau Beiuș; 7. secțiunea economică în Caransebeș; 8. secțiunea tehnică-industrială în Gherla.

Secțiunile s'ar perândă an de an în fiecare dintre centrele amintite și și-ar alege altele nouă. La cursuri să invite și conferențari din alte părți. Cheltuielile împreunate cu aranjarea acestor cursuri le-ar putea încassă din taxele de intrare sau din contribuțiile oamenilor cu dare de mână și a instituțiunilor din ținutul pentru care se aranjează conferențele.

S'ar mai putea aranjă și cursuri ținute de un singur conferențiar, trimis de secțiune. De pildă fiecare secțiune ar însărcină pe unul din membrii ei, ca într'un centru mai îndepărtat să ție o serie de 5—6 conferențe, una după alta, despre un subiect. Deplasarea pentru o săptămână ar fi mai ușoară și ar profită mai mult și publicul.

Rog onoratele secțiuni să discute aceste propuneri și să se angajeze fiecare, fixând și subiectele, că încă în iarna viitoare vor țineă asemenea cursuri.

Cursurile de vară, după părerea mea, ar trebui date în grija despărțământului Săliște, singurul loc potrivit pentru ele. În Săliște este o bancă înființată pe baze altruiste, care poate ar luă asupra ei aranjarea părții materiale, iar d-l Dr. Ioan Lupaș aranjarea părții intelectuale a acestor cursuri.

Secțiunile în ședința plenară din anul trecut s'au angajat să lucreze prelegeri populare model. La biroul Asociațiunii a intrat una singură: «Cum să ne apărăm contra boalelor contagioase» de Dr. Iulian Chitul, censurată și recomandată spre tipărire în «Biblioteca populară» de d-l Dr. Ilie Beu.

Prelegerea «Sfaturi pentru popor» de N. Iosif recomandată anul trecut de secțiunea economică a apărut în Nr. 38 al Bibliotecii populare. Celelalte prelegeri au fost înapoiate autorilor împreună cu recensiuile.

Rog secțiunile să raporteze despre prelegerile populare făgăduite anul trecut.

În ce privește celelalte hotărâri ale ședinței plene din anul trecut, am onoarea a vă raporta următoarele:

În ședința festivă a secțiunilor din anul trecut, ținută cu ocazia adunării generale din Orăștie, membrul secțiunii științifice d-l Dr. I. Radu a ținut o conferință despre «Lectura științifică la noi», iar membrul secțiunii istorice, d-l Dr. Silviu Dragomir despre «Drepturile istorice ale Românilor pe pământul crăesc». În acest an va trebui să țină secția literară o conferință despre M. Eminescu, iar cea de drept și de științe sociale despre Simion Bărnuțiu.

La premiul Andreiu Murășan pe 1913 au intrat două lucrări: «Monografia bisericilor, școalelor și reuniunilor române din Făgăraș» de Nicolae Aron, preot și «Alte Vremuri», schițe și povestiri de Gh. Stoica, asupra cărora se va pronunța secțiunea literară.

Chestiunea introducerii așa numitului *Sfatul păcii* s'a dat spre studiere secțiunii istorice, adecă avocaților din această secțiune, împreună cu un dicționar al terminologiei iuridice trimis de domnul Dr. Sever Dan.

S'a întocmit un regulament al fondului Nicolae Densușianu conform căruia $\frac{1}{5}$ părți ale venitului, adecă suma de K 200, la recomandarea secțiunii istorice, se va întrebuința pentru publicarea și premiarea de studii istorice, sau pentru sprijinirea celor ce se îndeletnicesc cu cercetări și scrieri istorice. Secțiunea istorică va face propuneri concrete în această privință.

Toți profesorii au fost avizați că revista «Transilvania» e organul de publicitate al profesorilor români din patrie în chestiuni pedagogice.

Cererea secțiunii științifice, de a i se pune la dispoziție suma de 1000 cor. pentru cumpărarea unui aparat de fotografiat pentru filmuri cinematografice, nu s'a încuviințat din partea on. comitet central din cauza lipsei mijloacelor materiale ale Asociațiunii. Tot din această cauză nu s'au putut cumpăra nici diapozitivele recomandate de aceeaș secțiune.

Asociațiunea a participat, printr'un delegat, la adunările generale ale reuniunilor de învățători, cari au ales-o membru onorar și cari au invitat-o la aceste adunări.

Membrilor activi și corespondenți li s'a comunicat alegerea din ședința plenară trecută. Cinci reuniuni de învățători recomandă câte doi învățători ca membri corespondenți ai secțiunii școlare.

De încheiere să-mi dați voie a resumă propunerile ce le-am făcut, rugând secțiunile să le discute și să decidă asupra lor:

1. Să aprobe modificarea regulamentului general al secțiunilor științifice-literare;

2. Să decidă înființarea celor trei secțiuni nouă: *a)* de drept și științe sociale, *b)* de medicină și igienă și *c)* tehnică-industrială, alegând membrii activi și corespondenți pentru fiecare dintre ele. Propunerea pentru alegerea membrilor din secțiunea de drept și științe sociale să o facă secțiunea istorică, pentru cei din secțiunea de medicină și igienă secțiunea științifică, iar pentru cei din secțiunea tehnică-industrială secțiunea economică, în înțelegere cu reprezentanții inginerilor invitați la ședința plenară;

3. Să ia dispoziții concrete pentru colaborarea sistematică la revista «Transilvania»;

4. Să stabilească subiectele lucrărilor ce le vor pregăti rând pe rând pentru Biblioteca populară a Asociațiunii, făcându-și un program de muncă sistematic pe mai mulți ani;

5. Să completeze lista cărților potrivite pentru înzestrarea bibliotecilor sătești;

6. Să fixeze un program pentru aranjarea cursurilor sistematice în diferite centre dela noi;

7. Să raporteze despre prelegerile populare model făgăduite în ședința plenară din anul trecut;

8. Să fixeze conferențele pentru ședința festivă din acest an;

9. Să hotărască asupra împărțirii premiului Andreiu Murășan pe 1913;

10. Secțiunea istorică să facă propuneri pentru întrebuințarea venitului pe 1914 din fondul Nicolae Densusșianu.

Sibiiu, 1/14 Iulie 1914.

Oct. C. Tăslăuanu.

Anexa XIII b).

B.

Raportul secției literare.

Onorată ședința plenară!

Grija cea mai de căpetenie, care a preocupat pe membrii secției literare și 'n anul acesta, a fost redactarea *Dicționarului* proiectat, despre felul și folosul căruia am vorbit în raportul nostru din anul trecut. Astăzi putem anunța, că lucrările pregătitoare s'au terminat și că autorul, d-l Enea *Hodoș*, însuș membru al secției literare, ne-a prezentat și o dare de seamă despre stadiul, în care se găsește prelucrarea materialului adunat.

Dânsul a predat biroului Asociațiunii vreo 2700 de fișe, pe cari se găsesc prelucrate literile A, E și D (aceasta nu completă); iar relativ la lucrările pregătitoare crede, că ar mai trebui extrase din *cronicari* și arhaismele. Lucrarea, cu toată munca zilnică de 4—5 ceasuri, înaintează încet. D-l Hodoș lucrează cu conștiințozitate, poate cu prea multă conștiințozitate, consultând dicționare și controlând citațiile de pe fișe în înseș operele scriitorilor.

Dacă lucrarea va înainta astfel și în viitor, *Dicționarul* se va putea tipări abia peste câțiva ani. Ca să accelerăm prelucrarea materialului, deci și apariția Dicționarului, secția literară a cerut d-lui Hodoș câteva modele de cuvinte, pe cari dânsul ni le-a și trimis pe o pagină tipărită în două coloane. Ascultând în-deosebi observațiile d-lui Dr. C. Lacea, și deoarece nu avem intenția să publicăm o operă originală ci una care să poată fi întrebuințată cu cât mai mult folos în practică și care tocmai spre scopul acesta va trebui să apară cât mai repede, secția literară hotărăște relativ la redactarea Dicționarului următoarele:

Să se dea definiții apărute până acum în Dicționarul Academiei. La aplicarea unor cuvinte s'ar putea renunța chiar la definiția lor și'n locul acesteia s'ar da numai corespondențele germane și ungurești (cum a făcut d-l Hodoș la cuvântul abajur-Lampenschirm); căci să nu uităm, că Dicționarul e menit a ajunge în mâinile acelor oameni culți dela noi, cari și-au însușit cultura în limbi străine sau cari trăiesc în ținuturi neromânești, unde lipsește o întinsă vieță culturală românească, care să poată ținea echilibrul față de influința culturii străine.

Derivatele să fie tractate la cuvântul din care derivă (de ex. abagiu la abă). *Franțuzismele* și barbarismele întrebuințate în vieța de salon și în scrieri mai puțin serioase să se omită (eclat); asemenea se vor omite arhaismele mai rare (cele des întrebuințate se vor lua din dicționarele existente). Căci Dicționarul va ajutură înțelegerea scriitorilor moderni, nu a celor vechi din sec. XVII. și XVIII. Definiția *sinonimelor* se va face numai la unul singur, care i se va părea autorului, că e cel mai întrebuințat, iar la toate celelalte se vor indica trimerile la sinonimul explicat.

Acestea sunt observările noastre relativ la redactarea Dicționarului. Și d-l Hodoș, credem că va țineă seamă de ele, mai ales fiindcă ele îi vor ușură în mod simțitor anevoioasa muncă, ce și-a luat-o asupra-și

La rândul nostru trebuie să ținem și noi seamă tocmai de munca grea a d-lui Hodoș. Știăm cu toții încă de-acum un an, că și Dicționarul acesta, ca toate dicționarele, va întâmpină piedeci neprevăzute. Ba membrul secției noastre, d-l Dr. C. Lacea, care lucrează la Dicționarul Academiei și știe deci mai bine decât oricare din noi ce însemnează o astfel de muncă, ne avizase de pe atunci că lucrarea nu va merge atât de ușor, cum ne închipuiam noi. Și mai ales se miră, că d-l Hodoș se angajează la o astfel de lucrare pentru un onorar de 600 cor., care sumă nu stă în nici un raport cu munca autorului. Deaceea membrii secțiunii n'au fost de fel surprinși, când au ascultat următorul pasaj din raportul d-lui Hodoș: «După cele expuse până aici, este, socotesc deplin învederat, că suma de 600 cor., nici ca mărime, nici ca modalitate de plătire, nu stă în proporție cu munca ce are să fie săvârșită la compunerea dicționarului menționat. Secțiunea prin urmare va stărua, ca sau să se modifice hotărîrea ce ni s'a comunicat, sau On. comitet să însărcineze pe altcineva cu redactarea mai departe a Dicționarului».

Chestiunea aceasta a dat prilej la discuții amănunțite, după cari secția literară a ajuns la următorul rezultat: Cu onorarul de 600 cor., suma ce ar fi să i se plătească d-lui Hodoș, după ce va prezenta *întreg* dicționarul gata de tipar,

abia se remunerează cuviincios munca de până azi a d-lui Hodoș. Iar dacă asemănăm acest onorar cu al colaboratorilor la Dicționarul Academiei (3000—6000 lei anual), suma de 600 cor. ni-se pare direct *ridicolă*.

Dacă de altă parte vom lua în considerare, că redactarea Dicționarului va putea înainta mai repede, în caz că d-l Hodoș se va acomoda dorințelor noastre și că astfel lucrarea ar putea fi terminată în manuscris în curs de 2—3 ani, secția literară propune, ca On. comitet central să ridice onorarul d-lui Hodoș dela 600 la 1800 cor. Suma aceasta i se va plăti d-lui Hodoș în rate de câte 300 cor., tot la jumătate de an, ori chiar în rate lunare. Ea i se va plăti în întregime, chiar și dacă d-l Hodoș va termina Dicționarul înainte de trecerea celor 3 ani, în care timp socotim noi, că lucrarea va putea fi terminată.

Iar dacă On. comitet central nu va putea găsi modalitatea de a pune această sumă în budget din mijloacele proprii, îl rugăm să chibzuiască, în ce chip ar putea angaja la lucrarea aceasta de interes general românesc cea mai înaltă instituție de cultură a noastră, Academia Română, care ar putea foarte ușor să ne întindă mână de ajutor, remunerând singură pe un membru corespondent al său, care este d-l Hodoș, ori ar putea să *tipărească* Dicționarul pe cheltuiala sa, dându-ne posibilitatea de-a schimba suma *cheltuielilor* de *tipărire* în *onorarul* ce l-am plăti autorului.

II.

Altă chestiune, cu care s'a ocupat secția literară, a fost asortarea bibliotecilor din agenturi.

A surprins adevărat prin referentul său volumul de povești «*Frumoasa din nor*» al d-lui E. Hodoș și, găsindu-l potrivit pentru cetitorii dela sate, a recomandat On. comitet central să cumpere un număr mai mare de exemplare, pe cari să le împartă despărțămintelor. Recomandarea aceasta se înțelege de sine și relativ la volumul «*Alte vremuri*» al d-lui Gh. Stoica, despre care va fi vorba mai amănunțit în raportul referentului secției despre operele intrate la concursul pentru premiul «*Andrieu Mureșianu*».

III.

Față de proiectul noului Regulament general al secțiilor științifice-literare, care i s'a trimis spre studiere din partea d-lui secretar O. C. Tăslăuanu, în calitate sa de suplinitor al secretarului literar, secția noastră rămâne pe lângă propunerea sa exprimată și în raportul din anul trecut și anume: *Numărul secțiilor științifice-literare să nu se înmulțească*. Motivul principal, care o determină să recomande menținerea organizației de până acum a secțiilor este de natură financiară. Asociațiunea luptă cu greutate mari, chiar cu deficite. Înmulțirea secțiilor, fiecare cu câte 5 membri activi, cari «au drept la diurne și la restituirea cheltuielilor de călătorie» ar ridica și cheltuielile împreunate cu ședințele secțiilor și ar îngreuna astfel budgetul.

Iar noua organizație nu ar aduce «Asociațiunii» mai multe foloase decât a adus cea veche, în cadrele căreia trebuie găsită modalitatea de-a face loc și celorlalte categorii de intelectuali, cari doresc să consacre o parte din munca lor scopurilor urmărite de Asociațiune. Dar aceasta se poate face ușor instituind, în sensul §. 2 al noului proiect de regulament, în secțiile existente *subsecții* în chipul următor: în secția istorică: subsecția de științe sociale, în secția de științe naturale, subsecția de medicină, și în secția economică, subsecția tehnică-industrială. Toate aceste subsecții ar avea deocamdată numai membri corespondenți.

Altă propunere de ordin principiar, pe care o face secția literară este: ștergerea § 4 din Regulamentul secțiilor. Acest § prevede scutirea de taxe a membrilor activi ai secțiilor. Experiența a arătat, că toți membrii secțiilor își plătesc taxele de membri ordinari ori pe viață ai «Asociațiunii». Același § condiționează — în adunările generale ale «Asociațiunii» — exercitarea dreptului de vot al membrilor din secții de achitarea taxelor. Acest paradox trebuie înlăturat obligând pe toți membrii secțiilor ași plăti taxele și aceasta se va executa prin ștergerea privilegiilor din § 4.

În ședința sa dela 1/14 Iulie, secția literară a discutat și propunerile prezentate de dl secretar al «Asociațiunii» în raportul său. Hotărârile secției sunt următoarele:

1. Secția încredințează pe membrul său Dr. Ioan Rațiu să scrie o monografie populară despre Andreiu Mureșianu. Ea se va publica în Biblioteca populară a «Asociațiunii» și va fi terminată în cursul anului 1915, pentru ca să apară din prilejul centenarului nașterii poetului (1916).

2. După încercările făcute din partea referentului secției de a îndemna pe unii membri a scrie prelegeri populare, încercări cari n'au avut nici un rezultat, secția încredințează acum pe dl Ion Agârbiceanu, membru corespondent al său, să scrie o prelegere populară, care să se publice asemenea în Biblioteca populară a «Asociațiunii». Alegerea subiectului se lasă în grija autorului.

3. La raportul nostru din anul trecut am adăugat o anexă, care cuprindea o listă a celor mai potrivite cărți pentru *bibliotecile agenturilor*. În raportul acesta încă se recomandă alte 2 cărți. Și astfel secția va urmă să recomande și în viitor ceace i se va părea potrivit, deși îngrijirea de bibliotecile agenturilor o au în rândul întâiu comitetele și bibliotecarii despărțămintelor.

4. Cu ținerea unei conferențe la ședința festivă a secțiilor din anul acesta, secția literară încredințează pe membrul său corespondent, dl Al. Ciura, care va vorbi despre *M. Eminescu*.

5. Relativ la organizarea unor *cursuri sistematice*, comunicăm, că membrul activ al secției, dl V. Onițiu anunșase un curs de 5—6 lecții despre literatura veche românească. Cursul eră să se țină la începutul anului 1914. Imbolnăvindu-se dl Onițiu, nu s'a mai putut ține; dar e foarte probabil că se va face în iarna anului acestuia.

Referentul secției va îndemna însă și pe ceilalți membri să țină conferențe despre scriitorii români din sec. XIX, precum și despre legăturile între literatura românească și literaturile străine.

6. La revista «*Transilvania*» au colaborat dintre membrii secției literare: dl Dr. Sextil Pușcariu în fiecare număr, iar referentul secției a dat câteva notițe în cronica literară și două scurte dări de seamă.

O colaborare regulată și a celorlalți membri nu se va putea face pânăcând secretarul literar al «Asociațiunii» nu-și va putea împlini îndatoririle fixate prin § 34 alineat e și f menținut în proiectul de regulament § 36 alineat e și f.

Spre scopul acesta redactorul «*Transilvaniei*» va trebui să încerce a introduce schimbul cu celelalte reviste românești, iar pe cele literare să le adreseze direct referentului secției literare, care atunci va putea redacta cronica lunară a vieții literare dela noi. Asemenea vor trebui trimise, sau referentului secției sau vor fi împărțite și celorlaltor membri cărțile ce se vor primi la redacția revistei. Fără aceste dispoziții secția literară nu va putea colabora la revistă altcum, decât a făcut și până azi, mai ales că legătura nemijlocită între comitetul de redacție și referentul

secției este imposibilă prin faptul, că unii locuiesc în Sibiiu, dar referențul secției în Brașov, și pe lângă toate acestea redactarea revistei este una din îndatoririle principale ale secretarului literar, despre intențiile și lucrările căruia pentru fiecare număr al revistei, referențul secției nu poate avea cunoștință.

V.

Activitatea literară și științifică pe care au dezvoltat-o membrii secției în timpul dela Iulie 1913 — Iulie 1914 este următoarea:

1. *Ion Agârbiceanu* a publicat:

a) «Arhanghelii», roman. Sibiiu 1914.

b) «Dela sate», editată de V. Stroescu (pentru bibliotecile populare).

c) «In luptă», editată de V. Stroescu (pentru Bucovina).

A ținut conferențe:

a) În Sibiiu și Blăj, despre «Cultura ardelenescă în 1/2-a a II-a a sec. XIX».

b) În Orlat trei conferențe, despre «Țările locuite de români».

A mai publicat: Nuvele, în «Luceafărul», «Vieața Românească», «Ramuri», și foiletoane în «Românul» și «Unirea».

2. *Axente Banciu* a publicat studiul: «Cum vorbim și cum ar trebui să vorbim românește». Brașov 1913 și relativ la aceeași chestiune încă două articole în «Gazeta Transilvaniei».

3. *Dr. Iosif Blaga* a publicat: «Itinerarul și programul excursiunii în Italia» (1914), cu indicarea operelor din muzeele și galeriile din Veneția, Florența, Roma, Neapol și Athena; și o descriere a excursiunii în «Anuarul școalelor medii române din Brașov».

4. *Dr. Alexandru Bogdan* a publicat studiul: «Douăzeci de ani de mișcare teatrală», Sibiiu 1914. A ținut o conferență (în Sibiiu) despre «Literatura românească dela Junimea până azi» și a scris câteva articole, dări de seamă și schițe, cari au apărut în revistele «Luceafărul», «Transilvania», «Cosânzeana» și în ziarele «Românul» și «Gazeta Transilvaniei».

5. *Dr. V. Braniște* a redactat ziarul «Drapelul» și a ținut câteva conferențe.

6. *Al. Ciura* a redactat «Albumul Vlaicu», care va apărea în curând și a colaborat (articole, schițe, foiletoane) la «Unirea», «Luceafărul», «Cosânzeana» și «Românul».

7. *Dr. N. Drăgan* a publicat: «Istoria școalelor nășăudene» (în colaborare cu d. V. Șotropa) și în anele Academiei Române studiul său anunțat în raportul din anul trecut. A ținut și o conferență (în Sibiiu) despre filologia română în sec. XIX.

8. *Enea Hodoș* a tipărit un volum de povești: «Frumoasa din nor». Sibiiu 1914. A scos o nouă ediție a manualului său de *Stilistică, poetică și carte de cetire* (editura Librăriei Arhidiecezane) și a editat o carte de bucate, întocmită pentru clasa mijlocie și pentru țărance.

9. *Dr. Const. Lăcea* a colaborat la marele Dicționar al limbii române, publicat de Academia Română.

10. *Virgil Onițiu* a publicat:

a) Carte de cetire pentru clasa I-a a școalelor medii, ediția II. Brașov 1914.

b) Carte de cetire pentru clasa II-a a școalelor medii, ediț. II. Brașov 1914.

c) Anuarul școalelor medii gr.-or. române din Brașov, 1914.

d) Câteva articole de actualitate în chestii culturale — în ziarul «Gazeta Transilvaniei».

11. *Dr. H. P. Petrescu* a publicat:

a) «*Invingeri strălucite*», comedie într'un act, trad. din Georges Courteline; «*Micul mincinos*», comedie într'un act, localizare; «*Văduvioara*» și alte șase monoloage; «*Teatrul la țară*», studiu retipărit din «*Gazeta Transilvaniei*»; «*In templul adevărului*», comedie într'un act, de Lutzio, «*Indemnuri*», broșuri volante (broșura I); și «*Pânea altuia*», dramă în 2 acte de Turghenief.

b) A publicat articole în «*Românul*», «*Gazeta Transilvaniei*», «*Cosinzeana*», «*Revista Tinerimei*» și a redactat «*Revista teatrală*».

c) A ținut conferințe în mai multe orașe.

d) Are gata de tipar: «*Porunca a cincea*», dramă în 4 acte de Anzengruber, traducere; «*Frații Pădureanu*» (*Les Rantzau*), comedie în 4 acte de Erckmann-Chatrion, localizare; «*Toderică*» (*Zeppe vom Berge*), comedie în 3 acte, loc. după Holberg; «*Georgică și mama sa*», piesă teatrală în 4 acte, pentru copii, prelucrată după Scharrelmann.

12. *Dr. Sextil Pușcariu* publică Dicționarul Academiei Române. A ținut mai multe conferințe. A publicat studii de filologie în revistele românești și în cele străine. Academia Română l-a ales în sesiunea din Maiu membru ordinar al său.

13. *Dr. I. Rațiu* a publicat mai multe articole în «*Unirea*». Pregătește un manual de istoria literaturii, în colaborare cu d-nii V. Onițiu și Al. Ciura.

Dr. Al. Bogdan,
referentul secției literare.

Premiul „*Andrei Mureșianu*”.

Onorată ședință plenară!

La concursul pentru premiul de 300 cor. «*Andrei Mureșianu*» au intrat două lucrări: 1. *Nic. Aron*: «*Monografia bisericilor, școalelor și reuniunilor rom. din Făgăraș*». Făgăraș 1913 și 2. *Gheorghe Stoica*: «*Alte vremuri*». Schițe și povestiri. Orăștie 1913.

Monografia d-lui *N. Aron* nu corespunde condițiilor stabilite în concurs, cari cer anume «*cărți de literatură frumoasă ori colecții de literatură populară*» și din motivul acesta, oricât de valoroasă ar fi opera harnicului preot și oricât de mult am dori să arătăm autorului, că știm să-i apreciem munca, nu putem să dăm aici o analiză mai amănunțită a cărții.

Numai cealaltă operă corăspunde tuturor condițiilor stabilite prin concurs. Vom căuta să-i arătăm în câteva cuvinte calitățile și defectele, și deși nu avem altă operă intrată la concurs, cu care să o putem asemăna înainte de-a o premia, vom găsi totuș unele criterii, pe cari se va putea întemeia hotărîrea noastră.

Din titlul volumului ghicim intenția autorului de-a ne da povestiri cu fond istoric. Acțiunea unora se petrece de fapt ori pe vremea lui Tudor Vladimirescu, ori pe la 1840—60. Altele însă, povestiri tipice, se pot petrece tot atât de bine și astăzi, cum se vor fi petrecut în fantazia autorului acum 10—20 ani. (*Domnul Mamei* și *Leac bun*). Acțiunea celor două povestiri *Comoara lui Colceag* și *Semne rele* se poate fixa chiar în anii 1906 și 1907, anul premergător și cel al răscoalelor țărănești. Din trecutul nostru îndelungat autorul alege astfel timpurile cele mai apropiate de zilele noastre. De aceea nu vom găsi în povestirile istorice ale d-lui *Stoica* atmosfera aceea de vechime de mult uitată, care ne întâmpină în operele lui *Negruzi*, *Odobescu* și chiar și în ale lui *Filimon* ori *Zamfirescu*. Autorul nici nu intenționează, precum nici cadrele înguste ale povestirilor sale nu-i îngăduie,

să ne dea un tablou complet al vremurilor vechi; d-l Stoica se mulțamește numai cu alegerea din «alte vremuri» a unor amănunte, cari i s'au părut mai interesante.

Dar dacă vom căuta să fixăm și mai bine izvoarele de inspirație ale autorului, vom recunoaște, că am avut o surprindere plăcută, când am constatat, că d-l Stoica nu s'a mulțămît cu redarea artistică a vieții ardelenesti, ci că dânsul a prins interesante și caracteristice momente și din viața Românilor de dincolo; iar această constatare ridică mult valoarea întregii opere.

Însă, voind să păstrăm o absolută obiectivitate, vom impută autorului alegerea nu tocmai reușită a subiectelor din *Farmece* și *Deochiată*, cari prin romantismul lor împrumutat din lumea neverosimilului, nu se prea potrivesc alături de celelalte povestiri de un sănătos și ales realism. Despre *Hârca* și *Spionii* ne mulțămim să spunem, că s'ar potrivi mai bine între «varietățile» unui ziar decât într'un volum de schițe. Autorul putea să le elimeneze din volum, fără ca acesta să piardă câtuș de puțin din valoarea sa.

Acestea sunt defecte de începător. Alte defecte se pot descoperi încă într'ou parte a operei d-lui Gh. Stoica: în compoziția povestirilor sale. Într'una («*Alte vremuri*») unitatea acțiunii stă să se piardă în contururile subțiri ale prea voluntarelor încrucișeri de întâmplări; într'alta, *Hanul cu tei*, se vor găsi și lucruri superflue. În *La fân*, după o bună introducere care promite mult, autorul își pierde răbdarea; dupăcum și cea mai bună dintre povestiri *Comoara lui Colceag* este tratată cătră sfârșit prea sumar, aproape numai schițând desfășurarea acțiunii. — În *Hârca* ne poticnim de o atât de copilărească potriveală, care face ca un țăran fugit din sat de 40 de ani, să se întoarcă după trecerea celor 40 de ani, tocmai a doua zi după moartea mamei sale. Locul și timpul acțiunii rămâne adeseori nedeterminat (în *Hanul cu tei* și 'n *Hârca*). Toate acestea sunt defecte, cari se descoper în lucrările începătorilor. Dar noi le-am arătat, nu fiindcă am fi voit să le scoatem la iveală cu orice preț, ci pentrucă să constatăm, că d-l Stoica are povestiri lipsite de astfel de defecte, că prin urmare și în măestria sa de scriitor, dânsul ni se prezintă în evoluție și anume într'ou evoluție, care sperăm că va duce spre desăvârșire. Credem că viitoarele scrieri ale autorului vor fi tot mai succese, dacă dânsul va exercită asupra sa o aspră autocritică și dacă va continuă să-și ia subiectele din acel bogat izvor de inspirație, care i-a servit pentru bunele povestiri întitulate: *La izvor*, *Comoara lui Colceag*, *Nenea Ion Șutoianu* etc.

În acestea și 'n altele de felul lor (*La gura sobei*, *Croncan*) autorul caută să fixeze în artă vieța pe care singur a trăit-o, pe care a putut-o observă deci mai îndelung și mai amănunțit: vieța satelor.

Și cele mai reușite pagini ale volumului sunt desigur acelea, în cari ni se desfășură gândirile și simțirile țăranilor (cea mai bună povestire în privința aceasta este *Comoara lui Colceag*); câte-ou scenă familiară (*Susânica* desfăcând și cetind scrisoarea în *Paznicii*); dimineața în sat (cu strigățile ciurdarului, care mână boii la pășune în *La fân*); întâlnirea duor țărani (ca a lui Colceag cu Costin al Spânzului în *Comoara lui Colceag*); meditațiile țăranului asupra căsătoriei (ca ale lui *Croncan*).

Spre ilustrarea celor spuse cităm numai două pagini din *Comoara lui Colceag* (p. 205—207).

Însă pentru a descrie bine vieța țăranească, trebuie să stăpânești și limba poporală, căci numai aceasta este în stare să te răpiască din lumea preocupărilor tale intelectuale, străine de simplitatea și naivitatea vieții dela sate și să te transpună în atmosfera de gândire și viețuire a țăranului. Iată care este a doua ca-

litate de seamă a povestirilor d-lui Stoica: dânsul cunoaște limba poporului. Ori că Bucur vorbește boulenilor; ori că mama, țărancă simplă, se tânguie fiu-său, care vrea să se facă «procatăr», că nu mai poate răzbi cu cheltuielile; ori că oamenii din sat schimbă și ei două vorbe despre acest viitor «procatăr», totdeauna autorul ne dă monologuri și dialoguri, despre cari se poate spune că sunt o copie a limbii vorbite de țărani. Și pentru a arată până unde merge măestria d-lui Stoica în punctul acesta cităm câteva rânduri, cari se apropie, în deosebi prin capricioasele întorsături ale frazei, de stilul atât de caracteristic al lui Creangă: (e vorba de Croncan și de nevastă-sa cea leneșă) «Se gândeà bietul om în tot felul. A încercat și cu binele și cu frumosul și dacă a văzut la urma-urmei, că nu ajută nimic, ba că mă dor șelele, ba că mi s'a stârnit veninul, ba că trage-mă pe mâni cu oțet și aburește-mă la cap... ho! ho! draga mea nevestică, stai, că nici capra nu merge la târg de voie bună, — a înodat un ștreang în vrei trei părți și așa mai ușurel la început, și-apoi tot mai asprișor, i-l măsură peste scurteică. Și când n'a mai ieșit din scurteică nici un firicel de prav, o minune — umblă Firuca noastră ca un priznel». (Croncan, p. 236—7).

Dacă mai amintim și *umorul*, care ici-colo mijeste în unele povestiri, credem a fi arătat în deajuns, cum calitățile bune ale operelor acestui scriitor ardelean ne fac să trecem cu vederea defectele lui, pe cari autorul le va putea ușor înlătură în viitoarele sale scrieri. De aceea propun onoratei ședințe pleneare să premieze pe d-l Gh. Stoica cu premiul «Andrei Mureșianu» pentru acele câteva povestiri din volumul «Alte vremuri», ale căror calități remarcabile le-am arătat în analiza aceasta și cari ne îndreptătesc să așteptăm dela autorul lor scrieri și mai succese.

Dr. Alexandru Bogdan.

Anexa XIII c)

C.

Raportul secțiunii istorice către ședința plenară.

Onorată ședință plenară!

În numele secțiunii istorice ne luăm voie a înainta următorul raport:

Membrii secțiunii istorice au cercat și în cursul anului trecut să-și îndeplinească datorințele, ce simt cu toții că le au, și în această calitate a lor, față de «Asociațiunea» noastră.

Dacă nu vom perde însă din vedere insuficiența mijloacelor materiale, care apasă atât de mult «Asociațiunea», încât aceasta nu e în stare a sprijini în mod efectiv activitatea de ordin literar sau științific a singuraticilor, mai departe dacă vom țineă seamă de mediul, în care trăesc pușinii noștri oameni de știință și care este atât de neprielnic pentru desfășurarea unei sistematice activități, de ordin literar-științific, — vom afla suficiente motive spre a justifica pușinătatea rezultatelor, ce a cules până acum «Asociațiunea» noastră pe urma întrunirii anuale a secțiunilor sale literare-științifice.

În ce privește îndeosebi pe membrii secțiunii istorice, nu se sfiesc a recunoaște cu toții, că problemele fixate pentru această secțiune sunt atât de importante și de mari, încât în situația dată dânsii nu s'au putut preocupă decât de o mică parte a acestor probleme.

Considerând, că secțiunea nu are măcar un singur membru, căruia împrejurările să-i permită a se ocupa numai cu chestiuni istorice sau a se dedica ex-

cluziv unei activități menite să accelereze rezolvirea importantelor probleme de ordin literar-istoric ale «Asociațiunii» noastre, nu e decât firesc, că o mulțime dintre aceste probleme rămân an de an în regiunea desideratelor platonice, fiindcă nu ne este dată puțința a le cobori în lumea realității...

Năzuința de căpetenie a membrilor secțiunii istorice a fost și în anul acesta ca și în ceilalți ani, mai ales popularizarea cunoștințelor istorice prin conferențe, prelegeri populare și broșuri scrise pe înțelesul tuturor, ca să pătrundă cât mai adânc în straturile poporului nostru dela orașe și dela sate cunoașterea trecutului românesc, istoria despre care un renumit scriitor afirmă, că este pomul cunoștinței binelui și a răului. Știind că istoria este făclia, care trezește în sufletul popoarelor conștiința națională și le întărește credința într'un viitor de mărire și înaintare strălucită, mai departe ținând seamă de cuvântul Sfintei Scripturi, care ne spune, că «se prăpădește poporul din lipsa de știință», membrii secțiunii istorice au căutat toate prilejurile spre a împărtași poporului, cu graiul și în scris, cunoștințe din istoria noastră națională.

La cursul sistematic de conferențe, aranjate de biroul central al «Asociațiunii» în iarna trecută, secția istorică a participat în mod activ prin doi membri ai săi, dintre cari unul a vorbit despre istoria universală din ultima jumătate de veac, iar al 2-lea despre istoria Românilor ardeleni dela 1848 până în zilele noastre.

D-l T. V. Păcățianu, presidentul secțiunii noastre, a publicat «*Legea electorală*» și «*Cartea de Aur*» vol. VII., lucrează la vol. VIII. al «*Cărții de Aur*» care e aproape gata.

Membrul Dr. Ilie Dăian a publicat 2 broșuri: «Din vremile prorocilor» și «Solia învierii». Dr. Silviu Dragomir a ținut o conferență istorică în Orăștie: «Despre trecutul Românilor pe pământul crăesc» și alta în Ocna: «Despre trecutul românesc al orașului Ocna», iar referentul secțiunii a ținut o conferență istorică în Brașov: despre «Șaguna și Eötvös», și alta la societatea «Petru Maior» din Budapesta: despre legăturile bisericii românești din Ardeal cu ierarhia din principatele române în cursul secolului XVII., și mai multe prelegeri populare, de cuprins istoric, la sate. Amândoi au colaborat la revista «Transilvania» și la alte ziare și reviste cu articole istorice.

Dr. Silviu Dragomir a publicat un studiu critic, ca răspuns la lucrarea tendențioasă a Sasului Dr. G. Müller: «Die ursprüngliche Rechtslage der Rumänen im Sachsenlande» și în anuarul Seminarului Andreian a scris despre legăturile Românilor ardeleni cu Rusia în secol. XVIII. Referentul secțiunii a publicat în «Analele Academiei Române» studiul intitulat: «Principele ardelean Acațiu Barcsai și mitropolitul Sava Brancovici», a înaintat la «Asociațiune» 2 manuscrise, cari i s'au cerut anul trecut, unul cuprinzând biografia poporală a mitropolitului Șaguna, iar celalalt sub titlul: «De de mult» ca o continuare a broșurei Nr. 1 din «Bibl. poporală a «Asociațiunii» conținând o serie de 25 prelegeri populare istorice. Amândouă manuscrisele așteaptă să fie date cât mai în grabă la tipar.

Membrul Mateiu Voileanu a îngrijit retipărirea Dreptului canonic de Șaguna și Prot. sinod. arhid. A ținut o conferență în Brașov despre descoperirile dela polul nordic, care se va tipări.

Dintre membrii corespondenți aleși în ședința plenară din 1913 d-l Dr. Amos Frâncu a prezentat în scris opinia sa privitoare la înființarea «sfatului de pace», care idee d-sa o află discutabilă în principiu «ca o reimprospătare adecuată timpului nostru a vechiului jus valachicum» de a se judecă prin jurați chestiunile litigioase între țărani și ca o măsură potrivită pentru întâmpinarea *potopului de*

procese ce bântue poporul nostru dela țară. Considerând însă complicația extraordinară a stărilor de drept între cari trăim, după norma lui Tacitus: «*pessima republica plurimae leges*» și considerând prin urmare că sfatul păcii ar putea operă cu efect numai în contact cu jurisprudenții noștri, crede că o organizație corăspunzătoare a sfatului păcii s'ar putea întreprinde numai prin o secție de drept a «Asociațiunii».

Secțiunea istorică în ședința sa din 1/14 Iulie a. c. a admis această părere.

Dl Dr. Iuliu Maniu a prezentat un specimen din dicționarul juridic maghiar-român scris de d-l Victor Andru accentuând, că în această lucrare se găsec părți bune, dar spre a o putea judecă în întregime, autorul să fie poftit a înaintă întreg operatul său biroului, de unde se va transpune secției de științe sociale spre censurare din punct de vedere juridic, iar celei literare spre examinare din punct de vedere stilar.

Cheltuielile, ce va reclama tipărirea acestei lucrări, vor îngriji să le procure membrii secției de științe sociale.

Cu privire la propunerile prezentate din partea secretariatului, secțiunea istorică are următoarele hotărâri:

Ad 1. Aprobă cu majoritate de 1 vot proiectul referitor la modificarea regulamentului general al secțiilor științifice-literare;

Ad 2. Comsinte la înființarea secțiilor de științe sociale, medicale și tehnice-industriale, iar propunerea pentru alegerea membrilor în secțiunea de științe sociale o încredințează d-lor advocați prezenți la ședință;

Ad 3. In ce privește colaborarea sistematică la revista «Transilvania» constată, că membrii săi Dr. S. Dragomir și Dr. I. Lupaș au colaborat cu stăruință și în cursul acestui an; nu primește dimisia dlui Dr. S. Dragomir din comitetul de redacție al revistei, ci își exprimă dorința, ca acest comitet de redacție să țină în viitor mai regulat ședințe și să precizeze în mod corăspunzător relațiile dintre membrii săi și dintre director. La punctul acesta membrul Dr. C. Bucșan înaintează în scris propunerea, care se înaintează onor. ședințe plenare spre desbatere;

Ad 4. Secțiunea propune să fie învitat dl Gh. Popp a pregăti o broșură comemorativă despre personalitatea lui Simion Bărnuțiu și importanța lui în istoria noastră culturală;

Ad 5. Lista cărților potrivite pentru bibliotecile sătești o completează de astădată cu prelegerile populare, ce vor apărea sub titlul «De demult» și cu broșurile de cuprins istoric din bibliotecile Steaua, Flacăra și Bibl. pt. toți;

Ad 6. Fixarea programului pentru aranjarea cursurilor sistematice o încredințează biroului central, îndrumându-l pe acesta, a se pune în înțelegere cu directorii despărțămintelor;

Ad 7. Chestiunea aceasta se cuprinde în partea dela început a raportului prezent;

Ad 8. Pentru ședința festivă din acest an învită pe dl Gh. Popp a pregăti o conferență despre activitatea lui S. Bărnuțiu ca îndrumător al neamului.

Ad 9. Chestiunea aceasta aparține secției literare;

Ad 10. Venitul pe anul 1914 al fondului Nicolae Densușianu îl oferă dlui Gh. Popp ca onorar pentru broșura, ce va scrie despre S. Bărnuțiu și care se va publică și în «Bibl. poporală a Asociațiunii».

Sibiiu, în 1/14 Iulie 1914.

T. V. Păcățianu m. p., prezident.

Dr. Ioan Lupaș m. p., referent.

D.

Raportul și propunerile secțiunii științifice cătră ședința plenară din 1/14 Iulie 1914.

Onorată ședința plenară!

În cele următoare fac o dare de seamă despre activitatea secțiunii științifice din anul 1913/14. Secțiunea a ținut o singură ședință, azi în 1/14 Iulie a. c. aici în Sibiiu. Absentând dl președinte, Dr. A. Chețianu, secțiunea l-a ales de vicepreședinte pe dl A. Vlaicu, sub a cărui prezidiu s'a și ținut ședința de azi. Dl A. Vlaicu abdice din postul său de referent, pe care l-a purtat dela înființarea acestor secțiuni și secțiunea primindu-i abdicerea, încredințează acest post membrului activ A. Ciortea.

Prezenți la această ședință a mai fost membrul activ: Dr. I. Radu și membrii corespondenți: Victor Stanciu și Dr. Alex. Borzea. — Președintele Dr. A. Chețianu și-a scuzat absența, însă membrul activ Ion Corbu nu.

Membrii secțiunii au desvoltat următoarea activitate:

1. Dr. A. Chețianu a recensat lucrarea dlui Iuliu Prodan: «Dr. P. Alexi și plantele recoltate de dânsul» pe care a și înaintat-o dlui secretar spre publicare în «Transilvania» sau în Anale. Aflu, că aceasta e a 3-a lucrare, pe care o prezintă dl Prodan «Asociațiunii» spre publicare, dupăce primele două n'au fost publicate. Rugăm ședința plenară, să insiste la comitetul central, ca să afle posibilitatea de-a publica asemenea lucrări științifice de valoare, pentru ca să nu fie siliți membrii secțiunii a-și plasa productul lor, în loc și în limbă străină, după cum s'a mai întâmplat asemenea caz. — A colaborat la Calendarul Asociațiunii.

2. A. Vlaicu a fost angajat mult în pregătirile pentru zidirea școalei comerciale din Brașov și așa, afară de câțiva articoli referitori la această chestiune, n'a putut desvoltă altă activitate.

3. Asemenea și Dr. I. Radu, încredințat de corpul prof. din Brad, a cercetat 6 gimnazii din patrie și a servit cu *date și informațiuni despre zidire și aranjament*, cari s'au luat în considerare la facerea *planului pentru zidirea nouă a gimnaziului din Brad*.

Conform însărcinării din ședința plenară din anul trecut, a ținut în 2/15 Sept. a. c., cu ocaziunea adunării generale a «Asociațiunii», în cadrul ședinței festive a secțiunilor, o conferență despre «*Lectura științifică la noi*». Dânsul a ținut mai multe *prelegeri populare* în cadrul despărțământului Brad, despre cari ne-a raportat directorul despărțământului. A făcut propagandă pentru înființarea de *bănci sătești*, în urma căreia s'au și înființat 3: în Rîșca, Risculița și Vaca, cu un capital de 80,000 cor. Și în fine, a colaborat la Calendarul «Asociațiunii».

4. A. Ciortea a ținut în postul Crăciunului, în Brașov, un curs de fizică experimentală, în 5 prelegeri săptămânale, la care au fost admiși numai membrii ordinari ai «Asociațiunii». Obiectul prelegerilor a fost următorul: 1. Resonanța, 2. Flacăra, 3. Lumina, 4. Schintea electrică și 5. Aerul lichid. Toate au fost însoțite de numeroase experiențe. În primele 4 s'a arătat legătura dintre diferitele forme ale energiei, aplicându-se teoria undulațiunii. Au asistat cam 35 persoane, cam aceleași la toate 5 prelegerile.

5. Dr. I. Beu a censurat 3 lucrări: una a dlui Dr. M. Sturza, «Sfaturi igienice» care se va tipări cu speșele dlui Stroescu, și două ale dlui Dr. I. Chitul, «Boalele

lipicioase, cari se transmit dela om la om și dela animale la om» și una a dlui Dr. I. Bucur, «Câteva rele încuibate în poporul dela sate», cari se vor publica de «Asociațiune».

6. Victor Stanciu a fost ca membru activ în comitetul de redacție al «Transilvaniei». A ținut 5 conferențe publice, 4 în Arad și una în Gurahonț. 1. Omul preistoric, 2. Eminescu, 3. Importanța pădurilor și 4. Rolul paserilor în economie. Conferența despre Eminescu a repetat-o și în Gurahonț. Pe urmă a scris diferite articole de popularizare a științelor naturale în revistele: «Românul», «Luceafărul» și «Natura».

7. Dr. Al. Borzea a ținut o conferență la adunarea generală a reuniunii învățătorilor din Blaj, despre *Biologia și școala populară*. A publicat un studiu botanic într'o revistă specială germană din Berlin. A colaborat la «Transilvania», (numiri populare de plante), în «Foaia școlastică» și în «Românul». A colaborat la Calendarul «Asociațiunii».

Față de propunerile făcute în raportul general de dl secretar Tăslăuanu cătră ședința plenară de azi, secțiunea noastră î-și ia voie a face următoarele ob-servări și propuneri:

I. Secțiunea aderează în general la modificarea Regulamentului secțiunilor, contemplată în proiectul de Regulament, face însă întrebare, dacă nu ar fi consult, ca — luând în considerare rolul independent și important, ce-l au funcționarii băncilor noastre în vieța economică și socială a poporului nostru, să se creeze pentru dâșii o nouă secțiune, numită: «Secțiunea comercială». De vremece, în baza noului Regulament se dă ocaziune tuturor profesiunilor a se organiza în cadrele «Asociațiunei», n'ar fi potrivită înființarea și a acestei secțiuni, care ar putea desvoltă o activitate rodnică paralel cu «Solidaritatea»?

Secțiunea întreabă mai departe, cu ce se motivează eliminarea alineatului ultim din § 18 vechiu? Apoi propune ca alin. 2 din § 21 să se omită, în § 28 să rămâie ca minim un patru ci două ședințe ale secțiunilor în decursul unui an. Totdeodată cere, ca secțiunea noastră să fie numită numai «secțiunea de științe naturale» și nu și de «fizice» fiindcă fizica e subsumată în numirea de științe naturale.

Dl Dr. Beu raportează, că s'au întrunit 9 medici într'o consultare, cari aderează la înființarea unei secții de medicină și de igienă. Secțiunea, consultând părerea acestei sfătuirii propune de membri activi în noua secțiune pe dnii: 1. Dr. Ioan Popp, medic-colonel în r. în Sibiu, 2. Dr. George Baiulescu, Brașov, 3. Dr. Ilie Beu, Sibiu, 4. Dr. Alexandru Vaida-Voevod, Brașov, și 5. Dr. Vas. Hâncu, Blaj, iar ca membri cosp. 1. Dr. Nic. Calefariu, Săliște, 2. Dr. Marius Sturza, Viena, 3. Dr. Iulian Chitul, Beclean, 4. Dr. Crăciunescu, Băile-Erculane, 5. Dr. Aurel Dobrescu, Brașov, 6. Dr. Pompiliu Nistor, Zernești și Dr. Iuliu Hațiegan, medic-asistent la universitatea din Cluj.

Dl Dr. Beu ne comunică, că consultarea medicilor a decis, că dâșii renunță la diurne și rebonificarea speselor de călătorie, cu ocaziunea participării lor la ședințele secțiunilor. Secțiunea ia cu plăcere la cunoștința această jertfă frumoasă adusă «Asociațiunei», propune însă ședinței plenare, ca în viitor asemenea renunțări să nu se facă corporativ, ca secțiune, ci numai personal.

II. Față de colaborarea secțiunii la «Transilvania» propunem, ca să i se deă fiecărei secțiuni o rubrică specială de 2—4 file, de a cărei redactare să se îngrijească sub răspunderea sa, fiecare secție.

III. Material pentru *bibliotecile populare* oferă dl V. Stanciu cu lucrarea sa: «Din lumea celor mici», cu a cărei recenzie secțiunea încredințează pe Dr. A. Borzea. Dr. Radu încă are material pentru o broșură «Despre minunile naturii», cu a cărei cenzurare se angajează A. Ciortea. Iar Dr. Borzea se anunță cu o lucrare despre «Plantele de leac», a cărei cenzurare secțiunea o încredințează dlui V. Stanciu.

IV. Secțiunea recomandă pentru *bibliotecile populare*, biblioteca Cosânzeana din Craiova, din care a apărut până acuma vreo 9 numere cu cuprins din domeniile geografiei și a științelor.

V. Cu privire la cursurile propuse secțiunea propune, să se mențină forma seratelor (șezătorilor) culturale, cari prin materialul lor, ușor de înțeles și variat, au câștigat simpatia publicului în măsură cu mult mai mare, decât conferențele speciale, lungi și oboșitoare. Secțiunea aderează în principiu la ținerea de cursuri sistematice, dar nu află încă timpul sosit, ca asemenea cursuri să fie impuse dl feritelor centre, ci să lăsăm deocamdată la voia membrilor secțiunilor, ca aceștia să aranjeze atunci și acolo astfel de cursuri, unde află că există necesitate și interes față de ele.

VI. Prelegeri populare de model, cari, tipărite, să fie distribuite prin comunele rurale, agenturilor, oferă Dr. Radu: «*Sotiurile mai alese de vite și îngrijirea lor*», tipărită în «Țara Noastră». Diapozitivile necesare le împrumută bucuros desp. Brad. Apoi Victor Stanciu: «*Insămânțarea pădurilor*», pe care o oferă secțiunii spre cenzurare și apoi spre tipărire.

VII. În bugetul secțiunii nu propunem de astădată nici o sumă.

Referent: A. Ciortea.

Anexa XIII e).

E.

Raportul secțiunii școlare.

Onorată ședință plenară!

Activitatea secției școlare, dela ultima ședință plenară (1 Iulie 1913) până astăzi, s'a desfășurat în conformitate cu programul fixat în anul trecut și cu hotărârile aduse atunci.

I.

Hotărârile, cari s'au adus în chestia manualelor de prima adunare a profesorilor români ținută la 1913 în cadrul secției, au fost imediat tipărite și comunicate tuturor direcțiunilor școlilor secundare, precum și consistoriilor ambelor confesiuni. Pe urma acestor hotărâri s'au înjghebat mai multe întovărășiri de profesori, în scopul de a publica manuale corespunzătoare trebuințelor actuale. Unele manuale, începute pe aceste baze, sunt în curs de publicație și vor apărea chiar în vara aceasta.

Dintre consistorii numai două s'au simțit îndemnate a sprijini acțiunea secției școlare, și anume consistorul ort. din Arad, care prin hârtia sa Nr. 5910/913, aprobă întru toate intențiile și hotărârile secției școlare și «recunoaște de îndreptățită și cea părere a secției, că manualele acvitate până acum prin traduceri și introduse în unele școale au izvorit din lipsa de manuale originale și că manualele-traduceri reprezintă un principiu nepotrivit care poate să devină chiar pernicios».

În legătură cu aceasta consistorul din Arad a enunțat și a declarat obligătoare pentru seminarul și pentru școala civilă de fete din Arad următoarele:

1. «Manualele, cari astăzi ar fi introduse de institutele noastre diecezane în forme de traduceri se pot considera numai ca o necesitate transitorie cătră elaborarea de manuale originale sau cel puțin cătră prelucrarea de manuale străine, până să se poată ajunge la lucrări originale.

În scopul arătat, membrii colegiului profesoral sunt îndemnați a-și lua cuvenita parte din cooperarea pentru manualele viitorului. Aceasta, credem ar putea urmă cam astfel:

Colegiul profesoral, ar satori din conferință lista actualelor manuale-traduceri aflătoare în folosință și lista profesorilor (profesoarelor) cari s'ar declară gata a intra la cooperare. On. Direcțiune ar intra, pe această bază, în legături cu amintita secție școlară, care la rândul său ar putea convoca la consfătuire pe ceice s'ar angajă la lucrarea câte unui manual singuratic.

2. Se înțelege de sine, că colaborarea profesorilor (profesoarelor) noștri în asemenea cazuri sub egida secției școlare a «Asociațiunii» nu învolvă în sine și obligamentul de a introduce respectivele manuale, decât numai dupăce acelea vor fi obținut și aprobarea specială a consistorului nostru.»

Zice mai departe Consistorul din Arad: «Aflăm de salutare și celelalte idei, mai ales cele relative la uniformizarea planului de învățământ pentru deosebitele categorii de școale românești, și nădăjduim bune rezultate pe urma năzuințelor on. secției școlare.»

A! doilea Consistor care a urmărit cu atențiune năzuințele secției noastre, e Consistorul gr.-cat. din Oradea-mare. Acesta a însărcinat corpul profesoral dela liceul din Beiuș să prezinte un studiu asupra problemelor și întrebărilor din anul trecut ale secției. Studiul, datorit d-lui profesor Dr. C. Pavel, a fost transpus din partea Consistorului secției noastre, care l-a tipărit în «Transilvania» (pg. 161—168). Deși în unele privințe greșit, acest studiu discută chestiunea cu competență. E greșit mai ales un punct de vedere cardinal al lui: acela în care d-l Dr. C. Pavel așteaptă ca secția școlară să publice însași manuale pentru școale secundare, câtă vreme ea și-a rezervat numai rolul de a da profesorilor ocazia să discute chestia manualelor și, în urmă, să se angajeze a lucră în colaborare la manuale bune pe cari secția își ia angajamentul să le cenzureze.

Acest punct de vedere trebuie amintit și cu acest prilej, pentruca nimeni să nu mai fie în nedumerire cu privire la programul de muncă a secției și cu privire la ceace ea poate lua asupra sa.

În ce privește atitudinea singuraticelor școli față de hotăririle din anul trecut, ținem să relevăm, că la 1 Martie a. c. s'a ținut în Blaj o ședință a subsecției profesorilor de școale normale, la care au luat parte 20 de profesori, din Blaj, Sibiu și Gherla, având și aderența profesorilor din Caransebeș și Oradea-mare. Cu acest prilej s'au luat măsuri efective pentru elaborarea de manuale pe seama școlilor normale. Hotăririle luate s'au comunicat din partea biroului secției tuturor școlilor normale.

Liceul din Beiuș ni-a comunicat, în legătură cu hotăririle noastre, următoarele:

«Corpul profesoral dela gimnaziul superior gr.-cat. din Beiuș, își exprimă din nou cu unanimă însuflețire aderența la ideea concentrării tuturor profesorilor români în secția școlară a «Asociațiunii», concentrare de mult dar înzadar încercată până acum. Această concentrare o crede de mare importanță și folos real atât pentru uniformizarea și ridicarea nivelului instrucției școalelor noastre medii,

cât și pentru a se putea lupta cu puteri unite uniform și cu mai mare șanță de izbândă în chestii vitale ce privesc universalitatea profesorilor români. Deci se decretează, că toți membrii corpului profesoral vor intra ca membrii în secția școlară a «Asociațiunii» și se enunță, că corpul profesoral cu tot dinadinsul, cu toată însuflețirea va conlucra la realizarea scopurilor ce i-se impun secției școlare în subsecția profesorilor dela școalele noastre medii, și se va supune tuturor hotărârilor, ce se vor aduce cu consultarea noastră pentru totalitatea școalelor noastre românești.

În chestiile, ce sunt puse acum la ordinea zilei și în special în chestia uniformizării manualelor și în privința înființării unui fond de editare de manuale, corpul nostru profesoral ia următoarele hotărâri:

1. Înainte de toate se constată, cumcă în gimnazul nostru nefiind admisă limba română ca limbă de propunere în toate clasele și la toate obiectele, se vor putea întrebuința manuale uniforme cu celelalte gimnazii românești numai la acele obiecte de învățământ cari se propun românește (obiectele din clasele inferioare cu excepția geografiei, istoriei și limbei maghiare în 3—4; iar în cele superioare e românește numai religia și limba română). Referitor la aceste obiecte pentru viitor se primește întocmai concluzul secției școlare din ședința sa din 30 Iunie 1913 ținută în Sibiu, ca adecă pe viitor manualele ce se vor compune înainte de ce s'ar da la aprobare ministerială și la tipar, să se deie pentru cenzurare la secția școlară a Asociațiunii, fiind a se face nesmintit eventualele modificări reclamate de trebuințele noastre speciale. Dar ar fi just, ca acele manuale, cari sub forța împrejurărilor se aflau deja pe vremea ședinței din 30 Iunie sub tipar, să se admită la cenzurare și aprobare în mod excepțional și acum după isprăvirea tipăririi.

2. E de părerea — ca și secția școlară — că dintre manualele ce ne lipsesc e de cea mai urgentă necesitate Gramatica română, Istoria literaturii române și Antologia română. Din corpul nostru profesoral, Dr. Alexandru Pteancu în colaborare cu Vasile Bichigean, prof. dela Năsăud, chiar acum scot de sub tipar ediția a doua a Gramaticii latine și a Cărții de cetire latine pentru cl. I—II gimn., cari ambele au fost folosite ca manuale și până acum în patru, adecă cu excepția Brașovului, în toate gimnaziile românești. Afară de aceasta, Dr. Alexandru Pteancu cu Dr. Constantin Pavel în colaborare s'ar angaja a scoate în decurs de un an, o carte de «Lecturi literare» (proză și poezie) ca manual auxiliar pentru studiul literaturii române în cl. VII—VIII și pedagogii curs. III—IV, pentru care manual o bună parte de material și au deja adunat; Ioan Georgescu poate se va hotări să confacă o Istorie bisericească, în care să se tracteze și istoria specială a bisericii gr.-cat. române, nu numai cea generală ca în a lui Smigelski, întrebuințată acum; Dr. Petru Hetco și Dr. George Hetco s'ar angaja la manuale de germană cl. III—IV pe baza metodului direct; Paul Voștinar cu Dr. Alexandru Borza și Sabin Opresan la o istorie naturală pentru cl. IV; Dr. Alexandru Pteancu cu Dr. Ioan Ossian deja lucră la o scurtă sintaxă latină. Dar aceste din urmă trei lucrări vor trebui să aștepte cu tipărirea până după modificarea planului de învățământ, ce e în pregătire.

Însă la tot cazul vor fi a se împărți rolurile astfel, ca să nu se lucre la acelaș manual deodată în două locuri, și astfel să nu se fărâmițeze timpul și puterile fără rost și fără trebuință

3. Aderează la ideea unificării planului de învățământ al gimnaziilor române pentru a se ușura trecerea și pentru a se putea folosi în toate (5) institutele române acelaș manual, așșderea e și pentru uniformizarea terminologiei științifice.

În scopul săvârșirii acestor lucrări va trebui să se convoace o anchetă, la care la vremea sa și institutul nostru își va exmite delegații săi.

4. În ce privește crearea unui fond pentru edarea de manuale, corpul profesoral nu poate oferi o parte din taxe de corigență, fiindcă taxe de acestea la noi nu sunt; nici din cele de examene private, deoarece acestea nu formează un venit stabil și regulat, asemenea nici din venitul conferințelor publice ce eventual țin profesorii, deoarece acestea se țin fără taxe. Oferă însă în favorul întemeierii ori augmentării fondului de manuale profesorul Dr. Alexandru Pteancu — în speranța și în cazul convoierii colaboratorului său — în cazul introducerii manualelor sale de limba latină aprobate în toate cinci (acum sunt în 4) gimnaziile noastre românești — 5% din venitul curat, asemenea e aplicat a se învoi ca pe fiecare exemplar vândut prin librării să se pună câte o marcă de 10 fileri a Asociațiunii în favorul fondului de manuale. Această jertfă s'ar putea impune și altor autori de manuale școlare.

Însă soarta manualelor din școalele noastre medii — contingentul trebuincios fiind mic, iar risicul tiparului mare — poate așa s'ar deslegă mai bine, dacă autorii ar fi cruțați de grija materială a financierii tiparului prin aceea, că Asociațiunea la fiecare manual corăspunzător s'ar îngriji de edare, de tipărire, — firește și toate incassările ar fi ale fondului de manuale al Asociațiunii, iar autorul ar căpăta pentru munca sa un onorar acum la început mai modest, cum da bunăoară tipografia din Blaj vr'o 60 cor. de coală; cu vremea — dacă fondul ar prospera bine — s'ar putea mări și onorarele.»

Despre cele urmate de liceele din Blaj, Brașov, Năsăud și Brad nu ni s'a raportat, decât în parte. Și anume am aflat că dd. Virgil Onițiu, dir. în Brașov și Dr. I. Rațiu și Al. Ciura pregătesc o istorie a literaturii române pentru licee.

Dintre școlile civile au raportat: 1. cea din Beiuș, care spune următoarele: «Corpul didactic al școlii noastre a luat cu bucurie spre știre dispozițiunile prețioase referitoare la această secție. Ne bucurăm, că precum am văzut din aceste scripte, cărțile școalelor civ. de fete mai toate sunt în pregătire, afară de economie.

Noi vom introduce aceste cărți, cu siguranță atunci când vor fi aprobate și de înaltul ministeriu.

Ce atârnă să contribuim la fondul cărților manuale, așa cum se zice în aceste scripte, nu putem, — că aici nu avem privatiste, abia în 2-3 ani una, apoi nici secunde, — dar pentru coregere la noi nici nu ieste nici o taxă, nici nu putem pune. A noastre sunt institute filantropice și nu de lux.

Însă vă rog în această privință, — de a contribui cu ceva la fondul manualelor, — a scrie deadreptul Preaveneratului ordinarat gr. cat. de Oradea-mare, atunci apoi după pertractări, cred să fie cevași rezultat.

2. Școala civilă din Sibiiu ni-a comunicat următoarea hotărîre a consiliului profesoral:

«Vasile Stoica referază (și în scris) în chestia înștiințării ce ne-a venit dela Secția școlară a «Asociațiunii» (dtto Sept. 1913). Constată, că noi și până acum am lucrat în conformitate cu hotărîrile aduse și face următoarele propuneri:

1. Corpul nostru profesoral să colaboreze la manualele puse în vedere de diferiți colegi dela celelalte școale civile române, — invitând la aceasta pe membrii din sânul său; și anume la edarea:

a) unui atlas geografic și a unei cărți de lectură geografică, să conlucre dl Sabin Oprean;

b) unui manual de economie de casă și pedagogie casnică, alături de d-na Roza M. Șerban (Blaj), să conlucre d-șoara Silvia Togan;

c) unui manual de geometrie, alături de d. M. Șerban (Blaj), să conlucre d-na Eugenia Tordășianu.

2. Să se ia dispoziții pentru scrierea unor manuale de limba germană.

Se primește. Cu privire însă la scrierea manualului de limba germană, deocamdată nu se pot lua hotărâri.»

Acestea s'au făcut dela 1 Iulie 1913 până astăzi în ce privește chestiunea manualelor în școlile secundare.

II.

Tot la chestiunea manualelor trebuie să mai remarcăm că membrul corespondent Lazăr Chirilă, învățator în Muncel, a cerut ca secția școlară să ia în mână și chestiunea manualelor pentru școlile primare. (Transilvania, pag. 75).

Chestiunea aceasta s'a relegat subsecției învățătorilor, care s'a înființat ieri.

III.

Chestiunea manualelor, în privința cărora s'a hotărât ca să se urmeze și de aici înainte pe baza celor stabilite în ședința din anul trecut, stă în strânsă legătură cu chestiunile din programul ședinței ținute ieri, la care au participat 40 de membri, ordinari și corespondenți, cari reprezentau 12 școli superioare și secundare și 6 școli primare. Programul acestei ședințe a fost următorul:

1. Deschiderea ședinței prin președintele secției: Ioan F. Negruțiu, directorul școlii normale din Blaj.

2. Raport despre activitatea secției școlare dela 1 Iulie 1913 până astăzi, în special despre chestiunea manualelor în școlile noastre secundare, de Dr. Onisifor Ghibu, referentul secției.

3. Organizarea subsecției profesorilor seminariali și a profesorilor de religie. Raportor: Dr. Nicolae Bălan, prof. la seminarul «Andreian» din Sibiiu.

4. Organizarea subsecției învățătorilor. Raportori: Dumitru Lăpădat, director școlar în Săliște și Dr. Ioan Mateiu, coreferent școlar la Consistorul din Sibiiu.

5. Chestiunea unificării planului de învățământ în școlile noastre de aceeaș categorie. Pe baza rapoartelor corpului profesoral al liceului din Brașov și Năsăud, a școlii normale din Oradea-mare și a școlii civile de fete din Arad.

6. Unificarea terminologiei școlare. Pe baza rapoartelor școlilor de sub Nr. 5.

7. Reforma învățământului secundar. (În ce formă am dori noi să se facă această reformă?) Pe baza raportului conferenței profesorale a liceului din Brașov.

8. Legătura dintre membrii corpului didactic primar și secundar. Raportori: Gavril Precup, profesor la liceul din Blaj și Iosif Stoica, inv. în Sebeșul-de-jos. Materialul care a servit la discutarea punctelor de sub Nr. 5—8 și care a fost aproape întreg tipărit, se alătură la finea acestui raport.

Cu privire la p. 5—6 din program s'a decis ca materialul tipărit să se transpună direcțiunilor tuturor școlilor superioare și secundare având acestea să-și spuie părerile asupra lui. Deciziuni obligatoare se vor aduce în privința lor la anul viitor, când vom avea pentru fiecare chestiune părerea tuturor școlilor.

IV.

Cu privire la p. 7 «Reforma învățământului secundar» secția școlară a adus următoarea hotărâre: «Considerând că ministrul de culte și instrucție publică al țării noastre se ocupă cu chestiunea unei reforme radicale a învățământului se-

cundar din țara întreagă, deci și din liceele și gimnaziile noastre, secția școlară află de absolut necesar ca și liceele noastre să-și spuie cuvântul în această chestiune, fixând punctul de vedere, după care ar trebui să se facă reforma în școlile noastre, cari își au trebuințele lor speciale. În consecința secția școlară, transpunând tuturor liceelor și gimnaziilor românești părerile în această chestie ale liceului din Brașov, apelează la ele ca, până cel mult în Octomvrie a. c., fiecare să-și fixeze principiile și părerile privitoare la reforma învățământului secundar. Într'o anchetă compusă din reprezentanți ai tuturor liceelor și gimnaziilor noastre, se va fixa apoi pe baza acestora o părere unitară a tuturorora, care va fi înaintată prin consistoriile mitropolitane, ministerului».

V.

În legătură cu aceasta secția a mai hotărît să facă o adresă către consistorii în sensul ca acestea să intervină la d-l ministru ca în consiliul regnicolar al învățământului să fie numit și câte un reprezentant al lor, așa cum e d. e. la compatrioții noștri sași.

VI.

În ședința de ieri (p. 3) s'a mai discutat și chestiunea grupării profesorilor seminariali și a celor de religie, cari azi sunt membrii secției, într'o subsecție specială. Deși raportul făcut în această chestiune de d-l prof. Dr. N. Bălan, membru corespondent al secției și membru în comitetul central al Asociațiunii, a întrunit aprobarea principiară a tuturorora, totuș organizarea acestei subsecții s'a amânat până la anul viitor. Până atunci raportul d-lui N. Bălan va fi comunicat tuturor direcțiunilor de seminarii și profesorilor de religie de ambele confesiuni. Putem anticipa de pe acum că această chestiune, deosebit de importantă, e pe o cale bună.

VII.

Tot în ședința de ieri s'a discutat, pe baza rapoartelor d-lor D. Lăpădat și Dr. I. Mateiu, chestiunea înființării unei subsecții a învățătorilor în cadrele secției școlare. După discuții temeinice secția a declarat de înființată subsecția învățătorilor, fixând totodată și un program de muncă provizoriu. În ce privește organizarea propriu zisă a acestei subsecții ea s'a amânat până la anul viitor, având până atunci să fie declarați membrii corespondenți ai secției școlare din fiecare protopopiat câte un învățător. Pentru ședința din anul viitor a subsecției învățătorilor, în care se va face și organizarea ei și care va fi condusă de președintele secției școlare, s'au luat în program rapoarte asupra alor trei chestiuni de mare importanță și anume: 1. Reforma învățământului primar în conformitate cu trebuințele reale ale țărânilor noastre; 2. Reforma planului de învățământ; 3. Manualele școlare. — Pentru fiecare din aceste chestiuni s'au angajat câte doi raportori dintre membrii actuali ai secției.

Ne rugăm să luați cu aprobare la cunoștință acest lucru.

VIII.

În ce privește pct. 8, *«Legătura dintre corpul didactic primar și secundar»*, secția școlară, pe baza rapoartelor d-lui G. Precup prof. în Blaj și Iosif Stoica inv. în Sebeșul-de-jos (în locul d-lui Radu Prișcu) a adus următoarele hotărâri:

1. În cadrele secției școlare să fie primiți reprezentanți ai învățătorilor din toate părțile țării noastre.

2. Profesorii secundari să ia parte activă la adunările generale și cercuale ale reuniunilor și conferințelor învățătoarești, precum și la examenele și la serbările școlilor primare.

3. Profesorii și învățătorii să lucreze împreună manuale pentru școalele primare. Tot astfel să lucreze împreună la publicarea și răspândirea de broșuri pentru tinerime și la stabilirea și unificarea terminologiei școlare.

4. Profesorii să aranjeze în diferite centre ale țării cursuri sistematice pentru îmborsăpătarea și amplificarea cunoștințelor generale și speciale ale învățătorilor.

5. Profesorii să colaboreze cu articoli de specialitate la revista «Transilvania» și la revistele pedagogice, scrise și cetite astăzi aproape numai de învățători.

6. Să se organizeze excursii comune ale profesorilor și învățătorilor, prin locuri și regiuni însemnate din punct de vedere cultural și național.

7. Consistoriile ambelor biserici să fie rugate a exmite an de an câte unul sau mai mulți profesori ca să viziteze, în calitate de comisari consistoriali, școlile primare, dând pe deoparte îndrumări învățătorilor, iar pe de alta informându-se înșiși despre starea școlilor și despre condițiile lor de vieață și de muncă.

Tot în ședința aceasta, la propunerea d-lui Traian Gherman, prof. în Blaj, s'a mai hotărât să se facă o adresă cătră direcțiunea tuturor școalelor medii și superioare ca acestea să însărcineze pe câte un profesor cu scrierea unei monografii a școalei respective anume pentru elevii ei, cari din aceasta să aibă prilejul de a cunoaște și de a iubi școala la care-și luminează și întăresc sufletul.

Tot la propunerea d-lui T. Gherman s'a hotărât să se facă o adresă cătră direcțiunea tuturor școlilor, prin care să li se recomande publicarea de compendii pentru diferite materii pe seama elevilor. La propunerea d-lui Dr. C. Pavel s'a hotărât publicarea unui Calendar al tinerimei studioase, redactarea căruia va fi rugat să o ia asupra sa d-l prof. Al. Ciura din Blaj.

IX.

Trecem acum și la alte chestiuni cari au preocupat secția școlară în cursul anului acestuia de gestiune. În Octomvrie 1913, biroul secției a adresat o circulară cătră toți membrii ei, rugându-i să colaboreze cu articoli de natură școlară și pedagogică, la revista «Transilvania», care a fost declarată în anul trecut de organ al profesorilor (Cf. Trans. 1913, pg 421). Apelul acesta n'a întâmpinat însă răsunetul cuvenit; abia câțiva înși l-au urmat. Cu toate acestea în fiecare număr al revistei s'a publicat, pe lângă o cronică școlară, adeseori destul de bogată, și cel puțin câte un articol de ordin pedagogic și școlar. Trebuie remarcat în special articolul d-lui profesor Gh. Chelariu despre școala reală din Brașov («Transilvania» Nr. 4), în care articol d-sa stăruie pentru completarea la opt clase a acestei școli. — Sperăm ca, cel puțin de aici încolo, «Transilvania» să se bucure de un sprijin mai simțitor din partea membrilor secției școlare.

Tot în Octomvrie a. t. s'a mai dat o circulară și anume cătră toți membrii secțiilor științifice-literare, în chestia organizării unor «cursuri de vară». (Trans. 1913, pg. 422). La întrebările puse în această circulară n'au răspuns însă decât câțiva membrii, așa că nu s'a putut întreprinde nimic pozitiv pentru acest an, ci a rămas ca chestiunea să fie adusă în discuție din nou în ședința plenară a secțiilor. Rugăm onorata ședință plenară ca, eventual după ascultarea părerilor membrilor cari au răspuns la apel, să se pronunțe în această chestiune foarte însemnată, decretând organizarea acestor cursuri pentru anul 1915.

X.

În ce privește strângerea legăturilor dintre secția școlară, respective dintre «Asociațiune» și învățătorime, raportăm că Asociațiunea a trimis în cursul anului reprezentanți ai săi aproape la toate adunările generale ale reuniunilor învățătoarești. Acest fapt a făcut cea mai bună impresie în rândurile învățătorimii și a trezit nădejdi nouă în sufletele acestor ostași atât de greu încercați ai vieții și ai culturii noastre naționale. Rămâne ca începutul făcut să se continue în condiții tot mai largi. Ar fi un lucru deosebit de folositor dacă reprezentanții secției școlare, respective ai Asociațiunii, ar lua asupra lor sarcina de a ține și câte o conferință în cadrul programului adunărilor generale ale reuniunilor, la cari iau parte.

Dintre reuniunile învățătoarești cari au fost poftite în anul trecut să recomande câte doi membrii ca membrii corespondenți ai secției școlare, numai cinci ne-au anunțat despre alegerea făcută. Și anume:

1. Reuniunea Mariană a învățătorilor gr.-cat. din comitatul Bistrița-Năsăud, a numit pe d-nii Clement Grivase și Macedon Linul, ambii învățători în Năsăud.

2. Reuniunea învățătorilor români sălăgeni a numit pe d-nii Teodor Murășan din Tasnádbalázshaza (u. p. Magyarcsaholy) și pe Alexandru Manu din Șoimuș (Szilágyoslymos).

3. Reuniunea inv. dela școalele pop. conf. ort. rom. din protopopiatele aradane I.—VII. pe d-nii Iosif Moldovan, director școlar și asesor consistorial în Arad și pe Iuliu Groșorean, inv. în Galșa (u. p. Világos).

4. Reuniunea inv. dela școalele conf. gr.-or. rom. din protopopiatele Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova pe d-nii Iuliu Vuia, inv. pens. în Caransebeș și Iulian Lucuța, inv. în pens. Szt.-András — și

5. Reuniunea inv. gr.-or. rom. din Bihor pe d-nii Nicolae Firu, inv. în Oradea-mare și Vasile Teuca, inv. în Tăut (Feketetót). — Propunem ca acești 10 inși să fie declarați membrii corespondenți ai secției școlare.

XI.

În ce privește subsecția sportivă biroul a comunicat propagandei sportive din Budapesta hotărârile din anul trecut ale secției, la care s'a primit un răspuns, publicat în «Transilvania» pg. 109—110. Altceva nu s'a putut face.

După hotărîrea de ieri a secției, profesorii de gimnastică, cari sunt membrii ai secției școlare, vor fi însărcinați să organizeze până la anul viitor această subsecție.

XII.

În ce privește «*Biblioteca tineretului*» suntem tot acolo unde am fost anul trecut.

După hotărîrea de ieri a secției, chestiunea redactării acestei biblioteci se reează subsecției învățătorilor, iar cât privește desfacerea broșurilor tipărite până acum, deoarece și din raportul d-lui secretar se vede că personalul de serviciu al Asociațiunii nu e în situația de a o putea îngriji, aceasta a luat-o asupra sa membrul secției școlare, d-l Sabin Oprean, care va intra în legătură directă cu funcționarii în grija cărora e dat depozitul de cărți al «Asociațiunii».

XIII.

În cursul anului din urmă secția școlară a avut să îndure o pierdere însemnată, prin trecerea la cele eterne a membrului ei corespondent Dr. Petru Pipoș, profesor de pedagogie la seminarul din Arad și unul din cei mai de seamă pedagogi ai neamului nostru.

La înmormântarea regretatului Dr. P. Pipos secția școlară a fost reprezentată prin referentul ei, care a rostit în numele secției și o cuvântare funebrală (Cf. Transilvania pag. 31).

Odihnească în pace acest neobosit slujitor al școlii române, iar exemplul dat de el să găsească cât mai mulți, cari să-l urmeze!

XIV.

De membrii noi ai secției școlare propunem, pe lângă câte un învățător din fiecare protopopiat, și pe următorii:

Dr. Iuliu Hossu, Dr. Victor Bârlea, Atanasiu Roșca și Romul Crișan, profesori la seminarul din Lugoj. Gheorghe Miculaș, Petru Tămăianu, Cornel Szabó, Dr. Vasile Kirvai și Paul Szilágyi, profesori la școala normală gr.-cat. reg. din Oradea mare. Sabin Oprean, prof. la școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu. Dr. C. Const. Papuc, prof. gimn. Brașov. Dr. I. Broșu, Sibiu. Ilie Beleuță, Făgăraș. Dr. Ioan Mardan, Turda. Gavril Hango, Gherla. Nicolae Popa, Făgăraș. Petru Simu, Cluj. Ioan Bejan, Deva. Dr. Laurean Luca, Arad. Ioan Țucu, Lugoj. Dr. Romul Mioc, Petroșeni. Dr. Sebastian Stanca, Sebeșul săsesc. Sabin Mihuță, Timișoara. Augustin Magiar, Oradea-mare. Ioan Georgescu, Moise Popovici și Paul Voștinar, Beiuș și M. Jantea, Sibiu.

XV.

În ce privește *activitatea literară* a membrilor secției școlare, de astădată raportăm numai despre membrii ordinari ai secției, rămânând ca despre cei corespondenți, al căror număr a crescut în mod foarte considerabil, să raportăm numai începând cu anul viitor:

Ioan F. Negruțiu: Redactează «Foaia școlastică»; a publicat Carte de cetire rom. pentru cl. III—IV, Carte de cetire maghiară pentru cl. III—IV.

Dr. Ioan Stroia: Carte de cetire pentru cl. II, ed. V, Carte de cetire pentru cl. IV primară, ed. IV, Sibiu 1914. În colaborare cu D. Lăpadat și Iuliu Crișan.

Dr. V. Bologa:

a) «Istoria Ungariei în legătură cu evenimentele mai însemnate din istoria universală», de Herczeg Farkas. Manual de învăț. pentru cl. III și IV civ. ș. a. în românește (vol. I) de Dr. Eleonora Leményi și (vol. II) de Dr. V. Bologa;

b) «Carte de cetire». Manual de învăț. pentru cl. I și II-a dela școala civilă de fete, gimnazii ș. a., de Angela Selăgian n. Butean, Dr. V. Bologa și Dr. Em. Precup;

c) «Noțiuni de Poetică și Literatură română», manual de învăț. pentru cl. IV-a dela școale civile de fete, ș. a., de Dr. V. Bologa.

d) Anuarul școlii civile de fete a Asociațiunii pe anul 1913/14.

Gavril Precup:

a) Anuarul societății meseriașilor din Blaj;

b) A colaborat la foaia «Unirea» și la Calendarul «Asociațiunii»;

c) A ținut trei conferințe: două la Blaj la «Academia poporală» și una în Turda, despre «Carmen Sylva», care s'a publicat în foiața «Unirei».

d) Are în pregătire Abcedar pentru școlile primare, în colaborare cu învățătorul Toma Cociș.

Dr. Onisifor Ghibu: «Chestiunea concentrării profesorilor secundari în cadrele «Asociațiunii», Sibiu 1913. — A colaborat la «Transilvania», «Luceafărul», «Românul». A ținut conferințe: în Cluj (Casina română), Blaj (Academia poporală), Sibiu (Asociațiune), despre Spiru Haret, în Budapesta (la Petru Maior) despre

«Școala românească din Ungaria și datorile intelectualilor față de ea» și în Suceava (Bucovina) despre: «Școala primară și vieța dela țară». Din însărcinarea Consistorului arhidiecezan a tipărit o broșură despre conferențele învățătoresți din 1912 și o instrucțiune în chestiunea «Învățământului alternativ». A cenzurat mai multe manuale de școală.

XVI.

În ce privește propunerile d-lui secretar literar secția școlară: ad. 1 aprobă modificarea statutelor regulamentului secțiilor, cu unele modificări.

Ad. 2. Aprobă înființarea alor trei secții nouă: de drept și științe sociale, de medicină și igienă și tehnică-industrială.

Ad. 4. Membrii secției se angajează să colaboreze la «Transilvania». De o colaborare sistematică însă nu poate fi vorba, dată fiind extensiunea foarte mică a revistei pe deoparte, și numărul cel mare de membri ai secției, pe de alta.

Ad. 5. Înaintează, încă de acum, lista cărților pentru bibliotecile parohiale din metropolia ortodoxă, compusă de referentul secției.

Ad. 6. Propune să se lucreze pentru biblioteca populară două cărțile: una despre Rostul școlii, și a doua despre Greșelile părinților în creșterea copiilor lor.

Ad. 7. Membrii secțiilor au ținut diferite conferințe și prelegeri, dintre cari multe s'au și publicat. Dacă revista Asociației ar fi mai mare, s'ar putea publica în ea conferințele mai bune, cari ar putea fi luate, eventual, ca prelegeri-model.

Acesta este raportul nostru, pe care ne rugăm, să-l luați cu aprobare la cunoștință, primind propunerile pe cari le-am făcut.

Sibiu, 1/14 Iulie 1914.

Ioan F. Negruțiu,
președinte.

Dr. Onisifor Ghibu,
referent.

Adnexa XIII f).

F.

Raportul secțiunii economice a „Asociațiunii“ cătră ședința plenară ținută la 14 Iulie 1914.

Onorată ședință plenară!

Cum am arătat în raportul precedent, secțiunea noastră economică a îndeplinit toate mandatele și lucrările, ce i s'au încredințat spre rezolvire din partea comitetului central respective din partea biroului «Asociațiunii». Lucrări speciale nouă — dela ultima noastră întrunire — nu ni s'au dat, iar inițiative proprii, deși membrii secțiunii noastre s'au ocupat cu mai multe proiecte de acțiuni economice, am luat numai în măsură de tot restrânsă, dat fiind că timpul și împrejurările nu sunt tocmai prielnice pentru astfel de inițiative. Tot ce ni s'a cerut din partea organelor «Asociațiunii», a fost să studiem și să ne dăm părerea asupra noului proiect de regulament pentru secțiuni, cece vom și face în firul raportului prezent.

Între astfel de împrejurări, activitatea secțiunii economice își află expresiune cu deosebire în lucrările pe teren practic și literar-economic, precum și științific ale singuraticilor ei membri și — în fine — în sprijinul acordat acțiunii

cooperative a «Asociațiunii» prin acei membri ai secțiunii noastre, cari ocupă loc în comisiunea specială cooperativă, instituită de comitetul central.

În cadrele acestei activități, ne permitem a Vă raporta:

1. Președintele secțiunii noastre, dl *Parteniu Cosma*, pe lângă lucrările împreunate cu funcțiunile ce le ocupă, a scris și câțiva judicioși articoli în una din foile noastre.

2. Dl *Ioan A. de Preda* a publicat valoroasa sa lucrare — rezultat a unei munci de ani de zile — cu privire la Constituția Bisericii greco-orientale române.

3. Dl *Romul Simu* a ținut în cursul anului trecut prelegeri populare în comunele Răhău, Gușterița și Ludoșul-mare și a pregătit trei lucrări pentru Biblioteca populară a «Asociațiunii». Una dintre ele «despre Asociațiune» s'a și tipărit în Nr. 38 al numitei biblioteci, iar celelalte două: «Imbrățișarea meseriilor și a negoțului» și «Folosul stupăritului» se prezintă onoratei ședințe plenare cu propunere corăspunzătoare din partea secțiunii noastre. Afară de acestea, dl *Romul Simu* a scris diverse articole în «Revista Economică» și în alte foi române și a colaborat la calendarul «Asociațiunii».

4. Referentul secțiunii, *Ioan I. Lăpedatu* a publicat lucrarea sa «Monografia institutului financiar «Ardeleana» precum și o broșură asupra «Problemelor viitoare ale bancilor noastre». A colaborat regulat la «Revista Economică» și — după putință — și la revista «Transilvania» a «Asociațiunii».

5. Dl *Constantin Popp* a redactat «Revista Economică», în care a publicat mulțime de articole și studii și a publicat «Anuarul băncilor române» pe anul 1914 și — în fine —

6. Dnii *Vasile C. Osvadă* și *Nic. P. Petrescu* au continuat cunoscuta lor lucrare ziaristică în chestii economice și literare.

*

Cu privire la *acțiunea cooperativă* a «Asociațiunii», ne permitem a Vă raporta, că acei dintre membrii secțiunii noastre, cari ocupă loc în comisiunea specială, instituită de comitetul central, au fost de părerea și au stăruit la toată ocaziunea, că această acțiune să rămână unitară și condusă numai de organele «Asociațiunii», care au luat-o asupra lor, angajându-și chiar și puteri special pregătite, care să propage și înfăptuiască tovarășii. Trebuie să regretăm însă, că scopul acesta nu a putut fi ajuns, cum ar fi trebuit. Cauza -- după noi — a fost lipsa unei unități de vederi și a unei orientări depline în sinul comisiunii cooperative; pentru că noi nu putem presupune, că altele ar fi fost motivele acelei acțiuni separatiste, cunoscută de Dv. și inițiată de alte cercuri și sprijinită chiar și de unii membri ai comisiunii cooperative, cari deși nu ocupă loc în secțiunea noastră, totuș — așa credem — ar fi avut datorință să stăruie pentru concentrarea acțiunii în jurul «Asociațiunii» și nu pentru dismembrarea ei. Între asemenea împrejurări, părerea noastră este, că comisiunea cooperativă divizată acum nu numai în vederi, ci și în acțiune numai poate îndeplini misiunea, plănuită de factorii competenți ai «Asociațiunii» și de aceia — după ce și de altfel în sensul noului proiect de regulament chestiunea cooperativă este avizată la secțiunea economică — ne simțim îndemnați să propunem comitetului central să renunțe la sprijinul dubiu al acestei comisiuni și să o disolve. — Acțiunea cooperativă să se continue în modul proiectat prin ultimele decizii ale comitetului central, cunoscute destul de bine și de Dv. La această acțiune, membrii secțiunii economice se simt obligați a-și da tot concursul, după cea mai bună știință și cunoștință a lor.

*

Trecând după acestea la proiectul noului *Regulament pentru secțiuni*, ne permitem a Vă atrage atențiunea asupra vederilor ce am avut onoare a Vă expune în raportul nostru precedent, în sensul cărora am fost pentru menținerea actualei organizări a secțiunilor literare-științifice. Motivele ni le-am expus în raportul menționat. Azi vedem însă că se pune o și mai mare stăruință în scopul reorganizării secțiunilor prin crearea a trei secțiuni nouă. Din parte-ne, oricât de mult aprețim stăruințele aderenților reorganizării, ne vedem obligați a ne face și de astădată rezervele noastre și a Vă ruga, ca, dacă peste tot nu se poate menține organizația de azi, să purcedem cu precauțiune la înmulțirea secțiilor, înmulțire, care continuându-se în viitor le poate total desorganiza, și să ne mulțumim cu crearea unei singure secțiuni nouă, aceea de științe juridice și sociologic. În urmare V'am propune:

ad. § 1 al proiectului de nou regulament să se modifice în sensul ca secțiunea de medicină și igienă să rămână ca subsecțiune la cea de științi naturale și fizice, iar cea tehnică industrială să se constituie — deasemenea ca subsecțiune — în cadrele secțiunii economice;

Mai departe Vă propunem:

ad. §-ul 4 precum și la cealalți §§-i unde ar mai obveni, auxiliarul «vor» să fie înlocuit cu «sunt»; tot asemenea alineatul ultim al §-lui 4 să se elimineze, deoarece e în contradicere cu alineatul întâiu din acelaș §, conform căruia membrii activi sunt scutiți de taxe, iar membrii corespondenți și așa au vot numai dacă sunt membri ordinari, pe vieață sau fondatori ai «Asociațiunii» și dacă și-au achitat taxele;

ad. §-ul 5, alineatul a) să se elimineze deoarece e în contradicere cu dispozițiunile §§-lor 3 și 4, conform căroră membrii activi se aleg din șirul membrilor ordinari, pe vieață sau fondatori ai «Asociațiunii» și ca membri activi în sensul alineatului întâiu din §-ul 4 sunt scutiți de taxe. Din alineatul b) și cel final al acelaș § să se elimineze adăosul «și în cele plenare», deoarece dacă se zice că membri au drept de propuneri și vot decisiv în ședințele secțiunilor, de sine se înțelege că și în cele plenare, cari încă sunt ședințe ale secțiunilor;

ad. §-ul 8 să se zică că membrii activi se aleg «de regulă» din șirul membrilor corespondenți;

ad. §-ul 9 în loc de «Altă secțiune», să se zică «din orice secțiune», pentrucă altfel ar urmă că membrii din secțiunea care nu a făcut candidarea sa fie excluși a face propuneri pentru alegere în propria lor secțiune;

ad. §-ul 23 alineatul ultim să se modifice în sensul ca executarea deciziunilor să o facă biroul, pentrucă fără prezident, notarul nu poate execută nici o deciziune adusă, iar sub birou se înțelege prezidentul și notarul;

ad. §-ul 28 să se susțină dispozițiunile de până acum, adecă ca secțiunile să fie obligate a țineă cel puțin 2 ședințe pe an, deoarece înmulțirea ședințelor reclamă prea mari cheltueli;

ad. §-ul 29 după alineatul al treilea, să se adauge următoarele dispozițiuni: Pentru a se putea aduce deciziuni valide, se cere să participe la ședință cel puțin trei membri, între cari cel puțin doi să fie activi. În caz când la ședință sunt numai doi membri activi, membrul corespondent, care înlocuește pe cel activ, participă cu vot decisiv la aducerea hotăririlor.

În sfârșit dați-ne voie, onorată ședință plenară, să Vă raportăm și despre două chestiuni cu cari ne-am ocupat și pe seama căroră am voi să se ia inițiativă.

vele necesare din partea comitetului central al «Asociațiunii» pentru ca să poată fi rezolvite cât mai curând. Una dintre aceste chestiuni se referă la *noua lege despre izlazarile comunale* și alta la *cursurile pentru adulți*. Ambele sunt chestiuni a căror importanță se resimte de ori și cine și prin urmare credem de superfluă orice discutare a lor. Tocmai de aceea să ne dați voie ca să nu insistăm asupra lor, ci simplu să ne prezentăm propunerile în sensul cărora au să se rezolve ele.

Cu acestea am fi ajuns la sfârșitul raportului nostru și tot ce ar mai trebui să expunem, ar fi să vă arătăm părerea noastră și asupra chestiunilor puse la ordinea zilei și comunicate nouă astăzi prin secretarul «Asociațiunii». Dați-ne voie să facem aceasta în firul propunerilor ce Vă rugăm a primi și anume:

1. Să luați act de raportul nostru.
2. Să aderați la propunerea ce o facem comitetului central al «Asociațiunii» în scopul disolvării comisiunii cooperative.
3. Să considerați observările noastre cu privire la modificările de făcut în proiectul de regulament pentru secțiunile literare-științifice;
4. Să primiți propunerea, ca lucrările dlui Romul Simu și anume «Imbrățirea negoțului și a meseriilor» și «Folosul stupăritului» să se tipărească în Biblioteca populară a «Asociațiunii».
5. Să hotărâți, să se recomande comitetului central să facă și din partea sa pașii necesari în scopul explicării legii despre izlazarile comunale (art. de lege X-1913) și pentru constituirea faptică a societăților de izlaz.

6. Totasemenea să se invite comitetul central să ia măsuri pentru ca cursurile pentru analfabeți să se completeze cu cursuri pentru adulți, stăruind pentru ca poporul să se deprindă tot mai mult la scris și cetit.

Mai departe și în legătură cu propunerile secretarului Vă rugăm

7. Să luați act că secțiunea noastră este reprezentată în comitetul de redacție al revistei «Transilvania» prin referentul ei, care, cu sprijinul celorlalți membri ai secțiunii, va căută să ușureze redactarea acestei reviste, tot asemenea că membrul secțiunii noastre, dl R. Simu a publicat broșura Nr. 38 din Biblioteca populară a «Asociațiunii», iar dacă se primește propunerea noastră de sub pt. 4, în anul acesta va mai publica încă alte două broșuri.

8. Să acceptați propunerea, ca în viitor secretariatul «Asociațiunii» să publice în fiecare an un repertor general al publicațiilor românești, repertor pentru care în ce privește literatura economică va colabora dl Romul Simu.

9. Cu privire la aranjarea unor prelegeri economice sistematice în Caransebeș, suntem de părere să se exmită prin biroul «Asociațiunii» conferențiarilor ei și — în fine

10. Vă prezentăm lista candidărilor în secțiunea tehnică-industrială.

Sibiiu, la 12 Iulie 1914.

Ioan A. de Preda m. p.,
vice-prezident.

Ioan I. Lăpădatu m. p.,
referent.

Ad anexa XIII e.) Pag. 416.

Raport

cătră ședința secției școlare a «Asociațiunii», ținută în Sibiu la 30 Iunie v. 1914.

I. Chestiunea unificării planului de învățământ în școlile noastre de aceeaș categorie.

1. Liceul gr.-or. din Brașov.

Conferința aprobă ideea unificării planului de învățământ pentru toate școlile române de aceeaș categorie. Inșă deoarece este vorba să se reformeze întregul sistem al învățământului secundar dela noi, conferința crede, că realizarea ideii de unificare a planului de învățământ *trebuie amânată* până după înfăptuirea reformei învățământului secundar.

2. Liceul din Năsăud fundațional.

Corpul profesoral dela gimnaziul nostru aderează în principiu la ideea unificării planului de învățământ în școlile noastre secundare. Această unificare va trebui să se extindă mai ales asupra materiilor dela religiune, limba română, maghiară, germană și greacă, asupra manualelor întrebuițate la toate studiile, precum și asupra regulamentului școlar: începutul și încheierea anului școlar, condițiunile de primire ale elevilor, pedepsele disciplinare ș. a.

Inșă unificarea planului de învățământ se poate face numai acceptând normele principale stabilite în planul de instrucțiune ministerial pentru școlile medii, deoarece unele dintre gimnaziile noastre, în urma raportului lor față de organele de control a statului, trebuie să urmeze îndrumările aceluia.

Deci planul ministerial ar trebui augmentat și modificat după trebuințele școlilor noastre din partea unei comisii compuse din profesori dela toate școlile noastre secundare.

Iar noul plan unificat s'ar înaintă spre aprobare atât forurilor noastre bisericești-școlare de ambe confesiunile, cât și ministerului de instrucțiune.

3. Școala normală gr.-cat. reg. din Oradea-mare.

1. *Unificarea planului de învățământ în școlile noastre de aceeaș categorie.* Cumcă această unificare, precum și unifi-

carea terminologiei școlare este o necesitate imperioasă și urgentă nu numai pentru interesul învățământului nostru, ci și pentru nimbul nostru cultural, azi nu mai este lipsă să o dovedim, căci despre aceasta suntem convinși cu toții. Dar cum să se realizeze aceste unificări? Deslegarea acestei chestii este foarte grea. Unificarea planului de învățământ la școlile noastre de aceeaș categorie eu nu mi-o pot închipui altcum realizabilă, decât în modul următor:

Pentru studiile, cari n'au nici o referință specială pentru noi, cum sunt: matematica, fizica, istoria naturală etc. planul în toată integritatea să se preieie din planul regnicolar al școlilor de aceeaș categorie. Motivul este: 1. pentrucă organele de controlă a statului tot cam după acel plan ne controlează și ne criticizează învățământul nostru; 2. pentrucă pentru institutele noastre, cari beneficiază de ajutor de stat, cum sunt: institutul pedagogic de Orade, cel din Gherla, mi-se pare că și cel din Blaj, apoi gimnaziul de Beiuș etc. pentru aceste planul regnicolar este impus ca obligător, ca o condițiune a ajutorului de stat, fără de care aceste institute azi nu s'ar mai putea susține; 3. pentrucă nu-i permis ca învățământul să fie mai inferior la institutele noastre, decât la stat și din acel motiv, ca aceasta să nu ni-se poată aruncă în față din partea nimănu și să nu ni-se poată zice, că la institutele noastre se învață mai puțin decât în școlile de stat; 4. pentrucă prin aceasta noi nici decât nu ne-am obligă pentru planul de învățământ al statului, ci pentru studiile amintite acela l-am împrumută din planul statului numai ca o bază, pe care singură putem să ne clădim azi unificarea planului învățământului școlilor noastre.

Referitor la studiile, cari au și referințe speciale pentru noi, cum sunt: studiul limbei și literaturii noastre românești, mai departe studiul istoriei, în care la institutele noastre măcar în liniamente generale ar fi să se propună și din istoria poporului român ceva, măcar: părerile despre originea și formarea lui, fazele mai momentuoase prin cari a trecut în decursul seclilor luptându-se pentru limba și susținerea sa, formarea principatelor dunărene, rolul poporului român din aceste principate întru apărarea Apusului creștin contra Semilunei păgâne, cu care poporul român cel dintăiu aveă să deie piept la fiecare expedițiune a aceleia spre Apus, mai departe formarea regatului român, apoi istoria Românilor din Ardeal, istoria Bucovinei și a Basarabiei, toate aceste măcar pe scurt ar trebui să se propună în

școlile noastre, și nimenea n'ar putea să aibă excepțiune contra acesteia, căci doară este lucru firesc și este nefiresc și chiar rușine, că în institutele noastre românești tineretul român învață istoria Grecilor, a Romanilor, în istoria patriei din fir în păr învață și cunoaște istoria poporului maghiar, iar din istoria neamului său nu i-se propune nimic, învață 16 ani și absoalvă școlile, dar despre neamul său nu știe nimic, dacă numai pe cale privată și din diligență proprie nu și ia osteneala să spicuiască de ici de colo ceva despre trecutul neamului său, — zic, referitor la studiile cu referințe speciale la noi «Secțiunea școlară» să exmită din sinul său pentru fiecare studiu și de fiecare categorie separat câte o comisiune din 5 membri. Aceștia după o constătuire și înțelegere prealabilă referitor la principiile fundamentale și de mănecare în chestia, în care s'au exmis, într'un restimp determinat fiecare ar lucra un plan de învățământ pentru studiul, pentru care s'a esmis comisiunea; din aceste 5 planuri prezentate secției școlare, o altă comisiune din 3 membri, esmiși tot de «secția școlară», ar conface un singur plan. Pe această cale s'ar întocmi planul fiecărui studiu și pentru fiecare categorie de școală, separat.

Din părțile adoptate din planul regnicolar și din părțile în modul descris alcătuite s'ar construi apoi planul întreg de învățământ al fiecărei categorii de școli ce avem, iar pe baza acestor planuri aprobate de ministru, precum și de Ordinariatele mitropolitane române s'ar pregăti și introduce manualele corespunzătoare tot cu aprobarea aceluiași foruri, ca planurile de învățământ.

Planul studiului religiunii — de sine se înțelege — ar rămâne în competența privată a singuraticelor Ordinariate, respective a celor două mitropolii deosebit.

Planul în modul mai de sus unificat al tuturor școlilor noastre de aceeaș categorie Mitropoliile noastre ar avea să-l susțearnă la ministru pentru aprobare separat: Mitropolia de Blaj ca pe planul de învățământ al institutelor gr.-cat. aparținătoare provinciei mitropolitane a Blajului, iar Mitropolia de Sibiiu tot acelaș plan l-ar susțerne ca pe planul școlilor gr.-or. aparținătoare provinciei mitropolitane a Sibiului; altcum nu s'ar putea spera ca ministru să le aproabe, deoarece statul la noi nu recunoaște școli și institute simplu românești, deci nici învățământ ca atare, ci numai școli bisericești (cu limba de propunere românească), aparținătoare provinciei mitropolitane gr.-cat. de Blaj, ori provinciei mitropolitane gr.-or. de Sibiiu.

4. Școala civilă de fete din Arad.

Referitor la unificarea planului de învățământ în școlile noastre de aceeaș categorie, putem spune că, întrucât ne privește pe noi, am adoptat planul de învățământ al școlii civ. de fete din Sibiu, cu mici modificări la religie, limba română și cântări. Unificarea planului de învățământ e dorită, mai ales când ne cugetăm că manuale bune se vor putea scrie abia după ce avem un plan stabilit și uniform. Ar fi o mare înlesnire să avem cu toții aceeași cărți și acelaș plan. Dar de dragul acestei înlesniri, nu ne putem sacrifica avantajele ce le avem, și ni-le garantează autonomia bisericii gr.-or. Pânăcând unele planuri de învățământ introduc și material, de care ne putem lipsi, noi nu putem decretă că ne identificăm întru toate cu planul altor școle. Ar fi însă de dorit ca planurile de învățământ să fie cel puțin astfel întocmite, încât unul și acelaș manual să poată fi întrebuințat în toate școlile de aceeaș categorie, dar fără să abzicem de libertatea unei schimbări spre mai bine.

II. Unificarea terminologiei școlare.

Liceul din Năsăud.

Corpul profesoral dela gimnaziul nostru găsește unificarea terminologiei de necesară. Crede însă că nu e cu puțință îndeplinirea ei decât în cadrele unificării manualelor. Când deci «Asociațiunea» ori altcineva va fi ajuns să facă să se introducă aceeași manuale, cari, în urma grijei unei comisii de redactare, ar cuprinde aceiași termeni și ar rămâne consecvente dela clasele cele mai de jos până la cele mai de sus, chestia unificării terminologiei ar fi deslegată. Amintita comisiune, care ar fi bine să se recruteze din membrii corpurilor didactice, după puțință, ale tuturor institutelor de același fel, ar trebui însă să țină socoteală de următoarele:

1. După ce limba literară e aceeași la noi ca și în Țară, se va lua în vedere, pentru unitate, terminologia întrebuințată acolo.

2. Va avea grijă să se fixeze fără nici o îndoială ortoepia terminilor (d. e. «adiectiv» ori «adjectiv» etc.).

3. Fiind fixată ortoepia, se va urmări o reproducere ortografică a ei întocmai și consecventă.

4. Se va cere rostirea exactă a termenului scris corect (d. e. «centru», nu «țentru», etc.).

2. Școala normală din Oradea-mare.

Unificarea terminologiei școlare. Aici sunt de convinserea, că această unificare nu se poate face, decât în unitate cu România, și anume în modul următor: în ceea ce România are terminologie fixată, să preluăm terminologia României, căci nu se poate ca noi aici să avem una, iar cei din România altă terminologie; ar fi cu totul contrar principiului unității noastre culturale, ce accentuăm în continuu și la ce de fapt tindem. Sigur că cei din România nu vor abdice de terminologia ce o au deja, deci noi avem aceea să o împrumutăm dela ei. Incât însă în un sau alt ram de știință și lor le-ar lipsi terminologia bună, fixată, să fie rugată «Academia Română», ca să pună premii pentru opuri de terminologie școlară, iar din cele mai bune opuri de acest fel să se compună și să se edite *dicționare* de terminologie, după cari ar avea apoi să se îndrepte în terminologie toate cărțile școlare și toate opurile științifice. — După părerea mea modestă numai în acest chip vom putea ajunge la o terminologie comună și identică pretutindeni, ce este absolut de dorit.

3. Școala civilă de fete din Arad.

Unificarea terminologiei școlare e dorită de toți și ar fi bine să vie unul dintre profesorii noștri filologi făcând un conșpect al terminologiei școlare folosite azi în diferitele școale de aici dela noi, eventual și istoricul acestei terminologii (— În parte terminologia școlară e o dovadă a schimbărilor prin cari a trecut școala noastră, și poate fi și în viitor valorizată la o istorie a școalelor dela noi —). Terminologia științifică o vor fixa manualele, cari vor trebui să țină seama de terminologia folosită în Țară. Dar, după ce chiar și în Țară e o oarecare deosebire între cuvintele cari exprimă aceeași noțiune, autorii manualelor să se întrunească și să o fixeze, ținând cont de terminologia întrebuințată în Analele Academiei române.

4. Liceul gr.-or. din Braşov.

In loc de:

Să se zică:

Şcoale medii
Gimnaziu, sup. inferior
Şcoale reale
Învăţământul mediu, superior
şi inferior
Forul şcolastic
Şcoale elementare

Profesor ordinar, definitiv
„ „ provizoriu
„ suplent
Profesor de clasă
Substitutul (directorului ori
profesorului)
Locţiitorul (părinţilor) }
Plenipotenţiatul }
Corpul didactic
Conferinţa profesorală

Student
Student ordinar
Student privatist, extraordinar

Student din gimnaziul super.
ori inferior

Corepetitor
Student absolut de...
Junimea studiosă
Tinerii
Internaşti. Externaşti

I.
Şcoale secundare
(rămâne) — cu cursul sup. şi inf.
(rămâne)
Învăţământul secundar, superior
şi inferior
Autoritate şcolară
Şcoale primare.

II.
Profesor titular, definitiv
„ „ provizoriu
„ suplinitor
Profesor diriginte
Suplinitorul

Reprezentantul, corespondentul
Corpul didactic
Conferinţa profesorală, de con-
trol, de clasificăţiune ş. a.

III.
Elev, şcolar
Elev înscris (regulat)
Elev particular (pregătit în păr-
ticular)
Elev din cursul superior ori
inferior
ori promovat
„ corigent
„ repetent
„ eliminat
„ retras
Preparator, meditator
Elev absolvent de...
Tinerimea şcolară
Elevii
Interni. Externi.

IV.

Plan de învățământ	Programa (analitică)
Obiecte de învățământ	Studii, materii, obiecte de studii
Obiecte ordinare	Studii — materii — principale (Obiecte de studii principale)
Obiecte extraordinare și facultative	Studii secundare și facultative
Material	Materie
Material de lectură și memorizat	Materie de cetit și memorizat
Desemn cu mână lib. (Năsăud)	Desemn liber
Naturala (Năsăud)	Științele naturale
Prelegere	Lecție, — Curs
Oara de prelegere	Lecția, — Cursul
Ține oara	Ține lecția — Face cursul.
Propune — Prelege (școlarilor)	Predă
Programa de oare	Orarul
Lucrare — ocupare — scripturistică	Lucrare scrisă (Probe în scris)
Compoziție	Compunere (în l. română, asupra unui subiect). Problemă: din matematică
Coregerea	Corectarea
Coresul	Corectura
A corege greșelile	A îndreptă, a corectă
A subtrage greșelile	A însemnă, a subliniă
Calcul	Notă
A da calcul	A notă
A clasifică răspunsul și lucrarea scripturistică	A notă răspunsul și lucrarea scrisă
Stabilirea clasificățiunei	Fixarea — stabilirea — notelor
A introduce — a induce calculi în protocolul de clasificățiune	A înscrie — a trece — a însemnă notele în protocolul de clasificățiune
Conduita — purtarea școlarilor	Purtarea — conduita — ținuta școlarilor
Clasificația din purtarea morală	Notele la purtare: foarte bună, bună, potrivită, nu de tot corăspunzătoare, rea
Forma exterioară a lucrărilor scrise:	Foarte îngrijită, îngrijită, puțin îngrijită, neingrijită
Notele din studii:	Foarte bine. Bine. Suficient. Nesuficient.

V.

Examen, verbal și scripturistic	Examen, oral și în scris
„ privat	„ particular
„ comendare	„ de corigență
„ corector	
„ corigente	„ de diferență suplementar
„ întregitor	
„ supletoriu	(rămâne)
„ de maturitate	(rămâne)
„ de clasă	Examen de trecere a două clase
„ de contragere din două clase	
A face examen	A trece — a da — examen
A trece la examen	A reuși la examen
A pică — a buctă — la examen	A cădeă — a nu reuși la examen
A se însinua — a se înștiința la examen	A se anunța la examen
Se avizează — se releagă — la examenul de corigență (pe 2 luni)	Va da — va trece — examenul de corigență. Se declară corigent Se va supune examenului de co- rigență (pentru 2 luni)
«Programa» — «ordinea» — examenelor	Programul examenelor.

VI.

1. *Substantive și adjective.*

Acluz, alegat	Adnex
Antistia comunală	Primăria
Anuar. Raport	Anuar
Atestat, conduită, testimoniu	Certificat
Atestat de botez, de naștere	Act de botez, de naștere
Atestat de paupertate	Act de paupertate
Bloc pentru desemn	Bloc de desemn
Cerneală, negreală, tintă	Cerneală
Certificat de revaccinare	Act de a 2-a vaccinare, vaccină
Conclus	Hotărîre. — Decizie
Conspect. Arătare tabelară	Listă. Tablou
Didactru	Taxa școlară
Ferii	Vacanță
Faulențer	Transparent
Gumi	Gumă

Jantă, Tașcă	Ghiozdan
Inmatriculare	Inscriere
Investigație	Cercetare
Jurnal da clasă	Registru
Legi disciplinare	Regulament (special) pentru disciplina școlară
Libel, caiet	Caiet
Matriculă	Matricolă, Matriculă
Mijloace de învățământ	Material didactic
Notiț	Carnet
Codar, stil (de peană)	Toc de scris
Ordinațiune. Rescript	Ordin
Pauză între oare	Interval de recreație
Peană	Peniță
Petent	Petiționar
Plevas. Creon. Ceruză	Creion
Protocolul ședinței	Proces verbal. Sumar
Quartir, Cortel, Locuință	Gazdă. Locuință
Quitantă	Chitanță (de plată)
Raționent (Năsăud)	Administrator (de fonduri)
Rațiuni	Socoteli
Regulament intern	Regulament
Remanența cassei (Năsăud)	Saldul
Revers	Adeverință
Rugare, Recurs	Cerere, Petiție
Timp — termin — ordinar, extraordinar	Timp... reglementar, nereglementar
Ziar de clasă	Condica clasei
Cetibil. Legibil	Citeț. Citeață
De lipsă	Necesar, trebuitor
În conțelegere	În înțelegere.

2. Verbe.

A absolvă	A absolvì (a absolvă însemnează altceva: a mântui, a eliberă)
A aclude	A adauge — alătură — adnexă
A ajustă (petiția) cu...	A însoți, a înzestră
A admonia	A avertiză, a dojeni
A așterne — subșterne	A trimite — înaintă — adresă
A cercetă (școala)	A urmă (școala)
A da îndărăpt (actele)	A înapoiă — restituți

A da privat cuiva	A preparà pe cineva
A dechierà	A declarà
A denumì (profesor)	A numì
A exchide	A exclude
A executà	A împlini
A face — da — recurs	A apelà
A se inmatriculà	A se înscrie
A improtocolà	A inregistrà
A înmulți — a augmentà (biblioteca, colecțiunile)	A sporì. Sporirea (bibliotecii, colecțiunilor)
A investigà	A cercetà
A legitimà — justificà	A motivà (Absentele. Absențe motivate. La boală: a constată. Boala constatată)
A numerizà	A numerotà
A prescrie	A impune — a prevedeà
A pune în praxă	A aplicà, a realizà, a împlini
A vidimà	A vizà.

VII.

X a fost «denumit», — «îna-intat» «de» profesor	X a fost <i>numit</i> — <i>ales</i> — profesor
«Didactrul» «în» gimnaziul superior «este»:	Taxa școlară pentru elevii din gimnaziul sup. — pentru gimnaziul sup. — este:
Scutire «de» — «dela» -- «la» didactru	Scutire — dispenză <i>de...</i>
«Să face» scutire	<i>Se dă</i> — <i>se acordă</i> scutire...
«S'au făcut mari neregularități»	S'au <i>petrecut...</i>
«S'au făcut procurări de opuri nouă»	S'au procurat — cumpărat — cărți nouă
Școlarul «are să producă» testimoniu	Școlarul — elevul — <i>va prezentă</i> certificat
Elevul n'a «satisfăcut» la examen din...	Elevul n'a răușit la examen din...
Elevii, cari «au să coreagă din un studiu»	Elevii, cari <i>vor dă</i> — <i>trece</i> — <i>examenul de corigență din un studiu</i> , — cari <i>se vor supune examenului</i> de corigență din...
Elevii, cari «vin pe» — în — clasa I gimn.	Elevii, cari <i>trec în</i> clasa I gimn.

Elevii, cari «umbă» — «merg» — în — «pe» — gimnaziu El este «pe cl. III» Elevii «se îngreunează» Elevii din internat, interniștii sunt «cu plată și gratuit» Elevul «a schimbat» școala	Elevii, cari <i>urmează cursul se- cundar</i> , în gimnazii El este <i>în</i> cl... Se încarcă Elevii din internat — interni — sunt solvenți și bursieri A trecut — s'a strămutat — la altă școală
Dacă «corăspund» condițiilor Profesor «dispus» la institutul pedagogic Catedra de... a provăzut-o d-l X Acest studiu «a fost provăzut» de director Gimnastica a «concrezut-o» profesorului... «Depărtarea» profesorului Profesorul «s'a pensionat» Elevii gimnaziali «au fost cu- rați din punct de vedere sa- nitar «prin» medicul Dr. F. T. «Tractarea medicală și medi- cina» s'a dat gratuit Școlarul «să exprime» bine ce știe Elevii, cari n'au clasificațiune din acest studiu Tezele «desemnate» pentru examen Învățământul «a decurs» după planul de învățământ Materialul «prescris» de planul... Normele «s'au pus în praxă»	Dacă împlinesc condițiile Profesor dela școala normală — institutul pedagogic Cursul de... l-a făcut Catedra de... a ocupat-o Acest curs l-a făcut — ținut — directorul Cursul de gimnastică l-a făcut — instrucția de gimnastică Retragerea profesorului Profesorul a ieșit la pensie Elevii au fost îngrijiți în privința igienică — sub raportul condițiilor igienice — de medicul Dr. F. T. Consultația medicală și medicina au fost gratuite Elevul să expună bine ce știe Elevii, cari n'au notă...
«Execută» planul de învăț. Pentru »exercitarea» disciplinei Se dă lucrare »din» toate stud. Comisiune de examinare «a» examenelor de primire	Proble — lucrările — date — fixate pentru examen Instrucția a urmat conform cu programa Materia cerută de... Normele — dispozițiile — s'au aplicat Aplică programa Pentru realizarea disciplinei Se dă lucrare la toate obiectele Comisiunea pentru examenele...

Se acordă școlarului un termen de cel mult 2 luni «de zile» «pentru» pregătire «la» exam.	Se acordă... ... 2 luni de pregătire pentru examen
Dacă conferința profesorală nu «aplacează» rugarea	Dacă nu... admite cererea
Consistorul arh. a «permis» termenul cerut	Consistorul arh. a <i>admis</i>
Directorul poate «denegă» primirea	Directorul poate refuza
Tinerimea trebuie să se «poarte cu stimă» față «cu» tot ce...	Elevii (tinerii) trebuie să arate stimă față <i>de</i> ... să se poarte cu viincios
Să atragă atențiunea școlarilor «la» aceste datorințe	Să atragă... asupra acestor datorii...
Tractare umană	Purtare — atitudine — umană — blândă
Prof. de clasă se va «designă» Acesta «desingnează» locul pentru fiecare elev în clasă și are grije ca clasa...	Dirigintele se va <i>numi</i> — <i>alege</i> Acesta hotărăște locul fiecărui elev în clasă și îngrijește, ca...
Curățenia în «folosirea» manualelor	Curățenia în <i>întrebuințarea</i>
Eliminarea momentană «dela» școală	Eliminarea <i>imediată din</i> școală
Se scutește — se liberează — dela desemn	Se dă dispensă — se dispensează — petru desemn — de a urmă cursul de desemn
S'a spus «pentru prevederea» mesei	S'a spus — cheltuit — pentru masă
A plătit pentru prevederea unui elev cu» prânz gratuit «Se strigă catalogul» «după alfabet»	A plătit unui elev prânzul
Lista «se publică» pe tablă	Se face apelul nominal în ordine alfabetică
Tinerii pot «recurge pentru concesiune de emendare»	Lista se afișează pe... Elevii pot cere admiterea — autorizația pentru examen de corigență — pot petiționa pentru a fi admiși la examen de corigență
Mijloace de scris	Rechizite de scris
Călămariu	Călămară

Penița împreună cu tocul	Condeiu
Peană de tuș (Reissfeder)	Trăgător
Partea interioară a creionului	Mină de creion
Circel	Compas (în Bănat — Pașnic)
Scândura de desemn	Planșetă
Cuițe de desemn (Reissnăgel)	Ținte
Linie, Linial	Linial. Dacă are gradații. <i>Riglă</i> . Cea în forma triunghiulară: Echer
Aparatul de măsurat unghiuri	Raportor
Gumiarabic	Gumă de lipit
Fiocul — Lădița — mesei	Săltar
Tabla băncii (pe care scrie și se pun cărțile)	Pupitru
Cuvertă (pentru scrisori)	Plic
Conț de hârtie (12 coale)	O tistea de hârtie, 12 tistele fac un: Top de hârtie
Cuțit de buzunar	Briceag
«Tinerii», cari «petiționează pentru scutire dela plățirea didactrului»	Elevii, cari cer scutirea — dispenza — de taxa școlară
Certificat «întărit prin» sigilul comunal și bis.	Certificat provăzut — investit — cu sigilul primăriei
«Localitățile» școalei susținute n stare bună	Localul școalei <i>întreținut</i> în stare...
Nu pot ocupa «post» public	Nu pot ocupa <i>funcțiuni</i> publice
«Se dau» — «dictează» — «execută» pedeapsă	<i>Se aplică</i>
I se subtrage din leafă	I se <i>reține</i> din leafă
«Oficiul» de medic arh. împreunat cu căutarea și vindecarea elevilor bolnavi, rămas gol în urma decedării medicului, l-a completat Ven. Cons. prin alegerea medicului.....	Murind medicul arhidiecezei, care eră și medicul școalelor, Vener. Cons. a ales.....

Brașov, 30 Maiu 1914.

Văzut 3 Iunie v. 1914.

Dr. Iosif Blaga,
profesor — raportor.

V. Onițiu,
director.

III. Reforma învățământului secundar.

1. Liceul gr.-or. din Brașov.

Conferința recunoaște și din parte-i necesitatea reformei sistemului actual al învățământului secundar. Și deoarece scopul învățământului secundar încă nu poate fi altul, decât pregătirea pentru trebuințele de mai târziu *ale vieții* cu specială considerare la facultățile individuale ale fiecărui elev, — conferința crede, că la reforma ce se intenționează, ar trebui să se țină seamă și de următoarele desiderate:

a) Școala medie *în primii patru ani* să aibă un *tip unitar* și comun pentru *toți elevii*. Acesta va fi *cursul inferior*. În acest curs între materiile de învățământ să se admită și limba latină, însă începând numai din clasa a III-a. *Cursul superior* va fi *bifurcat*, având două secții: *una clasică și una reală*.

b) În ceea ce privește în special învățământul limbei latine, reforma se va face potrivit principiilor mai nouă de reformă, și anume în cursul inferior se va adopta și pentru limba latină metoda direct, luându-se ca bază manuale, cari să trateze un material sistematic și unitar și potrivit vârstei elevilor (icoane din viața unui tânăr roman de 13—15 ani), iar în cursul superior clasic se va stăruî mai mult asupra istoriei culturale a poporului roman, stabilindu-se pretutindenea legătura cuvenită cu prezentul.

c) Să se institue la început *o clasă pregătitoare*, în care să se facă tranșiția între școala primară și școala medie.

d) Să se introducă *lucrul manual* și în genere să se stăruie mai mult asupra dezvoltării facultăților tehnice ale elevilor, obișnuindu-se la munca practică și activitate independentă (*școala activă*).

e) Să se dea mai multă importanță *geografiei*.

f) În ceea ce privește *examenul de maturitate* o parte a conferinței este pentru suprimarea acestui examen. Altă parte a conferinței e de părere, ca examenul de maturitate să se mențină, însă dându-i-se o formă mai rațională. — În legătură cu toate acestea:

g) Să se reformeze și *pregătirea (cualificația) profesorilor*, mai ales a celor de științele *reale*, în direcție *practică*.

2. Școala civilă de fete din Arad.

Reforma învățământului secundar nu prea mult privește școalele de fete, dar ar fi de dorit ca să se facă o reformă,

care ar ușura elevelor absolvente de cl. IV civ. intrarea în licee ca să se poată pregăti și pentru viață, iar menirea specială a școlii civ. de acum, să o ia cursuri complementare de 2 ani speciali.

IV. Legătura dintre membrii corpului didactic primar și secundar.

1. Liceul gr.-or. din Brașov.

Conferința aprobă ideea stabilirii unor legături mai intime între profesorii și învățătorii români și spre atingerea acestui scop recomandă următoarele modalități:

a) În centrele, în cari pe lângă școala primară se află și o școală secundară, să se institue conferințe comune pedagogice, pentru dezbaterile chestiilor comune de învățământ și de educație.

b) Învățătorii să fie admiși în număr mai mare în secția școlară a Asociațiunii.

c) Participarea profesorilor la conferințele învățătorești, ceea ce în parte s'a făcut și până acum prin numirea profesorilor ca conducători ai conferințelor învățătorești.

d) Instituirea unor congrese comune ale profesorilor și învățătorilor români.

2. Școala civilă de fete din Arad.

Legătura dintre corpul didactic primar și secundar ar fi bine să se facă declarând reuniunile învățătorești de membre ale secției școlare și toți membrii reuniunilor să poată participa liberi la discuția secției școlare. Bineînțeles că în acest caz ar suferi o schimbare întreg aranjamentul de acum al secției, împărțită în subsecții. Ce înțeles ar avea ca învățătorii să aibă o subsecție, profesorii altă subsecție? Va trebui să fie un cheag comun pentru toți și acesta poate fi ales din chestiuni pedagogice generale. Întrunirea oamenilor de școală e necesară și posibilă în cadrele secției școlare, dar secția va trebui să pună în discuție chestiuni cari se referă la toți și să nu le trateze numai în subsecții, ci în plenul ședinței.

Nr. 1505, 1684, 1697, 1723—1914.

Concurs.

«Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» publică concurs pentru următoarele burse:

1. O bursă de K 200 și două burse de câte K 300 din «*Fundațiunea Ioan Petran*», pentru studenți universitari de naționalitate română, cari urmează la una din facultățile universității din Cluj.

Bursa de K 200 din fundațiunea I. Petran în anul viitor școlar (1915/16) se va urcă la K 300.

Cei împărțâșiți de aceste burse vor fi obligați a lua parte la «Masa studenților academici din Cluj».

2. O bursă de K 300 din «*Fundațiunea Ioan și Zinca Roman*», pentru un elev de naționalitate română, fără deosebire de confesiune, care urmează la vreuna din școalele medii din patrie, având preferință, în sensul literilor fundaționale, aceia cari se înru-desc cu fericiții Ioan și Zinca Roman.

3. O bursă de K 120 din «*Fundațiunea Ioan Gallianu de Kecskés*», pentru elevi de naționalitate română, cari urmează la vre-unul din gimnaziile din Transilvania. Se vor preferi, în înțelesul literilor fundaționale, descendenții familiilor Popu și Antonu.

Cererile pentru aceste burse se vor înainta comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» (Sibiiu—Nagyszeben, str. Șaguna Nr. 6) până la 31 Octomvrie n. a. c. însoțite de următoarele acte:

- a) certificat de botez;
- b) certificat de sănătate;
- c) certificat școlar pe anul 1913/14;
- d) certificat că e înscris ca elev și urmează studiile, ca elev ordinar, în anul școlar curent;
- e) certificat de paupertate, eventual
- f) actele prin cari petenții să-și dovedească înrudirea cu fundatorul (la fundațiunile de sub 2, și 3).

Bursele se vor da tinerilor, cari nu mai beneficiază și de altă bursă.

Se cere deci din partea petenților și o declarație în acest înțeles.

Cererile întrate după terminul indicat nu vor fi luate în considerare.

Sibiiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii», ținută în 3 Octomvrie 1914.

Andrieu Bârseanu
prezident.

Romul Simu
secretar substituit.